A

1316

II.

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI
1963
FOTO
N.R.

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1881

KÉZIRATOK

Földmivelés-
ipar- és kereskedelemügyi
magyar királyi
MINISTER

40339 sz.

A

magyar tudományos academia elnökségének

Budapesten.

Folyó évi január hó 5-én 33976 sz. a. kelt átiratomra tudatom az elnökséget, hogy a belga kormány 1881. március 31-ig hosszabbította meg azon határidőt, melyben az általa díjazandó pályamunkák a tengeri hajókon használt fékező kikötők javításáról benyújtandók lesznek.

Ezennel értesítem egyszersmind a számvevőségi tengerészeti hatóságot és a magyar mérnök egyletet.

Budapesten 1880 December hó 27-én.

A miniszter helyett:

[illegible]
államtitkár

3ᵏ Érk. 1881 ~~febr~~ 14. Március
III osztl)
6 pont

Érk. jan. 2. 1881

1.

A III osztályhoz közöltetik.

Budapesten 1881 január 31.

Igazgatóság
főnöke.

Költségjegyzék

A m. tud. Akadémia részére 1880. Január 1ső December 31-ig

				Összr. ért. fr	kr
1.	Január	2.	Levél Fenber József ügyvédnek Bogyay Antal elapadt anyának behajtása tárgyában	1	15
2.	"	2.	Levél Julácsy Dezsőnek néh. Román Veronka hagyatéka tárgyában	1	15
3.	"	4.	Levél a m. földhitelintézetnek Almásy Pál elapadt anyja tárgyában	—	58
4.	"	6.	néhai Nagy Gedeon végrendelete	2	—
5.	"	6.	Levél a m. földhitelintézetnek az elapadt anyai hölcs behajtásáról értesítés-adás iránt	—	58
6.	"	11.	Megkeresés a m. földhitelintézetnek a hátralékos hosszú lejáratának közlése iránt	—	58
7.	"	11.	Levél Benicsky Mihály ügyvédnek néh. Nagy Gedeon elapadt anyja tárgyában	1	15
8.	"	11.	Levél Mezőssy Menyhértnek néh. Nagy Gedeon elapadt anyja tárgyában	1	15
9.	"	12.	Levél Dorsba Jánosnak	1	15
10.	"	12.	Jelentés néh. Maxeribányi Antal hagyománya tárgyában	1	—
11.	"	13	Belügyminiszteri rendelet az Akadémiai bélyegdíjtételek-mentességéről h. másolat	1	50
12.	"	13	Kivonatos Levél az egri Szék Anökének néh. Németh Mihál epitanoch végrendeletének bélyegmentes lét. másolata iránt	1	15
13.	"	13.	Levél Dr Viola Lajos ügyvédnek Almásy Pál elapadt anyja tárgyában	1	08
14.	"	14.	Tárgyalás Gorove közjegyzőnél néh. Blaskovics Antal hagyománya tárgyában	2	—
15.	"	17.	Levél Fenber József ügyvédnek Bogyay Antal elapadt anyja behajtása tárgyában	1	15
16.	"	18.	Levél Barray Kajetánnak néh. özv. Szöllősy Albertina hagyománya tárgyában	1	15
17.	"	18.	Levél özvegy Hacker Károlynénak néh. Hacker Rozália hagyománya tárgyában	—	58
18.	"	20	Az 1879-ki költségjegyzék lemásolása	2	—
19.	"	21.	Néh. Edl Károly hagyatékára vonatkozó iratoknak jegyzéke makfalvay Géza ügyvéd részére	1	—
			Átlat	22	10

22 10

					ösztt. frt	ösztt. Kr.	
				Átvitel	22	10	
20.	Január	22.	t. n. főbirói intézés dijmentessége n. Mán				38.
			-ron János hagyománya egy részének beszedése.		—	58.	39.
21.	"	24.	Évi jelentés az akadémiai alapítványok és				
			hagyományok kimutatása illető leg beszedéséről		4	—	40.
22.	"	25.	Levél Mezőssy Mengyhez ügyvédnek ösvegy				
			Juhász Annához Abonyi peres ügyben.		1	15.	41.
23.	"	27.	Levél Rosos Juliannának, néh. Konkoly László				42.
			hagyománya tárgyában.		1	15	42.
24.	"	30.	Tárgyalás néh. Szőnyi Pál hagyatéka tár-				
			gyában.		2	—	44.
25.	"	"	Levél Benicsky Mihály ügyvédnek néh. Nagy				
			Jedeon alapítványa tárgyában 4 mellékletek kelt alatt		10	20.	45.
26	Febr.	1.	Értesítés Benicsky Mihálynak néh. Nagy Je-				
			deon alapítványa kamatai tárgyában.		1	15	46.
27.	"	6.	Felülvizsgálati Kérvény a budapesti I— III. ker.				
			kerületi bíróság elnökségi hatóságához néh. Flackor				47.
			Aurélia hagyománya tárgyában 9 D. m. 2. fol.				
			Kossiéér.		8	14.	
28.	"	6.	Jelentés néh. Amicsoni Károly alapítványa				48
			tárgyában.		2	—	
29.	"	7.	Tárgyalási Könyv néh. Szőnyi Pál hagya-				49.
			téka tárgyában 879. Jun. II.ra.		2	—	
30	"	7.	Levél Babics Mladárnak néh. Németh ha-				50.
			gyománya tárgyában.		1	15	
31.	"	8.	néh. Szőnyi Pál hagyatékának Lebtára Ju-				
			nius II.ra.		2	—	51.
32.	"	9.	néh. Szőnyi Pálné sz. Weninger Ludmilla				
			hagyatéka tárgyában felvett tárgyalási Jegyző-				52.
			könyv 879. Jun. II.		3.	—	
33.	"	9.	Levél Fulácsy Dezsőnek néh. Román Terézia				53.
			hagyatéka tárgyában.		1	15.	
34.	"	9.	Néhai Szőnyi Pálné hagyatékának Lebtára				54.
			879. Jun. II.		1	—	
35.	"	10	A budapesti árvaszéknek n. Szőnyi Pál				55.
			hagyatéka ügyében 879. September 12. kozott				
			végzése.		1	—	56.
36.	"	11.	Levél Babics Aladárnak Németh ügyét				
			hagyománya tárgyában.		1	15.	
37.	"	11.	Jelentés az akadémiai ügyészség évi Költségeinek ki-				57.
			egyenlítése tárgyában.		—	58	
				Oldal	67	50.	
					67	50	

					Ft.	Kr.
				átvitel	67	50
38.	febr.	12.	Jegyzőkönyv n. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában 879 Junius 25.		1	—
39.	"	17.	Tárgyalás néh. Amizoni Károly végrendelete tárgyában.		4	—
40.	"	20	Levél Fenber József Boggay Antal elleni peres ügyben.		1	15
41.	"	20.	Keresetlevél Boggay Antal ellen 2 m.		2	—
42.	"	20.	Idemenő Rogány Karolina hagyománya tárgyában		1	08
42.	"	21.	néh. Rogány Karolina hagyománya tárgyában			
			közbeni irasitás másolása.		1	—
44.	"	22.	Véleményes Jelentés néh. Amizoni Károly végrendelete tárgyában 1. m.		2	—
45.	"	23.	Tárgyalási jegyző és Lehtár néh. Amizoni Károly hagyatékáról.		2	50.
46.	"	24	Levél Bodnár István ügyvédnek néh. Rogány Karolina hagyománya tárgyában.		1	15
47.	"	25.	Jelentés néh. Schönwald Armin lakbérlaszolás iránt 1. m.		1	—
48	"	28.	Levél özv. Schönwald Emíliának a végrehajtási ügyben.		—	30
49.	"	29.	Véleményes Jelentés gf. Karácsonyi Guidó végrendeletének biztositására lehozott jelzálognak másolati helyesbitése tárgyában.		2	—
50.	"	29.	Néhai Román Ferenc hagyománya tárgyában hozott végzés.		1	—
51.	márt.	2.	Nyilatkozat néh. Amizoni Károly végrendelete tárgyában.		1	—
52.	a	3.	Levél Gulácsy Dezső ügyvédnek néh. Román Ferenc hagyatéka tárgyában.		1	15
53.	"	8.	Véleményes Jelentés néh. Szőnyi Pál hagyatéka végrendelete tárgyában io mellékletek		2	50.
54.	a	11.	Levél Maniga Rátnak mint néh. Amizoni Károly végrendeleti végrehajtónak.		1	08.
55.	"	11.	Tárgyalás néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában		2	—
56.	"	12.	N. néh. Edl Fülmán hagyatéka tárgyában a kapcsolati tanúvegyzéknek 879 Dec. 17. és 880. Mart. 2án hozott kés rendbeli végzése.		2	—
57.	"	12.	N. néh. Edl Fülmán hagyatéka tárgyában 879. 3661 sz. a. hozott végzés elleni semmisségi panasz és felvet.		1	50
				Oldal	99	19.
					99	19

						összesen Ft	kr.	
				átvitel		99	19	
58.	Márt.	13.	Levél Steinbach közjegyzőnek néhai Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában			1	08.	
59.	"	14.	Simonffy Kálmán kapitványáról 857. jun. 2. kötv. levele 2/r.			1	–	78.
60.	"	16.	Levél Halász Ferenc ügyvédnek néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában			1	08.	79.
61.	"	16.	Jelentés néh. Szőnyi Pál hagyatékához tartozó tokai szőlő tárgyában 2. mellékletteel.			2	50.	80. 81.
62.	"	16.	Jelentés néh. Edl Kálmán hagyatéki ügyében 2 mellékletet.			2	–	82.
63.	"	16.	Jelentés néh. Rogány Karolina hagyománya tárgyában			1	08.	83.
64.	"	17.	Levél Dr Halász Ferenc ügyvédnek néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában.			1	08.	
65.	"	18.	Bonis Barnabás nyilatkozata 879 nov. 14-röl néh. Rogány Karolina hagyománya tárgyában			1	–	84.
66	"	17.	Jelentés ugyan e tárgyban			1	08.	85.
67	"	17.	Levél Denicsky Mihály ügyvédnek néh. Nagy Jedeon hagyománya tárgyában 1 m. h. más.			2	20.	
68.	"	17.	Levél Fulásy Dezsőnek n. Román Ferenc hagyatéka tárgyában.			1	15	86
69.	"	17.	Levél Steinbach István közjegyzőnek Szőnyi Pál hagyománya tárgyában.			1	08.	87.
70.	"	18.	Néh. Amizoni Károly végrendelete másolatban			1	–	88.
71.	"	19.	Jelentés az akadémiai alapítványok és hagyományok nibenlétéről 7 D. mell.			2	–	89
72.	"	21.	Sommás kereset Simonffy Kálmán ellen 105 ft alapítványa és járulékai iránt 2/r.			1	–	90
73.	"	24	Kérvény néh. Amizoni Károly alapítványa tárgyában.			1	–	91
74.	"	"	Alapító levél 2 rendbeli tervezete néh. Amizoni Károly alapítványáról			4	–	92
75.	"	25.	Gf Karácsonyi Guidó alapító levele			1	–	
76.	"	"	" Néh. Gf Károlyi György bekebelezési engedélye			1	–	93
77.	"	28.	Értesítés a fővárosi I. III. ker. Bírósághoz Simonffy Kálmán ellen m. hó Dec. 12. indított-					
				Oldal		126	52.	

126.52

				Összeg.	Ft.	kr.
			Átvitel		126	52.
			Sommás keresetleszéletének leírása (Budára.)		2	42.
78.	márc.	28.	Levél Bodnár Istvánnak Logányi Károlina hagyományaügyében		1	15.
79.	"	29.	Levél Németh Antal ügyvédnek gróf Karácsonyi Guidó elapasványa tárgyában.		1	08.
80.	apr.	1.	Levél Mezőssynek néh. Szőnyi Pál hagyatékához tartozó zobaji szőlő iránt.		1	15.
81.	"	2.	Véleményes jelentés néh. Antikoni Károly elapasványa iránt.		2	—
82.	"	3.	Jelentés Némethy József és neje hagyományatárgyában		1	—
83.	"	4.	Kérvény az első m. általános Biztosító Társaság 40,000 ft tőke biztosítási és rejtett hibátlan zálogjog kitöltése iránt m.		5	50.
84.	"	4.	Nyilatkozat néh. Szőnyi Pál hagyományatárgyában.		2	—
85.	"	5.	Levél Mezőssy Menyhértnek n. Szőnyi Pál zobaji, és n. Rhédey László kistoronyai szőllője iránt.		2	15.
86.	"	5.	Tárgyalás Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában.		2	—
87.	"	7.	Néhai idősb Almády József csődügyében kártalevő kamat kitűzetése tárgyában.		—	58.
88.	"	8.	Jelentés néhai Antikoni Károly elapasványa tárgyában.		1	—
89.	"	8.	Jelentés néhai Logány Karolina hagyományatárgyában.		2	08
90.	"	8.	Néhai Szőnyi Pál hagyatéka tárgyalásáról felvett jegyzőkönyv hiteles másolata		4	—
91.	"	11.	Jelentés néhai Logány Karolina hagyományatárgyában		1	08.
92.	"	12.	Levél Weisz Károly ügyvédnek néh. Rozsnán Perenes hagyatéka tárgyában		1	15.
93.	"	14.	Levél Babics Béla közjegyzőnek néhai Keszlerffy Antal hagyományatárgyában.		1	15.
			Oldal		159.	01
					159	01

				Összeg		
				ft	kr	
			Átvitel	159	01	
94.	April	14.	Levél Dobrán István ügyvédnek Lónyay Károlina hagyatéka tárgyában	1	15.	109.
95.	"	14.	Levél Babics Bélának néh. Keszler Anna hagyatéka tárgyában.	1	15.	110.
96.	"	15.	Az egri törvényszék végzése néhai Keszlerffy Anna hagyatéka tárgyában.	1	–	111.
97.	"	15.	Levél Dr. Halász Ferenc ügyvédnek Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában.	1	15.	–
98.	"	16.	néh. Amizoni Károly elhúnyatára vonatkozó okiratok levélnek közokiratvány ügyészségi rendezése	2	–	112. 113.
99.	"	19.	Levél Babics Bélának néhai Keszlerffy Anna hagyatéka tárgyában.	1	15.	114.
100.	"	20.	Jelentés néh. gróf Károlyi György elhunyatára tárgyában 1 m.	1	58.	115.
101.	"	20.	Jelentés néh. Amizoni Károly elhunyatára tárgyában.	1	08.	116.
102.	"	20.	Jelentés Schönvald Annának és Florovics Julián elhalálozási okiratok illetőségi tárgyában levő végrehajtási ügyekben 1 m.	1	58.	117. 118
103.	"	22.	Levél Kömendy Imre ügyvédnek néh. gf Károlyi György elhunyatára tárgyában	1	08.	119.
104.	"	22.	Jelentés néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában 3 mell.	1	58	120.
105.	"	22	Levél Halász Ferenc ügyvédnek néh. Szőnyi Pál hagyatéka iránt.	1	08	121.
106.	"	23.	Tárgyalási jegyzőkönyv néh. Amizoni Károly elhunyatára tárgyában.	2	–	122
107.	"	23.	Levél néh. Amizoni Károly végrendeleti végrehajtójának.	1	08.	123.
108.	"	24.	Adás-vevési szerződési néhai Szőnyi Pál hagyatékához tartozó Tokaji szőlő iránt.	1	–	124.
			Oldat	178	67.	

178 67

					Összeg.	
					ft.	kr.
				Átvitel	178	67
	109.	April	24.	Levél Gyulódy Zátman bírósági végrehajtónak Schönvaldné elleni végrehajtási ügyben t. h. megbatalmazással	2	58.
	110.	"	26.	Az akadémia könyvtárnok zálog- és elsőbbségi jogának Kleinberger I. D. elleni bejelentése Schönvald Leo elleni végrehajtási ügyben.	1	—
	111.	"	26.	Jelentés néh. Bogány Karolina hagyománya tárgyában 1 D. t. meghatalmazással Bodnár István ügyvéd részéről.	1	58.
	112.	"	26.	Levél Benicsky Mihály ügyvédnek Németh József és neje hagyománya tárgyában.	1	15
	113.	"	27.	Jelentés néh. Román Ferenc hagyaléka tárgyában 9 m.	2	08
	114.	"	27.	Jelentés néh. Konkoly Lázárné hagyatéka tárgyában	1	—
	115.	"	27.	Jelentés n. Hatalássy Edvárd kötelezvénye iránt	1	—
	116.	"	28.	Tárgyalás néh. Antizoni Károly hagyaléka tárgyában	2	—
	117.	"	29.	Jelentés néh. Román Ferenc hagyaléka tárgyában 9. m.	2	08.
	118	"	29.	Könyv n. Antizoni Károly hagyatéka tárgyában	2	—
	119.	"	29.	Néh. Antizoni Károly alapítványában vonatkozó alapító-Levél	1	50.
	120.	"	30.	Levél Bodnár István ügyvédnek néh. Bogány Karolina hagyománya tárgyában 3 m.	2	65
	121	"	30.	Levél Rosos Gusztávnak n. Konkoly Lázárné hagyománya tárgyában	1	15
	122	Máj.	1	Néhai Román Ferenc munkácsi kántól Benicsky Alajos főmérnöknek költségvetése.	1	—
	123.	"	3.	Néh. Román Ferenc végrendeletének kivonata.	1	—
	124.	"	3.	Jelentés néhai Román Ferenc hagyaléka tárgyában.	1	08
67.				Átlat	203.	52.
67					203	52

				Összeg.		
				ft	kr	
			Átvitel .	203	52	
125.	május	9.	Kövecsy a boregyházai főnövényzet- hez n. Román Ferenc hagyatéka tár- gyában .	1	20.	141.
126.	"	8.	Jelentés néhai Antiszini Károly ala- pítványa tárgyában .	2	–	142.
127.	"	10.	Levél Kovacs József járásbíróinak né- hai Rezöfy István hagyatéka tárgyában	1	15.	144.
128.	"	14.	Levél Dr Halász Ferenc ügyvédnek né- hai Szönyi Rál hagyománya tárgyában	1	08.	
129.	"	14.	Levél Benicsky Miksa ügyvédnek néhai Nagy Jedcon alapítványa tárgyában	1	15.	145.
130.	"	14.	Levél Somoskövy János járásbíróinak néh. Kaskovics Karoly örökösége tár- gyában	1	15.	146.
131.	"	14.	Levél Dr Halász Ferenc ügyvédnek n. Szönyi Rál hagyatéka tárgyában .	1	15.	147.
132.	"	14.	Levél Szigyártó Samu ügyvédnek néh. Kaskovics Károly örökösége tárgyában	1	15.	148.
133.	"	14.	Levél Kovachich Antal járásbíróinak Antunovich József alapítványa tárgyában	1	15.	149.
134.	"	15.	Jelentés az első m. általános biztosító társaságnak visszafizetett 40,000 ft ere- jéig bekebelezett zálogjog kitörlése iránt	1	08.	150.
135.	"	15.	Levél Jutassy Dezsönek n. Román Fe- renc hagyatéka tárgyában .	1	15.	151.
136.	"	17.	Levél Remenyffy Józsefnek néh. Kaskovics Károly hagyatéka tárgyában .	1	15.	
137.	"	17.	Levél Rudnyánszky Ferencznek néhai Kaskovics Károly hagyatéka tárgyában	1	08.	152.
138.	"	18.	Néhai Kaskovics Károly fő és pót- végrendeletének másolata .	2	–	153.
139.	"	20.	Jelentés az akadémiai alapítvá- nyok és hagyományok tárgyában .	2	–	154
140.	"	22.	Semmiségi panasz ne Szönyi Rál ha- gyatéka tárgyában hozott végzés ellen	2	.	
			Oldat	225	16.	

225 16

				Összeg	
				ft	kr.
			Átvitel	225	16.
	141.	május 25.	Jelenlét n. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában 4. mellékletel	2	50.
20.	142.	" 25.	Levél Flaviar Dániel ügyvédnek néh. Perőfy István hagyatéka tárgyában	1	15.
—	143.	" 25.	Jelenlét n. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában.	1	—
15.	144.	" 25.	Levél Reményffy József ügyvédnek néh. Kaukovics Károly hagyatéka tárgyában 1 kit. megkapásával	2	65.
15.	145.	" 28.	Jegyzőkönyv n. Perőfy István hagyatékának helyszínéről	1	—
	146.	" 28.	Levél Flaksz Ker. ügyvédnek néhai Szőnyi Pál hagyatékához tartozó tőkeji szőlő iránti adás-vevési szerződés helybenhagyása tárgyában.	1	05.
15.	147.	" 29.	Jelenlét Simonffy Zálmán elleni peres ügyben	1	.
15.	148.	" 30.	Jelenlét néhai Keszlerffy Antal és Edl Zálmán hagyatéka tárgyában.	2	—
15.	149.	" 30.	Levelek Solcsész Albert és Barta Béla semmiőszéki bíróknak néh. Edl Zálmán hagyatéka tárgyában	2	16.
08.	150.	Junius 1.	Jelenlét néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában	1	50
15.	151.	" 2.	Levél a m. kir. Curiához Horvich József alperesnek második felebbezése tárgyában.	—	58.
	152.	" 2.	A' Szarvasi járásbíróságnak végzése n. Perőfy István végrendeletének kihirdetéséről	1	—
08.	153.	" 2.	Levél Flaviar Dániel ügyvédnek n. Perőfy István hagyatéka tárgyában 2 mell. és egy hiteles meghatalmazással.	4	65.
2 —	154	" 2.	Levél Gulácsy Dezső ügyvédnek néh. Román Terézia hagyatéka tárgyában.	1	15.
2.					
5 16.			Oldat	248	58.
5 16				248	58

			Összeg.		
			ft	kr.	
		Áttivitel	248	58.	
155.	Június	2. Levél Simonffy Kalmárnak alapítványa kamatainak elengedése iránt.		58.	170.
156.	"	2. Levél Szemenyei János ügyvédnek ugyan-e tárgyban.		58.	171.
157.	"	3. Levél özvegy Sarkiczky Jánosnénak 6. fénje hagyománya tárgyában	1	15	172
158.	"	3. Levél Antunovics József-nek alapítványa tárgyában.	1	15.	173.
159.	"	2. Levél Dr Halász Jenő ügyvédnek néh. Szőnyi Pál hagyatéka tárgyában	1	08.	174
160.	"	2. Levél Murahözy Lázárnak n. Gróf Zichi József hagyományai tárgyában.	1	08.	175.
161.	"	3. Schmidt özv. Nadányi Albertné adó. mánya tárgyában 1 mell.	1	58.	176. 177
162	"	7. Schmidt özvegy Nadányi Albertné alapítványa tárgyában.	1	08.	
163.	"	7. Levél Babics Bertának néh. Keszlerffy Antal hagyománya tárgyában.	1	15	178.
164.	"	8. Az Igali Járásbíróságnak néh. Edl Kál. mán hagyatéka tárgyában 879. 1063-sz. a. kozott végzése.	1	—	179. 180.
165.	"	9. Somogyi Sándor a Kaposvári Piarista néh. Edl Zálmán hagyatéka tárgyában 879. 3661. sz. a. kozott végzése ellen.	1	—	181. 182.
166.	"	9. Levél Baky István ügyvédnek n. Edl. Zálmán hagyatéka tárgyában.	1	15.	183.
167.	"	9. Levél ifj Csaba Ede ügyvédnek n. Edl Zálmán hagyatéka tárgyában.	1	15.	
168.	"	10. Schmidt néh gf Károlyi György alapítványa erejéig tekintetben zálogjog kitörlése tárgyában 1 m.	1	58.	184. 185.
169.	"	10. B. Wenkheim Béla ezer forint erejéig tekintetben zálogjog kitörlését elrendelő végzés hit. másolata.	1	80	186.
		Oldat	265	69.	
			265	69	

Ft.	kr.				Áttr. cét Ft	kr
1858.				Áttivel	285	69
	170.	Június 10.		B. Prónay Sándor 2100 r. erejéig bekebelezett zálogjog kitörlését elrendelő végzés k. másolata .	1	80.
58.	171.	"	10.	Igazgató Tanácsnak néh. gróf Károlyi György alapítványának kitörlése iránt 880 márc. 21. között határozata .	1	—
1 50.	172	"	10.	Jelentés gf Károlyi György alapítványa erejéig bekebelezett zálogjog kitörlése iránt	1	08
1 50.	173.	"	15.	Levél ifj Murakőzy Lászlónak n. gf Teleki József hagyománya tárgyában .	1	08.
1 08.	174	"	16	Levél Jeszenszky Béla ügyvédnek néhai Podhorányi József hagyománya tárgyában	1	15
1 08.	175.	"	16.	Tormos Kálmán alapító levele — — —	1	—
	176.	"	16	Levél Mezőssy Menyhértnek özvegy Jakab Antalné elleni végrehajtási ügyben .	1	15
1 58.	177	"	16.	Levél Erdős Géza ügyvédnek Tormos Kálmán alapítványa tárgyában .	1	15
1 08.	178.	"	16.	Levél özvegy Nadányi Albertnénak adománya tárgyában .	1	08.
1 50	179.	"	16.	Levél Beniczky Mihsa ügyvédnek, Nagy Jedeon alapítványa tárgyában .	1	15
1 —	180.	"	16.	Levél Ember József ügyvédnek Bogyay Antal alapítványa tárgyában .	1	15
	181.	"	16	Levél Végh Endre ügyvédnek n. Kajdacy Istvánn hagyománya tárgyában .	1	15
1 —	182.	"	16.	Jelentés özvegy Nadányi Albertné Adománya tárgyában .	1	08
1 50	182.	"	18.	Levél Görgey István közjegyzőnek gf Forgách István és Kálmán hagyományuk tárgyában .	1	08
	184.	"	17.	Levél Mezőssy Menyhértnek Szirmay Ödön és Lál alapítványai tárgyában	1	15
1 58.	185.	"	18.	Levél Daby István néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában .	1	15
1 80	186.	"	18.	Levél Zovács Antal Ibrónak Noszlopy Elek alapítványa tárgyában .	1	15
35 bg.				Átlat	285	24.
6509					285	24

			Összeg		
			ft	kr	
		Átvitel	285	24	
187	Június 19.	Levél Beniczky Miksa ügyvédnek Nagy Jedcon hagyatéka tárgyában	1	15	201.
188.	„ 19.	Néhai Flacker Rozália hagyománya felől kebelezése iránt 1028 fr. a kötött végrés tárgyában	1	–	202.
189.	„ 18.	Özv. Flacker Károlyné elleni folyamatban levő végrehajtási ügyben Kérvény a bírósági végrehajtóhoz Brunner Pálához	1	08	203.
190.	„ 20.	Elnöki levél a budapesti Izr. elnökéhez néhai gf Károlyi György alapítványa exejtáig bekebelezett zálogjog kitörlése tárgyában	1	15	204.
191.	„ 20.	Levél Nadasky Mark Fehértemplomi Izr. elnökének néh Szöllösy Albertina hagyománya tárgyában.	1	15.	205. 206.
192.	„ 20.	Levél Havias Dániel ügyvédnek néhai Pezöfy István hagyománya tárgyában	1	15	207.
193.	„ 20.	Levél Csegheny Ferenc ügyvédnek n. gf Andrássy György alapítványa tárgyában.	1	15	208.
194.	„ 20.	Levél Beniczky Miksának néh gf Forgách István és Kálmán alapítványai tárgyában.	1	15	209. 210.
195.	„ 22.	Levél Mezössy Menyhértnek Szirmay Ödön és Pál hagyományaik behajtása tárgyában 4 mellékletel.	5	80	211.
196	„ 22.	Jelentés u. Pezöfy István hagyománya tárgyában.	1	–	
197.	„ 24.	Árverési jegyzőkönyv s az igény keresetek felszámolása Kalisky Bélának Schönwald Herman elleni végrehajtási ügyében.	2	–	212.
198	„ 24.	Levél Benzodyi Dezső ügyvédnek Nobili Elek alapítványa tárgyában	1	15	213.
199.	„ 24.	Jelés Schönwald elleni peres ügyben	–	50	214
200.	„ 24.	Levél Hegedüs Károly ügyvédnek Schönwald Ármin elleni végrehajtási ügyben.	1	08.	
		Átvitel	305	75.	
			305	75	

						ötzl.	ent.
						ft	kr.
83	24				átvitel	305	75
		201.	Junius	24.	Levél a m. fölebbviteli-intézmény Schönwaldné Meni végrehajtási ügyében.	—	58.
1	—	202.	"	24.	Kocsibér özvegy Nadányi Albertnéhez Budára	2	42.
		203.	"	26.	Haviar Dániel ügyvédnek néhai Perőfy István hagyománya tárgyában.	1	15.
1	15	204.	"	26.	Levél Ecseghy Ferenc ügyvédnek néh. gf Andrássy György kirendelő mánya tárgyában.	1	15.
		205.	"	26.	Jelentés néh. gf Andrássy György végrendelő tárgyában.	1	—
1	15.	206.	"	27.	Jelentés özv. Nadányi Albertné állapotáról	1	08
1	15.	207.	"	27.	Jelentés a vidéken felmerülő költségek fedezéséről.	1	—
		208.	"	28.	Néhai Zmeskál Sándorról bírói lajstromba vétetnek bírói zárlatlás feloldása iránti kérvény	1	—
1	15	209.	"	28.	n. Zmeskál Sándor alapítólevele.	1	—
		210.	"	28	n. Zmeskál János hagyatékáról 873 Jan. már 10. felvett tjkönyv.	1	—
5	80	211.	"	28.	Okolicsányi Manyhóra kérvénye néh. Zmeskál János hagyatéki ingatlanainak az örökösök nevére leendő átírása iránt.	1	—
1	—						
		212.	"	29.	Jelentés a vidéki költségek fedezéséről.	1	08
2	—						
		213.	"	29.	Néhai Edl Adolf végrendelete	2	—
1	15						
—	50	214	"	29.	Levél Körmendy Imre ügyvédnek néh. gf Károlyi György alapítványa tárgyában.	1	08
1	08.						
					Oldal	322.	29.
305	75.					322	29
305	75						

				Okt. cs.	kr.	
			Átvitel	322	29	
215.	Junius 29.		Noszlopy Elek közjegyzőnek	1	—	230.
216.	Julius 1.		Jelentés néhai Edl Adolf hagyatéka tárgyában.	4	—	131.
217.	"	2.	Levél Baky István ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában.	1	15	132.
218.	"	2.	Gépf. sorgács Kálmán végrendelete.	1	—	233.
219.	"	2.	Levél Csegöy személynek néhai Tomcsák János hagyománya tárgyában 3 mellékl.	4	20	235.
220.	"	2.	Nagy Ádám elleni néh. Nagy Jedeon alapítványa és járulékai iránt folyt perben hozott itélet	1	—	236.
221.	"	2.	Jelentés néh. gf. Károlyi György alapítványa tárgyában.	1	08	237.
222.	"	2.	Levél Körmendy Imre ügyvédnek néh. gf. Károlyi György alapítványa tárgyában.	1	08	238.
223.	"	2.	Jelentés a gf. Sorgách István és Kál. nán alapítványa tárgyában 2 mell.	2	30	239.
224.	"	2.	Levél Hajdu Mózes ügyvédnek néh. ifj. Tollas Károly hagyománya tárgyában.	1	15	240.
225.	"	2.	Levél Berzsényi Dénes ügyvédnek Noszlopy Elek alapítványa tárgyában 2 mell. 1 h. meghatalmazással	2	65	242
226.	"	4.	Néhai ifj. Tollas Károly végrendelete	1	—	
227.	"	5.	Levél Mezőssy megyeházának Nagy Jedeon alapítványa tárgyában	1	15	243.
228.	"	6.	Jelentés n. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában.	2.	—	244.
229.	"	6.	Jelentés özvegy Nadányi Albertné adománya tárgyában.	1	08	
			Oldal	348	33.	
				348	33.	

								Át.	
								frt.	kr.
22	29.						Átvitel	348	33.
1	—	230.	Julius	6.	Igali Járásbíróságnak n. ebll Kál-				
					mán hagyatéka tárgyában $\frac{1063}{879}$ sz. végz.				
					zése.			1	—
1	—	131.	"	7.	Levél a m. földhitelintézetnek néhai				
					Sárpátzky László hagyatéka tárgyában			—	58
		132.	"	8.	Jelentés Simonffy Kálmán alapítványa				
1	15				tárgyában n.			2	—
		233.	"	10.	Levél özv. Sárpátzky Jánosnénak Sós-				
1	—				hagyománya tárgyában.			1	15
		234.	"	10	Levél Baky Istvánnak néh. Ebll Kál-				
					mán hagyatéka tárgyában.			1	15
4	20	235.	"	10.	Levél Ecsegby Ferencz ügyvédnek néh.				
					gf Andrássy György hitbizománya tár-				
					gyában.			1	15
1	—	236.	"	10	Levél Babics Mladárnak Némethy				
					hagyománya tárgyában.			1	15
1	08	237.	"	11.	Levél Benicky Mihálynak n. gf Tor-				
					gách István és Kálmán hagyományuk				
					tárgyában.			1	15
1	08	238.	"	12.	Levél Babics Bélának néh. Kovácsy				
					ky Anna hagyománya tárgyában.			1	15
2	30	239.	"	13.	Jelentés néh. Ebll Kálmán hagyatéka				
					tárgyában.			1	08
		240	"	14.	Levél özv. Csonka Ede ügyvédnek néh.				
1	15				Ebll Kálmán hagyatéka tárgyában.			1	15
		241.	"	20.	Néh. Riegler Cecilia özv. Nagy Anná-				
					nak Végrendelete.			1	—
2	65	242	"	20.	Esztergami Járóságnak végzése néhai				
1	—				Riegler Cecilia hagyatéka tárgyában			1	—
		243.	"	20.	Levél Fenber Józsefnek Bogyay An-				
1	15				tal alapítványa tárgyában.			1	15
		244.	"	20.	Levél a m. földhitelintézetnek Bogyay				
2.	—				alapítványának Kamarai tárgyá-				
1	08				ban.			—	58
48	33.						Oldal	364.	77.
48	33.							364	77

			Összeg.		
			ft.	kr.	
		Átvitel	364	77	
245	Julius	23. Levél a m. földhitelintézetnek Boggy Antal alapítványának kamata iránt	1	08.	264.
246.	"	24. Igali Ibrósának végzése néhai Edl Kálmán hagyatéka tárgyában.	1	—	
247.	"	24. Semnitzószéki határozat n. Edl Kálmán hagyatéki ügyében.	1	—	265
248	"	24. Gróf Károlyi Istvánt 20,000 frtról szóló alapító levele.	1	—	266
249.	"	26. Idaics gr. Károlyi István alapítványa tárgyában 2 mellékl.	3	16	
250.	"	29. Levél Csehy Ferenczné néh. Zmeskál Ida nő nos hagyománya tárgyában.	1	15	267.
251.	"	29. Levél Ferber Józsefnek Boggy Antal alapítványa iránt.	1	15	268.
252.	"	31. Levél Flavián Dánielt ügyvédnek n. Pesőfy István hagyománya tárgyában.	1	15	269.
253.	"	31. Levél gróf Károlyi Istvánt ő Exjának közlött	1	15	
254.	Aug.	1. Levél ifj Csorba Edét ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában 2 mellékletek	2	70.	270.
255.	"	1. néhai Edl Adolf végrendelete.	1	—	271.
256.	"	1. Semnitzószéki határozat 880. Jul. 9-ről n. Edl Kálmán hagyatéki ügyében.	1	—	272.
257.	"	10. Levél Hoblik Adolf ügyvédnek n. gróf Sándor Mórica hagyománya tárgyában	1	15	273.
258.	"	10. Levél özvegy Hacker Károlynénak néh. Hacker Rozália hagyománya iránt.	1	08	274
259.	"	10. Levél Pesti Frigyesnek.	1	08.	
260.	"	10 Levél Vékás Józsefnek.	1	08	275.
261.	"	12. Levél a m. földhitelintézetnek néhai gróf Sándor Mórica és Hacker Rozália hagyománya tárgyában.	1	08.	276.
262.	"	17. Levél Végh Endre ügyvédnek, néhai Kajdacsy István hagyatéka tárgyában	1	08	
263.	"	18. Levél Buky Istvánnak néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában 16 mellékl. levéllel.	2	20.	277. 278.
		Átlat	390	05.	
			390	05	

					összv. ért.	
					ft	kr
64	77			Átvitel	390	05
	08	264.	aug. 19.	Néhai Edl Zátman hagyatékából 1879. március 14-én felvett jegyző-könyv másolata.	2	—
1	—	265.	" 20.	Ifjabb Néhai Zulikfay Zál hagyatéka tárgyában egy törlési ének.	2	50
1	—	266.	" 20.	Néhai Edl Zátman hagyatékából 869 Julius 29-én felvett jegyzőkönyv másolata.	2	—
1	15.	267.	" 20.	Levél Baky István ügyvédnek néh. Edl Zátman hagyatéka tárgyában.	1	15.
1	15.	268.	" 23.	Az akadémiai alagutak ügyében a fővárosi Tanáccsal kötött szerződés.	1	—
1	15.	269.	" 24.	Levél Hunyady Domonkosnak Tab.	1	15.
1	15.	270.	" 25.	nádon. Levél Hoblik Ádolf ügyvédnek gf Sándor Mária hagyatéka tárgyában	1	15.
2	70.	271.	Sept. 1.	Levél Mezőssy Menyhértnek Szirmay Ödön és Zál alapítványaik behajtása tárgyában.	1	15.
1	—	272.	" 26.	Kacskovics Sándor levele.	1	—
1	15.	273.	" 27.	Levél Haviár Dániel ügyvédnek néhai Leőfy István hagyománya tárgyában.	1	15.
1	08.	274.	" 27.	Levél Berzsenyi Dezső ügyvédnek Noszlopi Ebeh alapítványa iránt	1	15.
1	08.	275.	" 27.	Iktatás az akadémiai alagút iránt	1	—
1	08.	276.	" 27.	kötött szerződés tárgyában. Iktatás a Zazinczy alap ingatlanainak ujabbi bérbeadása tárgyában 2 melléklet.	2	—
1	08	277.	" 27.	Levél Erdős Gézának Dorinsos Zátman alapítványa tárgyában.	1	15.
2	20.	278.	" 28.	Zárgyalás Nizsalkovics hagyatéka tárgyában.	2	—
390	05.			Összesen	411	60.
390	05				411	60

					Osztr. ért. fr. kr.	
				Átvitel	411 60	
279.	Szept.	28.	Levéltár a budapesti törvényszékhez néhai Amizzari / Károly alapítványának biztosítása tárgyában 2 mellékl.		5 80	294
280.	"	29.	Levél Szakonyi Vilmos ügyvédi irodai főzitkár urnak néh. gróf Károlyi György alapítványa tárgyában.		1 08	295
281.	"	30.	Iktatás néh. Amizzari Károly alapítványa tárgyában.		2 —	296
282.	Okt.	3.	Iktatás néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában 7 mellékl.		3 —	
283.	"	4.	Levél Dr. Hatalász Jenőnek n. Sárvári ügyvéd hagyatéka tárgyában.		1 15	297
284.	"	4.	Levél a fővárosi ügyészségnek az alapítványi alapok használata iránti szerzői tárgyában.		1 08.	298
285.	"	4.	Levél Mezőssy Menyhértnek a Kazinczy alapítvány tárgyában.		1 15	299
286.	"	5.	Törvény a budapesti törvényszékhez Amizzari Károly alapítványa tárgyában másol.		1 50	300 301
287.	"	6.	Iktatás néh. gróf Károlyi György kiküzdött alapítványa tárgyában.		1 —	302
288.	"	8.	Kereset Hegedüs Károly ügyvéd ellen a Schönwald Armin végrehajtási ügyében Keresztesen foglalt 47 fr 57 kr. megtérítése iránt.		1 —	303
289.	"	8.	Tárgyalási jegyzőkönyv Simonffy Kálmán elleni peres ügyben.		1 —	304
190.	"	10.	Levél Baky István ügyvédnek, néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában 1 hit. meghatalmazással együtt 15 D. mellékles		25 27.	305
291.	"	10.	Levél Kaczkovics Sándornak néhai Edl Kálmán hagyománya tárgyában.		2 —	
292.	"	13.	Levél a m. földhitelintézetnek, a pesti gör. kel. nem egyesült oláhajtsa közönség alapítványa tárgyában.		— 58	306
				Átlat	459 21.	
					459 21	

					Áttétel.	ö. kr.	ft. kr.
							459 21
	292.	October	14.	Levél Baky István ügyvédnek néhai Edl Kálmán hagyománya tárgyában.			1 15
	294.	"	15.	Levél Kömöndy Imre ügyvédnek néh. Gf Károlyi György alapítványa tárgyában.			1 15
	295.	"	20.	Tárgyalás néhai Nizsalkovics László hagyatéka tárgyában.			2 —
	296.	"	22.	Az akadémiai alapot kezelő vegyes a fővárosi tanácsnak közötti ujabbi szerződés, — s a főpolgármester hivatalos érvesítése mastt.			1 50
	297.	"	28.	Levél a m. földhitelintézetnek Schönwald Arnim hátralevő tőkéje tárgyában			— 58
	298.	"	28.	Levél Berzsenyi Dezső ügyvédnek Noszlopi Elek alapítványa tárgyában.			1 15
	299.	"	30.	Levél Baky István ügyvédnek n. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.			1 15
	300.	"	30	néhai ürményi Ferenc alapító levele			1 —
	301.	"	"	néh. ürményi József 1879 Junius 27-én költ levele.			1 —
	302.	"	"	néh. ürményi József 1879 nov. 11 költ levele			— 50
	303.	November	6.	Jelentés néh. gf Csáky Gábor 2100 frt alapítványa erejéig bekebelezett zálogjog kitörlése tárgyában l. törlési engedély tervezetével.			2 08
	304.	"	7.	Levél ürményi Mihálynak néh. Ürményi Ferenc alapítványa tárgyában			1 08
27	305	"	7.	Jelentés néh. Schönwald Arnim és társai elleni végrehajtási ügyben			2 08.
—				8 melléklet.			
58	306.	"	11.	Levél a magyar földhitelintézetnek néhai gf Csáky Gábor alapítványa tárgyában.			1 08
21.					Oldal	176	71
21						176	71

					osztr. díj Ft k.	
				Átvitel	476 70	
307.	November 12-én			Levél Baky István ügyvédnek néhai Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	1 15	319.
308.	"	13.		Levél Siró József ügyvédnek néh. Csáky Gábor gróf hagyománya tárgyában —	1 08	320.
309.	"	14.		Végrés néh. Pöröczfy Antal és neje hagyománya tárgyában és azoknak végrendelete.	2 —	321. 322.
310	"	15		Levél Haviár Dániel ügyvédnek néh. Pesöffy István hagyománya tárgyában.	1 15	323. 324.
311	"	16.		Levél az akadémiai főiskolának néhai Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	— 58.	325.
312	"	17.		Rendes kereset özvegy Edl Adolfné ellen néh. Edl Kálmán hagyománya és járulékai iránt.	2 —	326.
313.	"	18.		Levél Baky István ügyvédnek, néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	1 15	327.
314.	"	19.		Levél ifj. Csáka Ede ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában.	1 15	328. 329.
315.	"	22.		Levél Baky István ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	1 15	330. 331.
316.	"	23.		Jelentés néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	1 08	332.
317.	"	24.		Levél Lenárd Ernő ügyvédnek néh. Pöröczfy Antal hagyománya tárgyában.	1 15	333.
318.	"	24.		Levél Haviár Dániel ügyvédnek néh. Pesöffy István hagyománya tárgyában	1 15	334
				Oldal	491 50	
					491 50	

xtv. cát. kr.					ováv. cát. kr.
6 71			Átvitel	491.	50.
1 15	319.	November 25.	Levél Egervary József ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyatéka tárgyában.	1	15
	320.	"	28. Levél az akadémiai főtitkárnak az akadémiai alapítványok és hagyományok tárgyában s mellékletével.	1	58.
1 08	321.	"	28. Levél Mezössy Menyhértnek-özv. Juhász Amalné elleni végrehajtási ügyben	1	15
2 —	322.	"	28. Levél Ecsehy Ferenc ügyvédnek néh. Hubay Mihsa hagyományа tárgyában	1	15
	323.	"	28. Levél Mezössy Menyhértnek n. Nagy Gedeon alapítványa tárgyában.	1	15
1 15	324.	"	30. Levél Egervary József ügyvédnek néhai Edl Kálmán hagyatéka tárgyában számadási sorkal.	5	20
— 08	325.	Dec.	2. Levél az akadémiai főtitkár ideiratai néh. kainz akadémiai alapítvány és hagyomány ügyben.	1	08
2 —	326.	"	4. Levél Németh Antal ügyvédnek gf Ka. rácsonyi Guidó alapítványa tárgyában.	1	08
	327.	"	7. Levél Balogh Sándor ügyvédnek s az akadémiai főtitkárnak, néhai Mesztényi Márton János alapítványa tárgyában.	2	16.
	328.	"	9. Levél Németh Antal ügyvéd úrnak gf Karácsonyi Guido alapítványa tárgyában.	1	08
1 15	329.	"	10. Levél Gebhardt Irma asszonynak néh. Edl Kálmán hagyománya iránt.	1	15
	330.	"	10. Levél ifj. Csonka Ede ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.	1	15
1 15	331.	"	10. Levél Egervary József ügyvédnek n. Edl Kálmán hagyománya tárgyában	1	15
1 08	332.	"	11. Levél Lenárd Ernő ügyvédnek néh. Bö. rötzöfy Antal hagyománya tárgyában 1 hit. mellékletekkel.	2	65
1 15	333.	"	13. Levél Blaskovich Miklósnak alapítványa tárgyában.	1	08
1 15	334.	"	13. Levél Németh Antal ügyvédnek özv. gf Batthyányi Lajosné alapítványa tárgyában.	1	08
491 50.			Átlat	516	54.
491 50				516	54

			Összeg. Ft.	kr.	
		átvitel	516	54	
335	December	13. Levél Imre László ab. néh. gf. Andrássy György alapítványa tárgyában.	1	15	352
336.	"	13. Levél Jakabffy Istvánnak alapítványa tárgyában.	1	15.	353
337.	"	13. Levél Soltész Nagy Mihálynak özv. anyja alapítványa tárgyában	1	15.	356.
338.	"	14. Levél Hrabovszky Rudolf ügyvédnek n. gf. Forgách István és Kálmán alapítványai tárgyában	1	15.	357. 358.
339.	"	14. Levél Erdős Józsinak - Szinyei Kálmán alapítványa tárgyában.	1	15	359.
340	"	14. Levél Domján Annának alapítványa tárgyában.	1	15.	360
341.	"	14. Levél Bozóka Jánosnak - alapítványa tárgyában	1	15	361.
342.	"	14. Levél néh. Bozóka Imre örökösei képviselőjének 200 ft alapítvány és kamatai kifizetése iránt	1	15	362
343.	"	14. Levél Gy. Erdős Lóránd, néh. B. Erdős Dénes és Rosty Rát hagyományainak kifizetése iránt	1	08.	363.
344.	"	15. Értesítés és végzés n. Lojanek János hagyománya tárgyában.	1	—	364.
345.	"	15. Levél Rápay Ignácz ügyvédnek néh. Rápay János alapítványa tárgyában.	1	08.	365
346.	"	15. Levél Szilva Ignácz járás bírónak, n. Nagy Annához hagyománya tárgyában.	1	15	366. 367.
347.	"	15. Levél Nagy Dénes ügyvédnek n. ifj. Sol. tus Károly hagyatéka tárgyában.	1	15	368.
348.	"	15. Levél Kubinszky János ügyvédnek néh. Lojanek János hagyománya tárgyában 2 rnek. téritével.	1	65	369.
349.	"	15. Levél Jókay Mórnak alapítv. tárgyában	1	15.	370.
350.	"	15. Level Barvay Kajetánnak n. özv. Szöllősi Alberina hagyománya tárgyában	1	15	371.
351.	"	16. Levél Bartitzky Mihálynak Nagy Gedeon alapítványa tárgyában.	1	15	372. 373.
352.	"	16. Levél Mezőssy Menyhértnek Szinnay Ö. dön és Rát Meni peres ügyekben.	1	15	374.
		Oldal	537	45.	
			537	45	

				Ft	kr.
			Átvitel	537	46
	352	December 16.	Levél Benkő Kálmán ügyvédnek néh. Rossy Rál hagyománya tárgyában	1	15
15	354.	"	17. Levél Ormay Gyulának néh. Papp Vince hagyománya tárgyában .	1	08
15	355	"	17. Levél Prónay Sándornak – alap. tárgyában	1	15
15	356.	"	17. Levél Donján Antalnak – alap. tárgyában	1	15
	357.	"	17. Kacskovics Sándornak – n. Edl Kálmán hagyatéka hozzáértői képiben számadása.	4	–
15	358.	"	17. Levél Egervány József ügyvédnek néh. Edl Kálmán hagyománya tárgyában	1	15
15	359.	"	18. Levél Pápay Ignácznak n. Pápay Sámi alapítványa tárgyában – – – – –	1	08
15	360	"	18. Levél Farber Józsefnek, Boggay Antal alapítványa tárgyában .	1	15
	361.	"	18. Levél Feliciides ügyvédnek, n. Mecsérnyi Márton János alapítványa tárgyában	1	15
15	362	"	18. Levél Flasch ügyvédnek n. Simonyi Ferencz alapítványa tárgyában .	1	15
08	363.	"	18. Mocsy Menyhértnek n. Nagy Gedeon. alapítványa tárgyában .	1	15
	364.	"	19. Levél Fabiny Dezső ügyvédnek n. Román Ferenz hagyatéka tárgyában .	1	15
08	365	"	19. Levél Jeszenszky Béla ügyvédnek n. Podhorányi József hagyománya tárgyában .	1	15
15	366.	"	19. Levél Barthos Tivadar ügyvédnek n. Rogány Karolina hagyománya tárgyában .	1	15
15	367.	"	19. Levél Tomcsányi Lászlónak néh. Berzsa Paulina utó-hagyománya tárgyában .	1	15
15	368.	"	19. Levél Végh Endre ügyvédnek n. Kajdacsy István hagyománya tárgyában .	1	15
65	369.	"	19. Levél Blasovichnak – Boldizsár anya hagyománya tárgyában .	1	08
15	370.	"	19. Levél Heinrich ügyvédnek n. Fejes János hagyománya tárgyában .	1	15
15	371.	"	19. Levél B. Wachheim Józsefnek Békés Gyulán –	1	15
15	372	"	19. Levél Heinrich ügyvédnek n. Sossy József és neje hagyománya tárgyában .	1	15
	373.	"	19. Levél ifj Boroba Ede ügyvédnek néhai Gy	1	15
15	374.	"	Schmidegg Kálmán hagyománya tárgyában 19. Levél Heinrich ügyvédnek, néh. Ament János hagyománya tárgyában.	1	08
45			Átvitel	565	32

45 565 32

				Összeg ft.	kr.
			Átvitel	585	32
375.	Dec. 19.	Levél Szemenyffy József ügyvédnek néh. Kacs- kovics Károly hagyománya tárgyában		1	15
376.	„ 22.	Levél Baky István ügyvédnek n. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.		1	15
377.	„ 22.	Levél Nagyasovszky ügyvédnek néh. özv. Nagy Károlné hagyománya tárgyában		1	15
378.	„ 22.	Levél Bogyay Sámuelnak, alapítványa tárgyában		1	15
379.	„ „	Jelentés néh. Zápay Sámi alap. tárgyában 1 m.		2	58
380.	„ „	Levél Lenard Ernő ügyvédnek n. Szöllyey Ala- dár hagyománya tárgyában.		1	15
381.	„ „	Levél Cserber József ügyvédnek Bogyay Ala- dár alapítványa tárgyában.		1	15
382.	„ 24.	Levél Lazányi ügyvédnek n. Bottka Imre alapítványa tárgyában.		1	15
383.	„ 24	Levél Daba Ede ügyvédnek n. Edl Kálmán hagyománya tárgyában.		1	15
384.	„ 24.	Levél Barthos Ferenc ügyésznek n. Bogány Ka- rolina hagyománya tárgyában.		1	15
385.	„ 25.	Levél Bottka Jánosnak alapítványa tárgyában		2	15
386	„ 28.	Jelentés n. Szöngi Pál hagyatéka tárgyában		1	—
387.	„ 28.	Észrevételek Kacskovics Sándornak Edl Kálmán fele hagyatéki számadására.		3	—
388.	„ 29.	Levél Egervary József ügyvédnek n. Edl Kál- mán hagyatéka tárgyában.		2	15
389.	„ 31.	Levél Varkus Sztaroven néh. gf Wenckheim József alapítványának hátralevő kamatai tár- gyában.		1	15
390.	„ 31.	Levél Dr Haldsz Ferencz ügyvédnek néh. Szöngi Pál hagyatéka tárgyában.		1	—
391.	Jelenkölcség jegyzék leirása.			3	—
			Összesen.....	593.	70.

Budapest 1881 januar 1ső

Bittka József
akad. ügyész

2/1881

1881

593 70

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

1.

4

Tisztelt osztály!

Ezennel van szerencsém szabályszerü megbirálás vé-
gett átlenni

a, A Teleki-pályázatra beérkezett 4 pályamunkát
b, A Karácsonyi " " 2 "
c) A Vadlasdy " " 10 "
d, A Marczi bányi " " egy "

A Teleki pályázatról szóló jelentés márczius
20-án tartandó rendkivüli összes ülésen, a Karácsonyi
pályázatról szóló jelentés pedig a márczius 27-én
tartandó rendes összes ülésen fog előterjesztetni.

Budapest 1882 január 2-án

Igazmondy
főnöki

3/1881

Tisztelt Igazgatóság!

A közelebbi napokban
egy Mikalyi Károly akad.
levelező hallgatónak külföldi
czímmel ellátott levele
érkezett kezemhez, hogy a czímzett
egy évvel előbb meghalt.

Minthogy Mikalyi Károly
kimúlásánál elkerülé értesítés
az akadémiához nem érkezett,
azon kötelességemnek fordulok
a Tisztelt Igazgatósághoz,
hogy nevezett hallgatónak
halálának napját velünk
közölni szíveskedjék.

Fogadja egyidejüleg kiválo
tiszteletem kifejezését.

Budapest 1881 jan. 3.

A nagyenyedi ref. főiskola igazgatója

Nagyenyed

4

1881

Másolat

Tekintetes kartárs úr! Folyó évi Márczius 11-dikén kelt becses soraira válaszolva van szerencsém értesíteni, miszerint az Akadémia javára néhai Szőllősy Albertine által tett hagyomány mikénti kifizetése tárgyában a végrendeleti végrehajtó Barray Kajetán urral magán úton értekezven, nevezett a hagyomány kifizetése tekintetében következő ajánlatot tette.

A kérdéses hagyatékot képező eibenthali bányabirtok, egy angol társaság bérletében van, és pedig oly jobbi időben oly szerződés mellett, hogy a bérlők nem egy bizonyos meghatározott évi bért, hanem a kitermelt kőszén minden mázsája után 05. kr bért fizetnek.- E bérleti viszony 25 évre van ugyan megkötve, de ha a bérlő társaság a 25 év elteltével, a bérleti viszonyt fel nem mondaná, a bérbeadók további 25 évre is még kötelezettségbe maradnak.

A végrendeleti végrehajtó úr további előadása szerint a hagyatékot több rendbeli és nagyobb mennyiségű magán adósságok tartoznak illetőleg tehetik, melyeket az örökösök első sorban fizetni kötelesek, úgy szinte első sorban terhelni őket a végrendeletben rendelt Kápolna felállítása is, s ezzel egyidejűleg az annak fentartására alapított 2000 forint biztosítása.

Az eibenthali bányabirtok jövedelme nincs oly irányban arra, hogy végrendelkező végrendeletében becsülve. Mindennek daczára az örökösök habár áldozatok árán is - készek volnának úgy az Akadémia, mint a többi hagyományosok hagyományait, az eibenthali birtok eladása előtt is kielégíteni, de mivelhogy annyi jövedelemmel, hogy a

tokas

zokat kifizethessék - nem rendelkeznek, kívánják hogy a hagyományosok is valami áldozatot hozzá, nak, annyival is inkább, mert már azon körülmény hogy a hagyományok kifizetése, az eibenthali bánya, birtok eladásához kötve van - mely feltétel alig hogy 50 ezer realizálható - nagyobb hátrányára lehet a hagyományosoknak, minthogy a hagyomány egy részét elengedik.

Már több hagyományossal jött is létre egyes, ség oly képen, hogy azok 50% megelégednek, és ezek hagyománya már részint kifizetve van, részint a leg. közelebbi jövedelemből kiegyenlíttetni fog. Ha az A, kadémia is oly egyességre hajlandónak nyilatkoznék, biztosítja a végrendeleti végrehajtó úr, hogy a részint hagyományozott 1000 frt helyett végkielégítésül 500 frt legkésőbb 1882. év Julius hóvig fizetés alá kerülhet. ne, még elenkező esetben az egész hagyomány csak akkor fizethethetnék ki, ha az eibenthali vagyon idő, vel eladás alá kerül.

Tisztelettel felkérem Tekintetes Kurátor urat, ezen nekem tett ajánlatot az akadémiai elöljáróságnak előterjeszteni, s a felett nyilatkozni, hogy arra a végrendeleti végrehajtónak feleletet adhassak, minthogy ajánlatára eddigelé semminemű nyilatkozatot nem tettem, arra úgy s azon indoktokból közlöm Tekintetes Kurátor úrnak, mint a hogy elő, tem a végrendeleti végrehajtó az kifejtette. —

Kiválló tisztelettel Fehértemplomon 1881. május 4-én

Tekintetes Kurátor úr alázatos szolgája Nemesik Gyula s. k.

57

Tisztelt Osztály!

Ebennel van szerencsém ál-
lemi:

1. A Telekfi-jutalomra bér.
kezett 25 pályamüvet.

2. A Nádasdy-jutalomra
beérkezett 6 pályamüvet.

3. A Fekéstary-jutalomra
beérkezett 2 pályamüvet.

Egyúttal jelentem, hogy a
Marczibányi-pályázatra (A
magyar szószerkesztés elmélete) és
az Athenaeum által pelyázásra
jutalomra (A magyar hirlapi
irodalom története 1780-1867)
pályamüvek nem érkeztek be.
Ezen pályázatok újra kitüzése
tárgyában a határozni a legközelebbi
nagygyülés lesz hivatva; mivel
azonban az Athenaeum-jutalom
ismét kitüzött pályá-
zatás esetleges módosítása vagy
pedig a ~~feltételek~~ pályázati
feltételek megváltoztatása az
Athenaeum szavazatosságának
előleges kikérését igényelné, bátor vagyok az Osztályt
felkérni, hogy ezen ügyet már
egyik közelebbi ülésében tárgyalás alá venni
~~az javaslatait az összes~~

tanácskozás tárgyává tenni
méltóztassék.

Budapest 1881. január 3.

Tisztelt Osztály!

Ezennel van szerencsém át-
lenni:

1. A Jósa-jutalomra beér-
kezett négy pályaművet.

2. A Grove-jutalomra beér-
kezett egy három pályaművet.

3. Az Olvanyi-Fraknói pá-
jutalomra beérkezett egy pálya-
művet.

4. Az Olvanyi-jutalomra beér-
kezett egy pályaművet.

Egyúttal jelentem, hogy a
Bekasi-jutalomra (Robert
Kántz és Nagy Lajos sepromjai)
és a Crattonisky-jutalomra
(A magyar és lengyel nemzet
érintkezései) egy pályaművek
nem érkeztek.

A Bekasi-jutalom
az Ügyrend 120 § b) pontja
értelmében újra nem hirdet-
ki újra.

A Crattonisky-jutalom ja-
gyében, melyet tudvalevőleg

A I osztálynak.

három
tanúl a
ton hir
azonban
módosí
föltételei
alapító
gatulá
tátor
kérni,
egyik
tanács
méltó
Bu

A
kibo
dacáj
egy f
melyet
adatol
Bu

bárommal külön kiadomány tét,
ennél az Akadémia, a nagyitás
ra hivatva határozni. Mivel
azonban a pályaterv es esetleges
módosítása nagy a pályázati
föltételek megváltoztatása az
alapító levelet előleges hozzá-
járulását föltétlenül követelné!
bátor vagyok az Osztály fő-
tisztelt, hogy ezen nyiltpályázat
egyik közelebbi ülésében
tanácskozás tárgyává tenni
méltóztassék. ✠

Budapest 1881 januar 3.

Tisztelt Osztály!

A Lévay-alapítványból
kibocsátott kihirdetett mezőgaz-
dasági jeligés nyiltpályázatra
egy pályamunka érkezett be,
melyet van szerencsém ide
alázatosan átküldeni.

Budapest 1881 jan. 3.

A Vegyesen van szerencsém
jelenteni hogy az 1881-
ik évi történettudományi
nagyjutalomra a következő
munkák küldettek be:

Báró Radvánszky Béla:
Magyar Családtörténeti Három-
tól a XVI és XVII században.
Budapest 1879-80. Három kötet.

Ribáry Ferencz: A bécsi történet.
Budapest 1879. 80. Két kötet.

Tiberius-ról kora 1876.

A legujabb kor története 1877.
Magyarország alkotmányá-
történelme 1878.

A Mariviánus-jutalomra
pedig versenyre:

Lázár Gyula: A román
birodalom története czimü
két kötetes munkája.

A Vegyesen.

5
1851.

MAGYAR
TUDOMANYOS
AKADÉMIA.

M.

5. Tisztelt Osztály!

A Lévay alapítványból kiírandó mezőgazdasági nyilt pályázatra egy ajánlat érkezett be, melyet van szerencsém idecsatolva áttenni.

Budapest januar 2. 1881.

Szabó Károly
főtitkár

III. Osztályunk

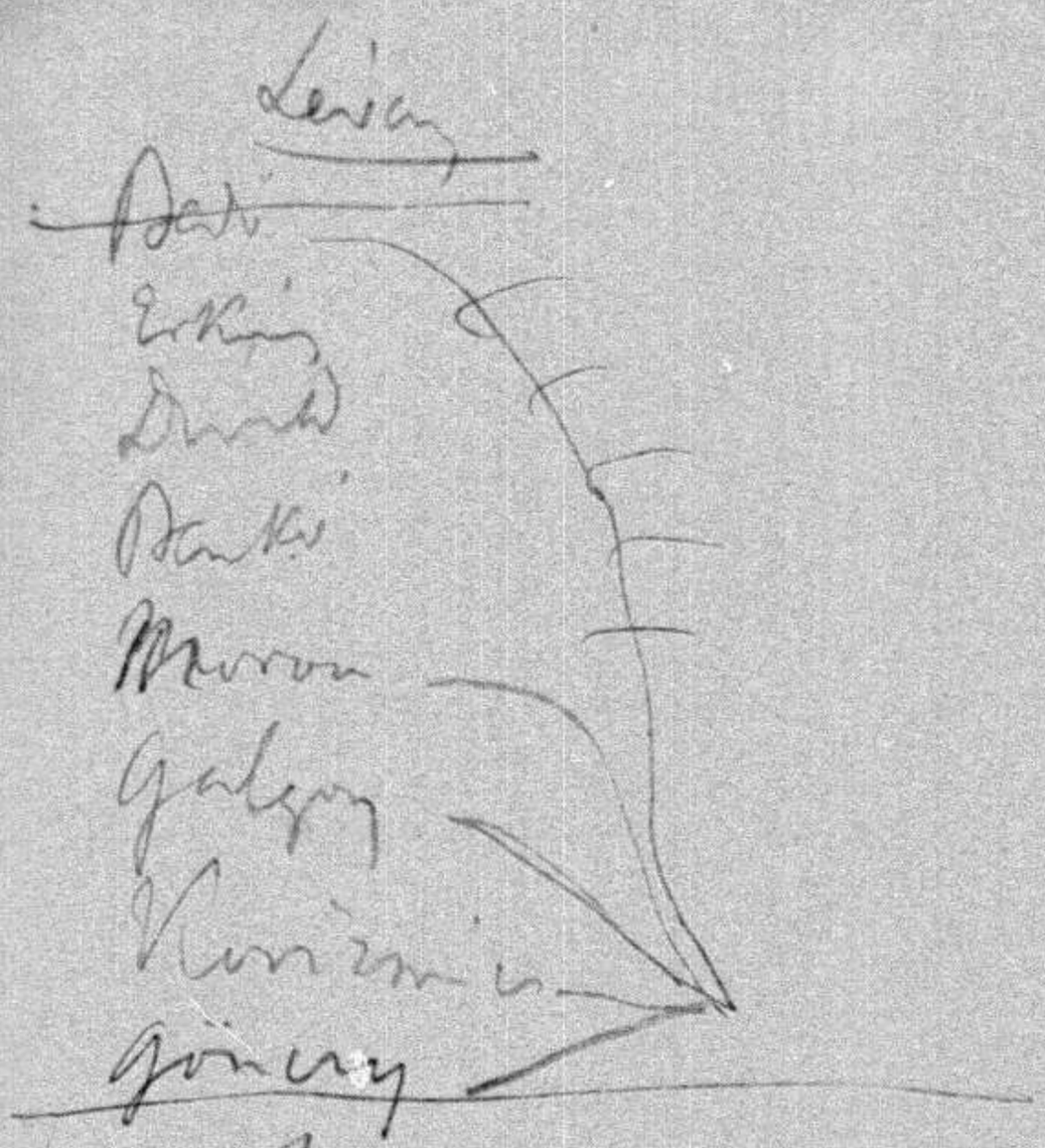

1 Előkelőek
1881 jan. 17. 4 pont.

5.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

III.

5 Titzedik Osztály.

Ezennel van szerencsém értesíteni:

1. A Duca-jutalomra beérkezett négy pályaművet
2. A Gorove-jutalomra beérkezett három pályaművet.
3. Az Olcsányi - Erkenői jutalomra beérkezett egy pályaművet.
4. Az Olcsányi-jutalomra beérkezett egy pályaművet.

Egyuttal jelentem, hogy a Béczán-jutalomra (Zóbert Károly és Nagy Lajos reformjai) és a Czarnoristy-jutalomra (A magyar és lengyel nemzet érintkezései) pályaművek nem érkeztek.

Az Béczán-jutalom az ügyrend 120 §-a 6 pontja értelmében nem tűzhető ki újra.

A Czarnoristy-jutalomtárgyában, melyet másodszor tűzött ki eredménytelenül az Akadémia a nagy fontosságára tekintve kívánatosnak látszik, azonban a pályakitűrés esetleges módosítása vagy a pályázati föltételek megváltoztatása az alapító kegyes előleges hozzájárulását követelné. Ezért vagyok az osztályt felkérni, hogy ezen ügyet már egyik közelebbi ülésében tanácskozás tárgyává tenni méltóztassék.

Végül van szerencsém jelenteni, hogy az 1881-ik évi történet tudományi nagyjutalomra a következő munkák küldettek be:

Báró Radvánszky Béla: Magyar családélet és nevelés a XVI-ik és XVII-ik században - Budapest 1879-80. Három kötet.

Ribáry Ferencz az ókor története Budapest 1879-80.

Kés kötés. Sibériának kora 1876.
a legujabb kor története 1877.
Magyarország elnyomása története 1878.
a Maros-Vásárhelyi-intelligenzia pedig versenyez:
Lázár Gyula. Az orosz birodalom története című kés
körének munkája.

Budapest 1881. január 3.

Szabadvári
főtörzs

U. o. Szabályok

1551 I

5

1922 sz.

1 db.

Mult 1880. évi november hó 17-én 1006. szám alatt kelt becses átiratára vo. natkozólag, van szerencsém a te. kintetes magy. tudományos aka. demiának egy havi használatra a kért „Protocollum Regni Con. gregationum" czimü kéziratot tisz. teletteljesen átküldeni.

Budapesten 1881. évi január hó 1-jén

A miniszter helyett

Rómer

miniszteri tanácsos

Tekintetes magyar tudományos akademiának

Budapesten.

§ 1

6/1881

Méltóságos B. Podmaniczky Frigyes úrnak
mint a tenerei fürdők intézőségének

Budapest

Szerencsém van hivatalos lé-
temmel megkérni, hogy a
gróf Telekiféle jutalomra a
múlt év végéig beérkezett
vízjósló pályaművek meg-
bírálására, frohnes Sámuel, két
Künküre tagot kinevezni, a
kinevezettek nevét és lakását
velem tudatni méltóztassék
Fogadja egyébiránt kitűnő
tiszteletem kifejezését.
Budapest 1884 jan. 5/14 én

12

7/1881.

Főtisztelet magyar Kir. Akademia!

Az 1881 évi nagygyülés alkalmával oda itélendő nagy jutalomra bátor vagyok figyelembe ajánlani: "Az elkünt régi vármegyék" cimü, a történelmi földrajz terén irt törő munkámat.

Budapest 1881 január 5én.

Boczy Henrik

Lb. jan. 5. 1880.

8.

1881

N. m. kir. Magyar
archaeologiai Társulatnak
Budapest 1887 január 11-én

A második szakaszok
mely, decemb. 15-ei tar-
tott ülésében, a
melyben az országos 1887-
ki Közlöny-ben Bánóczy:
Zala megyei Cap. kardb.
felszólalás történt azon
pontban olvas, mely az archaeologiai Ér-
tesítő" megfelelő részben
kapcsolatban hagy.

Az országos, a sok
kiváló tagnak kiadványai
és kevés erre felszólítás
daczára csaknem semmi-
ségben, hogy az Értesítő
megjelenésének rendkívüli
nemű szegénységével vagy a
kiváltság, mint a kiad-
ványi értékben meg-
történő kedvező kö-
vetkezményeit ismerendő.

9/1881

35760/80.

V

Miután néhai Amizeni Károly hagyatéka iránt annak végrendelete és a 1420/79 sz. végzés szerint hiskom örökösök vannak ördekelve, és így az 1877 20 tczikk értelmében a hagyaték tárgyalására a fővárosi árvaszék van kivéve, és ezen ügyben csakakkor járhat el ezen kir. törvényszék, ha a hagyatéki eljárási iratok az idézett törvény 254. §a szerint ide áttétetnek; miután továbbá hogy gróf Károlyi Mengyértnek mint a m. tud. Akadémia elnökének ezen az örökhagyó által egy országos magyar nő nevelő intézet cím alatt felállítandó intézet javára tett alapitvány mikénti biztositása iránti kérvénye megelőző tárgyalás nélkül nem intézhető el, ezen tárgyalás pedig ezidő szerint még a hagyatéki eljárás keretébe tartozik; ennél fogva a m. tudom. Akadémia elnökének emlitett kérvénye illetékes intézkedés végett Budapest fővárosi árvaszékéhez áttétetik.

Miről folyamodó megbizottja Klinka József ügyvéd és Pest fővárosi árvaszéke felvételéről értesittetnek. Budapest 1881. február 19én a pesti kir. törvényszék. Nagy s. k. jegyző.

1881. januar 8.

Jelen voltak: Thewrewk, Heinrich, Bojisich, Feldbrich, Greguss, Szász Károly, Budenz, Hunfalvy, Bánóczy, Pulszky, Ballagi, Beöthy, Gyulai Pál.

---

1. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése.
2. Bizottsági jelentés a pótkelyfalai alapítvány ügyéről.
   Határoztatott „a magyar nyelvben isi" kimondani.
   Elfogadtatott.
3. A Toldi-pályamunkák 26 darab.
   Három bíráló ezek: Tóth Antal
   Heinrich
   ~~Toldy~~ Arany László
4. Nádasdy 6 pályamű.
   bírái: Szász Károly
   Lévay
   Beöthy
5. Jeléshány 2 pályamű:
   bírálói: Budenz
   Asboth Oszkár egyet. magántanár
   Ballagi
6. Marczibányi
   Athenaeum } pályamű nincs.
   Az athenaeumi pályadíj ujra kitüzetik.
7. Simonyi-Lesa értekezése. — Értekezőb. ő a philol. közlöny-ben jelenik meg.
8. A jövő ülésen Hunfalvy ~~Ad~~ bírálandó codex és a fordítás.
   Kont: Seneca ~~drámái~~ tragoediái

11/1881

A „Magyar Tud. Akadémia" 2-ik Osztályának
mult évi novemberhó
17-éről kelt felhivására
tiszteletteI fogadtam, s
véleményemet a vélem
megitélés végett közlöm
„Hume Dávid Psycho-
logiája" czimü dolgozatról
a következőkben adom elő:

A munka sem tudomá-
nyos, sem irodalmi érték-
ről nem bir. Kezdete-
ges dolgozat az, mint leg-
több ajoknak, melyeket
az iránybeli vizsgálatok
során állítsa az olvasó
elé.

Hume elismeri, hogy
a lélek bir a dolgokról
való képekkel, alakok-
kal, ideákkal. Elismeri
azt is, hogy ha ismerő ere-
jénk ezen képeket, ala-
kokat, ideákat önmaguk-
ban, elvekintve a tárgyi
valóitól, csak a mint el-
megileg a lélekben jelen-
kezvek, megfigyeli és ele-

mezi, időbeliség és öröklés, szám-, mennyiség- és mértani tételeket állapít meg, melyek, mint például 2×2=4, ellenmondást nem tűrnek, melyeknek ellenkezője gondolni is lehetetlen. És ezen tételek nyilvánvalólag bizonyosak, tiszta észbeli természetűek. S minden tapasztalattól függetlenek. Más azonban a kérdés, ha ismerő tehetségünk az ismert: ha valljon annak képek, alakok, ezzel birnak-e tükrök, tárgyilagos léttel, ha van-e világ, mikivülünk is, melynek mathematikai törvényeknek általok kormányozzatik. E kérdésre Hume azt feleli, és e feleletében rejlik az ő scepticismusa, hogy ez, létezik-e, vagy nem, ellenmondásig nem tűrő világgal bebizonyítani nem lehet. Nem lehet pedig azért, mert e bebizonyítás mindig tételeken alapszik, melyekkel szemben ellenkező állítani lehet, nélkül, hogy ezen ellenmondás szükségképen ellenmondásban. A vélemény, hogy érzékeinknek a tér és időben tárgyilagos valóság felel meg, onnan ered, mert az ember arra hisznek, hogy az okság elve tárgyilagos érvényességet

F. erők- és tehetség-gekről

bír; hogy az ok és okozat közti viszony, szükségképeni, tehát a hol benyomás van, kell az ezt gyakorló és elfogadó szervnek lennie. És Hume felállított elvéhez képest csak következtetés, ha az okság elvének tárgyilagos érvényét tetszés szerint olyannak tartja, melyet elemzésnek bebizonyítani nem tehet. Az erő vagy, mely a benyomásokat okozza, nem lehet érzékeink tárgya; az tiszta valami. Honnan kerülnek tehát lelkünkbe a képzetek; lelkünk valamely alkotó tehetségeinek különböző tárgyak által gyakorolt behatásaiból származnak, vagy épen Isten által közölteknek vetünk-e mindezt bizonyosság nélkül eldönteni tehetetlen.

S ez volna nézetem szerint Hume szenvedésének alapeszméje. Szerző a Hume által felállított elméletet az okság- elv tárgyilagos érvényességének be nem bizonyításáról. — nem is érinti. Megelégszik annyit jegyezni meg: hogy Hume az ész nem ismeri el ismeretforrásnak. Bebizonyítani a mathematikai tételen, mint tétel pedig csak kétségbe vonja, hogy az ész mestergalkodását hiú által kívánja pótolni.

1881. 1.

Ezen egy rövid megjegyzésből is világos, hogy a kérdésben forgó dolgozat főtörekvése és hézagos.

Igen jellemző e munkára. Ha érdekére nézve, a Hermes hivatkozik a H. oldalon: „Enquiry conc. hum. understl. sect. 5. Anmerkung 9." Ha én már valakinek kívánnék valami rosszat és jegyzetet Hume idézni vélem, hol keresném azt az angol kiadásé, melyben valahi német nyelvem megjegyzéseket ír?

Ugy hiszem, minden szükség, hogy bővebben indokoljam ajon véleményemet, hogy a kérdés e dolgozatos nem kerüli érdemének ajon kitüntetésére, hogy a Magy. Tud. Akadémia érdekeltségének körében magasztaló elismerésben részesítsék.

Egerben, 1881. junius hó 10.

Danielik József
akadémiai tag.

12/1887

10

13/1881

Budapest, 1881, január 11-én.

81

Kedves barátom!

Ne vedd zokon, hogy megint egy kéréssfélével háborgatlak, vagy ha zokon esnék, bocsásd meg – hiszen megszoktad már az efélékes tőlem. Instanciám igy hangzik:

Az Akadémia, könyvkiadó vállalata számára, több rendbéli munkák lefordittatását határozta el. Az újságokból tudom, hogy a többi közt Rankenak a pápák történetéről szóló dolgozata is föl van véve a sorozatba. Van e már forditója? ha nincs, bizonyt vállalkoznám rája! De ha ez le van már fuglalva, talán akadna más . . . nekem nagyon jól esnék. Te, édes barátom, jegyzője vagy a könyvkiadó bizottságnak; fraknói, az elnök – ha emlékszik még rám – azt hiszem, szintén jóembecem. Te tudod a dolgok állását s megitélheted, mi teljesitheto kérésemből, mi nem. Ha nyilnék számomra valami alkalom, s kinálkozném valami munka, gondolj rám.

Baráti üdvözlettel

Lebestyén Gyula

(Gyár u. 5. sz. III. em.)

11

Nagyságos és főtisztel. Tanácsos Uram
uram Csokonai
Pozsonban 1781 január 11én

Az a kedvezmény
amit Nagyságod nekem
közzétételével, azon szeren-
csém Jakab Elek
ben lag mutatkozásával.
Valentinovszkyval bör
tönelem és polcsokban
tekintetben nagyobb
részel átlenni, szüne-
kedjék ~~az agyalból~~
~~szabadon~~ Du ugyolcat
kötni, vajon az emli-
lett értekezés kiadásá-
ra-e az akademiai
értekezetkezésnek

14/1881

Nagyságos
Kincsek és Ékszerek a Lagerunak Ex Lergazdaja
Budapesten 1881 január 12én

A mai napon folyó
hóra érkezésekben, je-
lentés történt, hogy
az Ékszerészi-Társulat
pecsétjében, mely a
mohácsi vész előtti ma-
gyar királyi koronát
viselte, a felső ko-
ronából hiányzik
egy ékkő vagy gyön-
gy. Jelentés tétetett
arról is, hogy a
Társulat pecsétje
megkísértő tolvaj
által, ne lehessen
használni, az ékkő
helyére ideiglenesen
egy kis ólomlap
ragasztatott.

Midőn az említett
körülmények előadá-
sából nyilvánvaló
lett, hogy a pecsét
hamisítás végett
lopatott el, a Ta-
nács elhatározta,
hogy a pecsétet
haladéktalanul
megkeresi, hogy
a pecsétből az ékkő
kiesése előtt lenyo-
mat készíttessék.

15/1881

Januar 12

16
1881.

Kiirt czikk.

az első osztály 1881 jún 8án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

2. Olvastatik a Vécsey-alapítvány ügyében beküldött bizottság véleménye. A bizottság tagjai Hunfalvy Pál, Gyulai Pál, Szilágyi Károly s és Arany László, Lukcs György l. t. voltak. A bizottság a következőben állapodott meg: A Vécsey alapítvány részben az I-ső, részben a II-ik osztály ellen, de mindenik körben két évre tűzendő ki az ezer arany forintos pályadíj. Az alapítvány értelmében az I so osztály történelmi drámára tűzi ki a pályadíjat, azonban erre azt jegyzi meg az alapítólevél, hogy ha elég az idő, melyben a magyar játékszín teljes kifejtésével a nemzeti költő elégséges számot és jutalmat talál a nemzet a művelt nagy közönség részéből, meghatározott időpontot s azontúl a drámai pályáknak más a kor szükségének inkább megfelelő feladatokat lehessen fordítani az akadémiától függjön. A bizottság azt hiszi hogy ez időpont a mikor még nem jött el, a mennyiben a történelmi drámát oly kevés buzgalommal művelik a költők, mint a mily kevéssé pártolja a közönség. A jelen élettől vett színműveket tisztességesen jutalmazza mind az akadémia, mind a közönség, a színészek is jobban játszák a mi nagy befolyással van arra hogy többször adassanak. De a történelmi dráma legintább az akadémia öltön széjre szorul s épen azért megkívántató, vajon egy akadémiai nagyobb jutalom kevertlen-e ingyen vagy e műfaj hanyatlásának okai egészen másuk rejlik. Ezért a bizottság azt javasolja hogy az akadémia legalább egyelőre tartsa fenn a Vécsey történelmi drámai díjat s később a nyert tapasztalatok és körülmények szerint intézkedjék. A pályázat szabályai az alapító levél értelmében a következőben lennének megállapítandók:

1. A Vécsey-pályadíjra csak tiszta a magyar történelemből vett színművek pályázhatnak úgy tragediák, mint középfajú drámák és vígjátékok, akár kötött nyelven, akár prózában írva.

2. Pályaművelnek tekintetnek minden oly magyar történelmi színművek, a melyek a kijelölendő két évben megjelentek nyomtatásban vagy ha nyomtatásban nem jelentek is meg valamely színpadon előadtak a kéziratban az akadémiához beküldetnek az utolsó évet követő év már

A drámai pályadíj elnyerése a következő:

4.

~~400 arany~~

czius utolsó napjáig. Az első esetben 1880-1881 a második 1882-1883 ig tovább.

3. A már pályadijat nyert színművek is pályaművekuek tekintetnek, kivéve a Karácsonyi pályadijjal, mint legnagyobb drámai pályadijjal jutalmazott színművet

4. A pályadij csak úgy adatik ki, ha a bíráló bizottság a pályaművek közöt jutalomra méltó színművet talál. A ki nem nyert pályadijt a nemzeti színház pénzalapjához csatoltatik, mind addig míg az akademia a drámai pályadijról a körülmények szerint másképp nem rendelkezik. Ha idővel az alapitott összeget az akademia más, a kor szükségeinek inkább megfelelő, nemesebb volna czélra fordítaná, ez esetben a ki nem nyert pályadij az akademia pénzalapjához csatoltatik.

5. A pályaművek megbirálását az I. sz. osztály által választandó három akademiai tag teljesitik, kik közös értekezleten többséggel elhatározzák, melyik mü nyerje el a jutalmat, melyik dicsértessék meg. Ezután választanak magok közöt egy elöadót a ki a többség nézetét pártolja, a ki saját felelőssége alatt értekezik az egész pályázatról és ennek a közmegátalva, pontos szerint, alaposan indokolva adja elő eredményét. A jutalom mindig a kijelölt két évet követő ~~ev~~ben őszszel adatik ki, az akademiai ünnelet köve tő első összes ülésen

6. Ha a jutalmat nyert mü még nyomtatásban meg nem jelent, a szerző tartozik azt három hónap alatt kinyomatni, mit ha tenni elmulasztana, az akademia adhatja ki, mint bármely más munkáját, még pedig külön dij nélkül és az iró jogi birtokában marad tiz évig.

A bizottság véleménye elfogadtatván, az összes ülés elé terjesztetik.

A főtitkár: pályázati pályaművek

Gyulai Pál
osztálytitkár

I Osztály

Jan. 31. Öfi Ács Zsig
Vármegyei

16/1881

Főtisztelendő

s Okfray Sándor, jeles kalendárium

szerzőnek Budapesten

Budapest 1881 január 12én

A mádi ev. esperesi egyházkerületben levő jelen-lévő, hogy az Okfray-féle kalendárium, mely a magyar országi protestáns népnek tökéletes, sőt kitűnő kézikönyve, egyelőre pótlandó kérdés, — jelzéseit semmi tekintetben nem ajánlhatja.

Az esperesi főtisztelendő körlevél, melyben Okfray kalendáriumi Bethlen Miklós emlékezetének megsértésével vádolják, sőt a kiváltképen egyházunk szentségét és tekintélyét is sértő állításokat tartalmaz, egyelőre pótlandó kérdés, — jelzéseit semmi tekintetben nem ajánlhatja.

Ennél fogva, ezen kerületben a kerületi esperesi körlevelet hogy ne terjesztessék, hogy ne kiáltessék és ne árultassék,

is lekintettel bírálói
javaslatára a pecsét
leírásában elszenvedett
változtatást.

Egyúttal pedig felkéri
a tanácsot, hogy fővárosi czímét az
1873-ban jóváhagyott alakjában
használhassa. Ugyanis
a kérelem, hogy erre
vonatkozólag előbbi rendelet
által a közös közlekedési
eszközök használatára nézve
kedvezményben részesíttessék,
nem indokolt, mert a
tanácsnak hivatalos
eljárásánál fogva
hivatalból engedni.

17/1881

Nüldeném, te se le tkel
Vèsem, hogy a fe lkèrt
Leendöken te kintetkel
a kinalat benyujtárai
nak kijelöl ha táride-
jével, az ar keresztènek
jèvel, és te kintetkel
a szerzödö kinevezett tiszt
kinlokra a Gazdasági
szinetkedjék.

1881 4

18/1881

Tekintetes Do"
Honvédelmi Ministerium
Budapest 1851 januar 12én

A II osztály folyó hóban érdekes tekintetben jelentkezett, hogy a Gerundiumi tanulmányok kezdetben pályamüvek adattak be az Academiának.

A jelzett ezek;

1) Montalban emlékkönyv és dávai Kinzal.

2) ~~A testvériség hölgy~~ vérnek.

3) Sient lut se szeth el sem kvar manifestat, sic vendex redeunt sed el falsi est.

Az osztály értekezlet kimerítő tárgyalásul fölvévén Dániel Károly által ei Domelik János ellen emelt kártérítési követelés tárgyában, a kiválasztott bizottmánynak idejében kinyomtatott tudósítását tudomásul.

Dániel Károly ezen követelésének alapjául előadta, hogy ellenfele Domelik János őt annak idején, midőn betegen feküdt, ágyában megtámadta, és a nélkül, hogy ő magát védelmezhette volna, ütlegekkel illetette.

Tudjuk ki agit pandem
ter agas et respice fi-
nem.

semmi, hogy a gyilkost
keresnöken kikintettel
az emlékét kutatnánk
és lehki kiváló tanítvány
eljövni vármegyénkből.

II. D.

1880: 29.02.

19/1881

1881 12

Tek.

Polizeyi Főnök, jegyzőkönyvi
kivonatok kiadására

Buda per 1881 januar 13án

A jegyzőkönyvi kivonatok
be van jegyezve kiadásuk
végett az illetőknek.
Midőn erről tisztelettel
jelentést van, bátor
vagyok azon utasítást
kérni, vajon a
jegyzőkönyvi kivonatok
kiadásuk iránt gyakolt-
lagos eredetben közlés
végett vagy
jegyzőkönyvi szöveg
szerint.

12

13

II.8.

1881: 64.02.

20/
/1881

Ad n.-enyedi ref. Bethlen-főtanoda igazgatósága.

7-1881.

Tisztelt Igazgatóság!

Irakyi Vilmos, főjegyző úr f. é. január 3-án hozzám 4. 1881. sz. a. intézett kérvényére tisztelettel tudatom, hogy Mihályi Károly, n.-enyedi tanár és akad. levelező tag mult 1880. évi junius 14-én halt meg. Mihai b. e. tanártársunk halálát a tisztelt Igazgatósággal mult tanévi főtanodai értesítőnk felküldése által tudatni kötelességünknek tartottuk.

Kiváló tisztelettel

Nagy-Enyed, január 7. 1881.

aláíratott megbízásából
Elekes Károly k.
rector professor.

Ék. jan. 10. 1881.

21.

Az Almanachra
vöjegyzés
Lakay I.

Mikoly Károly nevezetes tar
1865. ben, megye. ker
Tornály

Birálat

Dr. Wertner Mór „orvos-régészeti tanulmányok"
című munkája felett.

A tanulmánynak „Aesculap és utódai" című
első fejezetében az ókor ezen mythicus orvosának
és családbeli utódainak genealogiája adatik,
amit szerző nézete szerint eddig nem kíséreltek
meg. Fejtegeti Aesculap származását, adja élet-
rajzát, összeállítja a tevékenységéről ránk
maradt híreket; bővebben szól Machaonról,
Podalyriosról, Aristoteles, Hippocratesről, elmondja,
miket kiböngészett ezen orvosokról és ebben
részint tényeket hoz fel, részint maga
elmélkedik. E czikknek végén az általa czim
alatt összefoglalt orvosoknak genealogiai
tábláját mutatja. Honnan meritette
azon állítólagos tényeket, melyeket említ,
mire alapítja más szerzőktől állítólag
eltérő nézeteit, arról csak elvétve tesz emlí-
tést.

„A szaporodási viszonyok a régieknél" czim-
zett második fejezetben szól a nemi életről
a zsidóknál, házassági viszonyaikról, az illető"
törvényekről, mire vonatkozólag a bibliá-
ból és az izraeliták némely történetiróiból meríttette adatait. Felhozza azt, mit Herodot a Lydusok nemi életéről mond, előadja a babyloniaiak nemi életéről ismeretes adatokat, az indusok és más

régi népek házassági viszonyait, elmondja,
mit e tekintetben a perzsák és egyptusok-
ról, egyes királyaikról tudunk. Áttér a
görögök nemi életének taglalására, elő-
adván azokat, miket a görög történelem kut-
forrásait képező irodalmi emlékekből az újabb
szerzők összeállítottak. Ugyanezt teszi a
Rómaiak nemi életére és kisarpongásaira
vonatkozólag. Elmélkedéseinek eredményeit
összefoglalván azon eredményre jut, hogy
a házasság a fejlettebb műveltség folyo-
mánya, hogy annak őstypusa a többnejű-
ség, hogy az erkölcsök legmélyebbre süllyedé-
sét nem találni a polygamia idejében,
hogy az isteni elemnek a nemi életbe bele-
vonása egészben véve a paparodásnak ked-
vezett, hogy a zsidóknál a nemi élet a
vallással nem lett összekeverve, hogy
más népeknél ez összekeverés bujálko-
dásra vezetett, hogy a görögök és Ró-
maiaknál az istenség mint önálló
activ tényező szerepelt a nemi életben,
hogy az ókornak sajátságos jelenség-
a rokon-, illetve testvér házasságok,
melyek a paparodásnak mindig ártottak,
a nők meddőségét okozták, hogy a házas-
ságon kivüli összeköttetések, kivéve a zsidó-
kat, a régieknél egy általában kedvezek
a paparodásnak, mert a régieknél a
társadalom nem igen ridegen itélte meg
azokat; a házasságnak könnyen felbontása
a régieknél kedvezett a paparodásnak. Mind-
ezekben a régibb és ujabb szerzők adatait

és néreteit követi, anélkül azon forrásokat
említené, mikre amarok támaszkodnak.

„Miben szenvedtek és hattak meg a régiek"
című harmadik fejezetben előszorolja egyes hír-
neves ókori egyének bajait, mint a régibb
irók nyomán a körkörön forgó művekben
találhatni.

A régi közegészségről szóló 4-ik fejezetben
a Romaiak közegészségéről mond némelyeket,
említi az aedileknek arra való befolyását, a
népesedési adatokat, az építésben követett vál-
tozó intézkedéseket, a fürdőket, csatornákat,
Romának vízzel való ellátását, piacrőggyét,
a nemi kicsapongás elleni őrködést, a hadi
hygienát. Áttér az ókorban említett jár-
ványokra. Emleti a bibliában felhozott jár-
ványokat, a Görögországban észlelt epide-
miákat. A járványok okai gyanánt az
éhséget, háborukat, elhanyagolt hygienát
állítja fel és ebbeni vaglalásában az is-
meretes hygienisták néreteivel aronos
tényezőket lépteti előtérbe. Okoskodásait
abban foglalja össze, hogy minden korszak
embereinek oly hygienicus állapotai vol-
tak, minőket teremtettek magunknak
és járványaik, a hogy felfogták és a mino"
óvszerekkel éltek.

„A vadakat, mystika és nőgyógyászat"
című 5-ik fejezetben az ókori nemzetseinek
hitbeli fejlődés éről szól, a természeti
és természet feletti erők befolyásáról az
indusok, perzsák, egyptomiaknál, a zsidók,
phoeniciaiak, Rómaiak és Görögöknek.

Előadja e népek cultureait, a mysticismus lényegét és befolyását a Középkorra és különösen annak orvostanára, a zsidó kabbalistica lényegét és a mysticának viszonyát a népgyógyászathoz, melyről azt mondja, hogy ami belőle érthető s könnyen felfogható volt, a nép maradandó tulajdonába ment át, míg a mágiának bubájai csak a monopolizálás útján pármaradtak át korunkra, hogy a mai népgyógyászat valamint az mai orvosi babona nem más mint itt-ott részint helyileg részint időbeli befolyás által módosított szövénye azon ős titkolásnak, melynek mutatványait Agrippában egy találjuk, mint a Kabbalában.

Szerző e vázolt ívszerében az orvostannal, a művelődéstörténet többféle részeivel foglalkozik, mindegyikben elmond sokat, mindenféléket, mit könnyen hozzáférhető munkákból kiböngészhetett, önállóság nélkül, de a nélkül is, hogy akármelyik fejezetben felállított tételeinek és véleményeinek igazolására eredeti forrásokra utalna. Ez egész egyszerű compilatió, melyben hiányzik a kerek-dedség, bizonyra célra törekvés. Nem mond semmit, mit azelőtt szebben és jobban több írben nem mondtak volna oly szerzők is, kik nem vajá kutatásaik eredményeit adták elő. Minthogy a mondottak szerint a bírálatomra bocsátott munka a tudományt semmi irányban nem gyarapítja és a tárgyaltaknak népszerű-sítésétől sem járul, azt kiadásra nem ajánlhatom.

Budapest 881 Januar 14.

Dr. Rózsay Sándor

22/1881. 14

Nagyságos [illegible] úr!

Jakab Elek tagtársunk [illegible] levelét [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

23/1881

15

Ö[illegible]ves úr

Gróf Lonyay M. akad. elnök elnöklete alatt

Jelen voltak

Pauler Tivadar másodelnök
Budenz József
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Hunfalvy János
Hunfalvy Pál
Henszlmann Imre
Margó Tivadar
Kelety Károly
Margó Tivadar
Pauler Gyula
Péchy Zsigmond
Schenzl Guido
Szabó József
Szász Károly
Szily Kálmán
Szilasi József
Szilágyi Sándor
Wenzel Gusztáv r. t.
Arany László
Beöthy Zsolt
Csengery Antal
Csuday Béla
Dézsi Lajos
Fraknói Vilmos ü. t.
Kajdacsy Iván
Károlyi Sándor
Kerkápoly Károly
Kolozsvári Tivadar
Körösi József
Lukácsy Sándor
Mocsáry Lajos
Pauler Ákos
Pulszky Ferenc
Ráth Károly
Rómer Flóris
Ruzsicska Lajos
Szalay László
Szarvas Gábor
Szvorényi József
Thaly Kálmán
Thirring Gusztáv
Tóth Kálmán
Vadnay Károly
Vámbéry Ármin
Vargha Gyula
Vasvári Pál
Vértesy Károly
Vidacs Károly
Wartha Vincze
Zichy Antal
Zsilinszky Mihály

A

Kolozsvári Tivadar l. t. felol-
vassa emlékbeszédét Korpa,
nagy Tanárs 1881 január 15.-
elhúnyt lev. tag fölött.

Az Elnökségnek arra kéri,
ratbeszéd

Fraknói előterjeszti az
Akadémia 1887-ik évi zár,
számadásairól és az 1888-ik
napi az
Igazgató Tanács által az
januari 26-iki ülésében bemutatott
eredményeit és az ugyanazon
ülésben megállapított akademiai Ψ

Az Elnökségnek arra kéri,
ratbeszéd

Fraknói előterjeszti az
Akadémia 1887-ik évi zár,
számadásairól és az 1888-ik
napi az
Igazgató Tanács által az
januari 26-iki ülésében bemutatott
eredményeit és az ugyanazon
ülésben megállapított akademiai Ψ költségvetését, a melyhez kap-
csolatban az Igazgató Tanács
megjegyzéseiben a korábbi években
hozott határozatait, hogy
az elhúnyt pótlásáról szóló

tagok fizetéseit továbbra is az Akadémia tudományos céljaira fordítja, és az osztályokkal a részére ~~fizetési~~ ~~ide eddig megállapítási~~ megnevezés, összegek kutatási körök ~~akadémiai költségvetésében~~ tudományáról ~~részletes~~ szóló szóbeli jegyzőkönyvi rögzítés.

D Olvastatik a Lukács Móricz által tisz. tag által alapított Lukács Kinstinia-féle jutalom pályázata, mely szerint hangzik:

. . . . . -

A számvizsgálóbizottság jelentése a Kölcsey-egyesületre vonatkozó jelentés az Egyesítőben közlésének tárgyában. A Kölcsey-egyesület „illetékes" tényezői az illetékes" osztályokkal, bizottságokkal és szakértőkkel közölték.

Az osztály ezen határozatot elfogadja és az ügyrendbe való felvételét elrendeli.

C Fináczy Ernő felhívja az ülés figyelmét arra, hogy az Igazgató Tanács az Akadémia novemberhavi ülésében, a „Magyar írók életrajzgyűjteménye" iránt hozott határozatot helyezze és ezen a jelenlegi első Kölcsey-egyesületen csak azért nem volt tehnikával, mivel a részletes terv kidolgozása és a vállalat előkészítése minden esetre hosszabb időt fog igénybe venni.

1881

A novemberhavi ülés határozata értelmében az osztályok fel fognak kérni, hogy a részletes terv kidolgozására és a vállalat folyamatba tételére vonatkozó javaslatukat, bizottságaik, tehnikával a külföldi szakértőkkel közölték meg.

Mélyen tisztelt

Jegyző Úr.

Az akad. könyvk. Választ közrebocsátó" czikkében Kantóval

„Die römischen Päpste in den letzten vier Jahrhunderten"

című 3 kötetes művét, úgy olvasom, fel nem véve; for-

dítója ennek dacára még nincs kinevezve. Így látom.

Minthogy pedig én folyamatban annak idején, hogy

Kantót fordítsam, —

minthogy a „Kön. Ver." munka fordítása, ha jól va-

gyok értesülve, nekem nem fáj, —

minthogy a Curtius fordítása mellé akartak fogni midőn

Kellett is, tudom ekkor vagy kedves érzés magyarban,

minthogy J. e. Magyarországot fogna nélkülözni semmi

Akadémiai és tenni, a mi a fordítási egyenáru folytán tör-

ténik,—:

ekkor arra kérem T. Jegyző" urat, ennek kegyes ér-

tesítésben helyen jelentés tenni a ügyem érdekében, vajjon

az említett mű fordítási megbízhatom e? E czélra

Kötelesen magamat, hogy

az 1ső bírus f. é. November végéig,

a 2dik bírus 1882 November végéig,

a 3dik bírus 1883 October végéig minden elmaradott

el fogom készíteni. A ki egyébiránt maradtam

t. Jegyző urnak

Januarius 17én 1881.

kötelességes szolgája

Peter Albert

sanct.

271/1881

Kimutatás

A magyar Tudományos Akadémiai Palotában tervezett öntött vas cső csatorna előállítására benyujtott ajánlatokban foglalt költségek összehasonlítása felett.

Folyó szám	Nevezetesen	a költségvetési összegen	a legolcsóbbnál drágább
		f x	f x
1.	Knuth Károly költségvetése . . .	7900 -	- -
2.	Oelll Antal	8336 -	436 -
3.	Zellenin Mátyás	8403 50	503 50
4.	Schlickfele vasöntöde . . .	8499 40	599 40

Budapest 1881 évi Január hó 17-én

Schlickfele
Építész

29/
1881

1881

Jan. 17.

Magyar-Ovár december 30ân 1880

Nagyságos tiskár ur!

Alólirottak bátorságot szerencsek magunknak, mellékelt
lapunkból conventet arra kérelemmel
Nagyságodnak megküldeni, miképpen
azt mint közös tetétünket a tanácskára
elhelyezni. A convent ujjabb nizsgálatokkal
eredményeit tartalmazza elöleges pel
látásra, s a tetédemény erélyes elvitelére
kérelmezi.

Kitünö tiszteletteljel

alárátor, erelgai:
Dr Albrecht Gy.
járás. orvos. kar.
Dr Rosenfeld Samú
gard. alad tanácsos

1 Ex. 1881 jan 17
1 pan

A főtiszteletű Kuratórium utasítása szerint a Levéltárban helyezve el.

Budapest 1881 jan 17
Szabó.

31/1881

Jardin Botanique
De
l'Etat
Direction

Bruxelles, le 18 janvier 1881.

Monsieur et honoré Confrère,

Je ne veux pas attendre que j'aie étudié à fond votre monographie des Roses pour venir vous remercier de votre précieux envoi. Je ne m'attendais aucunement à recevoir un travail aussi considérable. Bien que je n'aie pu le parcourir que très superficiellement, j'ai néanmoins pu y reconnaître le résultat de longues et savantes recherches. Je suis persuadé que pour les botanistes de vos régions, il sera une révélation et la source des renseignements nombreux sur notre beau mais bien difficile genre.

Vous êtes un peu plus large que moi pour accepter des espèces; vous les voyez plus nombreuses que moi. Dans ce genre chaotique les opinions dépendent des principes admis et beaucoup de l'expérience.

Dans la suite de mes Primitiae j'aurai, sans aucun doute, l'occasion de parler souvent de votre manière de voir et ainsi de vous citer. En préparant la suite de mes Primitiae, j'aurai probablement a vous écrire maintes fois pour discuter avec vous sur certains points douteux.

En terminant, qu'il me soit permis de vous féliciter bien cordialement sur votre oeuvre récente, que vont éplucher les nombreux amateurs de Roses, qui en tireront grand profit.

Je vous prie d'agréer, Monsieur et honoré Confrère, l'expression de mes sentiments distingués.

Crépin.

Je dois ajouter que votre beau livre intéresse énormément les botanistes de nos régions occidentales, à cause du riche tableau de vos formes orientales.

A monsieur Helyes
Dr Haynaldpapa

32/
/1881

Eötvös megye közönségétől

144 szám
1844 Gy. sz.

Nagyméltóságu Elnök Ur.

Tennutatásban nékünk Nagyméltóságodnak, mint a magyar tudományos akadémiának elnökének folyó évi Junius hó 1ső felt magyaros levele, hálás köszönettel vettük azon megemlékezését, melyet megtenni le. méltóztatott, hit keres emlékkel nyj mint annyi hazánkfia gróf Széchenyi Istvánon emlékoszlopának lelepleztére al. Parlamból vezetett ezután éjen és emlék. művet gyujtogatni méltóztatott.

Siettem ezen nagyszerü emlékeket ak. tanuló megőrzés végjából levéltáramba elhelyezéseto kiszolgáltatni felkérjük Nagy. méltóságodat.

Hogy felszólitásunk ismételve kifejezett

Nagyméltóságu

gróf Széchenyi Istvánnak mint a magyar tudományos akadémia elnökének

Budapesten

közönségének a magyar tudományos
akadémiának tudományára jótékonyi.

Pest Sopronmegye közönségi bizottságának Sopronban 1830
évi október hó 25-ei folytatása során tartott
rendes évi közgyülésébőL

Sopronmegye közönsége nevében:

Simonyay
alispán

Ek. jan. 13. 1881.

35.

35
1881.

Tárgy: Akadémia (nyelv és szépirod.) Osztály értesítése
1881. márc. 21-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

23. Budenz József a nyelvtudományi bizottság előadója azt a kérést intézi az Osztályhoz, hogy az Akadémia nevében folyamodjék a koronaherczegprimás Ő Eminentiájához a Jordánszky-codex Czuczor-féle töredéke ügyében, mely a primási könyvtárban van. Az Jordánszky-Codex a magyar nyelvemlékek közt egy kiadás alatt van s a másolat az eredetivel összevetendő. Kéressék meg a primás Ő Eminentiája, hogy a töredéket egy hónapi használatra küldje le az Akadémiához.

Az indítvány elfogadtatik s az Akadémia felkéretik hogy a koronaherczegprimás Ő Eminentiájánál eszközölje ki a Jordánszky-codex Czuczor-féle töredékének egy hónapi használatra való leküldését.

Gyulai Pál
osztálytitkár

35/a
1881

CONSOLATO GENERALE
D'ITALIA
NEL REGNO D'UNGHERIA

BUDAPEST, le 11. Janvier 1881

Nr. 9970.

Monsieur le Président

En conformité des ordres que je viens de recevoir je m'empresse de trasmettre ci-joint à V. Exc. la II livraison du Catalogue des Codes orientaux éxistant dans les Bibliothèques de l'Etat en Italie, lequel Catalogue a été publié par le Ministère Royal de l'Instruction publique, à l'occasion du Congrès international des Orientalistes qui a eu lieu à Florence en 1878.

Je saisis en attendant l'occasion pour Vous réitérer, Monsieur le Président, l'assurance De ma haute consideration

Le Consul Général
Luigi Salvini

S. Exc. M^r le Comte M. Lónyay
Président de l'Académie
d. Sciences de Hongrie
etc etc
Budapest

Érk. jan. 13. 1881.

36.

régibb háromszáz-forintos előleg előzményére,
újra vagyok bátor Nagyméltóságod kegyelmé-
nek esedezni, miszerint a mult évi novem-ber-
hó óta (tizenkét 8 ft. 34. kros havirészletekben) tör-
lesztődő egyszáz-forintos előleget, egy folyó évi
február hótól kezdve tíz húszforintos havirész-
letekben törlesztendő kétszázforintos előleggel,
háromszáz-forintosra — mely f.é. november hó
első napján teljesen törlesztve lesz — szíveset-
ten szaporítani kegyeskedjék.

Mely alázatos kérelemmet Nagyméltósá-
godnak eddig is tapasztalt magas kegyébe
ajánlván, maradtam mély tisztelettel

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája
Lindner Ernő
hk
m. t. akad. alkönyvtárnok.

Ét. jan. 13. 1881.

37.

ot felhozott indokok körül, ezek
a családjában előforduló betegség
körülhatárolása az elvály megadásának
engedélyezésénél.

Kívánja nincs szükség kétségtelen
fel, hogy elváláy csak rendkívüli
körülmények folytán kérhető, mint
betegség, a családban elváltakhoz
eset vagy változás is elégséges
hatós bizonyíték.

— 2) Az elváláy maximumának
évi a rendes fürdőszám egy harmada.

— 3) Akként adják meg a fürdés
½ napi kiszámított elváláy költségeinek
összes minden fürdőre még elváláy nem
kérhető.

4) Az elváláy utáni fürdőre
10 havi időközben történjék
Eddig kérjenek és Elnökének
elváláy engedélyezési jogát.
La bárónak fontos körülményt
körülmények, hogy akademiai

kíséretelő vagy valaki más
fontabb ügyeket szabályokon kívül
elvégezni kívánó, magát jogosítva
érezni, a vándorlási kérvényét a
N. M. Igazgató Tanácshoz legyen
Kötelen bérnyújtani; — még
pedig a fürdőtábor helyén,

A jelen esetben a kérelmező
fennt elvégezni, még 10 havi időközben
Lehet 20 fürdőjával kell kiszámítani
és, utalványozni.

Ugyanben felkérem főtisztelt
tes Ö Nagyságát, — mélyteljesen
nem csak Lendvay urnak de
más azoknak kik talán elvégezni
azzal akarnának, e szabályokat
emlékükbe idézni kérni,

A jövőben bárónak kérvények
ay elváláy is ám, mindig a fürdőtábor
hivatal utján történnek, a kérvé-
nyezők lakhelyéhez megjelelni a
kérvénybe mikor mennyi elváláy vé-
gzett a kérvény beadási idejében mint
fürdőzött elváláy fejében. Pest 12 887
Lónyay Menyhért

37
1881.

Kivonat a m. t. Akadémia 1881. febr. 19-én tartott I.ső nyelv- és széptudományi osztály második összevonási ülés jkvéből

16. Olvastatik Gróf Lónyay Menyhért akadémiai elnök leirata az igazgató-tanácshoz, f. évi január 30-án tartott üléséből, a melyszerint az osztály költségvetése 13500 frtban állapittatott meg. Az osztály 14759 frt 84 kr kért s igy 759 frt 84 kr. levonatott.

Elhatároztatik, hogy a költők tárára szánt 1000 frtból 500 frt pótlásul az irodalom-ügyészeti bizottság költségvetésébe, 259 frt 84 kr pedig az osztály összes-zetéséhez fölvon 1400 forintból vonatik le.

17. Olvastatik a főlelkész átiratja az Akadémia január 31-én tartott összes ülésből, a melyszerint az Akadémia a Péczely-alapitvány ügyében bemutatott előterjesztést elfogadta, mivel azonban az I.ső osztály két tagja azon nézetet fejezte ki, hogy a szabályzat 3-dik pontjában a Karácsonyi-jutalom alatt az osztály nem a rendes 200 aranyból, hanem a rendkivüli 400 aranyból álló jutalmat kivánja átteni, az összes ülés felkéri az osztályt, hogy az illető pontban emlitett jutalmat közelebbről meghatározni szivesked jék.

Határoztatik, hogy az osztály javaslatában a Karácsonyi-jutalmat nyert színműveket általában kizárta az utóbbagyi Péczely-pályázatból, mert az alapitó a akadémiai drámai nagyjutalommal dijazott színműveket szintén kizárta a pályázatból, de ez ma már megszünvén, a Karácsonyi-jutalom vált a legnagyobb drámai jutalommá, ez pedig 200 arany, hogy néha 400 aranyra emelkedik, ez nit sem változtat a dolgon, annyival inkább, mert a 400 arany nem rendes, hanem esetleges drámai jutalom. Ennél fogva a Péczely-pályázatból mind a rendes 200 aranynyal, mind a rendkivüli 400 aranynyal dijazott színművek kizárandók.

Buda-Pest febr. 25. 1881

Gyulai Pál
osztálytitkár

38/1881

37651
1880 Szám.

Nagymélt.ságú Gróf és Élnök Úr!

Nagymélt.ságod 1880évi September hó 30án 7114. sz.
alatt kelt beadványában, van szerencsém a
párisi Bibliotheque-National-ból 3 havi
használatra kikölcsönzött 2 db ex. kéziratos
Külügyminiszter 1880évi December hó 27én 23832.
Szám alatt kelt átiratával megküldött 2465
Számú Cimlap-rovásos 1. alatt mellékelve tiszte-
lettel megküldeni. —

Nagyságod Nagymélt.ságos Kívánó tiszteletem
ének nyilvánítására. —

Budapesten, 1881évi január hó 7én.

A miniszter megbízásából:

Szalay Károly
miniszteri tanácsos.

Nagymélt.ságú Gróf Vonyarc Mennyhért urnak,
a magyar Tudományos Akadémia elnökének.

Erh. jan. 15. 1881.

39.

A codella P. Theo-
rent Ewichst Kirchheim
a/Neckar.

Igen tisztelt fötitkár úr!

E perben értesültem, hogy Korponay János, abaúj-megye leveltárnoka s Akademiánk tagja ma elhalálozott

Kassa 881 Január 15 kén

Tisztelettel

Myskovszky Viktor

ad 40.

MAGYAR KIR. POSTA.

LEVELEZŐ-LAP.

Czim Nagyságos és főtisztelendő

D. Fraknói Vilmos

úrnak, a kir. Akadémia főtitkárának

Pesten

Az Akadémia palotájába

A beérkezési lajstrom száma 895

TÁVIRAT

A vonal száma

A távirat	Állomás	Szám	Osztály	Szószám	Év, hó és nap	óra	percz	napszaka	Észrevétel
feladatott	Kassa	670	Pr	szó / jegy / ujszó	188 15/1	10	35		
megérkezett	BUDAPEST					10	50	M	

Komonkai Korponay
János akademiai levelező
tag volt honvéd ezredes,
~~aláírmegge levéltárnoka~~
folyó hó 15 ér elhalt

Kassa meggyei
főjegyző

Felvette:

65 a) Táv. nyomtatványm.

Budapest 1880. Nyomatta Hornyánszky Viktor

2 1

Ér. jan. 15. 1881.

40.

A táviratok elveszése, megcsonkitása vagy elkéséséből származó károkért a táv-[illegible]-intézet sem-[illegible] felelőssé-[illegible]n vállal.

[illegible]atoknak [illegible]lomáson [illegible]besitése, [illegible]monarchia [illegible]árain belül postával való továbbitása díjmentes.

A netán utánfizetendő illetékek a czimlapon kell, hogy feljegyezve legyenek

161 szám. Jegyzet:

Távirat.

T. magy. tud. akademia titkárának

Diát

A távirdaállomástól kézbesités végett kiadatott:	Év, hó és nap	óra	percz	napszaka
	188			

Ha értelemferdités gyanuja támad, czimzett 24 óra alatt a távirat kijavitását követelheti.

Ha a ferditésben a távirda-intézet hibás, a kijavitásért fizetett díjak megtérittetnek.

Ha a feladó a válasz díját kifizette, táviratához a válasz díjára szóló utalvány mellékeltetik.

A Hughes-gépen érkezett táviratoknál az első sorban foglalt feljegyzések jelentése sorban a következő: a czim állomás; feladó állomás; távirat száma; szószám, feladás napja, órája és percze.

19

42/1881

1893. Ian. III. ovrig [illegible]

2

Vélemény

Böhm Károly ily czimü czikkezéséről. A tényeg fogalmáról.

„Szerző" e dolgozatában egy olyféle kisiklásra nyujtott be, mely mind czéljainak, mind a benne czélzásszerüleg javasolt felfogás mivoltának tekintetéből megczáfolni, hogy annak czélja sze rint mellőzhető legyen.

Czéljai azon tanitásoknak sorából emelte ki, melyek közül az egyszerüvel ellenkező nézetek még mindig választhatnak. E tanitásoknak az ugynevezett kategoriák, melyekről tudva van, hogy nagy fontosságuk elismerése dölyg. Akár gázolvány akár megczáfolhatlan légyen föl valaki e tanitásokat ügyében: bizonyos, hogy föllépésével a tudomány czéljának mindig jó szolgálatot tesz.

Ami az e dolgozatban czélzásszerüleg felfogás módját illeti, az égen oly sajátsággal van ellátva, mely mese, a philosophiai feladatok behatóbb megoldásaira is, fogalmaknak mutatkozik. E felfogás sem az empirismushoz, sem az intellectualismushoz nem ragaszkodik egyről datulag; hanem azon van, hogy mind a kettőnek megtámadásaiból előmutassa azt, a mi valódi tudományos tárgyalásnak biztosul.

Az észlelés maga több, egymáshoz hasonlóságosító részletből áll. Valamennyin a tényeg fogalma vonul keresztül. Ez annak kapcsa, mely a többfélére kiczifrázkodó részleteket összefoglalja. E részletek, a sajátok átvonuló tényeg fogalmával együtt, tesznek az egésznek mennyiségében igen gazdag tartalmát. Találkozhatni ennek határai között

1, azon lehangoló vissony megszüntetésével, melyben most a philosophia, főleg a metaphysika tetszik. Szerző ez igen jól ismeri, de arra nem hagyja magát annak hatása által elkedvetlenitetni, hogy tovább philosophaljon. Arra nézve pedig,

2, hogy az ilynemü philosophálás lehetővé tegye, sükségesnek vallja a tényeg fogalmától való közelebbi, vagy is az elmegbarátkozást, mely a folyamos kutatásnak megállapitott eredménye. Ennek okáért

3, az nejában készülők közül mindazt felkarolja, a mi e fogalom fontosságának kidolgozásához alkalmul szolgál, fölemlíti az egymástól különböző felfogásokból származott nézetkezeket, a velök együtt működő kategoriák minőségét, valamint azok mozgásköreit is. Tovább

4, az is, a mit Szerző a tünemény, a tényeg, az okviszony és az általában vett ismeret mivoltáról mond.

5. Jóakaratúlag a tudatos és nemtudatosra vonatkozók, ugyszintén a felhozott nehézséget szétoszlatásán illető okoskodások is.

6, Szerző, mint a subjectivismus álláspontjának embere, határozottan kimondja, hogy a realismus irány a tényeg dolgában fölmerülő viszonyokra nézve sohasem tekinthetnék oly tényező nek, melyről a végeredményes eldöntés várható legyen. Jóakaratúlag sak

7, annak adalékok is, melyeket Szerző a philosophia tüzetesebb fölvétele. Mines ugyan mindaz felhozva, a mit onnan, az előforditak kellő felvilágosítása végett, föl lehetett volna hozni; de annyi bizonyos, hogy az, a mi onnan felhozva lön, jól is lön használva czéliratunkban. Ez is bizonyos, hogy, észlelő, midőn ez irányban működik, a másoknál találtaknak felfogásában, határtalag a jól felfo-

gottaknak alkalmazásában is, nagy készséget szokott feltüntetni.

Módszere, melyhez él, analytikai. Nem tesz arokkal, kik az analytikai módszert az inductiv módszernél összeavarják. Állásponja körüli, hogy választott módszerében fő haladjon. Határt is.

Nem volt oly szerencsés nyelvezetének dolgában. Az előadás olykor nagyon is gongyolag. Mondatai sincsenek mindig a kellő határozottsággal ellátva. Ő, a mit asszociatiói csinnak és, a szabatosan kialakított gondolatok kifejezésében, philosophiai szabatosságnak nevezünk, szóba sem jöhet.

Bővelkedik mindamellett e dolgozat igen sok és a behatóbb figyelemre nagyon érdemes szakszókkal.

Ezek következtében véleményem e dolgozatot nem csak azon irányi tisztnek, hogy a t. m. Akademiában felolvassassék, hanem azon is, hogy könyv-bírálattassék.

Kelt Budapesten 1881. január 20-án

Horváth Gyrill
akad. tiszt. tag.

1881 I

Jelentés
Böhm Károly ily czimü észrevételéről
a bélyeg formaiságai.

44/1881

Kivon érdek a m. t. akadémia III. osztályának 1881. április 11-én tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből.

8. Az főiskolai iskoldi a hozzá 1881. március 31-ig beérkezett III. osztálya illető tag ajánló leveleket.

A levelek röviden foglalatja a következő.

Tíz rendes tagságra összesen egy ajánlás, üresen áll kis tiszteleti tag szék.

Rendes tagságra ajánlattatnak ötön, a teljes létszámból hiányoznak hatan. Levelező tagságra ajánlattatnak heten, külföldi tagságra nincs tizennégyen.

Névszerint.

A, Tiszteleti tagságra ajánlattak.

Lónyay Gábor, ki felsőbb rendszabás közgyűlésén nemcsak a nemzet állami s anyagi érdekeinek előmozdítása érdekében működött, hanem gazdasági szakirodalomban is jelentékony irodalmi tevékenységet fejtett ki. Ajánló: Horvátmics László.

B, Rendes tagságra ajánlattanak:

1, Jurányi Lajos l. tag és egyetemi ny. r. tanár, ki már 18 éve mint lev. tag az akadémia diszére hódoló tudományos tevékenységet fejtett ki s különösen a növény-boncz-, élet- s fejlődéstan terén megjelent értekezései által a külföld első rendű szakirodalmának elismerését kiérdemelte. A többi között Alex. Braun, Dr E. Strasburger és Dr Sach gyakran idézik őt munkáikban. Ajánló: Margó Tivadar akad. rendes tag.

2, Dr Varsha Vince l. tag és műegyetemi tanár. Akadémiai értekezései, melyek közül különösen kiemelendők: „A borban levő ammoniak meghatározásáról" a nyomás hatása az égési tünemények re" és Schuller tárgyalásában készült kötani vizsgálatai nem tévésbbé ajánlják őt, mint a buzgó tevékenység, melyet tanszékén és különféle tudományos társulatok kebelében a természettudományok elterjesztése céljából kifejtett. Ajánló Dr Than Károly r. tag.

3) Dr Hunyady Jenő műegyetemi r. tanár, a m. tud. akadémiának 1867 óta levelező tagja, kinek tényleges és folyvást szaktudományi buvárkodásáról nagy számu mathematikai értekezései tanuskodnak, melyek eredetiben a m. t. akadémia értekezései közöt, német és franczia fordításban pedig a legelőkelőbb mathematikai folyóiratok hasabjain jelentek meg. Ajánlók: Dr Szabó József osztálytanár és Dr Szily Kálmán r. t.

4) Dr Krenner József Sándor műegyetemi rendes tanár s a m. nemzeti muzeumnál az ásvány osztály főnöke, ki 1874-ben levelező taggá való megválasztatása óta is folytonosan működik

szakában és nemcsak az ásványtani ismereteket a tudomány jelen színvonalának megfelelőleg terjesztő és bővíti. De különösen határt ásványaira vonatkozó vizsgálataival a belföldi és külföldi szakirodalmat gazdagítja. Ajánló Dr Szabó József osztálytitkár.

5) Dr báró Eötvös Loránd egyetemi ny. r. tanár, kinek tényleges és folytonos szaktudományi buvárkodásáról egy felől a vezetése alatt álló egyetemi physikai intézet, másfelől szakfolyóiratainkban megjelent tudományos dolgozatai tanúskodnak. Ajánlott 1878 óta mint a mathem. és term. észettudományi bizottság előadója működik. Ajánlók Dr Szabó József osztályelnök és Dr Szily Kálmán rendes tag.

C, Levelező tagságra ajánltatnak:

1) Koriesch János műegyetemi ny.r. tanár, az állattani tudományok buzgó művelője, ki irodalmunkat nagyszámú önálló munkával s folyóiratban megjelent értekezésekkel gazdagította. Munkái közül három pályadíjat nyert, u.m. „Bonez és általani tanulmányok a nadályról", mely a kir. m. természettudományi társulat által a Bugát féle díjjal jutalmazott „Italaink és dalkenyészetünk, mely a t. akadémia Vitéz-József féle jutalmát nyerte és „Az okszerű méhészet elemei", melyet a „földmivelés,- ipar és kereskedelmi minisztérium pályadíjjal jutalmazott. Ajánló Szinyei Károly r. tag.

2) Klein Gyula műegyetemi tanár nagyszámu tudományos dolgozatai melyek a m. t. akadémia kiadványaiban és német folyóiratokban jelentek meg, érdekes uj adatokat tartalmaznak a növény bonc- és fejlödéstan s részben a rendszertanra vonatkozólag is. Dolgozatainra külföldi szaktudósok is hivatkoznak, igy: Sachs „Lehrbuch der Botanik" IV. kötet 50 és 292. lapon. J. A. Wein „Anatomie der Pflanzen" I kötet 149 lap. s. i. t. Ajánló Dr Jurányi Lajos l.tag.

3) Gelich Richard cs. k. nyugalmazott tüzérezredes tábornok, ki kisebb czikkeken kivül a következő, katonai körökben közelismerésnek örvendő munkákat tett közzé: „Willisen in Schleswig-Holstein", „Magyars Fall", Briefe eines alten Soldaten: „Az alkalmazandó harczi védrendszer", „Die Organisation der Heeresmacht Österreich-Ungarns, mit Bezugnahme auf die Revisionsfrage". Ajánló Hollán Ernő t.tag.

4) Kápolnai Bauer István m.k. honvéd gyalog önagy és Ludovika akademiai tanár, kitől önálló kiadásban megjelentek: „Magyarország hadászati védelme" (német forditásban is megjelent), „Ueber den Gebrauch der Kartätschen-Geschütze (mitrailleusen)". Ezeken kivül katonai folyóiratokban nagyszámu értekezéseket tett közzé. Ajánló Hollán Ernő t. tag.

5) Weinek László, jelenleg a lipcsei kir. csillagászati obsenvatorium első obserá
tora, ki különösen kitünt a német kormány által a Venus átmenetének is
mlelése végett a Kerguelen szigetre ~~sajtó~~ kiküldött tudományos expedicio al
kalmával, úgy hogy az ott gyüjtött tudományos anyag feldolgozásával is ő bizatott
meg. Ajánló Dr Konkoly Thesztáv. l. tag.

6) Dr Abt Antal Kolozsvári egyetemi ny. r. tanár. Saját s társban a m.t akadé
mia kiadványaiban megjelent értekezései és a kolozsvári egyetem természettani
intézetében hallgatói által készített dolgozatok egyaránt tanusítanak tudomá
nyos érdemeiről. Ajánló Dr Réthy Mór l. tag.

7) Wagner László müegyetemi r. tanár, kit önálló kiadásban megjelent gazdasá
gi munkái és a folyóiratokban közzétett értekezései nem különben, mint több ki
állitás és gazdászati gyülés alkalmával kifejtett tevékenysége érdemesitenek. Aj
ánló Konkoly László r. tag.

2) Külföldi tagokul ajánlatnak:

1) Hermite Károly a párizsi Institut tagja, hires mathematikus. Ajánlja Hu
nyady Jenő l. tag.

2) Kronecker Lipót a berlini akadémia tagja, nevezetes mathematikus. Aj
ánlja Hunyady Jenő. l. t.

3) Weierstrass Károly berlini egyetemi tanár, első rendü mathematikus. Aj
ánlja Hunyady Jenő l. t.

4) Cayley Arthur a Cambridgei egyetem tanára, hires mathematikus. Aj
ánlja Hunyady Jenő l.t.

5) Elisée Reclus az ismert franczia geográf. Ajánló Hunfalvy J. r. t.

6) Weiss Ödön a bécsi csillagda igazgatója. Ajánlja Konkoly Miklós l. t.

7) Sainte-Claire-Deville Henrik a parizsi Institut tagja, hiranevez vegyész. Ajánló Than Károly. r. t

8) Pasteur Lajos, ki különösen erjedési vizsgálatairól világszerte ismeretes. Ajánlja Than Károly r. t.

9) Berthelot Marcellin a College de Franceban a vegytan tanára. Aj
ánló Than Károly r. t.

10) Wöhler Frigyes a göttingai nagyérdemü vegyész. Ajánlja Than Ká
roly r. tag.

Budapesten 1881. april hó 30-ikán

Fr. Eötvös Lorand mint az
Osztályiskár helyettese.

Ex. 1881 május 13-án

Közöltetik a II. osztályhoz

Budapesten 1881. május 11.

A főigazgatóság
nevében:

46

46
1881.

Pünt szék

A M. T. Akadémiai 1881. április 30-án tartott I.sö osztály ünnep. ülésén jegyzőkönyvéből.

30. Olvastatik a főnökhöz intézett f-é. ápr. 4-röl, melly szerint a f. év március 31-ig nincs az ügyrend szerint kitüzött határnapig beérkezett pályamü, ő levelében összesen hesét érzeti az osztályhoz.

A következő tagok ajánltatnak:

I. Gyulai Pál r. t. ajánlja l. tagnak Joannovics György l. tagot és képviselőt a hi évi üredben it gazdagitja nyelvészeti érzékenységével tudományos irodalmunkat s egyik legbuzgóbb tagja úgy az osztálynak mint a nyelvtudományi bizottságnak. A magyar helyesirás szabályainak megállapitásában is kitünő részt vett s e mellett társadalmi állásánál fogva is olyan, hi az Akadémia díszére válik.

II. Budenz József r. Szarvas Gábor és Barna Ferdinand lev. tagok ajánlják l. tagnak Lehr Albert budapesti gymnasiumi tanárt, a kinek több jeles nyelvészeti értekezése jelent meg különböző folyóiratokban. Ez érzékenyek közül egyet szerkesztő Semia Samuel díjjal ismerett ki, mely kitünő dicséretre érdemesitett. Vijabban Svany »Soldjára« irta ki melynek nagy tanulmányt, schleicherről és finn nyelvéről szerzett.

III. Budenz József ajánlja l. tagnak Dr Thagy Lorcl a budapesti t. egyetemen az indogermán összehasonlitó nyelvészet tanárát, ki alapos ismerője a Szanszkrit nyelvnek és irodalmának s ebbeli tanulmányait fényes bizonyitékát adta „Indisches Epos“ cimü munkájában s ebben részint német részint magyar nyelven megjelent értekezéseiben. A többi indogermán nyelvekről, a melyek tanulmányával szakszerint foglalkozik, különösen a szláv nyelvekről tőle kiváló tanulmánya lévén, s egy egészben oly nyelvészeti ismeretkört ölelő fel, melynek közvetve a magyar nyelvtudományra is nagy fontossága s melynek képviselője jelenleg osztályunkban nincs.

IV. P. Fenyvesi Emil l. tag ajánlja l. tagnak Dr Abl Imre főgymnasiumi tanárt és egyetemi m. tanárt a ki a klassika filologia szakában több rendbeli és külföldön is elismerésben részesült munkálatai ért. Berlinben megjelentek tőle „Orfei Lirica“ és „Collutus“ a M. Akadémia által a következő munkái adattak ki 1) Corvinodelek 2) Magyarországi humanistát és a Lunai tudós társaság. 3) Analecta ad historiam renascentium in Hungaria litterarum spectantia.

V. Gyulai Pál r. t. ajánlja külső tagnak Buttler D. Edenas a British Museum tisztviselőjét, a Kisfaludy-társaság tagját, mint olyan külföldi irót, a ki nyelvünket megtanulván sok óta nagy buzgalommal és nem csekély sikerrel ismertesi irodalmunkat angol nyelven, mellőzve számos könyvecskéjét, melyekbe a jeles magyar költők kisebb müveit és népdalainkat fordította angolra, mellőzve továbbá az angol lapokban elszórva megjelent apróbb cikkeit melyekben szellemi mozgalmainkat ismertette, elég legyen csak azon majdnem egy könyvterjedelmü dolgozatára megemlékezni, melyet az Encyclopedia Britannicaba irt „Hungary“ czim alatt. Ugyanez encyclopediában még számos kisebb cikke van tőle mint magyarországot illetőleg. Minden esetre (mégis) említi ily fényes sikereinkért és közönségünket, mint sok világhirü tudós, ki számba sem veszi akademiai tagságunkat nagy lelkesen elismerő indulattal részesitett ünnepünk.

Ez ajánlatok az ügyrend értelmében egyelőre tudomásul vétetnek.

Gyulai Pál
osztálytitkár

46
1881.

Pünt Ráth

A M. T. Akadémia 1881. április 30-án tartott I.sz. osztály ünnepi ülésén jegyzőkönyvéből.

30. Olvastatik a főtitkár iratának f.é. ápr. 4-éről, melyben kéri a f.év május 31-ig nincs az ügyrend szerint kitűzött határnapig beérkezett tagajánlólevelek összeírását ülésre az osztályhoz.

A következő tagok ajánltatnak:

I. Gyulai Pál r. t. ajánlja l. tagnak Joannovics György l. tagot és képviselői a bi- tézi évtizeden át gazdagítja nyelvészeti irodalmunkat, bírálatával s egyik legburzóbb tagja ügy irodalmunknak. A magyar helyesírás körül szerzett érdemei a mellett történelmi díjáért vétik. az osztálynak mint a nyelvtudományi szabályainak megállapításában is hivatva állásánál fogva is olyan, ki az Akadémia

II. Budenz József r. Szarvas Gábor és Barna Ferdinand tag. tagok ajánlják l. tagnak Lehr Albert budapesti gymnasiumi tanárt, a kinek több jeles nyelvészeti értekezése jelent meg különböző folyóiratokban. Ez értekezések közül egyet az Akadémia Semsey díjjal ismertetett ki, mely becsét dicséretre érdemesített. Újabban Arany »Toldiját« adta ki melynek nagy ügyességet, szakismeretet és finom nyelvérzéket tanúsítanak.

III. Budenz József ajánlja l. tagnak Dr. Thagy Lajos a budapesti t. egyetemen az indogermán összehasonlító nyelvészet tanárát, ki alapos ismerője a szanszkrit nyelvnek és irodalmának, ebbeli tanulmányainak fényes bizonyítékát adta „Indische Erbrecht" című munkájában s több részint német részint magyar nyelven megjelent értekezésében. A többi indogermán nyelvekkörül, a melyek hasonlításával szakszerint foglalkozik, különösen a szláv nyelvekben tette kiváló tanulmánya tárgyává, s így egészben oly nyelvészeti ismeretkört ölelt fel, melynek közvetve a magyar nyelvtudományra is nagy fontossága s melynek képviselője jelenleg országunkban nincs.

IV. P. Tenreiro Emil l. tag ajánlja l. tagnak Dr. Abel Jenő főgymnasiumi rendes és egyetemi m. tanárt a ki a klassika filologia körében több rendbeli és külföldön is elismerésben részesült munkálatai ír. Közöttök megjelentek tőle „Orsei Lisica" és „Collutus" a m. Akadémia által a következő munkái adattak ki 1) Corvinacodexek 2) Magyarországi humanisták és a dunai tudós társaság. 3) Analecta ad historiam renascentium in Hungaria litterarum spectantia.

V. Gyulai Pál r. t. ajánlja külső tagnak Buttler D. Edmund a British museum tisztviselőjét, a Kisfaludy-társaság tagját, mint olyan külföldi írót, ki nyelvünket megtanulván lelkes és nagy buzgalommal és nem csekély sikerrel ismertetni irodalmunkat angol nyelven. mellőzve számos könyvecskéjét, melyekbe a jeles magyar költők kisebb műveit és újdonságait fordította angolra, mellőzve továbbá az angol lapokban elszórva megjelent apróbb cikkeit melyekben szellemi mozgalmainkat ismertette, elég legyen csak arról megemlékezni, hogy a Encyclopédia Britannicaba írt „Hungary" czím alatt. Ugyanez encyclopediában még számos kisebb cikkek van tőle mint Magyarországot illetőleg. Sőt sőt legújabban (megérdemli ily figyelmet irodalmunk és közönségünk, mint sok világhírű tudós, ki számba sem veszi akademiai diplomáinkat vagy épen ellenséges indulattal viseltetik irányunk.

Ez ajánlatok az ügyrend értelmében egy előre tudomásul vétetnek.

Gyulai Pál
osztálytitkár

II. Abschnitt

a2 I. Abschnitt-

Nagyságos Fraknói Vilmos Urnak,
mint a Magy. Tudom. Akademia Főtitkárának.
Budapesten.

Igen tisztelt Nagyságos Ur!

Van szerencsém Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy az idei Teleki-féle jutalomra beérkezett pályaművek színész-bíráló'inul Náday Ferencz és Ujházi Ede urakat nyertem meg. Az első lakása: VIII. Üllői-ut, 2. sz., I. em.; az utóbbié: VIII. Vas. utcza, 6. szám, 3. emelet.

Fogadja Nagyságod kitünő tiszteletem kijelentését.

Budapest, 1881. január 14.

Beöthy Zsolt
intendáns.

Ekt. jan. 18. 1881.

48.

50. Ekh. jan. 19. 1881.

Euer Hochwohlgeboren.

Indem ich beiliegend die Empfangsbestätigung über den von Ihnen Sadeitzki mir übersandten Akt der Rákóczy'schen Documente zu übersenden mich beehre, kann ich nicht umhin, Euer Hochwohlgeboren meinen verbindlichsten Dank für die gütige Erfüllung meines Wunsches zu sagen und zu bitten, die Güte haben zu wollen, mich gefälligst von Ihrem wohlbefinden und einige Zeilen der erfolgten Übersendung des Packets freundlichst verständigen zu wollen.

Genehmigen Euer Hochwohlgeboren den Ausdruck meiner vorzüglichsten Hochachtung

Ihres

ergebensten

Wien, am 18. Jänner 1881. Jos. Findeisen

LES SÉANCES
ont lieu le 1er et le 3e Jeudi
de chaque mois
de 3 à 5 heures

ÉCOLE PRATIQUE
15, Rue de l'École de Médecine, 15

SOCIÉTÉ D'ANTHROPOLOGIE DE PARIS
Fondée en 1859, Reconnue d'utilité publique en 1864

Paris, le 16 Janvier 1881

Monsieur le Président de l'Académie des Sciences de
Buda Pesth et de Hongrie

Monsieur le Président,

La Science vient de faire une perte irréparable en la personne de Paul Broca.

Vous lui aviez fait l'honneur de l'admettre au nombre de vos membres correspondants, à la date du Juin 18[illegible]6.

Au moment d'organiser une souscription destinée à élever un monument à la mémoire de ce grand homme, la Commission, nommée par la Société d'Anthropologie de Paris, a désiré faire tout d'abord appel aux membres de la famille scientifique de Broca, à ses collègues des Sociétés Savantes

et des Académies. Elle ne doute pas que vous ne répondiez à son appel; le nom de votre Académie ne peut manquer en tête de la liste qui va bientôt être publiée, et dont il rehaussera la signification.

En conséquence, Monsieur le Président, nous vous prions, au nom de la Commission, de soumettre cette lettre à vos collègues et de provoquer, si vous le jugez opportun, une souscription collective de votre savante Compagnie.

Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de nos sentiments les plus distingués.

Pour la Commission

Le Président

Ch. Ploix

Le Secrétaire

Paul Pozzi

SOCIÉTÉ D'ANTHROPOLOGIE DE PARIS
FONDÉE EN 1859

Adresser les Communications à Monsieur le Docteur Pozzi, 10, Place Vendôme

III oszt.) 3 b Évsk. 1881. Március 14.
7 pors

Érk. jan. 21. 1881.

52.

1

Áttétetik a III osztályhoz, oly felkérással, hogy az utóirányok gyakorlását a maga körében kezdeményezze.

Budapesten 1881 január 31-iki ülésből.

Irányi
főnök

1

1521. eln. sz.

880

Mázolat.

Nagymélt.ságu Elnök úr!

miniszterelnök úr m. é. decemberi hó 22-én 3677. sz. a. kelt átiratában értesit, miszerint tekintettel az ezen körülményre, hogy a megszállott tartományok lakói eltérő színü zászlókat szoktak használni, hogy másrészt egyes államai községek Bosznia országos czimerét pecsétjükbe akarnának foglalni, felmerülő szükségét annak, hogy azon kérdés, valjon tulajdonképpen milyen Bosznia és Hercegovina országos czimerre és melyek ama tartományok országos színei, mielőbb megoldassék.

A nevezett miniszter úr ezen kérdések kidertése czéljából saját kezdeményezése folytán már nyomozásokat, de azoknak a megszállott két tartomány egész területére vonatkozólag történelmi és czimertani szempontból lecsendő pontos és végleges eldöntése nem csekély nehézségekbe ütközik, minthogy e részben támpontokul használható történelmi és heraldikai anyag ama tartományokban már alig lelhető.—

Minthogy a nevezett miniszter úr a szóban levő kérdést tekintettel a megszállott tartományok jelenlegi államjogi viszonyaira, politikai szempontból is figyelemre méltónak és fontosnak tartja, sennidőzés nélkül azon kérelmet intézte hozzám, miszerint e tekintetben Magyarországban is a rendelkezésre álló történelmi és czimertani anyag felhasználása mellett nyomozásokat eszközöltessek s azok eredményét vele közöljem.

Hogy tehát a nevezett miniszter úr ebbeli óhajának megfelelhessek, felkérem Nagyméltóságodat hogy Bosznia és Hercegovina tartományi czimerére és színeire vonatkozólag lehető kutatásokat eszközölni méltóztassék s azok eredményéről engem mielőbb értesiteni szíveskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását — Budapesten, 1881. január hó 19-én Ő Excellenciája

53
1881.

Attestát az elsőbbségről

Bécsbe útjára.

Budapest 1881 jan. 22

Frakenáu Károly
főorvos.

1521 eln. sz.
1880

Nagyméltóságu Elnök Úr!

Miniszterelnöke ur.m.é. december hó 22-én 3677 sz. a. kelt átiratában értesit, miszerint tekintettel arra körülményre, hogy a megszállott tartományok lakói eltérő színü zárlókat rokk., tak használni s hogy másrészt egyes ottani köz, ségek Bosznia országos czimerét pecsétjükbe okaj, tanák foglalni, felmerült szüksége annak, hogy arra kérdés, valjon tulajdonképen milyen Bosznia és Hercegovina országos czimere és melyek ama tartományok országos színei, mi, ért több megoldandók.

A nevezett miniszter ur ezen kérdések ki, derítése czéljából saját hatáskörében tett ugyan már nyomozásokat, de azoknak a megszállott két tartomány egész területére vonatkozólag

Nagyméltóságu gróf Sónyay Menyhért urnak, a magyar tudományos Akademia elnökének

Budapesten.

történelmi és orimertani szempontból leendő pontos
és végleges eldöntése nem csekély nehézségekbe ütkö-
zik, minthogy e részben támpontokúl használha-
tó történelmi és heraldikai anyag ama tartomá-
nyokban már alig lelhető".

Minthogy a nevezett miniszter úr a szóban
levő" kérdést, tekintettel a megrállott tartományok
jelenlegi államjogi viszonyaira, politikai szempont-
ból is figyelemre méltónak és fontosnak tartja,
fentidézett átiratával azon kérelmet intézte hozzám,
miszerint e tekintetben Magyarországban is a
rendelkezésre álló történelmi és orimertani anyag
felhasználása mellett nyomozásokat eszközöltessek
s arok eredményét vele közöljem.

Hogy tehát a nevezett minister úr jobbeli
óhajának megfelelhessek, felkérem Nagyméltóságo-
dat hogy Bosznia és Hercegovina tartományi
orimerére és orinaire vonatkozólag beható kutatáso-
kat eszközölni méltóztassék s arok eredményéről
engem mielőbb értesíteni szíveskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszte-
letem örvendezési nyilvánítását

Budapesten, 1877 január hó 19én

Treftz

Ekt. jan. 21. 1881

53.

Nagyméltóságú vallás- és
Közoktatási úrnak M. K. Miniszter úr.

Vonatkozva Nagyméltóságod,
nak f. évi januári 14. kelt,
1521/1880 sz. alatti leiratára,
van szerencsém az Ideiglenes
Polgári Bíróságnak, Bosnia
és Herczegovina tartományok
ügyei és czímere tárgyában
benyujtott előterjesztését Nagy-
méltóságoddal közölni.

Fogadja ...
Budapest 1881 április 25

Lemásolva mellékelve
tisztelettel az Ideigl. Pol. Bír
felterjesztésére.

53

1881.

Másolat.

Tekintetes Akadémia! A nagyméltóságú m. k. vallás- és köz-
oktatásügyi Minisztériumnak $\frac{1521}{880}$ eln. sz. a. kelt nagybecsü
leiratára, melyben a jelenleg megszállva tartott Bosznia s
Hercegovina tartományok színeinek s czimerének megál-
lapíthatására a rendelkezésre álló adatok alapján vélemény
nyilvánítását kéri, van szerencsénk tisztelettel a következők-
ben válaszolhatni. — A nm. m. k. Belügyminisztérium
tudtunk szerint $\frac{59590}{880}$ sz. a. ugyanesak a fent említett
cultus miniszteri meghagyásnak alapul szolgáló $\frac{3677}{880}$
sz. a. miniszterelnökségi átirattal kapcsolatban ugyan-
csak ezt a kérdést intézte a m. k. országos Levéltárhoz,
melynek főnöke Dr. Fraknói Gyula e kérdés tanulmányo-
zásával Dr. Thallóczy Lajos ovsz. levéltári fogalma-
zót s egyetemi magán tanárt bízta meg, ki egyúttal a
M. T. Akadémia s a szintén véleményadásra felhívott
M. N. Múzeum idevágó adatait jelentésében felhasznál-
ta. Nevezett fogalmazó jelentését az Archaeologiai Bi-
zottság f. é. márcz. tartott ülésében — erre felhivat-
ván — előadta, hol az minden részletében elfogadtatott
s az erre külön átvizsgálásra felszólíttatott bizottsági tag
báró Nyáry Albert által is, tekintettel arra, hogy az ren-
delkezésre álló belföldi s legjavai részben külföldi anyag
is felhasználtatott, helyeslőleg tudomásul vétetett. Kide-
rül ebből, hogy a két tartománynak czímere és színei a tör-
téneti fejlődés szerint folytonos változásnak voltak alávetve.

eleinte

eleinte a belföldi királyok alatt a korona használ-
tatott, mojd meg II. Lajos óta Róma czímeréül, az
Habsburg királyok alatt is a magyar közjog a pajzs-
ban kardot tartó kart tekinté, mely ugyan a hercze-
govcz illetőleg chulmi knézeknek volt eleintén czímere,
de később átvitetett Bosniára. Így teljesen igazolt
az, hogy semmi ok sincs, a jelenleg is, legalább közjogi-
lag élő czímer tekintetében változtatásokat foganato-
sítani, annyival kevesebbé, mint hogy az V. Ferdinand
király által 1836-ban kiadott összbirodalmi czímer-
szabályzat (Wappen und Siegeln Sr. Kais. u. königl.
apost. Majestät Ferdinand des I-ten etc.) Bosz-
nia czímerének, illetőleg Rómaének, a fentebb em-
lített kardos czímert statuálja, mely a koronázás
alkalmával gyakorlatilag is érvényben volt. —

Szóban forgó jelentés 5/1881. országos Levélt. sz. a.
f. é. márcz. 16-ki kelettel az Orsz. Levéltárnok által is
approbálva, a nagym. Belügyminisztériumnak
felterjesztetvén, olyannak vehető, melynek fejtegeté-
seihez az Akadémia archaeologiai bizottsága
minden pontjokban hozzájárul.

Budapest, 1881. április 25-én. Dr. Henszlmann
Imre s. k. az archaeol. bizottság előadója.

Hinka

~~VIII. ker. üllői út 22. sz.~~

W Jeremiás próféta rakpart 2ba a.

Nagyságos és „Tisztelendő" akademiai Tollnokok úr!

Folyó hó 10-kén beeső felhivására van szerencsém Kar Jegyzőkönyvemet mellékelve azzal egyúttal alkalmat venni, hogy a Mellékletekben használandó szavakat, miután ismét hozzám visszavezérelni méltóztassék.

Egyuttal neh Kegyelmessy Antal végrehajtónak végrehajtója Babics Béla K. „Kőjeggyző" ur előterjesztését van szerencsém azon körülményről tudomásra hozni; hogy az Akademia – a „még m.e. Julius havában befejezett hagyomány vételéről a' Kárpy örökeinek nemi nyugtatására nehány elismerő" sorokat valamely nap Lapba ha lehet Körülbelül Kiadomásra fussanak kegyeskedjék. –

Fogadja Nagyságod ezuttali kitünő tiszteletem Biztositását

Nagyságod

Budapest 881 jan. 20án

alázatos szolgája

Hinka József

akadt Ügyvéd

54/1881

Vélemény
a Nádasdy-pályaművekről
1867.

A Nádasdy-jutalomért ezuttal sem lőn a versenynek kedvező eredménye. Sőt azt mondhatni, hogy alig volt ennél egyszer-egyszer értéktelenebb, lehább, semmit mondóbb pályázat. Nincs a beérkezett pályaművek között, egyetlen egy sem, a mely megérdemelné a tüzetes bírálat fáradozását. Több van olyan, a mely (alól áll. a számba vehetés színvonalan.) Az ily önuudatlan, gyermekies kísérletekről bizony nem mélto, de czél és haszon nélkül való is volna, részletesen elemző véleményes jelentést írni.

Csak futó pillantást kell vetni ezen íratokra, - nem a szép-tani elvek és műszabályok mértékével, hanem egy közönséges olvasó ép érzékével kell azokat tekinteni: minden bizonynyal egyhangú lesz a fajuos következtetés, hogy ezen versezetek közül egyiknek sem lehet nemcsak a jutalmat, de az elismerést sem megszavazni.

Hat pályamű érkezett be, a következő sorrendben,

1. A tünder. Költői beszély. - Vers, a milyet mindenki irhat, ha egyszer a poetica classisból kikerült s ha épen kedve van az íráshoz. Alexandrinjei könnyen haladnak, szaladnak: de a mit magokkal visznek, az nem költői

beszély, nem történeti vagy mondai tárgy, hanem egy lapostra nyujtott rövid mese, melynek elbeszélésében semmi költőiség nincsen, hanem van sok helyen nyers próza.

II. A Király leány. Elbeszélő költemény. Mind tartalom, mind kidolgozás tekintetében még az előbbinél is alantabb. Tejrelme sincs a mesealkotásról. Üres, gyermekbeszédek, minden legkisebb vonás nélkül akár a tehetségnek, akár a költői elővadásnak.

III. Béla Király.

IV. Disznó-ölés.

Ezt a kettőt együtt kell említeni. Ezek csak papirdarabkák. Ezekről annyit sem mondhatni igazságosan, hogy „Kezdetlegesek." Ezek arra czélra, melyre irattak, „nonsens-ek."

V. A hattyúdal. Költői elbeszélés. Elbeszélni akarna; de nincs mit. A levegőbe áradozik minden tekintettel fogkaró tartalom nélkül. Üres, dagályos, értéktelen.

VI. A ki mint vet, úgy arat. Elbeszélés. A pályaművek közt ez az utolsó; és ez az egyetlen, a mely mellett nyugodtabb kedélylyel állapodhatunk meg egy pillanatra. Ez egy ember irta, a ki, saját vallomása szerint „Kenyerének javát már megette." Az idő tehát tehetne érett vagy talpra esett művet várhatnunk volna tőle. De nem olyat nyujtott, hanem csak olyat a mely igen józan tanácsokkal, papiros moráljával van ékesítve: de hiányzik belőle az érdekes mese, annak bonyodalma, az egésszel összhangzó, természetszerű befejtése. Mindenik összesen, értelmesen beszél; de csak elvesve,

itt-ott Költöileg. A cselekvényekből kidomborodó jellemzést nem találunk. A verselés igen számos helyütt nehezkesen döczög s az egész előadás olyast sejtet, mintha az iró nem gyakorolta volna magát eléggé a verselésben. Az a végkifejlés, hogy Sági Dalázs saját apjának mérgezett borábul iszik véletlenül s attól hal meg, igen erőtetett és modern, valamint nagyon gyönge e végjelenet egész leirása. E műben is vannak egyes „Splendens pannusok", sőt figyelmet érdemlő cifró részletek: a vadászat rajza, a buzogány-bajvivás festése stb. de mi haszna! ha az iró „totum Componere nescit!" Pedig nem tudott.

Minden fogyatkozása mellett is meg kell azonban vallani, hogy társai közt egy fejjel, némelyik fölött pedig ég és föld távolságával kimagaslik.

Miskolcz, 1881. január 21.

Lévay József

56/1881

Ontv. jan. 21. 1881.

58.

1880.

PROGRAMME

DE LA

SOCIÉTÉ BATAVE

DE

PHILOSOPHIE EXPÉRIMENTALE

DE

ROTTERDAM.

L'assemblée générale de la Société s'est réunie le 11 Septembre.

On propose les questions suivantes:

1. QUESTION 105.

Attendu qu'il importe de posséder des données statistiques exactes relatives à la constitution des arrondissements de polders (Hoofd-waterschappen) et la Société voulant continuer ses efforts, déjà couronnés de succès à ce sujet, a résolu de proposer la question suivante:

„Donner la description statistique d'un des arrondissements des polders (Hoofd-waterschappen) de quelque autre partie de notre pays?"

La réponse à cette question doit indiquer: La situation, la configuration et l'étendue de l'arrondissement. La hauteur des terres comparée au plan de niveau passant par le zéro de l'échelle de l'étiage d'Amsterdam (A. P.). La division de l'arrondissement en polders ou autres divisions hydrauliques, ayant un étiage d'été différent.

Une description succincte des moulins ou autres appareils servant à l'écoulement des eaux surabondantes, pouvant servir à déterminer le volume des eaux élevées et la hauteur d'élévation. L'indication des changements faits à ces machines pour en augmenter le rendement et l'effet obtenu, soit dans le volume des eaux, soit dans la hauteur d'élévation. La description des voies ou canaux d'écoulement, indiquant leur cours et leur section transversale, les écluses ou autres barrages ou retenues qui s'y trouvent, pouvant influencer sur l'écoulement. On y joindra une notice historique des projets formés pour améliorer le desséchement, en indiquant les résultats obtenus en cas d'exécution. Enfin la description des moyens de défense contre les eaux extérieures et les effets obtenus.

2. Question 106.

La Société jugeant que l'examen de la température de l'eau des grandes mers, à des profondeurs considérables, peut être de la dernière importance pour la connaissance de l'état physique de notre globe, et convaincue que sur beaucoup de navires dans des circonstances favorables, cette température peut être déterminée, demande une recherche exacte à ce sujet, faite avec des appareils convenables, aux longitudes et aux latitudes, là où cette recherche n'a pas encore eu lieu, avec l'exposé succinct des résultats de cette recherche en bonne forme et bien détaillé.

3. Question 112.

Il existe encore une divergence d'opinion à l'égard de la machine qui mérite la préférence pour élever l'eau pour le desséchement des polders et des terres basses.

C'est pourquoi l'on demande:

„La comparaison des appareils propres à obtenir le meilleur effet et un aperçu des cas et des circonstances qui assurent la préférence à l'un ou à l'autre de ces appareils."

Quelles sont, pour obtenir les résultats les plus favorables, les dimensions qui doivent être données à chacune des machines dans les différents cas et les différentes circonstances?"

4. Question 116.

Les rhéomètres de Brunings, de Woltmann, de Pitot et autres ont le désavantage, tout en indiquant la valeur relative des vitesses, de n'en pas indiquer la valeur absolue.

Raison pour laquelle on demande:

„Un appareil propre à faire connaître la vitesse moyenne dans une partie quelconque d'une rivière et au moyen duquel les défauts connus jusqu'à présent seront, sinon entièrement évités, du moins s'y trouveront diminués autant que possible."

5. Question 117.

L'histoire des changements survenus dans le cours des rivières et devant leurs embouchures, ainsi que des événements qui ont été les causes ou les conséquences de ces changements, sont de la dernière importance pour la connaissance de l'état actuel de nos rivières. Beaucoup de choses dignes d'être connues se trouvent disséminées, à ce sujet, dans des dissertations particulières, dans des délibérations et résolutions de différents collèges d'administration. Il pourrait être utile de les recueillir et de les soumettre à la connaissance des personnes intéressées.

Voilà pourquoi l'on désire:

„L'histoire et la description de la basse partie d'une des principales rivières des Pays-Bas en aval de Rotterdam, de Dordrecht, de Moerdijk ou de Ooster-Schelde-dam, pendant les deux derniers siècles.

6. Question 126.

L'influence de la pression exercée sur des fluides par lesquels on fait passer un courant galvanique, est encore peu connue. On n'a pas encore suffisamment examiné si la décomposition électrolytique peut être amoindrie et entièrement arrêtée par la pression sur l'électrolyte, p. e. en enfermant tout-à-fait celui-ci dans un vase solide, alors que l'électrolyse dans des circonstances ordinaires produirait des gaz.

Il paraît qu'á cet effet un examen ne serait pas sans importance, tant pour les opérations voltamétriques que pour l'évaluation du travail à livrer par le courant galvanique.

La question sera donc:

„Quelle influence a sur l'électrolyse la pression sous laquelle on porte un électrolyte, et à quel point se confirme en ceci le principe de la conservation de la force?"

On désire que cet examen s'étende à trois liquides au moins, au choix de celui qui traitera la question.

7. Question 130.

On demande un exposé de la composition anatomique et microchimique ainsi que des fonctions vitales d'une ou de plusieurs espèces d'une famille de plantes, représentée dans les Pays-Bas ou dans quelqu'une de leurs colonies, et qui n'ont pas encore été soumises à un pareil examen ou du moins pas d'une maniére satisfaisante.

La réponse devra être accompagnée des figures nécessaires, sur une échelle convenable, pour donner une idée bien nette de la chose.

8. Question 131.

La Société demande:

Un plan d'irrigation de quelque contrée stérile en Néerlande, accompagné d'un calcul approximatif des frais.

9. Question 134.

Par suite des recherches de MM. Matthiessen et Werner Siemens, la Société demande des déterminations de résistance, relativement au courant galvanique pour des amalgames liquides de zinc et d'or, accompagnées d'une table très-exacte des proportions et des poids spécifiques de ces amalgames: s'il est possible, aussi des propriétés thermo-électriques que l'on pourrait observer.

On devra examiner au moins six de chacun de ces amalgames en diverses proportions.

10. Question 141.

La Société demande une revue critique exacte de ce qui est déjà connu des volcans et des phénomènes volcaniques dans l'Archipel des Indes Orientales, et une explication de l'origine de ces volcans, basée sur ces données, et, s'il se peut, sur des recherches personnelles.

11. Question 146.

La Société désire un projet praticable et non trop dispendieux, propre à utiliser le limon pour le défrichement de nos terrains.

12. Question 149.

La navigation de nos villes de commerce, voisines de la mer, a un grand intérêt à ce qu'en hiver la communication avec la mer, le long des rivières ou des canaux, soit entretenue aussi longtemps que possible.

C'est pourquoi l'on demande:

„Indiquer les moyens de prévenir, ou, en cas d'encombrement, de rétablir d'une manière prompte et efficace la navigation des rivières, interceptée par la glace."

„De quels procédés se sert-on, conformément à ce but, à l'étranger et quel a été le succès de ces procédés?"

13. Question 150.

Comme le déblai des basses et autres obstacles à la navigation dans le trajet des rivières est de la plus haute importance pour notre pays.

On demande:

„Quels sont les résultats des procédés qu'on a mis en œuvre avec la nitroglycerine, la dynamite, le lithofracteur etc. pour l'approfondissement des grands courants d'eau?"

„Les matières susdites ou d'autres matières semblables offrent-elles les moyens de déblayer, avec quelque chance de succès, les basses et autres obstacles dans le courant des rivières et — dans ce cas — de quelle manière ces matières doivent-elles être mises en œuvre?"

14. Question 151.

Là où l'état des pompes ou des puits ne satisfait pas aux besoins d'une eau fraîche et potable, il est de la dernière importance de se procurer cette eau par des moyens convenables et à des frais modiques.

C'est pourquoi l'on demande:

„Une description exacte des conduits d'eau établis ou projetés dans ce pays, destinés à fournir une eau potable, et un exposé des réformes, s'il y a lieu, de ces établissements. On exige surtout une indication précise des modifications nécessaires, ayant égard à l'état des différents lieux."

„Un des systèmes adoptés mérite-t-il la préférence et pourquoi?"

15. Question 152.

Comme il est d'une certaine importance pour la prospérité de notre pays de pourvoir, d'une manière décisive, à ce que nos deux villes marchandes soient et restent en communication avec la mer au moyen d'un chenal d'une profondeur suffisante.

On demande, en rapport avec ce qui précède:

1°. Jusqu'à quel point l'expérience a démontré qu'il soit possible d'établir, au moyen des dragueurs à vapeur, des chenaux assez profonds pour relier à la mer nos deux grandes villes marchandes, même lorsque cela ne pourrait avoir lieu que pour un certain temps.

2°. Quelle est la construction la meilleure et la plus expéditive, et quelle doit être la force des dragueurs à vapeur et leur matériel pour pouvoir draguer et transporter, avec le moins de frais et dans le plus court délai, la plus grande quantité de matière possible.

3°. Quelle est la meilleure manière, à l'étranger, d'obtenir de tels chenaux, et de maintenir leur profondeur.

4°. Le mode d'exécution suivi à l'étranger est-il applicable dans notre pays, ou, quelle est la meilleure manière dont on puisse faire usage dans les Pays-Bas?

16. Question 153.

On désire une méthode, ainsi qu'un instrument, propre à fixer de la manière la plus simple la hauteur de quelques points du niveau de l'eau, dans un même profil, d'une de nos principales rivières, à l'égard d'un plan horizontal. Et de plus, la communication du résultat de quelques expériences faites avec cet instrument.

1°. Dans une partie très tortueuse d'une rivière.

2°. Dans une partie rectiligne en présence d'une crue importante et d'un courant rapide.

17. Question 154.

Comme le chauffage des grands édifices s'obtient de manières très différentes les uns des autres et occasionne des frais très inégaux; et comme, aussi, souvent le résultat ne répond pas au but,

On demande:

Quel est le mode de chauffage le meilleur et en même temps le plus économique pour les grands édifices, et comment doit-il être établi pour répondre aux éxigences de l'hygiène.

Y joindre comme éclaircissement quelques plans et les évaluations des frais d'établissement, d'entretien et d'exploitation.

18. Question 155.

On désire:

Une recherche expérimentale de la cause de la phosphorescence, spécialement chez les animaux d'un ordre inférieur.

19 Question 156.

Les propriétés thermo-électriques de quelques piles de métal semblent parfois avoir un caractère tel, que, par certaines combinaisons, il soit possible d'obtenir des courants pouvant égaler en force ceux de la batterie galvanique. Entre autres résultats, ceux obtenus par Clamond dans les derniers temps prouvent la possibilité d'en tirer aussi la lumière électrique, ce qui pourrait conduire à un système d'éclairage électrique moins compliqué et moins coûteux pour les grands édifices (y compris le chauffage) que celui des appareils d'induction aujourd'hui en usage.

C'est pourquoi l'on demande:

Une nouvelle expérience sur les propriétés thermo-électriques des piles de métal, pouvant servir de guide pour la composition de piles thermo-électriques plus puissantes que celles connues jusqu' ici.

20. Question 157.

Les expériences faites par Chappuis (Wied. Ann. 1a 671). Sur la condensation des gaz à la surface de certains corps, ont donné des résultats qui ne s'accordent pas avec ceux des expériences faites par Weber (Voyez O. E. Meijer kinetische Theorie der Gase 309).

On demande donc:

Un examen expérimental sur la condensation des gaz contre la surface des solides.

21. Question 158.

Les différentes recherches faites sur la variabilité de la chaleur spécifique de l'eau, en rapport avec la température, ont amené des résultats très divergents.

C'est pourquoi l'on demande:

Une nouvelle détérmination très exacte de la variabilité de la chaleur spécifique de l'eau, en rapport avec la température.

22. Question 159.

Suivant Winkelman la chaleur spécifique du mercure diminuerait par une augmentation de température, tandis que tous les autres observateurs (Dulong, Petit, Regnault et Peterssen) ont trouvé justement le contraire.

C'est pourquoi l'on désire:

Une nouvelle détermination très exacte de la variabilité de la hauteur du mercure, en rapport avec la température.

23. Question 160.

On demande:

Un examen expérimental de la température critique, de la pression critique et du rapport entre le volume, la pression et la température dans la proximité de l'état critique de l'acide sulfureux et de l'ammoniaque.

24. Question 161.

Les expériences de Regnault, Fairbairn et Tate, Herwey, etc. n'ont pas donné exactement la même valeur pour la densité de la vapeur d'eau saturée à différentes températures. C'est pourquoi il serait désirable de posséder de nouvelles déterminations sur la densité des vapeurs dans un état saturé.

25. Question 162.

Les expériences d'Amagat, Siljesstroem, Mendeleeff, ont donné des résultats différents relativement au plus ou moins de compressibilité des gaz sous des pressions très minimes et moindres que celle de l'atmosphère. Il est de la plus grande importance pour la théorie des gaz, d'apprendre à connaître exactement ces compressibilités sous des pressions très minimes.

C'est pourquoi de nouvelles expériences très exactes sont désirables.

26. Question 163.

Les recherches de Lommel ont fait douter si la loi de Stokes selon laquelle les rayons produits par la fluorescence sont toujours plus longs que les rayons producteurs, est applicable à toutes les substances.

De nouvelles recherches sur ce point sont donc désirables.

27. Question 164.

Pour la théorie de la dispersion de la lumière, les phénomènes produits par des substances anormales dispersives sont d'une grande importance.

C'est pourquoi il est désirable d'avoir une détermination exacte des exposants de réfraction de semblables substances pour les différentes parties du spectre, et, en rapport avec cette détermination, du spectre d'absorption de ces mêmes substances et du spectre de la couleur superficielle qui souvent apparaît dans ces matières.

28. Question 165.

Par la nouvelle théorie d' Edlund sur l'électricité atmosphérique et l'aurore boréale, les phénomènes de cette induction nommée unipolaire ont de nouveau attiré l'attention. Ces phénomènes sont expliqués de manières très différentes les unes des autres, selon qu'on admet l'une ou l'autre théorie sur l'électricité. Suivant une théorie ces phénomènes se présentent dans des cas ou, selon l'autre, ils sont impossibles.

C'est pourquoi une nouvelle étude de ces phénomènes de l'induction unipolaire est désirable.

29. Question 166.

Malgré les résultats excessivement importants, obtenus par les recherches de H. F. Weber à l'égard de la chaleur spécifique des différentes formes du carbone, du bore et du silicium, à différentes températures, il manque toujours, à cet égard, plusieurs données sur le soufre et le phosphore.

C'est pourquoi la société demande, comme complément des observations faites par Dulong et Petit, Regnault, Kopp, Weber et autres:

Un examen de la chaleur spécifique du soufre rhombique au-dessus de 100^0;

du soufre monoclinique et amorphe à différentes températures:

du phosphore rouge au-dessus de 100^0, et

du phosphore métallique à différentes températures.

30. Question 167.

Bien qu'on ait fait de l'influence de la lumière sur les combinaisons de l'argent avec le chlore, le brome et l'iode, les applications les plus étendues, le caractère de cette influence reste toujours très imparfaitement connu, surtout pour ce qui est de la variation que la lumière fait subir à ces mélanges dans la combinaison.

C'est pourquoi la société demande:

Un examen expérimental des variations que la lumière fait subir à ces alliages d'argent.

31. Question 168.

Vu la grande importance qu'a pour la chimie la connaissance des phénomènes de dissociation, et vu le grand nombre de recherches faites dans les dernières années, au moyen de la chaleur, sur l'analyse des combinaisons chimiques, il serait désirable de posséder un aperçu des faits connus à ce sujet, et, surtout, des éclaircissements critiques sur les théories fondées sur ces recherches.

C'est pourquoi l'on demande:

Donner un aperçu complet et une appréciation critique des recherches qu'ont été faites sur le terrain de la dissociation, et des conséquences théoriques qui en ont été déduites.

32. Question 169.

Quoique les recherches faites par Debray, Wiedemann et Pareau aient conduit à ce résultat que la tension de dissociation est indépendante de l'état où se trouve la substance au moment de sa décomposition, cette question ne peut cependant pas être considérée comme résolue. Même en laissant de côté les observations faites par Weinhold, Naumann et Kraut, et Precht, qui ont conduit à un résultat tout opposé, nous fondant pour cela sur ce que leur méthode d'expérimenter laisse beaucoup à désirer, nous trouvons cependant le nombre des observations faites par Debray, Wiedemann et Pareau encore trop petit pour en déduire une certitude complète sur ce sujet si important.

C'est pourquoi l'on demande:

Des expériences déterminant d'une manière positive si la tension de dissociation dépend oui ou non de l'état ou se trouve la substance ou moment de la décomposition.

Errata.

Page 8. Question 163, ligne 2 et 3,
au lieu de: *les rayons.* — Lisez: *les ondulations des rayons.*

Conditions du Concours.

La Médaille d'Or de la Société, du poids de trente ducats, ou la valeur, au choix de l'auteur, sera décernée à celui dont la réponse à l'une ou l'autre des questions proposées sera jugée la meilleure et digne du prix; tandis qu'il sera accordé en outre une prime extraordinaire, du minimum de cinquante florins et du maximum de cent cinquante, à l'auteur d'une pièce couronnée d'or, à laquelle il aura été reconnu un éminent mérite.

Il sera également décerné une Médaille d'Argent à la réponse qui se rapprochera le plus de celle qui aura remporté la médaille d'or, si elle a quelque mérite particulier.

Les réponses aux questions doivent être redigées en hollandais, en français, en anglais, en allemand ou en latin, distinctement et lisiblement écrites, en caractères italiques, par une autre main que celle de l'auteur y compris les changements et additions), et non sîgnées de la main de l'auteur, mais marquées de quelque épigraphe et accompagnées d'un pli cacheté portant la même épigraphe pour adresse et renfermant le nom et l'adresse de l'auteur; elles seront adressées franc de port, avant ou au premier Février 1882 au Directeur et Premier Secrétaire le Dr. Th. van Doesburgh.

L'auteur de pièces destinées au concours, qui, en négligeant les règles mentionnées ci-dessus ou de quelque manière que ce soit, se sera fait connaître comme auteur aux directeurs ou aux membres chargés de juger les pièces, sera privé du prix proposé.

Les billets des réponses, auxquelles est décernée la médaille d'or, seront imméditament ouverts dans l'assemblée générale; ceux des réponses auxquelles il n'aura pas été décerné de prix, seront brûlés dans la même assemblée sans avoir été ouverts; les billets des réponses auxquelles est décernée la médaille d'argent, ne seront ouverts qu'après que les auteurs se seront fait connaître; ceux dont les auteurs ne se seront pas déclarés dans l'intervalle du temps fixé dans le programme, seront brûlés, sans avoir été ouverts, dans la première assemblée générale.

La Société se réserve d'insérer dans ses mémoires les réponses couronnées, soit en entier, soit en partie, ou de s'en abstenir entièrement; il ne sera pas permis aux auteurs, avant que la Société ait publié leurs traités, de les faire imprimer ou d'en faire usage en public sans l'agrément des directeurs.

Nous rappelons ici que la Société accueillera et examinera avec plaisir tous les traités ou mémoires qui se rattachent à la philosophie expérimentale et à ses applications, pour les publier dans ses mémoires, s'ils s'y prêtent, pourvu que ces pièces soient munies de la signature de l'auteur ou accompagnées d'un pli cacheté portant sa signature; en outre que la Société pourra décerner la médaille d'or ou d'argent aux plus importantes de ces pièces, et, même, à des imprimés qu'on lui enverrait dans ce but et à cet effet.

Nagyméltóságu Elnök úr

A magyar tudományos akadémia Palotá-
nak legközelebb bekövetkezendő kivilágí-
tásához szükségelt fagyüval töltött
üveg lámpákat szállitani óhajtván
van szerencsém következő ajánlatot előterjeszteni
ugy mint

A legjob minőségü fagyüval töltött
üveg lámpákat 100 drbonként „ 9 frt 50 kr
továbbá az Akadémia Részletben levő üres
üvegeket megtöltetem 100 drbként „ 7 frt 50 kr

mély tisztelettel maradok

Pest 1881 Január hó 23

A Nagyméltóságu Elnök úrnak
alázatos szolgája

Berger Manó

szappan és Gyertya gyárus
Budapest — Kőbánya

59/1881

23

60
1881.

Kivonat.

A M. T. Akadémia 1881. október 24-én tartott I.ő osztály ülése jegyzőkönyvéből.

25. Olvastatik a Nyelvtudományi Bizottság felterjesztése, mely szerint Lehr Albert tanár úr nem akadémiai tag a Nyelvtudományi Bizottság segédtagjául választatott.

Helyeslő tudomásul vétetvén az összes ülésnek felterjesztetik.

Buda-Pest október 27. 1881.

Gyulai Pál
osztálytitkár

A I osztály jelenti, hogy
a nyelvtud. bizonyság
Lehr Albert főg. tanácsi
segédtagul megválasztatott.

60/1881

Meghivás az 1881. jan. 30. tartandó igazg. ülésre

.... ú-

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsa folyóéri jan. 30 (vasárnap) déli 12 órakor ülést tart, a melyre gyerencsém van Czímedes tisztelettel meghívni, s megjelenését az előadandó fontos ügyek (1881-ki budget sa) végett kikérni.

Budapest, jan. 24. 1881.

oo. Vasárnap déli ~~10~~ 12 órán

1884/85

Nagyságos Osztályticskár Úr!

Van szerencsém Böhm Károly érzekezését a rá vonatkozó Véleménynyel együtt visszaküldhetni.

Oly érzekezés, mely sok tekintetben mélcó arra, hogy párcolással találkozzék.

Kelt Budapesten 1881. jan. 24-én

Kiváló nagyra-becsüléssel

Horváth Cyrill
m. Ar. c. tag.

1881 I

64/1881

Budapest főváros árvaszéke.

23828 szám.
Árv. sz. 18 80.
V.

Minthogy a Budapesten 1880 Szeptember 21'ik napján a Szt. Rókus kórházban végrendelet hátrahagyása nélkül elhúnyt Mészáros János után marads kiskorúnak, névszerint: Mészáros gusztáv, Elek és gizella képviselet nélkül vannak, ennélfogva részükre gyámul Zettner Ede VI. Ker. elöljáró úr ezennel kinevezetik és a gyámnevezési rendelvények kiadatni rendeltetnek; utasittatván gyám úrmiszerint a néhai Mészáros Jánosnak mint Akademiai hivatalszolgának, továbbá mint volt honvéd alorvosnak 146 frt 16 kr. nyugdija után netán esedékes illetményét vegye fel és azt ide azonnal mutassa be, utasittatik egyúttal a gyám úrmiszerint gyámoltjai részére a magyar tud. Akademiai igazgatóságánál nevelési pótlék kieszkörlése iránt a kellő lépéseket mielőbb tegye meg, és ez iránti lépései eredményéről ide 30 nap alatt jelentést tegyen.

Minthogy pedig az elhúnyt egyedüli hagyatékát a VI. Ker. elöljáróság által

./.

Ér. jan. 22. 1881.

66.

23828 szám.
Árv. sz. 18 80.

Fraknói Vilmos úr
Részére,
az Akademia főtitkára.
lakása: Budapesten.

/.

által 1880 Szeptember 15 én felvett ó másolatban be-
mutatott leltár szerint 52 frt 50 krra becsült ingó-
ságok képezik, mely ingóságok többrendbeli kö-
vetelésekkel terhelvék s így azok értékesítése erél-
szerinnek mutatkozik, annálfogva a kérdéses leltár
kiadása mellett, a VI ik Ker: elöljáróság utasittatik,
miszerint az abban felsorolt 52 frt 50 kr értéket
képviselő ingóságokat Zettner Ede úr mint gyám
körbenjöttével lehetőleg előnyösen esetleg a becs-
áron alól is, árverés utján eladván, a befolyandó
vételárból az illető háztulajdonos 19 frt 50 krnyi
lakbérkövetelését elégitse ki, a fennmaradó vétel-
árt pedig az árverési jegyzőkönyv és lakbér kifize-
tését igazoló nyugta kiséretében ide azonnal mu-
tassa be, végül ugyanez alkalommal a leltárban
emlitett többi hitelezők neveit és lakásait ponto-
san jelentse be.

Minthogy végül a VI ik Ker: elöljáróság jelen-
tése szerint az elhúnyt hagyatékáról felvett leltár
eredeti példánya a budapesti Kir. Törvényszéknél
létezik, ennél fogva a budapesti Kir: Törvényszék
41745./880. sz. átiratára hivatkozva megkerestetik,
miszerint a kérdéses leltárt mielőbb áttenni
sziveskedjék.

Miről felzeten értesitendők:

1., a budapesti Kir: Törvényszék 43283./880. sz. átira-
tára hivatkozva,
2., a fővárosi Tanács 43405./880. sz. határozatára
hivatkozva,
3., a VI. kerületi elöljáróság,
4., Zettner Ede úr VI ik kerületi elöljáró úr,
5., Fraknói Vilmos úr, az akademia főtitkára.

Budapest, a fővárosi Árvaszék 1880 december
27 én tartott ülésből.

Kalmarendy
elnök.

L. v. Henszlay
Tabl.

BUDAPEST FŐVÁROSI ÁRVASZÉKE 1875

Nagyságos Jő titkár úr

Még á Nyár elején azt Méltoztatott hirdetni á lapokban
hogy a gazdászati téren 500 frtra egy Nyilt fályázat
történik, olyformán hogy á ki hozzá akar szólani
irja meg Nagyságodnak hogy miről és mikéjen
akar irni sat. sat. s hogy azon többféle tárgyak
és feltételek közül Nagyságod majd egyet kiválasz
s annak beküldöjét á ki dolgozással megbirandja
A jelentkezésnek ideje dec. utolsó napja volt – és igy a
megbirásnak már ezen hó első napjaiban kellett
volna megtörténni, de ezen tárgyra nézve egye
bet nem lattunk, s nem tudunk mint azt, hogy az
Akadémia jelentései közöst az áll – hogy á gáz
dászati fályázatra egy jelentkezett – de hogy
annak az egynek ajánlata elfogadtatott é? s
azon ajánlott feltételnek kidolgozására meg biza
tott é? s hogy á munka beadása miker történjék

árra nézve

semmit sem tudunk – méltóztassék hát á Füg
getlenségben kiérni, hogy az az egy ajánlat mi
féle czélt tűzött ki magának – mi név alatt menthe
meg bizatik é a ki dolgozással vagy nem – s ha igen
mikenna kell be adni – sat. mert bizonytalanra
senkinek sem igen lehet kedve dolgozni – hasz
nosabb munkát pedig alig végezhetne az Aka
démia annál, mintha á föld mivelő tömeg ke
zébe egy okszerű és népies modern gazdásztati
olvasó könyvet nyújt, mert ott á legnagyobb
hiba – hogy népünknek nincs olvasni való okos köny
ve á miből tanúlhatna –

Becses érzésitését á midőn szivesen várjuk
Nagyságos Jó tiszár úrnak – maradtunk egyszer
s mind Kecskeméten jan 19 1881

Szives tisztelői
Jöbben

Érk. jan. 22. 1881.

67.

Az 1° érsekerle
után jöt.

67.

Nagyságos Szabó
Dönyi úrnál Kecskeméti
sehl.

Fabinyi

Nagymélt.ságu másod-Elnök úr
Kegyelmes uram!

Akadémiai Elnök úr Ő Excellentiájának megbízásából van szerencsém az Akadé. mia ügyészének tiszti jelentését, mellékletével együtt, Excellentiádnak tisztelettel megküldeni. Ide csatolván egy úttal a múlt évben benyújtott tiszti jelentést is, mely esetleg az előzmények re nézve felvilágosítást nyújthat.

Az Igazgató Tanács f. hó 30-án tartandja meg nagy ülését.

Fogadja Nagymélt.ságod mély tiszteletem kife jezését. Budapest 1881. január 22-én Szalnóki Vilmos s.k.

68
1851.

MAGYAR AKADEMIA.

ACADEMIA SCIENTIARVM HVNGARICA.

70.

Tekintetes Úr!

Tonatkozva Tekintetes Urasságodnak f. évi január 17-én hozzám intézett becses levelére, van szerencsém felkérni, hogy a boldogemlékü Lukács Móricz által a Magyar Tudományos Akadémiának hagyományozott 20.000 forint névértékü záloglevelet a magyar földhitelintézetnek, mint az Akadémia vagyona kezelőjének átadni szíveskedjék.

Felhivtam a nevezett intézet pénzügyi osztályát, hogy ezen hagyományt vegye át és a nyugtatványt ~~a Tekintetes Úr által kivánt~~ / a Tek. Ur által kivans módon állitsa ki; ~~Folyt~~ ✓

Midőn megjegyezném, hogy az Akadémia javára tett hagyományok illetékmentességet élveznek, Tekintetes Úrnak ezen hagyatéki ügy gyors és kedvező elintézése miatt őszinte köszönetemet fejezem ki.

Fogadja egyébként kiváló tiszteletem nyilvánitását

Buda-Pest, 1882. január 20-án.

✓ ~~legkülönösebben~~ miselőtt ki ~~legyen~~ tüntetve, hogy a hagyományozott értékpapirok alapitványi ~~képeznek, mely~~ fognak képezni, melynek kamataiból az Akadémia évenkint „Lukács Móricz-féle jutalom" cimü alatt dijat fog kitüzni valamely a tudományos feladat megoldására.

70/1881

A magyar földhitelintézet
pénzügyi osztályának.

Lukács Imre nyugvó úr
f. évi január 16-án
kelt levelében értesít, hogy
b. e. Lukács Móricznak az
Akadémia javára tett, 20000
forint névértékű magyar föld-
hitelintézeti záloglevélből álló
hagyatmánya vála (Budapest
Werm utca 3. sz.) bárminkor,
nyugta mellett, átvehető.

Tekintem, hogy 92. említett
záloglevelek
a letétpapirosokat mielőbb át-
venni és az Akademia
letétpapirjaihoz csatolni szí-
veskedjék.

A nyugtában kitüntetendő,
hogy az nól „ 20000 forint
névértékű magyar földhi-
telintézeti záloglevélről, mint
b. e. Lukács Móricznak az
Akadémia javára oly célból
tett végrendeleti hagyományából,
hogy annak kamataiból évenkint
Lukács Krisztina-féle
jutalom czím alatt díj tüzetnek
ki valamely tudományos feladat
megoldására.

Budapest 1882 január 20.

5% és 5½%-os

Elnök nya alá

70
1882.

1861 szám.

Nagyméltóságu Gróf és Elnök Úr!

A' legkegyelmesebb Királyunk a „Vessiamus sat. eddig gyakorlott jelölés módjáról szóló 1858. évi kir. hó. 20-án kiadott átiratával megküldött elismervényét van szerencsém f. alatt mellékelve Nagyméltóságodnak tiszteletteljel megküldeni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest 1861 évi Január hó 16-án.

A' minister meghagyásából.

Szarvády
ministeri Tanácsos.

Nagyméltóságu
Gróf Fényes Mihályhoz Urnak a magyar tudományos Akademia
Elnökének.

Ed. jan. 29. 1880

71.

832 szám.

Nagyméltóságú Gróf és Elnök Úr!

Brill Leydeni kiadónak a m. kir. belügyminiszterhez intézett levelét, a melyben R. Dozy „Supplément aux Dictionnaires Arabes" czímü munkáját a magyar tudományos intézetek könyvtárai részére beszerezni kéri, ezen mü elősorával együtt, áron tételes teljes felvétellel van szerencsém Nagyméltóságodnak f. alatt mellékelve visszavárólag megküldeni, hogy a kérelemnek a m. tud. Akadémia könyvtára részéről esetleges figyelembe vétele mellett becsesvéleményét az iránt nyilvánítani méltóztassék, valjon a kérdéses mü a hatóságom alatt álló tudományos intézetek könyvtárai részére megszerzendő volna e?

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest 1881 évi Január hó 18-án.

A miniszter meghagyásából:

Szalay Károly
miniszteri tanácsos.

Nagyméltóságú Gróf Széchenyi Menyhért úrnak a magyar tudományos Akadémia elnökének.

J.

Érk. jan. 24. 1881.

72.

Az Akad. könyvtára számára megrendeltetik Dozy Lengyel Egyiptom Első rész munkája.

A könyvtári bizottság 1881 jan. 31-iki ülésében.

Fraknói
Jodicus

Nagyméltóságú M. K. Minister úr!

Vonatkozva Nagyméltóságod,
mai f évi januári 18-án 832 szám alatt,
hozzám leiratára, van szerencsém
ezennel jelenteni; hogy
a M. T. Akadémia Dozy
„Supplement aux Dictionnaires
arabes" című munkájának
vagyis Könyvtára számára
megfizetni rendeltem.
Egyúttal kívánatosnak
tartom, hogy ezen munka
a budapesti és a kolozsvári
egyetemi Könyvtárakban ezentúl
hiányozzék.

Midőn a leirat mellékletét
1. alatt ide csatolnám, megy
vagyok az alkalmat kiválóbb
tiszteletem kifejezésére.

Budapest 1881 január 31.

A Akadémia
Könyvtári
Országos

1.

Elnök egy al.

Tekintsünk,

72

1881.

folio

AZ ELSŐ CS. K. SZ.
DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT
FORGALMI IGAZGATÓSÁGA
PESTEN.

A m. tudom. Akadémia t. c. elnök-
ségének

Budapesten.

Mellékelve van szerencsém 1 darab folyó évre szóló állandó szabadjegyet a czimnek ezennel rendelkezésre bocsátani.

Budapesten, 1881. január 24.én

A forgalmi igazgatóság.

mellékelve:
1 darab

177. számú szbj.

Ért. jan. 25. 1881.

74.

Május 17 a jegyet át.
dan Rabó' Józsefnek

fl.

Dun. 8. Küldettem Bélyke Károlyi
Árpádnak.

Károlyi vitézkülde jul. 4.
Pesty Frigyes írnok jul. 4. ujnás
szept. 7.

Tisztelt Igazgató úr!

A f. évi január 24-én kelt
becses átiratára Kapcsán
a M. T. Akadémia tagjai-
nak használatába adott
szabad állandó szabadjegyről,
van szerencsém ezennel az
Akadémia nevében köszönetes
nyilatkozni.

Budapest 1881 jan. 26.

A Szab. Duna gőzhajó Társ. t. Igazgató Urának

MAGYAR TUD. AKADEMIA.

74
1881.

Utalvány

frt *kra, mely összeg*

a M. T. Akadémia

költségrovatából kifizetendő.

Budapest, 187

főtitkár.

Budapest, 1879. Az „Athenaeum" r. társ. könyvnyomdája.

74
1881.

Nagyságos Tőtthár Úr!

Az I-sö (nyelv- és széptudományi) osztály f. é. október 8án tartott ülésébül a körülmény tudtára adatott a méltóságos Igazgató Úrnak.

Az I-sö osztály 1881-ik megállapított költségvetésében 1400 forintot vett fel nyelv- és széptudományi czélokra. Azonban az Igazgató Úr által néhány hó forinttal kevesebb összeg engedélyeztetvén, mint a mennyi kéretett, csak 1140 forint marad az említett czélokra és díjnoknak. A mult 1880-ik évben is kevesebb mint 800 forintot fordíthatott az osztály czélokra így néhány nyomtatvánnyal marad czélokra is a jelen évi költségvetést terhelle részint az a körülmény, részint pedig az, hogy a jelen évben több olyan tekintetes tagtársaink fel az osztályüléseken, melyek, mielőtt az Akadémiai kiadványok 1140 forint még nagyon is részben kimerittetnek, így a jelen évben több értekezés nem olvasható, bár ót-hat van a kiadásra.

Ily körülmények közöt az I-sö osztály arra a kérelemmel járul az Igazgató Úrhoz, hogy tekintetbe véven a rendkivüli körülményeket tekintetbe véve, kivételesen minden követhetőlei nélkül a jövőre legalább 200 forintot utalványozni méltóztassék, annyival inkább mert a II-ik és III-ik osztálynak heron, vót négy annyi összeg utalványoztatott értekezésekre, mint az I-sö osztálynak

Buda-Pest 1881 október 27én

Gyulai Pál
osztálytitkár

Elnöki felhat. am. mái osztályban
Haber a Ft. Tanácsnak
kéz megtétetnek

54

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJ. MAGY. KIR. KÖZPONTI INTÉZET · 1870 ·

A

magy. tudományos akademia tekintetes
III.ik osztályának,

Pestyben.

Miután Dr. Konkoly Miklós levelező tagnak mindkét
üstekezését Jupiter felületéről, és az állócsillagok és
üstökösök fénképeiről megvizsgáltam,
véleményem oda irányul, hogy azok a tekintetes
Akademia által egész terjedelmökben nyilvánosságra
hozandók, minthogy a szövegnek rövidítése alig
keresztülvihetőnek mutatkozik.
Budapesten 1881 évi Január hó 26án

Dr. Schenzl Guidó r. tag.

Illofs. 3 Exs. 1881. Jahr 14. März
8 Jans.

76/1881

66

Kivonat

a m. tudományos Academia Nemzetgazdasági bizott. ságának 1881. január 28-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

5. Felolvastatik Győrgy Endre a Nemz. gaz. Szemle szerkesztőjének a bizottsághoz elnökéhez intézett iratа melyben a nevezett folyóiratnak a bizottság által elhatározott megszüntetése folytán és hivatkozva az 1877. februári 18-án létre jött megállapodásra, kéri az abban a viszonynak a bizottság részéről rögtöni megszakítása esetére neki biztosított 1000 ftnak kiutalványozását.

A bizottság ezen alapon nem véli megszavazhatónak a nevezett összeget, minthogy a szemle megszüntetése már 1879-ben kimondatott, ellenben tekintettel egyrészt a szerkesztőnek a folyóirat emelése irányában tanusitott buzgó törekvéseire és másrészt az általa a vállalat folytán szenvedett és okmányilag igazolt veszteségekre, ohajtja Győrgy Endre urat kárpótolni, mi-nélfogva határozatba megy hogy az igazgató tanács felkéressek a kérdéses összeget, 1000 ftot, annak kiutalványoztatni. –

6. Tekintettel a nemzetgazdasági bizottság kiadványainak a Budapesti Szemlében való közleteivel egyidejüleg szerkesztőségi kiadásokra elhatároztatik fel,

f 1600

Kérni az igazgató tanácsot hogy a nemzetgazdasági bizottság költségeire 1881-re elkülönítendő összeget 2200 frtra emelni szíveskedjék.

Bittó László
bizottsági jegyző.

77/1881

Jelentés

a „Zürichi magyar egyesület"

1880-ik évi működéséről.

Irta:

Vajay Endre
titkár

Tisztelt közgyülés!

Nekem jutott a megtisztelő feladat a „Zürichi magyar egyesület" multi 1880-ik évi működéséről a jelentést megirni, összeállitani az adatokat, melyek egyesületünk lefolyt évi működésére vonatkoznak.- Nem vagyok azon nehéz helyzetben, hogy nagy horderejü messzekihato tényeket sorolhatnék fel mint olyanokat, melyek multi évi egyesületi működésünket a rendes, a mindennapitól megkülönböztetnék s maradandó emlékeivé tennék, a mi nekem arra abban rejlik, hogy csak az imént mult el azon idő, a midőn egyesületünk - hogy ugy mondjam - reform korszakát élte, s igy mindenki tér-mészetesnek fogja találni, hogy a mozgalmas, és nem minden fáradság nélküli idő" után, pihenő állt be amannyival is inkább, mert a fentebb jelzett alkalommal elődeink kiegyenesztése s megmutatása azon utat, melyen ha haladunk, biztosan elérjük kitüzött célunkat.- Mint több" tevésbé kiemelkedő" ténykedésünket fentebb megemlitettem a következőket: Az 1879-ik év-ben ujonnan átdolgozott alapszabályaink sajtó alá rendezteten s kinyomattak; továbbá az alaptőke elhelyezésére vonatkozólag azt, hogy sikerült annak kezelésére s gondozására az „Első" magyar földhitelintézettel" megnyernünk oly feltétel alatt, hogy az alaptőke mint a „Zürichi magyar egyesület sérthetetlen alapitványa - téletik le arany-járadék papirokban, melyek soha senki által ki nem vehetők s coupón ramatjai fordithatók e-gyesületünk által segélyzésre,- egyesületünk fel-

jztása után pedig a vámas étvezet jogát a „Magyar írók segélyegyletére száll. – Nem mulaszthatom el nevezett intézetnek fájdalmas szívességeért e helyen is legforróbb köszönetünket kifejezni. – Szintén e helyen nálunk megemlítendőnek egyesületünk azon buzgólkodását is, melyet a földrengés által sujtott zágrábi szerencsétlenek felsegélésére a műegyetemi hallgatók által rendezett gyüjtésénél kifejtett, ezen gyüjtésnek ha nem is nagy, de kivívényi egyesületünk nevének nevében elég szép eredménye 471 frt volt. –

Múlt évi működésünk czélpontját azon réb főczél elérése képezé, melyet egyesületünk megalakulásakor maga elé tüzött: tagjai közt a magyar földlemek fentartani s ápolni, s megfogyult honfitársainkon tehetsége szerint segíteni; hogy menynyire sikerült ez, tudják látják önök, kikkel czéljaink nincsenek mindnyájan tanui voltak az e czélra kifejtett munkásságunknak s ránk nézve nálunk a ténykedés sikere elérésében; nagy segítségül szolgáltak az első főczél elérésében: az olvasó helyiség, könyvtár, főképen pedig gyakori összejöveteleink, mely alkalmak novemberi, decemberi, januári, februári és márczius hónapokban hetenként, a többi hónapokban ugyanúgy, szeptember és octóber kivételével – a nyáron is a tagok nagy része távol lévén a gyülésen megtartóztatása lehetetlen volt – kétkedvenként tartattak meg.

A folyó ügyeket 21 rendes és 1 rendkivüli gyülésen intézte el egyesületünk, melyeken átlag 24 tag többségével; ezenkivül tartattak 2 választói gyülés, az első januári 3án, melyen elnökünk Csernovics Ágenor, alelnökünk Litassy János, titkárunk Vajay Endre, jegyzőnk Pet-

ryszyn Károly, ennek lemondása után Pécky László pénztárnoknak Istvánffi Gyulát és Poppler Sámuel, könyvtárnoknak Czörnyei Lajos és Rupcsics László, bizottsági jegyzőnek Senvay Zoltán választattak meg; a másodiki választás julius 9én történik, a midőn a következő tagtársaink lesznek megbízva az egyenlet ügyeinek vezetésével: elnök Csernovics Ágoston, alelnök Litassy János, titkár Vajay Endre, jegyző Pécky László, pénztárnokok Inkey Adorján és Sármezey Endre, könyvtárnokok Rupcsics László és Salzberger Zsigmond, bizottsági jegyző Jankó Imre. –

Az olvasó helyiségek igen szorgalmasan látogattán a tagok, a minek előidézésében nagy része volt a járatok részben pedig szerkesztőségek az egyesek által ajándékozott lapok s folyóiratok. – Az egyesület költségén a mult évben következő lapok járnak: „Egyetértés" (félárom), „Délmagyarországi Lapok", „Vasárnapi Ujság" és a „Borszem Jankó" a szerkesztőségek s egyesek szívességéből a következő lapok és folyóiratok kapták egyesületünk: „Építési Ipar"-t, „Gazdasági Lapok"-at, „Anyagi Érdekeink"-et, a „Mérnök és Építész egylet közlöny"-ét „Természettudományi közlöny"-t, pár hóig „Vasárnapi" gyüri lapok, „Szegedi Hirlap"-ot s végül a „Pesti Hirlap"-ot s „Pécsi Figyelő"-t, fogadják szíves adakozóik e helyen is egyesületünk legforróbb köszönetét. –

Olvasótermünk a mult évben – a pénztár nem igen kedvező állása miatt – nem örvendhetett nagyobb gyarapodásnak, s az egész fenpontulás csupán 13 mü 14 kötetben, ezek közöl van i szépirodalmi 1 kötetben, 7 tudományos mü 7 kötetben s 5 folyóirat 6 kötetben. –

A könyvtárunk jelenlegi állása a következő, ugy:

292 szépirodalmi mü 422 kötetben
237 tudományos mü 310 „
77 folyóirat 91 „
Összesen 606 mü 823 „

A tagok ajándékai a könyvtár iránt az el. mult évben is igen nagy volt; a 606 műből ol. vastatott 201 szépirodalmi mü 413 kötetben, 42 tudományos mü 52 kötetben, 16 folyóirat 16 kötetben; összesen 339 mü 487 kötetben. –

Egyesületünk második főrendjának a segélyzésnek elérésében kathatósan támogatta az 1878 évben gyüjtött, illetőleg létesitett alaptőke, a mennyiben most már nemcsak a rendes bevételekből, hanem az alaptőke kamataiból is segélyezhetjük átutazó megfordult konfitársainkat, a segélyezettek számáról valamint a segélyzési összegről a pénztár állásáról szóló adatoknál leg. említés leend. –

Az egyesület tagjainak száma a mult év elején volt: 4 tiszteletbeli, 50 rendes és 2 pártoló tag; év közben elhávozott 13 tag, belépett 18 ezen között 2 pártoló tag, igy a jelenlegi létszám: 4 tiszteletbeli 53 rendes és 4 pártoló tag. –

A pénztár állása a mult évben a következő volt: Bevételek: tagdijak és ajándékokból 940 frt, alaptőke kamataiból 45 frt 50 kr; összesen 985 frt 50 kr. – Kiadások összege 951 frt 01 kr a mely összegben beszámitatnak egy tagtársunk részére kiadott 105 frt segély, valamint 29 átutazó társunkfia segélyzésére fordittatott 96 frt 10 kr is. –

Az alaptőkére vonatkozólag szolgálnak a következő adatok: az 1879-ik év végén állott az alaptőke 893 frt 20 kr tól, mely összeg a mult

évben gyűjtött gyűjtés valamint nyg. Förster Bé-
la ur † Pécsről ajándéka. 40 frcs. által 1008 frcs 80 k.
fogadtak fel; fogadják a t. adakozók ezuttal
is egyesületünk hálás köszönetét. –

Végül nem hagyhatom említés nélkül azon,
egyesületünk kebelében alakult kisebb körök mű-
ködését sem, melyek a nagyon elő tűzött feladatnak job-
ban a legnagyobb kitartással igyekeztek megfelelni
az elmult évben is ezek: az önképző kör, dalárda
és zenekar, mely köröknek nem kis részük volt
társas összejöveteleink valamint a március 15-iki ünn-
vesztes estéjén rendezett ünnepélyeink rendkívüli létesítésében.

Most pedig midőn jelentésem befejeznem,
engedjék meg azon óhajomnak kifejezését adni,
vajha azon jó nélyes egyetértés és baráti összetar-
tás, mely bennünket oly szorosan fűz egymáshoz,
semmi által meg ne zavartatnék, hanem tovább-
ra is fennmaradjon, s így arra kifogni hogy egyesült
erővel el fogjunk érni azt, a mit egyenetlenkedés
és egymás félreértése által talán soha el nem é-
rhetnénk: egyesületünk felvirágozását. –

Kelt Zürich 1887 január 28-án

Az egyesület megbízásából

Vajay Endre
titkár.

79/1881

Ministero dell'Istruzione Pubblica

Kaposvárott, 1881 Januar 29.

Igen tisztelt Kartárs Ur!

A néhai gr. Schmidegg Kálmán féle ügyben kivánt másolatokat 7 darabban idezárva megküldöm azon megjegyzéssel, hogy ezen másolatokért 5 ft-ot fizettem.

Kérem tehát igen t. Kartárs Urat, szíveskedjék az Edl. féle ügyben bemutatott számlámat ezen előlegezett 5 ft-tal együtt kiegyenlíteni.

Kész szolgája:

Csorba Edy
ügyvéd.

1881

sel fogás, vagy önző énekeitől vezéreltetve el sötét
fogalmat nyilvánítottal az alkotó Természet és aron
szellemi lény iránt, hagy az emberi társadalmat a
természetes tapasztalásból merített tudomány al
ipartkodtak volna világosítani, a helett a sötét
rajongás örvén nyélbe szakartak,

így el tompítva az emberi elme, az ő rajongás
szülte sötét nézetével arat egy ellen mendülésért lékenyett
Testvér gyilkonágat el követni, saly cselekmény ért
mellek az emberi lénynek talán bűnül sel sem rakató
el ítélte halát és örök kárhoratra, és sötét rajon-
gásának el ítélte magát az alkotó Természetet, is.

E eren eset meg történt és ismét történik talán ezernek
vagy talán miliomok és ismét történik aron társadalomban
a mely art ipartkodott el hitetni az élő emberi részek
hogy ő az emberi magasztos hivatás betöltésének
leg magasb palerán állt.

De vallon úgy állt e a dolog? kapargasunk
Az á törvényben meg volt az irva hogy valamel
ember arú nejét el hagyátja el valósorul való levelet
adjan neki, hogy ismét férj hür mehessen, de a
magzatnak az atya törvényes atyjának volt és a
magzatnak törvényes atyjának kellett lenni,

A mohamedán vallás megengedi a több nők
tarthatását a nőt el arúsitásával is az atya minden
tőlle származott magzatnak törvényes atyja. —

Aranban más kép volt er a R. katholika
vallásnál.

Az anyasent egy hür haltomiytan és haltosétyi lani
hüségre esketett ásve két ki fejlődött Keresi emberi
lényt a kiket talán nemis forrá nevelni vágy veretett
az altárhoz örökös kötségi és hűt vallani egy más iránt.
hanem aly körülmények mellek sokkal erősebb nyá-
mást gyakoroltak az illetőkre mint hogy azt ellen
állani elegendő anyagi vagy vellemi erővel rendel
kezett volna. igaz hogy ez volna a leg szebb és nemes
oldala a nemi életnek haltomiy és haltosétyi, de
valamint vallásunk vagy is hitünk bürgi apostola,
monelja az sir nem mértékkel adja az ő belkét

A Törvény Istenek.

Az alkotó természet erejének létre hozott világ egyetemes képpező ellen csoportok folytonos működéseiben egy meg változtathatlan rendszert kit kiralkodni a természet vizsgáló, s eren rendszert a természet törvényeinek neveri, s igy látszik, hogy eren törvény szabta soros hatás körben működve (az alkotó erő, képpes az elemekből paránygal sa paránygalbul testeket létre hozni.

Igy volt ez a világ egyetem alkotásának kezdetén, igy van jelenleg, s igy leend örökké, az anyag természetén élén születés és halál, létt és enyészet szerepelnek, de ő örökké él és kiralkodik minden alkotott művei felett.

A tovan nyiló virágnak bajoló szin pompában üdvözlik az enyhe likelet, a föld rögében elrejtett rovar világ a nap melegeáltal uj életet nyerve élet, s fentartói öntetétől serkentve nyüzsög, az erdő lombhanorított fajai uj életre ébredve élesitik a természet élet, a dallos madár serege diszöitő énekét leng a tengeri és folam lakói az enyhült viz tömegben vidámam forkálva, érzik a likelet játtevő hatását.

Sami leg bámulatra méltób dolog az uj életet nyert rovar nem uj öntöntől ütetve kereri fel élet nemi felét, a tavani lakára vissza tért vándor madár serez uj örömel a vidám csevegés között épiti fészkét a nemzendő gyülmölcsözési időnyre, a virág uj illatfat áramt a légbe hogy magzathat termelyen, a viz lakói, a halak, teremtek mennyiségben csaparjanak nemzés által szaparitani nemi fajaikat, és, ki fogy elenertetni mind erekre ezen teendőkre.

A természet törvénnyei mely minden alkotott lénnyein örök időtől fogva uralkodik,

A nyár here meg érleli a gyümölcsöket s arán
el jön fel takaritani s vele az állat világ is pár kúrom.
ban, a vándor madár sereg déli tanyát keresve
messze déjra röpül, a ravasz a föld rágébe vagy
egyébb menhellül valyálló tányg ha helleskedik honnét
biton számit a fülelettéli fel támadás ova személy
ségel czirölet valnal meg vigy vérjál a Zordon évszak.
nal a télnek meg érkezését,

A tél el jön vélej fuvalata ki ölí a tovaz múlte
növény életet a fák meg fagyva lomb hozoviktal,
az erdö dallos madara el nemúl a rét es berek virágai el
hervadtan látszanak gyászolni a ki halú természetet,
pedig a természet nem haltozik csak pihen hagyva
ölén elhalt szülötteinek fel támadásához pihenve
ujj erőt gyüjtvén, az ő törvénye szerént.

Nincs ez máskép a szerzetlen testel nélkülem, habár
az élő, századok vagy ezredek vannak határt, a létt és
enyészet kérdése között.

A föld mélében müködő defej ösmerhozza és ösmer
olvantja a vegy elemeket, melek majd hegyé csopor.
tosulva emelkednek a föld gömb felületére, külömbözö
alak és tulaj donságu testeket tartalmazva, melleket
majd emberi kezek dolgozva fel mester müvekké
szednak át az enyészetnek majd nagy részét a tüz, viz
hideg és meleg be folása folytán az idö vas fogas
emén ti fel (az az eredeti alakjából át változtatja)
és mint másnemü testet más tulaj donságokat szerepel
a természet alkotott müvei között. de ez a természet
törvénnye, a természet nem hal meg csakát változik,
hogy ujj alakot öltvén alkotott müveiben fel támad.
jon és létezzen árákké s ez is a természet törvennye.

S a természetnek ezen működését annyi
meg számlálhatlan müvei közül, ugy látszik,
csak egy, alkotott lénnyének van hivatása és ereje
figyelemel kisérni, számba venni azok iránt
tisztelettel tanusitani s végtelen bölcseségé előtt
meg hajolni, és ez az egy alkotott lény az emberi
nem. Ki bátran meri azt hinni hogy ő a

ő a

Teremtés Koronája, Isten dolog ban van és valami
megitélni és még nagyobb bámuni méltó Tény.

Midőn az ember a világ egyetemet képező testek ben a
ellemeket mindenütt a természet szaros és meg határozott
Törvénye szerint tapasztalja működni, ön magában egy
a természet erejét felül mitó sa természeti önkönt meg
fékező ellemet érez működni, mel érzés által bizni kezd az
alkotó természet ő nálla egy hatalmasabb és nemesb lényt
és alkotot, mely az emberi nemet ki emelve az állatok
sorából hivatása be töltési pontjához vezeti, Isten
vallásos áhitatal Istennek nevezi,

Isten érzés indította az emberiséget az emberi tár,
sadalmak alkotásúra, hogy társadalmai csapantosítva
be töltse magasztos hivatását, és nélkülözhetlennek
látta hogy valamint a természet fajsa vagy az emberi társa,
dalom is Törvényeket által hozmányoztassan, sarakos
sák a társadalom üdvös célgait elő mozdító intézmények
et meg rontani törekedve a Törvény ellen vétkezőket,
szoros büntetést szabott,

Isten magasabb értés indította az emberinemet a
páratlan élet birtokásához, hogy bárha mint egy állat
nemek nél, az szükségének illetőleg az emberinem szapo,
rítását az alkotó természet a nemi közösülés Törvénye
alá rendelte, de az itélőt mindég közelebb vezesse az
emberi hivatás magasztos célgának közeg ás mérséhez,
sannak be töltését Törvényes kötelezettségének és
ipar kodott lenni,

Továbbá amire a tapasztalás következtetni hagyja
az emberi józan elmét hogy az alkotó természet egy más
hatalmas lényt is alkotott a mellény, ha az emberi szív,
ben meg honosult képzés az embert a természet alakjától
is ki vetkőztetni s az állatinál sokkal nemtelenebb
tettekre ingerelni sert a bár hozat lelkének nevezi
az emberiség,

Isten tehát ellentmondás közöttük ütközetbe látnak
lenni egymással az emberi nem felett, uralkodás
bírása miatt.

És mai sajnos de tapasztaljuk az emberiség leg
szentebb törekvési munkájában — sokat, nagy gyenge

/.

sel szagún, vagy önnö énekeitől vezéreltetve az sötét
szagalmat nyilvánítattak az alkotó szerzetet és arun
szellemi lény iránt, hagy az emberi társadalmat a
természetes tapasztalásból merített tudomány az
ipenkadattal valna világosítania a helett a sötét
rajongás ámulán nyébe sodortak,

s így el szomjúltva az emberi elme, az ő rajongás
szülte sötét nézetével arak egy ellen menedzsért kénvelt
szerzőr gyilkonágat el követni, saly vele mény elért
mellett az emberi lénynek szalán bünül sel sem rakató
el ítélte halát és örök kárhoratra, és sötét rajon-
gásának el ítélte magát az alkotó szerzőnek, is.

És eren esetmeg történt és ismét történt szalán ezernek
vagy szalán miliomak és ismét történt arun társadalomban
a mely art iparkodott el hitetni az élő emberi észel,
hogy ő az emberi magasztos hivatás betöltésének
leg magasb paterán áll.

De vallon így áll e a dolog? kapargassunk
Az á törvényben meg volt az irva hogy valamel
ember az ő mejét el vesztje el valásával való tenetet
adjan neki, hogy ismét férj kör mehessen, de a
megvadnak az atya törvényes atyjának volt és a
megvadnak törvényes atyjának kellett lenni,

A mohumedán vallás megengedi a több nők
tarthatását a nőt el arúsításától sipte az atya minden
tölle származott megvadnak törvényes atyja.—

Aranban más kép volt ez a R. katholikus
vallás nál.

Az anyasent egy kör holtomiglan és holtvalóiglani
hüségre eskettet ásve két ki fejlődött koru emberi
lényt a kiket szalán nemis forró szerelem vágy vezetett
az altárhoz örökös hozzájok és hűt vallani egy más iránt.
hanem aly körülmények mellett sokkal erősebb nyá-
mást gyakoroltak az illetőkre minthogy azzal ellen
szállani elegendő anyagi vagy nellemi erővel rendel
kezett volna. igaz hogy ez volna a leg szebb és nemes
oldala a nemi életnek holtomiglan és holtvalóiglan, de
valamint vallásunk vagy is hitünk bírgi apostola,
mondja az sir nem mindenkor adja az ő belkét

s ha ily esetben nem áldatott meg az egyik fél aby kellki erővel hogy ön magán iratkaiyán s-sine vagy gyá vagy egyéb körülmények más fél vagy sine imádatjához vonta vinna szerelmük viszonyá, nak gyümölcse magzat lett, a természet törvénnye. szerént,

Vagy ha az ifjút bírónyas és talán nemtelen körülmények nem engedék sine bálványnyát az altárhoz vezetni s szerelmük gyümölcse az anya termének törvénnye szerint magzat lett.—

Vagy ha a buja vággyal öntőnébül kelet kerett viszony gyümölcse a természet törvénnye szerint magzat lett, kinek adatott jog a magzatot el ítélni, senkinek, ert mondja a józan gandolkodás és aki ert el ítélli az alkotó természetet ítélliel,

El ítélte pedig az anya szent egy ház ki magzatát senem kirdette vagy nehi bey szentebb célja az emberi séget közben emelni vagy is kivetése magyantas czelyákar vezérelni s ítélletében a sülött pelen. gérre állitatta, a magzatot kidobta az emberi társadalomból mey bellegesue a valyasúg pecsét, jével fel dön futtani tette, a kellett vagy nemest inter kedés által az emberi társudalmat minden illen esetnél egy élő lénnyel mey ajándékkarta volna és a törvény enkéreivel az ily esetek mey szüntetésére emberi méltóság hoz illően törekedett volna.

De mitkett tovább, bün forrást nyitatt a magzat gyilkossigra, vagy ne lásna mey arun magzat a napvilágut kit csak azért alkotta a természet vagy az emberi társudalom nemét diombjára dobján ki a vad rajangás, s gyilkossá lett az anya a kétség de esés arón ön tudatával, hogy magzatja kit sine alatt korderatt a kiben talán egyedül bizja arom lényt ösmerni ki'át kintün és künen nevet ki". dobatik az emberi társudalomból, gúny tárgyjává vátik az emberi négnek és az ő sine fájdalmára törvény telennel nyilvanittatik a vilég elött.

/—

- A törvény pedig szent és törvény telenségnek
nem szabad létterni ott a hol a társadalom a thar
igénnyeinek meg felelő műveltség színvonalára
tárgyak emelkedni.

Sicleje hogy az ily törvény telenségek meg
gátlásara társadalmi méltanyúshoz illő törvé-
nyeket alkosson, s a magzatokat törvényes atyjuk
által törvényesítse s a magzat nevelésére az atyá-
kat törvényesen kötelezze, és minden tény-
ki a természet törvényszerű általunk nyer életet
törvényes nek nyilatkoztathassuk

S hogy a törvény telenségek meg szüntetésére
törekedjék a társadalom fel kell keresni a valódi
törvény telenségek kútforrását.

Törvény telenség pedig az hu valódi kitartalható
természet és erővel meg ellentt s kívánja megát a
nemi élet terhei alól, s kívánja azért hogy ter-
hére legyen a társadalmi műveltség fejlődésének,
kívánja azért hogy be hatva a Polgárral családi
szentélyébe, törvény telenségeket idézzen elő,
kívánja azért hogy gyilkossá váljon az anya
természetnek melyet az életmentő, s meg tagtsa
törvényik azon magasztos emberi érzelmet mely egyedül
képes az embert leg szentebb hivatása teljesítésére
vezetni.

És törvény telenek azok kik a társadalom kereté-
ben élve jogát élvez annak egyik nemi részét kéj vágyai
nem telen kielégítésére pinkolyát el és
ez körül vagyis a Szeliek
amar a Cselibatus vagy a papi nőtlenség
Vinedj fel népek üdvösségének szégyenes nagypénz,
törvényes vagy polgári házasság jövőnek alapvonalaival,
Polgári hitvallás győljon ki sem tsövétnekeel,
hogy a vallási rajongás kormányzással állva világunkat
a törvény hatalmas kere, hogy egy értés tűl
telkesülve egy istent imádjon a kon minden
polgárnak a haza szeretét, s mint kisgalom tól át
hatva járuljon a közérdek alkotásához minden
kon polgár, vallás és faj különbség nélkül
áldozni a haza szeretet szentségével!

Szeged 1881
Januárhó
26 dikán

Egy a Gróf Károlyiakat
származtató, Károlyi-telepnek
emlékéje

El. jan. 25. 1851.

82.

Tagtársi jogomnál fogva kérem a Tekintetes Akademiát méltóztassék megengedni, hogy dr. Vécsey Tamás egyetemi tanár felolvashassa tanulmányát Mar. cellus jogtudósról.

Budapest 1881 január 31.

Dr Wolfmann Károly
a m. t. Akademia levelező tagja

Dr Heinrich György
ord. r. tag.

83/1881

Pécsely József akadémiai
rendes tag 1841 április 13-án
kelt alapítóleveléből 5000
pengő forintot ajánlok fel,
oly feltétellel mellett, hogy
ezen summa és évenkint
kamatából minden addig
növekedni engedtessék, míg
évi kamatából, (a Társaság
alapszabályai nevelésére fordítandó
határnak levonása után)
két arany gyámtalom formál
hathatik, mely évenkint, egyik
értekezőben a magyar (vagy
tetszésebb épületben vers)
költészettudományból jutalmazandó
kérdés legjobb megfejtőjének 1.

Pécs

Az igazgatóságot arra ha-
talmazni elfogadta,
és az összeg pénzügyi
szempontból kívánatos
voltára nézve jelentést
tenni határozta.

2

A jutalom szabályai
a következők:

1ör Az erre jogosultság' pá-
lyamunkákban egyik
esztendőben az elsőség (1881, 3, 5, vár.)
~~két~~ másik esztendő
részére megosztható
illetőleg

2) Az Akademiára abból
nézve, hogy a tőrténeti
nemzet dramát a költők
még az idő részint is kevés-
bítik, és kevesebb jára-
tokat a történetben, mint
mint az Akademia ösz-
tönzésére nyomul és kivá-

T bár elgyött már az
idő, midőn a ma-
gyar játékszínen nagy
mértékben kívánt drá-
mairó elégségesen öre-
dött és jutalmat ta-
lál a nemzet és a kö-
zönség részéről,
még is

85/1881.

31

Nagyméltóságú vallás és közoktatási
Miniszter úr!

A M. T. Akadémia
Archaeologiai Bizottsága már
1866 óta részéről Excellen-
tiádnak részéről azon támoga-
ban, a mely szerint a műem-
lékek fentartására és kiadá-
sára nyert országos dotatióból
Excellentiád a nevezett bizottság-
nak műemlékek kiadására
5000 ~~ft~~ frtot szokott utalványozni.
Az Igazgató Tanácsnak mai
napon tartott ülése határozatá-
ból azzal a kérelemmel fordulok Ex.
cellentiádhoz, hogy ezen összeget a
jelen évben is utalványozni mél-
tóztassék, – tekintettel arra, hogy
az Archaeologiai Bizottság eddigi
tevékenysége által a hazai mű-
emlékek fentartása és tudo-
mányos megismertetése körül
lényeges szolgálatokat tett.
Fogadja Excellentiád kiváló
tiszteletem kifejezését.
Budapest 1881. január 30-án

87
1881.

a. I. Lgarg. ü
1881

87
1881.

Szinyei cikke.

A M. T. Akadémia 1881 okt. 29. 1881. tartott 1ső osztály

értekezlete jegyzőkönyvéből.

62. (Olvastatik az irodalomtörténeti bizottság véleménye

Szinyei Józsefnek „Magyar írók névtára" cím alatt szer-

kesztendő munkájáról, melyet kiadás végett az Akadé-

miának ajánlott fel.) Ot bizottság a munkának mutat-

vány-czikkek kíséretében benyujtott tervét helyesli s

némi bővítéssel elfogadandónak tartja. Egy ily munka

szüksége annál inkább érezhető, mivel naponként arról

kell meggyőződni, hogy a XX ilynemű munkák, melyek

Ect czélja szerint szerkesztőink se nem elég teljesek,

se nem elég megbízhatók. Szinyei ur évtizedek óta

folytatott gyüjtése, lelkiismeretes szorgalma s eddig ön-

rokonszenvet müvei egyaránt azzal biztatnak, hogy kézi-

ből kerülő teljes anyagot, pontos és hiteles adatokat

fog nyerni az irodalom. Mivel pedig jelentésében épen

ő maga említi az általa gyüjtött anyag gazdagságát,

a bizottság azt a módositást, illetőleg bővitést java-

solja, hogy mecsak az önálló kiadásban megjelent mü-

vek szerzői, hanem a mennyire lehet a folyóiratokban

szétszórva található értekezések s egyéb érdemes müvek

irói is felvétessenek a névtárba. Eminen nyabb ne-

hézségekre nincs kilátás annak a felveendő anyag és a

szerkesztési munka szaporodik. A 6–8 kötetre ter-

vezett mü talán egy kötettel több, de egyszersmind tel-

jesebb lesz. – A névtár kiadására a bizottság szinten

helyeslő a füzetekben való (25 ívnyi füzetekben) megjelenést oly formán, hogy az Akadémia 8ad rendű kiadása alapján két havonkint egy füzetet. Az évi kéziratok nagyobb, a repertorium, kivonatok kisebb betűvel szedve. - A szerkesztett ívek vizsgálása bizottságot egy minden tudományszakra való tekintettel összeállítandó akadémiai felügyelő bizottságra. Ez mint általános érdekeinél fogva kiadási költségei ne egyes ország költségvetését, hanem az összes akadémiát terhelje. Végül mivel a nagy közönség is érdekelő mű tekintőségére bízatni, a kiadás ezer példányban nyomassék.

A bizottság véleménye elfogadtatván, az összeírás és abba bevonandók Szinyei József javaslatával együtt.

Buda-Pest nov. 25. 1881.

Gyulai Pál
osztálytitkár

Szinyey

85/1881

A MAGYARORSZÁGI KÁRPÁT-EGYLET BUDAPESTI OSZTÁLYA.

Budapest, 1881. januárhó 31-én.

A

Magyar tudományos Akadémia

Történettel könyvtári Bizottságához.

Budapesten.

A „Magyarországi Kárpát-Egyletnek" Budapesten lakó tagjai, ebbeli minőségükből folyó közös érdekeik közelebbi előmozdítása, – az anyagi eszközökben szűkölködő egylet céljainak hathatósabb támogatása – és a turistika iránt való érdeklődésnek fokozottabb körben leendő terjesztése céljából, még a mult év folyamában „Budapesti osztály" alakulván: tisztviselőinek választása, kitűzött céljaik elérésének egyik előfeltételül, könyv- és térképtárt alapítani.

Minthogy azonban egyesületünk még csak a kezdet elején áll, s így felette kevés anyagi helyzetében könyv- és térképtárának a vagyát egyébből csakis igen kis mértékben gyarapíthatja: az osztály választmányának mult hó 30-án tartott üléséből

vett megbízásból folytán azon tiszteletteljel Köz-
lemmel járulunk a tekintetes Birtokhoz elé,
mikeppen egy életünket fővel támogatásában
részesítve, becsel kiadványainak egy-egy példányát
Rónay- és tekintetes Képtárunk részére díjtalanul át-
engedni, s esetleg ebbeli kérelmünket a tekin-
tetes Akademia előtt pártfogolni legkészebb.

Mely tiszteletteljel kérelmünk
teljesülését remélve maradtunk

Kiválló tisztelettel

Rónay Pál
titkár.

Majláth Béla
elnök.

89/1881

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/881

A Könyvkiadó bizottságnak.

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében a Könyvkiadó Bizottság részére (a könyvkiadó vál. tőkét bevételein felül) 4000 forintot vett fel az 1881-ik évi költségvetésébe.

Budapesten, 1881. január 30.

Gr. Lónyay Menyhért
elnök

91/1881

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/1881.

Tisztelt Bizottság!

Szerencsém van tudatni, hogy a Történelmi Bizottság részére 13,000 forint vétetett föl a költségvetésbe.

Budapest, 1881. február 2-án.

Fraknói Vilmos
főtitkár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/887.

Tisztelt Osztály!

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében tárgyalta az Osz-
tálynak 1881. évi munkatervére és költségvetésére vonatkozó előterjesz-
tését, mely szerint a részletesen előadott osztályi munkálatokra
6900 forintot kér megszavaztatni.

Az Akadémiai ötvenedetesen javuló pénzügyi viszonyai
lehetővé teszik azonban, hogy az Igazgató Tanács ez évben az Aka-
démiai tudományos czéljaira jelentékenyen nagyobb összeget for-
díthasson, mint az elmult években, és a II. osztálynak is 1500 fo-
rinttal többet bocsáthasson rendelkezésére mint 1880-ban; minekelőtt
tal a kért összeget teljesen megszavazhatja nem mulaszthatja el lehet-
ségesnek. — Az Igazgató Tanács 5500 forintot szavazott meg.
a) Történelmi Bizottság részére 1300 forint vétetett fel a költségvetésbe.
Az Archaeologiai Bizottság részére a vallás és közokt. ügyi Miniszter ur-
hoz az 5000 frtnyi dotatio engedélyezése iránt előterjesztés intéztetett.
Az Ig. Tanács egyúttal jóváhagyta, hogy az Országos Régészeti
Egylet által az Archaeologiai Értesítő példányaiért fizetendő összeg
az Archaeologiai Értesítő czéljaira fordíttassék, oly azonban, hogy
ezen összeg az Egylet által az Akadémiai pénztárába fizettessék
be, és erről az Ig. Tanácsnak jelentés tétessék.

A Nemzetgazdasági Bizottságnak 2000 frtot, és a Nemzet-
gazdasági Szemle szerkesztője követelésének kielégítésére 1000 fo-
rintot szavazott meg. — Budapest, 1881. jan. 30.

Gr. Lónyay Menyhért
elnök.

A II. Osztálynak.

1551 I

91

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/881.

Tisztelt Osztály!

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében tárgyalta az Osztálynak 1881. évi munkatervére és költségvetésére vonatkozó előterjesztését, mely szerint a részletesen előadott osztályi és bizottsági munkálatokra 14259 frt 84 kr kér megszavaztatni.

Az Akadémia örvendetesen javuló pénzügyi viszonyai lehetővé teszik nagyon, hogy az Igazgató Tanács ez évben az Akadémia tudományos céljaira jelentékenyen nagyobb összeget fordíthasson, mint az elmult években, és az I. osztálynak is 1500 forinttal többet bocsásson rendelkezésére mint 1880-ban; — mindazáltal a kért összeget teljesen megszavazni nem mutatkozott lehetségesnek.

Az Igazgató Tanács 13500 forintot szavazott meg, és ezen összeg korlátai között az osztálynak átruházási jogot engedélyezett; de fölkéri az osztályt, hogy ezen összeg felosztására vonatkozó megállapodását az Elnökségnek tudomására hozni szíveskedjék.

Budapest, 1881. január 30.

Gr. Lónyay Menyhért
elnök

Az I. Osztálynak.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/1881.

Tisztelt Bizottság!

Szerencsém van tudatni, hogy a mathematikai és ter-
mészettudományi bizottság részére a mult évből
fennmaradt 1598 forint 72 kr. összegen túl 5000 forint
van a költségvetésbe fölvéve.

Budapest, 1881. február 8-án.

[illegible]
főtitkár

117
7

91/1881

~~A II osztályhoz~~

1).

Az I osztályhoz.

Tisztelt Osztály!

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében tár-
gyalta az Osztály 1887 évi
-ik évi munkatervét és kö-
vetkeztetéseit vonatkozó előterjesz-
tését, mely szerint a rendelkezésre
álló ösztöndíjas és bizottsági a)
munkálatokra 14259 ft 84 ~~osztályi munkálatokra~~
kr-t kéri megszavaztatni,
~~Az Igazgató Tanács tekin-~~
~~tet~~ Az Akadémia ~~képviselő~~
helyzetére, kényszerítve látva
magát arra, hogy ekkora összeget
jövendőleges javuló pénzügyi
viszonyai ~~nem~~ lehetővé tennék
nyugtan, hogy az Igazgató Ta-
nács ez ében ~~jelentékenyen~~
az Akademia tudományos
czéljainak jelentékeny ~~részét~~
nagyobb összegek fordíthasson,
mint az elmúlt években,
és az I osztálynak is 1500 ft
forinttal többet ~~mint~~ hozzájárulás
rendelkezésére mint 1880-ban,
mindazáltal a két ~~teljes~~
összeget teljesen megszavazni
nem mulasztanak lehetségesnek.
~~A megszavazott 13500 forintnak~~
~~nevé az Igazgató Tanács~~
Az Igazgató Tanács 13500 forintos
~~összeget~~ b)
~~ezen ömeg~~ ~~ezen ömeg~~ kerlátos kezére

az osztálynak átiratában
pozit engedélyezni; ~~hogy~~
~~de~~ felkéné az osztály, hogy
ezen összeg felosztására vo,
natkozó megállapodásáról
az Elnökségnek tudomására
hozni szükséges.

Budapest 1881 jan 30.

A II osztálynak.

Mint jelentés. Kivére

a) osztályi munkálatokra 6900
b) a II osztálynak is 1500 forinttal
c) ~~ezenegyszázat~~ 5500.

. . . . . .

A Történelmi Bizottság
részére 13.000 forint vételen
fel a költségvetésbe.

Az Archaeologiai Bizottság
részére a vallási és Közoktatási
ügyi Miniszter úrhoz az 5000
forinyi dotatio engedélyezése
iránt feltegyzési intézkedés.

Az Igazgató Tanács egyúttal
jóváhagyta, hogy az Országos
Régészeti Egylet által az
Archaeologiai Értesítő" pél,
dányaira fizetendő összeg
az Archaeologiai Értesítő"
kiadási a fordításnál, úgy
emban hogy ezen összeg
az Egylet által az Akadémia

pénztárába fizettessék be, és erről az Igazgató Tanács
[illegible] jelenés rendesek

A Nemzetgazdasági ~~Bizottság~~
Bizottságnak 2000 forintnyi
és a Nemzetgazdasági Bizottság tanácsosi
~~Bizottság~~ tanácsosának kb.
legfeljebb 1000 forintnyi [illegible] szavazatával
meg.

Budapest 1881 jan. 10.

A III osz.

---

a) országgyűlési munkálatokra 8300
b) a III osztályoknál 700 forint
c) a segédszemélyzet 6500

A mezőgazdasági és kereskedelmi
szakszervezetek bizottságának
a mult évből fennmaradt 1598 frt 72 kr } 4
összegen túl ~~1881~~ 5000 forint
ezen a költségvetésbe felvétele.

A könyvkiadó bizottságnak.

Az Igazg. Tanács mai
napon tartott ülésében a
könyvkiadó Bizottság részéről
a könyvkiadó vállalat
üzletkörének felvitt 4000 forintos
költségvetését 1881-ik évi költségvetésébe
Budapest . . .

A M. T. Akad. Könyvtárának

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében a Könyvtári Papirozási anyag és Kezelési rendeletének Közhegyére 5000 frtos vonatpel 1881-ki évi Költségelőirányzatába. —

Bpest.

91
1881.

Nagyságos Úr!

Az Ig. Tanács mai napon tartott ülésében az „Ungarische Revue" 300 példányának 1500 forintban megállapított előfizetési díjára pótlólagos 1881-ki évi költségvetésbe.

Bpest. ——

Nagyságos Úr!

Az Ig. T. m. A. a Budapesti Szemle segélyezésére 2200 frtot vett fel 1881-ki évi Költségv.

Egyúttal jóváhagyja a Nemzetgazdasági Bizottság és a Budapesti Szemle Szerkesztőségi Költségvetés megállapodását.

Bpest. ——

91.

Revue H.

~~A „Revue Hongroise"~~
~~szerkesztőségének~~
~~A Gazette de Hongrie~~
~~szerkesztőségének.~~

Van szerencsém értesíteni, hogy a M. T. A. I. T. m. a. t. ü. elhatározta, hogy ~~a Gazette de Hongrie~~ Revue Hongroise példányainak — 600 forintnyi összeg erejéig előfizetését.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

91/1881.

Tisztelt Osztály!

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében tárgyalta az Osztálynak 1881. évi munkatervére és költségvetésére vonatkozó előterjesztését, mely szerint a részletesen előadott Osztályi munkálatokra 8500 forintot kér megszavaztatni.

Az Akadémia örvendetesen javuló pénzügyi viszonyai lehetővé teszik ugyan, hogy az Ig. Tanács ez évben az Akadémia tudományos czéljaira jelentékenyen nagyobb összeget fordíthasson, mint az elmult években, és a III. osztálynak is 700 forinttal többet bocsásson rendelkezésére mint 1880-ban; mindazáltal a kért összeget teljesen megszavazhatni nem mutatkozott lehetőségesnek.

Az Ig. Tanács 6500 forintot szavazott meg, és ezen összeg korlátai között az osztálynak áthúzási jogot engedélyezett; de fölkéri az Osztályt, hogy ezen összeg felosztására való megállapodását az Elnökségnek tudomására hozni szíveskedjék.

A mathematikai és természettudományi bizottság részére az elmult évből fennmaradt összegen túl 5000 ft van a költségvetésbe fölvéve.

Budapest, 1881. január 30-án.

Gr. Lónyay Menyhért
elnök

A III. Osztálynak.

III
opt) 2 Eidekerket. 1581 febr 14

Nagyreagós Úr!

~~A~~ A M. T. Akadémia
mai Igazgató Tanácsa
mai napon tartott ülésében elhatározta, hogy
a Nagyreagód és Saissy
Amedée úr által ~~tervezett~~
megírandó „Revue
Hongroise“ czímü irodalmi
folyóiratból, az Akadémia
Külföldi tagjai és az Akadémia
magával czeresztonyban álló
Külföldi társulatok számára
a jelen évben 150 példány
fog megrendeltetni, és e czélból
a 600 forban megállapított
előfizetési összeget Kölcsey
vetésébe felveszi.

Mindazáltal ~~a~~ a végelyezés
azon föltételhez köti, hogy
Nagyságtok egy akadémiai
tag közreműködését nyerjék
meg, a ki a szerkesztőségben
az Akadémia álláspontját
és czéljait képviselje.

Ezzel van szerencsém
Önöket, hogy Gregnor Agost
r. t. szíves volt ~~ezen~~ ügyben
közreműködését, az Akadémia

Nagyreagós
Paumányi Dénes
urnák.

A gróf Ujja alig

elnöknek megkeresésére,
felvilágosítani.

Fogadja egyébként
kiváló tisztelete
csekély kifejezését.

Budapest 1881 jan. 30.

92
1881.

Nagyméltóságú Gróf Úr!

Az Igazgató Tanács mai napon tartott ülésében Ő Ex az Akadémia 1880-ik Nagyméltóságodat, tagjaiva' és 2 számú számadó, Szőgyényi Lánló és Sztoreck József igazgató tagokat is, társaza.

Ehez kötelemmel fordulok Excellentiádhoz, hogy esen hivatást elvállalni, és egyúttal engem ellenőrni méltóztassék, mikorra kívánja a vizsgát, tartsa enkezdeni.

Egyúttal van szerencsém Nagyméltóságodat értesíteni, hogy az Igazgató Tanács Excellentiádat az építési bizottság elnökévé, továbbá az Akadémia könyvének gyarapítása tárgyában javaslat kidolgozására alakítható bizottság tagjává választotta meg.

Ehez buzgó értekezésem mellett Excellentiádat az Akadémia ügyei iránt mindenkor tanúsított méltóztatását, folyvást ezen reményre, hogy Excellentiád Nagybecsű közreműködését ezentúl sem fogja megvonni.

Fogadja egyéb.

N. Kiváló tisz. hív.

Budapest 1881 jan. 30.

Gróf Andrássynak.

Az elnök ügyo alá.

9³
1881

1761. évám.

Nagymélt.ságú Gróf és Elnök Úr!

A Pápa Ő Szentsége Ziegler-
ara bibornokot Aquinai Szent Tamás mű-
veinek kiadásával bízván meg, - e czélból
kívánatos volna, hogy Ziegliarea bibornok,
az ide vágó codexeket személyesen nézni át.

Van szerencsém a Szent Szabadalmak
illetőleg a cs. és kir: Közoktatásügyminister f. é.
Január hó 15én 630. sz. a. kelt áliratra fel-
kérni, méltóztassék az iránt nyilatkozni, hogy
a mennyiben a magyar tudomány akadé-
mia könyvtárában volnának ily nemü codexek
hajlandó volna-e az akademia azokat egy-
időre kölcsönként Ziegliara bibornok rendel-
kezésére bocsátani. —

Fogadja Nagymélt.ságod kiváló tisz-

Nagymélt.ságu.

Gróf Lónyay Menyhért,

ünnak, a m. tudomány Akademia elnökének. —

tekintem őszinte nyilvánításával.

Budapesten 1881. január hó 19-én.

A miniszter meghagyásából:

Szalay Károly

miniszteri tanácsos.

Erk. jan. 31. 1851.

95.

A Königsvári polgárokat,
hogy a benfoglalt ügyben
nyilatkozni fölhívják ezéh.
Budapest 1851 febr. 1.
Fabinyi
főnök

96

Érk. febr. 1. 1881.

Az 50 forintot a levél atadója által a földhitelintezethez küldem. Frakúcsi

1000 f. III

Tekintetes Titkár Ur!

A magyar tudományos Akademiának 1860-ban azon igéretet tettem, hogy 10 éven át, évenkint 50 ftot fogok kezéhez szolgáltatni a magyar mérnöki irodalom előmozdítására.

Van szerencsém ez alkalomal a nyolczadik 50 ftot beküldeni azon kijelentéssel, hogy a még hátralevő 2. részletet, az az: 100 ftot, a jövő 1882 év végeig mulhatlanul befogom nyujtani; és miután tudomásomra esett, hogy adományaimból és a hozzá gyült összegekből az Akademia egy 800 ftos mérnöki pályadíjat szándékozik már most kitüzni, tisztelettel felkérem Titkár urat ajánlatba hozni, hogy a jelenleg benyujtott 50 ft és általam még benyujtandó 100 ftnak, valamint a pályadíj kiadásaig bevárandó kamatok összegeinek alapján,

c

a kitüzendő mérnöki pályadíjat 800 ftrol 1000 ftra emelni méltóztassanak.

Budapesten 1881 évi január hó 31én

Egy mérnök.

Jelentés

az irodalomtörténeti bizottság 1881-diki évi működéséről.

Az 1881-diki évre irányozott összeg volt . . . . 2500 ft.

Ebből mindenek előtt befejeztetett a Régi magyar
költők tárának III-dik kötete . . . . . 156 ft 58 kr

Kiadatott Dr Abel Jenőnek „Egyetemeink a
középkorban“ című 6 ívre terjedő műve . . . . 423 ft 30 kr

Kinyomatott a Régi magyar költők tára IV k. 1–16 ív
" " " V k. 1–8 ív } 1,276 ft

Fizettetett Dr Szalay Lőrinczfalvi Jószef műtalálata
az irodalomtörténeti Adattár részére . . . . . 105 ft

Külföldön lakó magyarok névsorának kiadására . . . . 138 ft 92 kr

Előadói díja 400

2,500

Budapesten 1881 dec. 6.

Szilády Áron
bizottsági előadó

~~100~~

1881

eth. decr. 7=

98/1881

A Zárópont törvénykönyv két példányban

Tisztelt Ország!

100. A M. T. Akadémia mai napon tartott ülése összes ülésében az I. o. T. országnak a Pesely-alapítvány tárgyában benyújtott előterjesztését tárgyalván, az abban foglalt javaslatokat elfogadta.

Miután azonban, az ülésen az I. osztály két tagja azon nézetét fejezte ki, hogy a nabalyzat 3-ik pontjában a Karatsonyi jutalom alatt az Osztály nem a rendes 200 aranyból, hanem a rendkívüli 400 aranyból álló jutalmat kívánta értve; az összes ülés felkéri a T. Országot, hogy ezt nézve nyilatkozni, és az illető pontban említett jutalmat közelebbről meghatározni szíveskedjék.

Budapest 1881 jan. 31-én.

I. osztály

Tisztelt Választmány!

99. Folyó évi január 25-én tett kérvényében, a M. T. Akadémia mai napon tartott összes ülése

elhatározta, hogy a mathematikai és természettudományi bizottság összes kiadványait is megküldessenek a T. Egyletnek.

Ellenben a könyvkereskedői vállalat kiadványait, melyek de a tanulóknak és könyvtáraknak egyáltalán nem küldetnek, a T. Egylettől is tanácsolan megtagadtam.

Amennyiben a régibb akademiai kiadványokból ~~hiány~~ némely kötetek vagy füzetek hiányoznak, felkérem a T. Egyletet, hogy azoknak számát összeállítani és hozzám bekűldeni méltóztassék.

Budapest 1881 jan. 31.

A Verein für Siebenbürgische Landeskunde T. Ch. Választmányának Nagy-Szeben.

MAGYAR
TUDOMANYOS
AKADÉMIA.

100.

Tisztelt Osztály!

A Sk. T. Akadémia mai napon tartott összes ülésében a Tisztelt Osz„
tálynak a Teleky-alapítvány tárgyában bemutatott előterjesztését
tárgyalván, az abban foglalt javaslatokat elfogadta.

Mivel azonban, az ülésen, az I-ső osztály két tagja azon
nézetét fejezte ki, hogy a szabályzat 3-ik pontjában a Karátsonyi
jutalom alatt az Osztály nem a rendes 200 aranyból, hanem
a rendkivüli 400 aranyból álló jutalmat kivánta érteni, az ösz„
szes ülés felkéri a Tisztelt Osztályt, hogy erre nézve nyilatkozni,
és az illető pontban említett jutalmat közelebbről meghatározni
szíveskedjék.

Buda-Pest, 1881, január 31-én.

Fraknói Vilmos
főtitkár

100

A Nyelvtudományi Bizottság költségvetése 1882 évre.

Az 1881. évre engedélyezett fő összeg = 4255 f. 10 kr. = 60l föl.
használt a Bizottság

a, ügyvitelre (Előadó fizetése s apró költség 375.

b, Könyvkiadásra. Nyelvtud. Közleményeket
XVI. 3 füz. és XVII 1 füzet (20¼ iv × 2 boríték)
nyomatása = 586 f.; ennek cs. kir. dijára = 600 f.
külön nyomat a Nyelvtud. Közl. XVI. 3. füzetéből, 2 egész füzetek 4 szám = 31. f.; füzetre =
25 kr. ... összesen 1242. 75.

c) Nyelvészeti folyóiratok segélyezésére,
„ Magyar nyelvőnek 1500 f.
„ Egyetemes Philologiai közlönynek 500 f.
összesen . . 2000.

---

a, b, c, összesen . . 3617. 75 kr.

Ezekből a megszavazott összegből
megmarad - az osztály rendelkezésére . 637. 25 kr.

Az 1882 évre kivantató költség megállapításában a Bizottság alapjában a réginél marad, csak a Philologiai közlöny segélyezését jövőre 500 forinttal, - tekintvén a folyóirat nagy körét (ókori és modern philologia) melynél fogva eddigi terjedelme (10 iv) mintegy 50-re fog növekedni s számbavevén a szerkesztőség abbeli óhajtását, hogy jövő munkatársait némi tiszteletdijban is részesíthesse. -

Ezekből a Bság 1882. évre a következő összegeket szükségli.

a, Ügyviteli költség.

1, Bizottsági előadó és szerkesztő fizetése (200 + 150) 350. —
2, Alkalmi apró költség . . . 50.
összesen 400 f. —

B, Könyvkiadásra:

1, Nyelvtudományi közlemények, 3 füzet (XVII, 2-3. XVIII, 1) 30 iv nyomatására 840 frt. pesti szedés 15.–, 3 borítók 28. 50. füzetes 21. 60 . . . 905. 10.

2, Ezekhez ábrák (30 frt.) . . 900 –

3, Külön nyomat (ugor füzetek. 6e) 40 –

Összesen . 1845. 10.

C) Folyóiratok segélyezése

1, Magyar Nyelvőr . . 1500. –

2) Philologiai Közlöny . . 1000 –

Összesen 2500 –

A, B. C. összesen . . 4345. 10 kr.

A Akadémia 1066 490 frttal 1881 évinél

Budenz József
Bizottsági előadó.

102
1881.

Ctk. dec. 10 1881.

103
1881

Az I.ő Osztály költségvetési javaslata 1882.

Az osztály dec. 10-ei 1881 tartott üléséből.

Az osztályelnök felszólítja az osztályt, hogy az 1882-ik évre szóló költségvetést állapítsa meg, mire a következő előterjesztések és indítványok tétetnek.

I. A magyar költő társulat III-ik kötete befejezésére és a IV-ik kötetre megszavazlatott 800 ft 1881-re. Ez összeg egészen kimerittetett, s az irodalom történeti bizottság könyteleneul volt, hogy a harmadik kötetet befejezhesse s a IV-iket megkezdhesse és folytathasse nevezetes összegjel járulni a saját dotatiojából. A IV és V-ik kötet befejezésére szükséges az 1882. évre. . . . . 1200 ft.

II. Az osztály értekezésekre 1881-re megszavazlatott 1140 ft-ból az összeg nemcsak hogy kimerittetett, hanem az osztály kénytelen volt pótlékát folyamodni az igazgató tanácshoz s a megadott 300 forint pótlékból fedeztetett a költségek, bár ebből sem teljesen. Ezért e célnak folyeendő 1882-re . . 1200 frt.

III. A nyelvtörténeti szótár elkészítésében a két szerkesztő (Volf György és Simonyi Zsigmond l. tt.) az idén a munkának mintegy ötödrészét elvégezvén, remélhetni, hogy a szerkesztés ezentúl könnyebben haladhatván, a munka hátralevő része három év alatt elvégezhető, a miért az ideivel egyenlő anyagi támogatás szükséges. Az 1881-ik évre megszavazott összegből 1800 ftból fordittatott a szerkesztők díjazására 1600 frt pótló anyaggyüjtésre és rendezés befejezésére 302 ft 64 kr összesen 1902 ft, s így 102 frt 64 kr hiány mutatkozik, a mi az átruházás jogánál fogva az osztály és bizottságok más tételeinek fölöslegéből fedezendő". Az 1882-ik évre kivántatik a) a szerkesztők díjazása: Simonyi Zsigmond 1000 ft, Volf György 600 = 1600 ft b) pótló anyaggyüjtés 200 ft = 1800 frt.

IV. Arany János Arisztophanese III. kötetének nyomtatására s a Thewrewk Emil által hozzá irt glossarium díjazására, valamint az egész mü revisiója költségeinek fedezésére tavaly felvétetett 799 ft 24 kr. de a szöveg és glossarium nehány ivvel többre mondván nemcsak hogy az utalványozott összeg kimerittetett, hanem hiány is mutatkozik a nyomdánál fizetendő még 102 ft 32 kr. Thewrewk Emil l. tagnak 24 ft 28 kr = 126 ft 57 kr. E hiány az átruházás jogánál fogva az osztály és bizottságai más tételeinek fölöslegéből pótlandó. Ennek teljesen befejeztével az 1882-ki költségvetésből kiesik.

V. A Petrarka-codex Codex Cumanicus felvétetett tavaly 300 ft. Ennek a 1880-ban teljesen kinyomatván, 1881-re a tiszteletdij törlesztésére vétetett föl az 500 ft összeg, a mely 9 ft Tóth Gézának kiis fizetődött. Az összes tiszteletdij tesz 1320 forintot, a melyből levonatván a kifi

fizetett 500 ft, még fizetendő 810 ft, mely szintén részletenként fizetendő. Az 1882. évre ez összeg törlesztésére felveendő újra 500 ft. Egyébiránt, ha az osztály és bizottsági más tételeiből valamely fölösleg fenmaradna, az szintén ez összeg törlesztésére fizetendő az átruházás jogánál fogva. — — — — 500 ft-

VI. Budenz József Magyar-Ugor összehasonlító szótára ez czélra az V-ik fizettel teljesen elkészült. A megszavazott költségből = 932 ft-ból fordíttatott a) a nyomatásra és boritékra 264 forint 12 kr. b) fűzésre 20 ft, tiszteletdíjra 370 ft = 754 ft 12 kr. E szerint megmaradt 177 ft 88 kr. mely a másolatoknál mutatkozó hiányra fordíttatik. E munka teljesen bevégződvén az 1882-ki költségvetésből kiesik.

VII. A Nyelvemlékekre folytatására megszavazott összegből 1223 ft 50 krból az idén fordíttatott a) nyomtatásra: X. kötet 5–22¼ ív (az az 18¼ ív) = 838 ft 30 kr. VII–VIII. kötet: előszó 11 7/8 ív 143 ft 81 kr. IX és X. kötet boritékai (a 10 ft 50 kr.) 21 ft, különnyomat Ek. rendelet = codex = 27 ft 15 kr = összesen 730 ft 26 kr. b) szerkesztői díj és mellékköltség (360 + 20) 380. Még nyomtatásra és tiszteletdíjra összesen 1110 ft 26 kr. Megmaradt azonban megszavazott összegből 113 ft 24 kr. Az 1882-re kivánatos költség jelesen a Nyelvemlékek egy új kötetének, valamint a Kevero" Jordánszky-Codexnek előszóval és töredékének kiadására a, nyomtatás: IX-ik és X-ik kötethez előszó (2 ív) 59 ft XI-ik kötet (29 ív) a 29 ft 50 kr. 708 ft Jordánszky-Codex előszava és töredéke (3 ív) 90 ft. Boritók 10 ft = 867 ft. b) Fűzés IX. és X. kötet 40 frt. Jordánszky-Codex 30 ft = 70 ft c) Tiszteletdíjak: XI. kötet szerkesztői díj 380 ft Jordánszky-Codex előszavának tiszteletdíja 30 ft 410 ft = 1347 ft.

VIII. Simonyi Zsigmond L. tag „A mellérendelő kötőszók" pályadíjat nyert munkája kinyomatására az 1881-iki költségvetésben fölvétetett 250 ft. Ez összeg kimerittetett, sőt mintegy a kézirat a nyomtatásban többet adott, mint a hogy kiszámittatott némi kiadvány mutatkozik; ez az osztály és bizottságai más tételeinek fölöslegéből fedezendő, az átruházás jogánál fogva. A jövő évre az osztály e munkának mintegy folytatását „Az alárendelő kötőszók" fejtegetésének első felét szándékszik kiadni. Az erre szükséges költség a következő: a) nyomtatás 10 ív (a 28 ft) 280 ft b) tiszteletdij (a 30 ft) 300 ft 60. fűzés 10 ft = összesen 600 ft-

IX. Vámbéry Ármin „A magyarok eredete" czimü athno-
logia tanulmányon dolgozik, melynek tervrajzát az osztály e. gyik ülésén bőv mutatta. E munka mintegy 40 ivre terjed, hozzávetőleg 1882 május első évre a mellékletekkel és fajstromokat is, s 1882 május első felében teljesen kész lesz. Minthogy a munkának formátuma nincs megállapítva, se a nyomtatási költsége, sem a tiszteletdij meg nem határozható. Mindamellett az 1882-ik évre folyvendő"

~~munka~~ e munka költségei egy pénzének fedezésére 1200 ft-

X. Dr. Vámbéry József Finn-magyar szótárának kiadásával egy szükséges segédkönyv hiánya pótoltatnék, melynek épen úgy haszna vennék azok, a kik az ugor hasonlító nyelvészet alaposabb tanulmánya végett a finn nyelvvel is tüzetesen akarnak foglalkozni (mint például a magyar nyelvészetből készülő egyetemi hallgatók), mint azok, a kiknek e nyelv csak irodalmi szempontból érdekel, e mellett még az is fontosnak látszik, hogy egyszer a két egymástól távol fekvő idők és művelt nyelveknek szótárilag egymással összemérése. A Finn-magyar szótár mintegy 25 ívre terjedne (gondnál valamivel kisebb betűvel szedve) " " " " " az 1882-ik évben csak 12 ív nyomatnék ki. A nyomtatás 12 ív (a 32 ft) 384 ft. tiszteletdíj (a 30 ft 360 ft = 744 ft.-

XI. Idejárul még a Nyelvtudományi Bizottság költségvetése, mely minden pontjában helyeseltetvén az osztályával felterjesztendő. . . . . 4745 ft 10 kr.

XII. Továbbá az irodalomtörténeti bizottság költségvetése mely minden pontjában szintén helyeseltetvén az osztályával együtt felterjesztendő. megjegyeztetik, hogy ez az országos alapból fedezendő. . . . . 2000 ft-

Ez indítványok és előterjesztések helyeseltetvén, az osztály költségvetése az 1882. évre a következő képp állapíttatik meg.:

I.	A régi magyar költők tárára	1,200 ft-
II.	Az osztály értekezéseire	1,200 ft-
III.	A nyelvtörténeti szótárra	1,800 ft-
IV.	A Codex Cumanicus fejtegetésére	500 ft-
V.	A Nyelvemlék-tárra	1347 ft.
VI.	Simonyi Zsigmondnak az „Alárendelő közöttök" címü művére	600 ft-
VII.	Vámbéry Ármin „A magyarok eredete" címü művére	1,200 ft-
VIII.	Szinnyei József „Finn-magyar szótárára"	744 ft
IX.	A Nyelvtud. Bizottság költségvetésére	4745 ft 10 kr.
X.	Az irodalomtörténeti Bizottság költségvetése	2000 ft-
		15336 ft. 10 kr.

Buda-Pest decz 19-én

Gyulai Pál
osztálytitkár

I 0

103/1881

A M. T. Akadémiához az 1880. év decz. 20-dikától az 1881. év január 31-dikéig a „Követek" ajándék- egye- és kötelez könyvpéldányok érkeztek.

I. Testületektől.

Academy of Natural Sciences. Philadelphia. Proceedings. 1878. P. I. II. III.
1879. P. I. II. III.

Academy of Sciences. St. Louis. Transactions. 1866. Vol. II. No. 2
1861–68. Vol. II. 1863. Vol. II. No. 1. 1873. Vol. III. No. 1. 1880.
Vol. IV. No. 1.

Accademia dei Lincei. Róma. Atti. Transunti. Vol. V. Fasc. 1. 2. 3.

Iowa Weather Service. Report. 1878. 1. 3. 1879. 1.

Museum of Compar. Zoölogy. Cambridge. Annual report for 1878/80.
Memoirs. Vol. VI. No. 1. Vol. VII. No. 2. P. I. Bulletin.
Vol. VI. No. 8–9. 10. 11.

Société R. de Numismatique. Brüssel. Revüe Belge. 1881. No. 1.

Amer. Philos. Society. Philadelphia. Proceedings. Vol. XVIII. No. 104. 105.

Deutsche Morgenländ. Gesellschaft. Leipzig. Zeitschrift. XXXIV. B. 4. H.

Bureau Statist. de Finlande. Helsingfors. Suomenmaan Virallinen
Tilasto. IV. 3.

Amer. Geograph. Society. New York. Bulletin. 1879. No. 5.

Office of the Amer. Journal. New Haven. The Amer. Journal of Science. No. 120. 121.

Mähr. Landesausschuss. Brünn. Libri citationum et sententia-
rum. Tom. III. P. 2.

K. k. Geolog. Reichsanstalt. Wien. Verhandlungen. 1880. Nr. 15. 16. 17.

Geschichtsverein und Naturhist. Landesmuseum. Klagenfurt. Carinthia.
70-ster Jahrgang.

K. k. Statist. Central-Commission. Wien. Ausweis über den auswärtigen
Handel der Österr. Ungarischen Monarchie in J. 1879.

Cseh kir. Múzeum. Prága. Památky Archaeol. Díl. XI. Seš. 9. 10.

Horvát archaeol. társaság. Zágráb. Viestnik. Sod. III. Br. 1.

Erdélyi Múzeum egylet. Kolozsvár. Erdélyi Múzeum. VII. évfoly. 10. sz.

VIII. évfoly. 1. sz.

Verein für Siebenbürg. Landeskunde. Nagyszeben. a) Archiv. XVI. B.

1. H. b) Jahresbericht für 1879/80.

Békés megyei rég. és mív. tört. társulat. B. Gyula. Évkönyv. II. köt.

Magyarhoni földrajzi társulat. Budapest. Földrajzi Értesítő" II. évfoly. 1. sz.

Olasz kormány. Róma. a) Movimento dei depositi 1880. b) Catalogbi dei codici orientali. Fase. 2.

Földmiv. ipar és kereskm. k. minisz. Budapest. a) Emich Gusztáv jelentése a phylloxera ügy tanulmányozása végett tett útjáról. b) Magyarország bortermelőinek törzskönyve. c) Miklós Gyula borászati kormánybiztos jelentése. d) Dr Horváth Géza jelentése a phylloxera ügy tanulmányozása czéljából tett külföldi utazásáról.

Kereskedelmi és iparkamara. Budapest. Jelentése az 1879. évről.

Ref. lyceum igazg. M. Ujvár. Lyk. Értesítő" $18\frac{76}{77}$ s $18\frac{79}{80}$-ról

Premontrei kormányzója. Pozsony. Directorium usui fratrum minorum Ordinis S. P. Francisci pro 1881.

Dunán túli ref. egyházkerület elnöksége. Pápa. A Dunán túli ref. egyházkerület 1880. szept. havi közgyülésének jegyzőkönyve.

II. Magánosoktól.

1130. Halász Géza l. t. Budapest. a) A Budapesten uralgott járványos betegségek történelme. b) Pólya József életrajza.

1131. Beszédy József. Budapest. 12 db néhai Kubinyi Ferencz által készíttetett rajz.

1860. Dr. Kiss Lajos. Egy. a) Bevezetés a jog- és államtudo-
mányokba. b) Magyar közjog. c) Európai nemzetközi jog.

1880. Mackovics Iván. Budapest. a) Gyorsírástan. 9. kiadás b) Gyakor-
ló gyorsíró. III. évfolyam c) Gyorsírászati lapok. XVII. (XVIII.) évfolyam.

186. Acsay Ferencz. Budapest. Egyezményes élettudomány. Írta Heté-
nyi János (Kézirat.)

12. Dr L. Stieda. Dorpat. Berichte über Anthropologie, Ethnogra-
phie und Archäologie für 1878.

13. Káplány Géza. Erzsébetváros. Tövisek és vadvirágok.

22. Varga János. Vácz. Tegnistyei: Értekés" 1880. I. köt.

45. Röhn Lénárt. Fehértemplom. Weissbirchen in seiner Vergangenheit
und Gegenwart.

43. Madarász Gyula. Budapest. Adatok a czinke-félék boncz- és
rendszertanához.

64. Kenedorf'y Hirschfeld Béla. Archaeologisch-epigraphische Mit-
theilungen. IV. Jahrg. 3. H.

75. Dr Constant von Wurzbach. Marburg. Die Herren und Grafen
von Stubenberg.

76. Ed. Marbeau. Párizs. L'instruction publique en Hongrie.

77. Földi János. Arad. A román nyelv latinsága.

86. Konkoly Miklós L. v. Ó Gyalla. Beobachtungen, angestellt am
Astrophysikalischen Observatorium in Ó Gyalla. II. B.

87. Hermann Kobold. Hannover. Allgemeine Methode zur Berech-
nung absoluter Störungen.

88. Dr. Riedl Frigyes. Budapest. a) Magyarország Mercator-féle
térképe b) Horvát, Szlavon, Dalmátország és Bosznia ugyanily
térképe

89. Halász Mihály. Budapest. Vándor-emlékeim Európa nevezete-
sebb helyeiről.

III. Köteles példányok.

Franklin társ. nyomdája. Budapest. a) A Kisfaludy-társaság évlapjai. XV köt. b) Landau és Wohlrab: Rajzoló Geometria. 1. füz. c) Lukács: Közönséges számtan. 1. füz. d) Kiss: A magyar-oláh nemzetiségi összehasonlító földrajza. e) Beck: A tapasztalati lélektan. f) Társaság: A magyarországi prot. egyház története. g) Papp: Bibliai történetek. h) Szemák: Német mondattan. II. R. i) Szász: Róland. k) Schmidt: A bonctan alapvonalai. l) Vesse: A föld felfedezése. m) Természettudományi füzetek. IV. köt. 3. füz. n) Weisz: Előadásaink és jövőnk. o) Nemzeti természettud. előadások gyüjteménye. III. köt. 25. füz. p) Mihálkovics: Általános bonctan. q) Ötvös: A törvénykezés reformja. r) Schneider: A magyar büntető törvény (1878: V.) magyarázata. s) Horváth: Lisztikon. t) Lányok könyve. u) Oerlon: Fazdasági utazás. v) Klingenberg: Deutscher Sprachbuch. I. Th. x) Döntvénytár. XIV. köt. y) Kubinyi: A szabad forgalom nemzetgazdasági értéke. z) Tájékozás az újabb theologia körében. aa) Abrányi: Elméleti s gyakorlati összhangzattan. bb) Erdődi: A nyelvolvasás módszertana. cc) Borsodi: Templomi imák. dd) Gyulai: Le vieux comédien. ee) Országgyűlési rendeletek. 1880. ff) Fichy: Rapport sur l'exposition nationale. gg) Pillitz: Mindegyes analytikai vegytan. hh) Stadtstore és a keleti világ. ii) Kis biblia. kk) Bánhegyi és Emericzy: Népiskolai tankönyv. ll) Kis hegedű. mm) Magyar nyelvkönyv. nn) Kibáry: Világtörténelem. III. R. oo) Erizmann: Nemzeti egészségtan. pp) Gönczy: Oktatás a gymnasiumi és reáliskolai tanításban. qq) Szász: Újabb költemények. rr) Vargha: Dalok. ss) Vesse: Ős kék legyen. tt) Legouvé: A nők erkölcsi története. uu) Kemenyhey: Márta. vv) Lévay József összes köl-

temények. I. II. köt. k) Litterarische Berichte aus Ungarn. IV. B. 3. 4. H. l) Tanitók könyvtára. 1. 2. m) Jósika Miklós regényei. 65. 66. sz. n) Tóthi Mór munkái. 25-26. sz. o) Jeles irók iskolai tára. 13. 14. nw) Landau: Ábrányok szerint rajzolás. I. R. 1. 2. füz. oo) II. R. 1. füz. aaa) Nemzeti könyvtár. 9. 10. 11. 12. füz. bbb) Találmányok könyve. 1. 2. füz. ccc) Koszorú. IV. köt. 4. 5. 6. füz. V. köt. 1. füz. ddd) Történelmi könyvtár 69. 70. füz. eee) Olcsó könyvtár. 102-115. fff) Egyetemes Philol. Közlöny. 1880. 7-8. 9-10. füz. 1881. 1. füz. ggg) Kont: Volta és Ampère életrajza.

Athenaeum társ. nyomdája. Budapest. a) Hajnik: Egyetemes európai jogtörténet. I. köt. b) Heinrich: Német olvasókönyv. II. R. c) Mayerhoffer és Wagner: Rajzoló Geometria. d) Szász Károly: Halotti imák. e) Somhegyi: Egyetemes világtörténet. I. köt. f) Thomé: Az állatvan kézikönyve. g) Pongrácz E. báró költeményei. h) Zelliger: Magyar olvasókönyv. i) Maly katechismus. k) Bárány: Abécés könyv. l) A balatonfüredi szeretetház 3. Értesítője. m) Bárány: Drittes Lesebuch. n) Dr Thanhoffer. A mikroskop és alkalmazása. o) ABC und Lesebuch. p) Magyar gazdák évkönyve. 1881. q) Lyrai szemelvények. r) Bárány: Harmadik olvasókönyv. s) Az adóbecslési rendszer reformja. t) Lád: Német olvasókönyv. I. R. u) Beöthy: A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése. II. köt. v) Az 1880. évi belga nemzeti kiállitás. x) Bárány: Második olvasókönyv. y) Czihay. Naptár 1881-re. z) Kossuth. Levelei az emigrációból. II. köt. v) Kleine Katechismus. w) Orvosok Zsebnaptára 1881-re. aa) Gazdasági Zsebnaptár 1881-re. bb) A Lelánczolt Prometheusok. cc) Catalog der Bildergalerie des National-Museum's. dd) A n. büntető" törvényekre vonatkozó rendeletek gyüjteménye. I. R. ee) Az új rendőri" törvény. ff) Horvát népiskolai tankönyvek. I-VII.

ff) Jókai Mór beszéde a budget-törvényjavaslat felett. gg) Ugyanaz németül. hh) Magyar tanügy. IX. évfoly. VI–VIII. füz. ii) Kriesch: Ásvány- és földtan. kk) Ugyanaz: Ásványtan. ll) Ugyanaz: Növénytan (5. és 10. kiadás.) mm) Szabó: A legújabb kor története. II. köt. 3–4. füz. III. köt. 1–2. füz. nn) Főrténeti kézikönyvek. III. V. oo) Tájékozó. 1880. 9. 10. 11. 12. sz. pp) Századok. XIV. évfoly. 8. 9. füz. rr) Képes családi lapok. II. évfoly. 51. 52. sz. III. évfoly. 1–14. sz.

Főth László nyomdája. Kecskemét. a) Protestans pap. I. évfoly. 4–12. sz. II. évfoly. 1–3. sz. b) Szabó: A házi nevelés alapelvei. c) Ugyanaz: Emlékirat. d) A kegyes tanító rend kecskeméti főgymnasiumának tudósítványa 18$^{79}/_{80}$-ról. e) A Pest megyei ev. esperesség 1880. május havi közgyülésének jegyzőkönyve. f) A kecskeméti ref. főiskolai jog- és államtud. kar évkönyve 18$^{79}/_{80}$-ról. g) A kecskeméti állami fő reáltanoda Értesítője 18$^{79}/_{80}$-ról. h) Alaszi: Rejtvény-könyv. III. füz.

Ref. főiskola nyomdája. Kolozsvár. a) A kolozsvári kereskedő ipartanonca jelentése 1879-ről. b) Birtokrendezési törvények és rendeletek gyüjteménye. c) Biasini: Magyarország közigazgatási joga. I. II. d) Névkönyv az erdélyi ref. anyaszentegyház számára 1881. e) Orvos-természettud. Értesitő. I. 2. füz. II. 2. füz. f) Magyarósi: A zilahi ref. anyaszentegyház története. g) Acta r. sc. Universitatis Claudiopolitanae anni 188$^{0}/_{1}$. Fasc. I. h) Erdélyi Múzeum. VII. évfoly. 10. sz. i) A magyar irodalomtörténet (kézirat). k) Vályi: A másodrendü partialis differentialis egyenletek elméletéhez. l) A m. k. VI. honvéd kerület tisztjei egyenruházati egyes alapszabályai.

Városi nyomda. Debreczen. a) A debreczeni városi fő reáltanoda Értesitője 18$^{79}/_{80}$-ról. b) A debreczeni ref. tanitó képezde Értesitője 18$^{79}/_{80}$-ról. c) A debreczeni ref. főgymnasium Érte-

sitője 1879/80-ról. d) Bencze: Emlékirat. 2 dar. e) Hegyessy: A Zsidó hittan és Talmud kritikája. f) Török: Nevészeti emberélettan. g) A m. ref. egyház alkotmányának tervezete. h) A m. ref. egyház egyetemes conventjének jegyzőkönyve. i) A m. ref. egyház egyetemes tanügyi bizottságának jegyzőkönyve. k) Surányi: A magyar irodalom rövid kivonatban. l) Évkönyv a debreczeni ref. főiskola akademiai tanszakáról 1879/80. m) A Tiszán túli ref. egyházkerület 1880. julius havi gyülekezeti jegyzőkönyve. n) Kaszap: Egyetemes földrajzi tankönyv. o) A debreczeni kereszt. tanintézet Értesitője 1879/80-ról. p) Biblia magyarázatok.

Filtsch J. nyomdája Nagyszebenben. Tóth: A magyar irodalom története

Kirchner J. nyomdája. Versecz. Ustav var. Vrsitza. 2 pld.

Egyházmegyei nyomda. Arad. Lyra historia universala.

Closius örököst nyomdája. Nagyszeben. a) Correspondenzblatt des Vereins für Siebenbürg. Landeskunde. III. Jahrg. Nr. 12. b) Archiv des Vereins für Siebenb. Landesk. XV. B. 1. H. c) Jahresberichte des Ver. für Siebenb. Landesk. für 1879/80.

Reichl K. nyomdája. Arad. Doleschal: Az Arisztotelest megelőző hellen világ aesthetikai nézetei.

Emrich J. nyomdája. M. Vásárhely. Székely naptár 1881-re.

Kovács Mihály nyomdája Kolozsvár. Mayer: Az 1868. évi XLIII. törvénycikk, és a vegyes házasságok törvénye.

Schmidt J. nyomdája. Lyka. Philipp: Sagen aus der Karpatenwelt.

Hittermann N. nyomdája. Zombor. a) Radics: Tarkaságok. b) A zombori új templom története.

Egyházmegyei nyomda. Karánsebes. a) Acathistarium. b) Micu: Theologia dogmatica speciale.

Gyulai Ujfalvi nyomdája. Stud. Gabdy. A román nyelv latinsága

IV. Saját kiadásbeli munkák.

a) Monumenta Archaeol. IV. köt. II. R.

b) A Akadémia Értesítőiben.

a) Math. Értek. VII. köt. 20. 22. sz.

b) Archaeol. Értesítő XIV. köt. 8–10. füz.

Kvetken

Hellebrand Árpád

105/1881

~~Kötby~~ L. nyomdája. Arad. Curs practic pentru limba Magiara.

IV. Saját kiadásbeli munkák.

~~a)~~ Monumenta. Közl. XXX. kötetben pótfüzet.

~~b)~~ Math. Értek. VII. kör. 21. 24. 25. sz.

~~c)~~ Term. Értek. X. kör. II. 15. 18. sz.

~~d)~~ Értesítő. 1880. 8. sz.

~~e)~~ Math. s term. Közlem. XVI. kör. 4. sz.

~~f)~~ Társad. Közl. VI. kör. 8. sz.

~~g)~~ Tört. Közl. IX. kör. 2. sz.

~~h)~~ Nyelvtud. Közl. IX. kör. 2. sz.

Stockholm
Hellgren

106/1881

A M. T. Akadémiához az 1881. év január 31-dikéről
ugyanazon év febr. 28-dikáig a következő ajándék-cse-
re- és küldés könyvpéldányok érkeztek:

I. Testületektől.

~~Accademia dei Lincei.~~ Róma. Atti. Transunti. Vol. V. Fasc. 4-5.

~~Kön.~~ Preuss. Akademie der Wiss. Berlin. Monatsbericht. 1880. Sept.-October.

~~K. Akadémie~~ der Sciences. Kopenhága. a) Mémoires. 5. Sé. Vol. XII. No. 6.
6. Sér. Vol. I. No. 1.2. b) Bulletin. 1880. No. 2.

~~Société~~ Géol. de Belgique. Brüssel. 3 geol. térkép.

~~Direction~~ de la Statistique Générale. Róma. Statistique internationale des
banques d' émission. 2 füzet.

~~R.~~ Geograph. Society. London. Proceedings. Vol. III. No. 2.

~~Museum~~ of Compar. Zoölogy. Cambridge. Bulletin. Vol. VIII. No. 1.2.

~~Universitäts-~~ und Landesbibliothek. Strassburg. Katalog. Orientali-
sche Handschriften. I. Th.

~~Verein~~ für Sächsische Geschichte. Drezda. Neues Archiv. I. B. 1.2.3.4. H.

~~K.~~ statist. Topogr. Bureau. Stuttgard. Württembergische Vierteljahrshefte.
III. Jahrg. 1.2.3.4. H.

~~R.~~ Microscop. Society. London. Journal. Ser. II. Vol. I. P. I.

~~R.~~ Istituto Veneto. Venezia. a) Memorie. Vol. XX. P. 2.3.
Vol. XXI. P. I. b) Atti. Tom. IV. Disp. 10. Tom. V. Disp. 1-10.
Tom. VI. Disp. 1-9.

~~Gesellsch.~~ für Erdkunde. Berlin. Zeitschrift. IV. B. 6. H.

~~Office~~ of the Amer. Journal. New Haven. The Amer. Journal of Science.
No. 122. Vol. XXI.

~~Euskara~~ Elkertasuna. Pamplona. Revista Euskara. An. 4. No. 33.

~~Società~~ Ital. di Antropologia. Florenz. Archivio. Vol. I. Fasc. 3.

Kais Akademie der Wiss. Bécs. Anzeiger 1881. Nr. 1.2.3. b) Denkschriften. Math. Naturw. Cl. XL. XLI. XLII. B. Philos. Hist. Cl. XXX. B. c) Sitzungsberichte. Philos. Hist. Cl. XCIV. B. 1.2. H. XCV. B. 1.2-4. H. XCVI. B. 1.2.3. H. d) Archiv. XIX. B. 1.2. H. XX. B. 1.2. H. XXI. B. 1.2. H. XXII. B. 1. H. e) Almanach. XXII. f) Fontes rerum Austriacarum. II. Abth. XLII. B. g) Sitzungsberichte. Math. Naturw. Cl. I. Abth. LXXIX. 1-3. 4-5. H. LXXX. B. 1-2.3-4.5. H. LXXXI. B. 1-4.5. H. LXXXII. B. 1.2. H. III. Abth. LXXX. B. 1-2. 3-5. H. LXXXI. B. 1-3.4-5. H. LXXXIII. B. 1.2. H. III. Abth. LXXX. B. 1-2. 3-5. H. LXXXI. B. 1-3.4-5. H. LXXXIII B. 1-2. H. h) Register zu den Sitzungsberichten der Math. Naturw. Cl. IX. 1-2. H.

~~K. K.~~ Statist Centralcommission. Bécs. Ausweis über den auswärtigen Handel der Österr. Ungar. Monarchie im J. 1879.

~~Ossolinski~~ Inézer. Lemberg. Sprawozdanie za 1880.

~~Verein~~ für Siebenbürg. Landeskunde. Nagyszeben. Korrespondenzblatt. IV. Jahrg. Nr. 2.

~~Erdélyi~~ Múzeum egyles. Kolozsvár. Erdélyi Múzeum. VIII. évfoly. 2. sz.

~~Magyarhoni~~ földtani társulat. Budapest. Földtani Közlöny. II. évfoly. 2. sz.

~~Mk.~~ tud. egyetem tanácza. Kolozsvár. a) Acta anni 1879/80 Fasc. II. ~~III~~ anni 1881 Fasc. I. b) Almanach 1879/80-ról. c) Tanrend az 1881 második felére.

~~Békes~~ vám. ség. s művelődéstört. társ. B. Gyula. Évkönyv 1879/80-ra.

~~Angol~~ kormány. London. Annual statement of the navigation and shipping for 1879.

~~Olasz~~ kormány. Roma. Annali di Statistica. Ser. II. Vol. 17. 18.

~~Magyar~~ közmunka s közlek. minisztd. Budapest. A magyarországi árúmentesítő társulatok és magán öblözetek névjegyzéke.

~~Kir.~~ tengerészeti hatóság. Fiume. Annuario marittimo per l'anno 1881.

Egyházi hivatal. Eger. Schematismus cleri dioecesis Agriensis (Carchi) ad 1881.

II Magánozetól.

129 Edward Dundas Butler. London. a) Encyclopaedia Brittanica 11th edition b) Legend Folk-Songs etc.

77 Dr Kohn Sámuel. Budapest. Hébes kútforrások és adatok Magyarország történetéhez.

147. Abafi Lajos. Budapest. Lőssi Sürmyei József. Életrajz.

148. Dr Martin Perels. Loeban. Meine Krankheitsgeschichte.

156. Dr Horváth Géza l. t. Budapest. Jelentés a phylloxera úgy tanulmányozása Németh- és külföldi utazásáról. 2 pld.

142 Denis J. Cesar. Zante. Wirkung arseniger Säure auf gesunde und kranke Haut.

179. Ecker Sebök László. Gyöngyös. Gyöngyös és vidéke története.

1. 174 Teza E. l. t. Pisa. Annuario Scolastico pr 1880/1.

177 Kanitz Ágost l. t. Kolozsvár. a) Magyar növénytani lapok. II. IV. évfolyam b) Porcius. Enumeratio plantarum phanerogamicarum districtus Vaszkodiensis.

182 Budalegyi Pauer János. Fiume a) Sulla necessità d'un aumento dell' illuminazione nocturna. b) Portolano della Grecia, Turchia, Egitto.

184 Ed. Perroncito. Turin. a) da trichina spiralis in Italia. b) Über die Lebenszähigkeit des Cysticercus cellulosae. c) Della grandine o panicatura nell'uomo. d) Osservazioni elmintologiche.

III Köteles példányok

Athenaeum nyomdája. Budapest. a) Gázzás. Élőbeszélő planimetria.

a) Szász Károly: Az egyházi évkör. b) Zombori. Egyházi beszédek. 1. füz. c) A kir. József műegyetem órarendje 188⁰/₁ második felére. d) A budapesti középtan. tanárképző intézet tanrendje 188⁰/₁ második felére. e) Obrazkovy Prirodopis. f) Mahaffy: Ó-görög élet. g) Delectus Seminum anno 1880 collectorum. h) Quinti Horatii Flacci opera omnia. I. Carmina. i) Tomasius: Szójog. k) Greville: Dosia. l) Abonyi: A fekete kutya. m) Határozmányok az osztrák-magyar bankkal ügyben közlekedésre. n) Kis katechismus. o) Nemzeti casino-könyv. 1880. p) Házi könyvtár. XIXIV. q) Képes családi lapok. III. évfolyam. 15–19 sz. r) Sz. István társulat naptára 1881-re. s) Az Athenaeum nagy képes naptára 1881-re. t) Történelmi Tár. 1881. 1. füz. u) Sajtó. 1880. 12. sz. 1881. 1. sz. v) Századok. XIV. évfolyam. 10. füz. w) Magyar tanügy. IX. évfolyam. 8. füz. x) Amelia B. Edwards: Borbála története. I. II. kötet. y) Jókai: A kik később halnak meg. I. II. III. IV. kötet.

M. k. egyetem nyomdája. Budapest. a) A budapesti m. k. tud. egyetem tanrendje 188⁰/₁ második felére. b) A m. k. belügyminisztérium rendőri Évkönyve. 188. 1–7. sz. c) Gyógyászat. 1880. 51. 52. sz. és tartalom. 1881. 1–6. sz. d) Néptanítók Lapja. 1880. 23. 24. sz. és tartalom. 1881. 1. 2. sz.

Ref. főiskola nyomdája. S. Patak. Warga: A ker. egyház története. I. köt.

Ziegler K. nyomdája. Komárom. Só pásztor. I. évfolyam. 4. füz.

Ref. főiskola nyomdája. Kolozsvár. a) Erdélyi Múzeum. VII. évfolyam. 10. sz. VIII. évfolyam. 1. sz. b) Orvos-természettud. Értesítő. I. 3. II. 3. c) Fabiny: Mikes biographiája. d) Bizsim: Magyarország közigazgatási jogának. 3. füz.

Ref. főiskola nyomdája. Papa. Líceumi és rég könyvtár. VI.

Szabályzat

a központi mintapincze felállitásáról.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium 1881. évi február hó 1-jén a Nákó-házban a borászati kormánybiztos felügyelete s a központi pinczemester vezetése alatt egy mintapinczét fog felállitani kapcsolatban egy állandó szőllő- és pinczekezelési eszköz-kiállitással.

Czélja ezen mintapinczének egyfelől az, hogy alkalom nyujtassék Magyarország bortermelőinek, borkészleteikből bizonyos, mustrául szolgáló mennyiséget mintegy kiállitási tárgyként olyképen helyezni el, hogy a bel- és külföldi kereskedőknek módjukban álljon tájékozást szerezni az egész országban létező jelentékenyebb borkészletek minősége, mennyisége és ára iránt; s ez által az eladókat és vevőket egymáshoz közelebb hozni, hogy ne legyenek esetleg kitéve megbizhatlan közvetitők nyerészkedéseinek. Másfelől czélja az, hogy az egyes borvidékek termékeinek jellege áttanulmányoztatván, a termelőkkel megismertetni lehessen a boraikkal követendő eljárás módjait.

A m. kir. földmivelési ministerium a borok kezelése tekintetében nem vállal semmi felelősséget, hanem az ellenőrködést viselő borászati kormánybiztos felügyelete alatt működő központi pinczemester lesz felelős ugy a borok, mint a raktár helyes kezelése iránt.

Ezen kétirányu czélhoz képest a központi pinczében elfogadtatnak a termelőktől azok tulajdonát képező saját termésü régi boraik apró mustraüvegekben és elfogadtatnak hordókban.

A mi az üvegekben beküldött mustrákat illeti, azoknak érett boroknak kell lenniök, s belőlök határozatlan mennyiséget küldhet be bármely tulajdonos, a mennyiben a bor saját szőllőjében termett. A palaczkoknak egyenlő nagyságuak- és alakuaknak kell lenni. ürtartalmuk másfél deciliterre szabatott.

A megfelelő dugóval ellátott mustrapalaczkok ez idő szerint Kossuch János üveggyáros társasczégnél (Budapest IV. vámház-körut 6. sz. a.) darabonként 5 krajczárjával

bármily mennyiségben megrendelhetők. Mustraképen a földmivelési ministerium minden gazdasági egyletekhez, szőllészeti és borászati szövetkezetek- és társulatokhoz, valamint kereskedelmi- és iparkamarákhoz fog küldeni ily üvegeket.

Egyes üvegek csomagolására bádog-szelenczék alkalmazandók, melyek üveggel ellátva megtekintés czéljából szintén meg fognak küldetni a fentnevezett testületekhez.

A borászati kormánybiztos intézkedett az iránt, hogy ily bádog-szelenczék — hozzá intézett megkeresés folytán — darabonként 12 krajczárjával bárki által megszerezhetők legyenek.

Az üvegekben beküldött bormusták czimlappal látandók el, melyen a termelő neve s czime, posta- és vasut-állomása, a bornak termelési helye, termési éve és — a mennyiben azt a tulajdonos érdekében fekvőnek tartaná — a bornak hektoliterkénti ára s a készlet mennyisége feljegyezve legyenek.

Az üvegekben beküldött mustraborokról sorszám szerint rendes könyv fog vezettetni, melybe a tulajdonos által e tekintetben közlött fentemlitett minden adatok bejegyzendők lesznek; ugymint a termelő neve, termelési hely és év, esetleg a bor ára és a készlet mennyisége, a nap, a melyen a mustra beérkezett s végre azon kezelési mód, melyben az a mintapinczébe történt felvétele óta részesittetett.

A mi a hordókban beküldött bormennyiségeket illeti, egy-egy hordó ürtartalma 300 literben állapittatik meg. Hordókban a központi pincze ki nem fejlődött bort is elfogad, tekintve azonban a helynek korlátoltságát, most egyszerre egy birtokostól csak legfeljebb 3 hordó fogadtatik a központi pinczébe.

A hordókkal együtt hat liter töltelékbor is küldendő a központi pinczébe, hogy az apadást ugyanazon borból lehessen pótolni.

A borászati kormánybiztos, esetleges kivánatra, a termelők részére ily 300 liter ürtartalmu hordók megrendelését valamely jó hitelü czégnél közvetiteni fogja.

A hordókban beküldött boroknál szintén irásban lesz megjelölendő az illető termelő tulajdonos által, hogy a bor melyik évben, hol termett s ugyanazon borból mennyi készlet áll rendelkezésre.

A hordókban kezelt borok kifejlődésök után vagy az illető termelőnek rendelkezésére bocsáttatnak, vagy azok esetleges kivánatára el is adatnak.

De ha a kifejlettséget elérték s a tulajdonos által kivánt áron el nem adhatók, az esetben a központi pincze által a tulajdonosnak visszaküldendők.

A központi pinczében kezelt borokért semmi dij nem fizetendő.

Hogy a bortermeléssel foglalkozó közönségnek állandó felvilágositásul szolgáljon; a központi pincze egybeköttetésben lesz egy raktárral, melyben kiállittatni fognak mindazon eszközök, felszerelési tárgyak, gépek és egyéb szükségletek, melyek a borászatnál, szőllőmivelés és pinczekezelésnél czélirányosan alkalmazhatók.

A központi pincze, valamint a raktár, a hétnek két napján reggeli 9 órától délután 2 óráig a termelő megtekintésére nyitva állanak.

A központi mintapinczében hordókban elhelyezett összes bormustrák, a m. kir. pénzügyministerium 8832. sz. alatt kiadott rendelete értelmében a transito kezelés kedvezményében részesülnek.

A m. kir. vinczellérképezdék azon növendékei, kik a szőllőszet és borkezelés terén a tanfolyamot jó sikerrel végezték, a szükséghez képest való számban a központi pinczénél fognak alkalmaztatni szolgálattétel végett, oly czélból, hogy gyakorlati ismereteiket ez által is kiegészitvén, az ország bármely részében lévő birtokosok által nagyobb biztossággal legyenek alkalmazhatók.

A központi pincze és raktár ügyében igényelt felvilágositások a bor. kormánybiztosság részéről ugy szóval, mint irásban a termelők-, borkereskedők- és gyárosoknak készséggel megadatnak.

Kelt Budapesten, 1881. január hóban.

A magy. kir. földmivelési minister megbizásából kiadta:

országos borászati kormánybiztos.

128/1881

Kivonat

a M. K. Akadémia 1881. január 31-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

28. Körösi jelesei Michálfyi Károly tan. napnak 1880. Június 11-én Krajcsovay József tan. napnak 1881. január 15-én és gróf Erdődy Sándor igazgató t. napnak 1881. január 22-én bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásul ezen veszteségeket, és felhívja a II. illetőleg a III. osztályt, hogy az emlékbeszéd megtartásáról gondoskodjék.

Pauler Gyula
főtitkár

III. osztály

III 3 Érkezett. 1881 Május 14.
of 1) 12 pms

110
28 Ak

Tiszta szikk.

a M. T. Akadémia 1881. Január 31. tartott
összes ülése jegyzőkönyvéből

28. Tőzikár jelenti Mihályi Károly lev. tagunak 1880 junius 14-én, Korponay János lev. tagunak 1881. január 15-én és gróf Erdődy Sándor igazgató tagunk 1881. január 22-én bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásul ezen veszteségeket, és felhívja a II. illetőleg a III. osztályt, hogy az üresedésekről megtanácskozás végett gondoskodjék.

Szabó József
főtitkár

II osztály

1

110

28

Erl. Febr. 6. 1881.

112.

Hochgeehrtesten Herrn Generalsekretair!

In der Anlage beehre ich mich Ihnen von der Ungarischen Akademie freundlichst übergeben zwei Länder landschriftliche Collectaneen der Wissenschaft zu fernerweitigen Akademischen Zecke mit dem verbindlichsten Danke zurückzustellen und die Bitte um gefällige Rückstellung meiner Empfangbestätigung beizufügen.

Genehmigen die wiederholten Ihnen den Ausdruck meiner besonderen Hochschätzung

Wien 31. Jänner 1881.

Dr. Birk

~~A~~ I

A M. T. Akadémia Igaz-
gató Tanácsa február hó
20-án (vasárnap) déli 12
órakor ülést tart, melynek
főbb tárgyai:

1. A b. e. gróf Erdődy Sándor halála által megüresedett hely betöltése.

2. Az akadémiai ügyész évi jelentésének tárgyalása.

Van szerencsém ezen ülésre ..... tisztelettel meghívni.

Budapest 1881 február 1-én.

Minden igazgató tag és a két elnök is kap meghívót.

113/1881

Ígen tisztelt Kartárs Nr!

folyó évi Jannár 6-ról kelterett
becses levelében kívánt leltárok má-
solatait 5. darabban ide zárva küld-
döm, megjegyzevén hogy a Kolozs-
vártt létező s a Tollas hagyatér-
hoz tartozó ingó és ingatlan va-
gyonra vonatkozó leltár meg-
nem érkezett bé. – A leltározás-
sal megbízott közjegyző tett ugyan
jelentést arról, hogy Kolozsvártt
nincs Tollas hagyatér, mert a ház
mely ahoz tartozott volna idő-
közben bizvibag eladatott köz-
árverés utján s a hagyatérhoz
tartozó sorsjegyek sem találtat-
nak, mintán azonban mind

a' ház mind pedig a' sorsjegyek –
örökhagyó halálakor mint hagya-
tér létezter – azoknak leltárosta-
tása aránt az itteni hagyatéki bi-
roság intézkedett. –

Ugy látszik hogy kolozsvártt
hol a' mult évben örökös Tollas Te-
rés férje huzamosabb ideig tartoz-
kodott valami mysztificatiótör-
tént, mert az ottani közjegyző
még mult évi Junius havába lett
a' leltározás végett megkeresve –
jelentése pedig azután érkezett ide
mintán már vagyon nem volt. –

A leltár beérkeztével a' hagya-
tér tárgyalására ki fog tüzetni
a' határidő. –

A mi az évi 420 ftnak rendel-
tetése helyére leendő pontos befi-
zetésére vonatkozó biztosittás
eszközléset illeti – azt nálam

a' hagyatér tárgyalása utánni időre
érthetem. –

Teljes tisztelettel

őszinte kartársa

Nagy Vénes

ügyvéd

Nyszerva 887 február 2.

n. i. Az 5. d. leltár másolatai
és posta kölnegyeröszveren 5 ftw.

115/1881

81

Igen tisztelt Uram!

Bátor vagyok tisztelettel kérni, hogy ide csatolt beadványomat a M. T. Akadémia tekintetes könyvkiadó bizottsága elé terjeszteni sziveskedjék.

Kitünö tisztelettel

Budapesten, 1881 febr. 3.

Jónás János

a Kereskedelmi Akadémia tanára

3

A M. T. Akadémia tekintetes Könyvkiadó
Bizottságának

Budapesten.

Tekintetes Bizottság!

Midőn én, tisztelettel alulirott, az 1878-dik év április havában Duncker „Ó Kor története" fordítását, melylyel a M. T. Akadémia megbizott volt, befejeztem, oly Kéréssel voltam bátor a tekintetes Bizottsághoz fordulni, hogy a megbizott mű I. és V. Kötetének az időközben megjelent új kiadás szerinti átdolgozásáért számomra Kilátásba helyezett Külön tiszteletdijat megállapitani és folyóvá tenni kegyeskedjék.

Nagyságos Dr. Fraknói Vilmos úr, akkoriban a bizottság előadója, az emlitett időben szóval a bizottság azon határozatát közölte velem, hogy a bizottság a Külön tiszteletdijat nem adja ugyan meg, de kárpótlásul biztos Kilátást nyit nekem arra, hogy a forditott Kiadványok új cyklusának megindításakor valamely nagyobb angol, német vagy franczia mű forditásával újból meg fog bizni.

Minthogy a tekintetes Bizottságnak legujabban nyilvánosságra bocsátott hirdetéséből azt látom, hogy a Kiadványok új cyklusa tényleg megindittatott, és a hirdetésből azt is Ki vélem olvashatni, hogy a következő müvekre, u. m.: Ranke: Die römischen Päpste" etc.; Taine: Les origines de la France contemporaine — forditására még nincs kijelölve forditó: hivatkozással a fent emlitett határozatra, azon tisztelettel teljes Kéréssel vagyok bátor a tekintetes Bizottsághoz fordulni, hogy engemet a megnevezett müvek egyikének forditásával meg kegyeskedjék bizni.

Maradtam

Budapesten, 1881 február hó 3-dikán.

a tekintetes Bizottság iránt Kitünő tisztelettel

Tóvás János
a Keresk. akad. tanára.

Lakásom: Budapest, vadász utcza 32. sz.

1887

Tekintetes Országos!

Bunyitay Vincze a nagyváradi püspöki Könyvtárban folyó, múlt az Akademiához, hogy „A családi registrumról" szóló történeti tanulmányát a II Osztály egyik ülésén személyesen felolvashassa.

Ismervén a folyamodó tanulmányainak alaposságát, és tudományos becsét annál, hogy a családi registrum, oly fontos tört. emlékünk vizsgálatával már több év óta foglalkozik: bátor vagyok kérését a T. Országos Ülés figyelmébe ajánlani.

Buda 1881 febr. 4.

Szalay Károly
r. t.

1881 II

116/1881

Tizenkettedik Cikk

a második osztály 1881 február 5én tartott
ülésének jegyzőkönyvéből.

A titkár előadja, hogy Vécsey Tamás eggelen-
dunás Marcellus római jószándokról, —
Bernyákai Vince pedig a vendi Reges-
tumról kívánt felolvasást tartani, —
az elsőt Hoffmann Pál és Klapka
Gyula, a másikat Erdélyi Viktor
ajánlván.

A tizenkettedik felolvasás-
ra való engedélyét az
ujonan ülés elő terjesz-
tendő.

Bertyóczy Ignácz
titkár.

117/1881

Comptes Rendus Des Séances De la Société Royale De Botanique De Belgique "bol

Année 1881

Séance mensuelle du 5 février 1881.

Les Études De M. Le Docteur Borbás Sur Les Roses De la Hongrie,

par François Crépin.

Ce que l'on a écrit sur les Roses pourrait former une petite bibliothèque, tant les travaux sur ce genre sont nombreux. Depuis le commencement de ce siècle, le nombre des botanistes s'occupant plus ou moins spécialement de ce groupe a toujours été en augmentant. Aujourd'hui il n'existe plus presque de pays en Europe, qui ne comptent plusieurs spécialistes. A quoi peut être due cette singulière fortune du genre Rosa ? Est ce à la beauté de ses espèces ou bien à la difficulté que présente leur étude ? Il y a lieu de penser que ces deux causes réunies ne sont pas étrangères à la vogue dont jouit le groupe en question.

M. le Docteur Borbás a voulu, à son tour, apporter sa pierre à l'édifice en faisant connaître les Roses de son pays. Sous le titre "de A Magyar Birodalom Vadon Termö" Rozsái Monographiajának Kisérlete" (Primitiae monographiae Rosarum imperii Hungarici), il vient de publier un volume in-8° de 255 pages renfermant la description des Roses de la Hongrie. L'auteur ne s'est pas borné à décrire avec le plus grand soin toutes les formes de son pays,

mais il en a rattaché l'étude aux autres formes de l'Europe, en donnant la classification complète des Roses européennes, accompagnée de clefs dichotomiques extrêmement détaillées. Celles-ci sont dressées avec beaucoup de soins et de détails; elles forment une partie importante de l'ouvrage. La partie descriptive (écrite en latin) renferme une foule de nouveautés, qui viennent enrichir le catalogue déjà si riche des formes ou espèces de Rosa. Les botanistes hongrois trouveront dans la monographie de leur compatriote une excellent guide pour étudier les Roses de leur contrées, et les spécialistes de l'étranger pourront y puiser des renseignements nombreux et intéressants.

Je ne puis, dans cette petite notice, signaler ni les espèces nouvelles décrites par M. Borbás, ni faire ressortir le mérite des remarques qu'il a faites en consultant les documents précieux qu'il a eus à sa disposition. J'aurai du reste l'occasion de faire connaître les unes et les autres dans la suite des études que j'ai entreprises sur le genre Rosa.

M. Gravis donne de nouvelles explications sur une fascie qu'il a décrite l'année dernière dans le tome XIX du Bulletin. Il est invité à rédiger une note qui sera insérée dans le compte-rendu de la séance.

Ezen másolatot Hitelesítem

D. Haynald elnök

5

117
6

Dr. Borbás Vinczének a
Rózsa nemről írt Monogra-
phiája fölött szakértőileg
igen dicsérve nyilatkozik az
e tekintetben tudományos
auctoritásnak elismert belga
fűvész Crépin.

118/
1881

Ét. jkv 6. 1881.

Hit rege 119.

Vagy a világ teremtés percei;

A Ős Magyar — Suidás Társaságnak

Határtalan tiszteletjeléül.

Egy Szegedi vizkárosult

I

Sötét ür vala a légben.
S att egy szörü füstgomoly.
Csapartúl a lég árönben.
S benne forrongás honol.

A természet müködése és
Az ellemek bül legatt
Egy leendö világ testnek
Alkotásukhor fogatt

S hogy teljésen müvelhesen
még gyujtatta a delejt
s a leendö test erébe
Ön képzö erőt lehelt.

S még a kéreg külső körülte
Meleg volt a test belö
s az alkotás nagy müvében.
Mü közlött az ön erö

S hogy sülyedtebbü fejlödött
Igy nyert teljes alakut
Sajút tengelén forogva
Rendes útjún ballagut

Majd mindég hatalmasabban
müködtek az ellemek
Végre mint kopár égitest,
Önne függést nyertenek

S még meg lett alkotva a test,
Tüntek el év ezredek.
De az örök lett folásán,
csak rövid percek ezek.

II

Mindég nagyobb lettar erö
sar alkotó erö fak
még nem a test felületén
El oszlott a köd burak.

S Világgasság áradott szét
a lég örönben fölül
Es az alkotott faled gämbüt
Egy hatt övedzé körül

Lett világgasság és ég hatt
S tüntek le év ezredek
De az örök lett folásán
Csak rövid percek ezek

III

Mindég jobban csoportultak
Az alkotó ellemek
S igy a nehéz föld rögétül
Külön váltak a vizek

S hogy a delej nyomásától
Semérdek hegy domborult
A vizi tömeg a képzödött
Völgyekbe csapartasúlt

Lett föld hegy, tenger, és falum
S tüntek le év ezredek
De az örök lett folásán
Csak rövid percek ezek.

IIII

Mint ki fejlödött világ test
Forgatt a föld tengelén
Es az ellemek müködtek.
Mellén és felületen.

S még belsején az alkotó
Ellen csapart működött
A rög sovány erő ellenét
Alkották a föld fölött

A fel röpülő kön leg a
Gőz körben ör pantosult
S a lett uralkodó pontjun
A nap, fény világra gyúlt.

S mely lett alkotva az idő
Lett nappal és éjszaka
Feltünt az égkörben a hold
S a csillagok tábora

Lett nap világ, hold s csillagok
S tünték le év ezredek
De az örök lett folásun.
Csak rövid pereck ezek.

V

És hogy a földre a nap fény
Láng sugarat lövele
Hév re gyúlt láng sugarától
S így termékenyé leve

S a mivel az alkotás nagy
Mesterének áldoratt
Mely számlálhatlan fűvat, és
Virág nemeket horott.

Termett fűvet fát virágot
S tünték le év ezredek
De az örök lett folásun.
Csak rövid perecek ezek.

VI

S midőn fel hevült légs tenger,
A forró nap láng ölén.
Az élő és enyészetnek
Indult ellenek ölén.

A természet folásából,
Fények s halak születek,
S a lég ölelt felületek
Madarakat meg teltek.

S a föld csak forgott tengelén
Mint egy alkotott világ
Lég és tenger meg népesült
Termett fű fa és virág

Felületén fénylett a nap
S majd romboló viharok dúltak
Majd sima felhő sátorból
Rá termelő eső hullt

Majd folyam kelt kimedréből
Elántve egy rész földet
Majd vulkán tört ki méllébül
Alkotva egy új testet.

Így működtek az ellenek
Föld alatt és föld fölött
S arra hatás remek müve
Tovább tovább fejlödött

S a természet újjabb újjabb
Ellenzéket alkotott
Még a földnek számlálhatlan
Elő lényeket adott.

Még nem minden barmot vadat
Alkottattak általa
S a csiró másró állatok
Minden létterő faju

S így jan arany ellenek bül,
Így jan arany lett erő.
Művei koronájától,
Az embert alkotta ő."

Alkottattak élő lények
Számtalan ezredek
De az örök lett folásun
Csak rövid perecek ezek

VII

Ám de miként a bölcs mester
Tervez sejtit pontasan
Az alkotó természet nem
Működe vég czéltalan.

Vég célja vala alkotni
Halhatatlan elemet
Mely léttjeggel uralkodjon
Minden ő műve felett.

Minden állatba bé oltá
Lét szükségi ösztönét
Hogy az által dicsőítse
Alkotó nagy mesterét.

De az emberért hit műve
Keresztül alkotott
Létre egy halhatatlan szőlős
Uralkodó lényt hozott

S hogy alkotási művének
Legyen teljes mérlege
Alkotottatott általa a
Világ ősrő rossz elleme.

Teljes lett a rossz ellem ország
Jó és gonosz működött
Ellen álhatlan erővel
Az emberi nem felett

S a természettől adatván
Ennek szabad akarat
Lett választása jutalma
Üdvösség vagy kárhozat.

S mi az alkotás művében
A legnagyobb bölcsesség
Áldás vagy büntetés nyílott
A cselekményben mindég

S mily bámulat fogkattal el
Az embernek elméjét
Midőn egy magasztos érzés
Áraszta el kebelét.

Mint egy mondá neki Isten
Imte nagy a föld ura!
Nekad kudal az alkotott
Világi tárgyak sora.

Érted állatai a vízség
S fa neked hoz gyümölcsét
Légy hivatásod paloráma
S uralkodj a lét felett.

S hogy az ember e magasztos
Az tudatra ébredett.
Ébert te hogy vállaira,
Nagy teher ne heredett

Mellé vetém nemi felét
Férj és nő így egyképen lett
S az első ember pár Isten,
Által így teremtetett

Ekkor az emberi kebel
Kéjjé örömtől dagadott
Látván hogy számára Isten
Üdvösséget alkotott

Az ártatlan szerelem a
Szívnek ily nyugalmutkozott
Számara a föld nagy kies
Eden kertté váltatott

De az Isteni Lélegnek
Ellensege lett a rossz
S áldot kárhozatra vinni
Meg kisértő agonon

Mert bár üdvöt tette Isten
Őket mindenek felett,
De tudva sösmerne vétket
El kövétnük tiltva lett.

Sim a sátán agyangyább nemt
meg kisérté ki ley att
A női engedetlenség
Álmájábe karapatt.

Mert szabadságot hirdetett
Népek s nemzetségeknek
S mey rendíté hatalmát sur
Gournal fejedelmeknek.

Ert mey kostolá a férjés
Sigy az éden el veszett.
S az ábtatlan boldogságnal
És örömmel vége lett.

S bár galgatháre kisérték
De mey gyärte a halált
Mey diesüált szé az örök
Fel támadás napja várt

S az ember ki uralkodni
Mindenen dalt kivatatt
Az Isten nélkül ön magán
Uralkodni nem tudott.

És mey mondá hogy kik az ö
Nyamdokait követik
A szabadság bajnoki a
Véres galgatát nyerik.

Igy lett kórhozat fijávi
S tüntek le évezredek,
De az árák lett szolgáin
Csak rövid pereck erek

De mit igért halhatatlan
Lelket adu nekiek
Mert mind a fel támadásnak
Örülés sivé lettek.

VIII

Terhes szégüs lett a mindu
A bünös tudat nyamán
S a bün bánat élet párnan
Fürte ölet az itán,

S mint mey igéré egykoron
Diesőssegel el jövend
És akkor a gonoszoknak
Vey itélletjök leend.

S mint az állatok sorából
Ki vált nemesebb lények
Szülői szent érzelmek
Nemleteket nemzének.

Itéllet leend az gonoszon
Sötétség re vetthetik
Gyász az igaz s a föld ismét
Eden kertté változik

Kinek bűnör mey mutatta
Az Isteni bölcsesség
Hogy az emberen könyörült
S jára veszéli mindég

Kiket a jó és gonosz mostis
Miltok s jünnek ernedek
De az árák lett szolgáin
Csak rövid pereck erek

Mey igérte a megváltat
Ki időben el jövé
El jütt, az ember fija s, az,
Ige mey testesüle.

Shamajd jól a gonoszakon
Gyürelmet vesendenek
Szabad népek milliói
Halleluját zengenek!

Szeged 1881 6/2

Ein a sátán kisértéshez
Hajó dörért szenvedett
A megváltás nagy mestere
Therentre jeruttetett.

Egy a Gráf Károlyiakkal
diúrmarott Törvény telen
utóda

A Akadémiának a Magyar Tudományos Akadémia 1880 évi szá-
madásainak megvizsgalására kiküldetvén, szerencsénk
van jelenteni, hogy a „Magyar Földhitelintézet" helyisé-
gében a mai napon megjelenvén, az érintett számadásokat
megvizsgaltuk, s e számadásokat, valamint a vezérkönyvet, a-
zoknak egyes tételeit az intézet könyvcivel és a fiókoságos ta-
nácsnokokkal teljesen egyezőknek, a pénztárában elhelyezett
értékpapirokat pedig a legnagyobb rendben találtuk. Ehez
képest indítványozzuk, hogy a t. igazgató tanács a „Magyar
Földhitelintézetnek" az 1880. évi számadásokra nézve a szo-
kásos felmentvény kiadása mellett, azon jelentékeny szolgá-
latért, hogy az Akadémia vagyonára önzetlenül minden díj
nélkül kezeli, értesak is köszönetét nyilvánitsa, az intézet
főkönyvvivője Trebitsch Ignácz úrnak pedig pontos és lel-
kiismeretes fáradozásáért rendi elismerésül 120 arany
tiszteletdíj utalványozassék.

Kelt Budapesten, 1881. február 10-én

Gróf Csáky József
ügyv. tanácstagja
elnöklete.

Horváth Károly
igazg. tanácstag.

Lukács Mór
igazgató tanácstag

Ed. Feb. 10. 1881

120.

Érk. febr 10. 1881.

121.

57145 szám.

Kravsó Szerény megye új címerének és czímeinek megállapítása tárgyában, a mennyiben megye közönsége részéről kozzám felterjesztett, mellékletével együtt alig bárcsak kétségtelen, hogy a Magyar tudományos akadémiának, mint a nemzeti műnyelv által hatalmába vett összes tudományok czímer tekintetből egyik legilletékesebb testületének véleménye, a mennyiben megye közönségének nézeteivel megegyezik, vagy attól eltér, a mellékletek visszaküldése mellett lehető mielőbb közölni szíveskedjék.

Buda-Pesten, 1881 évi febr hó 2án

a miniszter helyett

Barnay Lajos

államtitkár

A l. magyar tudományos akadémiának

Buda-Pesten

Szám: 1

3448 sz.

Zirc-Ajka vasút megyei és városok megyei, tapiszéki tanyáknak a nevezett megye közönsége részéről 1881. évi január hó 24-én 9. szám alatt intézett felterjesztését mellékeivel együtt alkalommal küldöm meg a M. tudományos akadémiának, hogy a nevezett megye által vasútra vett sáncokból számvevőséget és sínekből készletet, illetőleg történeti szempontból megóvatni, s az eredményt a közlemények visszajáttatása mellett velem minél előbb közölni szíveskedjék.

Budapesten, 1881 évi február hó 2-án a miniszter helyett
Pronay Sándor s. k. államtitkár.

121

, 1881.

Mielőtt az Archaeologiai
Bizottsághoz, oly kérvéssel
hozzá benyujtott számadás
tárgyában véleményes
jelentésemet a legközelebbi
ülés elé terjesztem,
tisztelem.

Budapest 1881 febr. 14.

Szabó József
főőrnök

Másolat

3696. szám.

Nagyméltóságu Gróf és Elnök úr!

A magyar tudományos Akadémia archaeologiai Bizottsága, a régészeti műemlékek folyó évi javadalmából öt ezer (5000) frt országos műemlékek ásatásának költségei fedezésére a magyar Tudományos Akadémia pénztárának az akadémiai tőkével egyidejüleg engedélyezvén, a budapesti II. ker. m. k. adóhivatalt egyidejüleg értesítettem, hogy ezen összeget a m. kir. állampénztárnak, mint a magyar tudományos Akadémia pénztárának az akadémiai tőkével kir. által kötelezett elhelyezési nyugtavány kiszolgáltatása végett küldje be.

Ezen nyugtavány beérkeztével van szerencsém Nagyméltóságodat folyó évi január 30-án 87 sz. a. kelt nagybecsü leiratára vonatkozólag, további szives intézkedés végett alázatosan értesíteni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánulását

Budapest 1881. évi február hó 6-án Ipolyi

122/1881

(H. 37.

Ich bitte mir Ihr Wohlgeboren im Einsichten d. Nr 6 Mark: „Hube Constitutiones synodales cl." dies. Bibliothek mit dem Versprechen zu übermitteln, daß das genannte Werk die hierortige Universitätsbibliothek nicht besitzt und dasselbe gegen Empfangbestätigung der Direktion und der Bibliothek der Akademie der Wissenschaften zurückgestellt werden. –

Direktion der k.k. Universitätsbibliothek

Krakau am 4t Februar 1881

Vorstand

Schmidt

An

S. Wohlgeboren den Herrn Dr Fraknoi Generalsekretär der k. Akademie der Wissenschaften in Budapest

Ed. febr. 11. 1881.

123.

Nagyságos

Pauler Gyula r. tagnak a Budapesten

Budapest 1881 februar 9én

A második osztály jelenlevő tagjainak értekezletében jelentés történt, hogy az Akadémiai Franklini jutalomra, mely a nyelvtudományi előadott magyar értekezések közzétételére alapíttatott, egyedül pályamunkák érkeztek, Laborale jeligével.

Az osztály e miatt kegyeskedjék Nagyságodat kérésem fel, hogy bírálatra az idei mellékelve az említett célra átküldeni, és mellékelem ugyanazonkor mellett az osztály által kitüntetett bírálóinak, Simonyi Zsigmond r. tagnak e munkáról szóló bírálatát is kívánom tudomásul adatni végett.

1881 11

1261
/1881

9

281. polg. szám

1881.

Végzőkönyv

Felvétetett Szécsényben a kir. járásbíróságnál 1881. évi februárius hó 7-én

délután 2 órakor ninkai lakos Lányi volt Szécsényi Lajos végrendelete

nek kihirdetése tárgyában.

Végzés

A ninkai lakos János 1874. évi junius hó 11-én kelt végrendelete ma nyilvánkihirdettetvén – erednél ezen járásbíróság záros helyére (vaskádába) letétetni, hiteles másolatban a hagyatéki iratokhoz csatolandó rendeltetik. –

Egyidejüleg felhivatik Rimár Sándor és Zobory Pál végrendeleti végrehajtók, hogy ezen megbizás elfogadása vagy annak el nem fogadása iránt 8 napok alatt nyilatkozzék. –

Minthogy a végrendeleti hagyományosok, nevezetesen: 1, Podhrádsky Györgyné szül. Kozma Teréz, úgy is mint idekben lévő Hermina, Ferka és Antal gyermekeinek t. t. gyámanyja Helyben – 2, Kozma József úgy is mint most élekben lévő öt, (4 fiu és leány:) gyermekeinek törv. és term. gyám atyja, – 3, Krizovszky Józsefné úgy is mint Mariska és János t. t. gyámanyja – 4, Rimár Etelka és Lóra. – 5, Zobory Istvánné és neje sz. Szalonay Annamária, haláluk esetére Rózsika leányuk; 6, Zobory Pál. – 7, Rózsa Józsefné mindnyájan itt helyben; 8, A Magyar Tudományos Akadémia; 9, Az iparegyesületnél; 10, Az országos gyermekmenedékház Józsefvárosi fiókintézet Helyben; Banka Dorottya Anna. (Szabóleves Pálné.): Lázi Lakatosné Helyben. – 2, Rimár Sándor ügyvéd Helyben a hagyományra vonatkozó végrendeleti pontnak közlésével azzal értesittessenek, hogy jogaikat törvényesen érvényesitsék, végül pedig a hatálvesztő határidőnek elmulása után végrendeleti hagyományosok, ezek

iratommal érvényesíteni és semmisnek nyilvánítom. —

Kinlogy egész életemben önerőmből éltem, minden vagyonomat azelőtt bogy valaki nőm csak egy garast is örökösem volna, önmagam szereztem, magányos ember lévén, általános örökösc nem nevezhetek, csupán hagyományokat, hit így következendő

8=a Magyar tudományok pártolási felvirágzása lebegvén szemein előtt, végzem e végből a magyar tudományos akadémiának hagyományozok két ezer forintos oly kötelezettséggel, hogy ezen összeg tőkéjének szécsényi Molnár János alapítványa külön kezeltessék, evvel pénzei kamatjai az Akadémia v. Igazgató tagjának elhatározása szerint Nemzetgazdászati pénzmivelődési czél előmozdítására külön röszer a hazai kézmű ipar fejlesztésére fordittassanak. —

Végrendeletem végrehajtójául Pintér Sándor és Pokorny Pált nevezem ki azzal kötvével, hogy végrendeletemet pontosan végrehajtani törekedjenek. Kelt Szécsényben, junius 11-én 1879-ik évben.
Molnár János végrendeletező s. k. (P. H.) előttünk mint tanuk előtt: Tóth Jenő s. k. Pokorny Pál s. k. mint tanú. — Lakó mint tanú. s. k.

281/881. P. szám (Bg 1/4) Jelen 1879 évi junius hó 11. napján Szécsényi lakos Molnár János által ezen és 1881. évi február 5-én tartott határidő tárgyalásában 268/881 sz. a. jegyzőkönyv mellett bemutatott végrendeleti Pintér Sándor ügyvéd végrendeleti végrehajtó Balassa Pálné, Korma József Podhradszky györgyné ? Korma Mária Molnár Jánosné sz. Kiss Borbála tanúk előtt felolvastatott tanúi által helyben hagyólag tudomásul vétetett. Kelt Szécsényben a kir. járásbiróságnál 1881. februar hó 7-kén Tóth Károly Tanúi v. k. kir. Járásbiró (: P. H.:)

Kazan

124/1881

Tisztelendő

Horváth Cyrill úrnak Budapestre.

Budapest 1881 február 9én.

Tisztelt Uram!

Ön azon akadémiai
tagok közé tartozik, kik
ellenzék nélkül
választattak, midőn a
"Hunn David történeti
regényéről" olvastuk
fel, midőn mégis az
osztály nevében bátor
vagyok Önnek
az nagybecsű nyilat-
kozatot kikérni, vajjon
megfelelne-e azon igé-
nyek-
nek, hogy az akadémiai
értekezések sorába kí-
vánt
hassék.

Egyuttal viszavárás
mellett ide mellékelem
Daniel Dániel ő'nél
sága, mint felkért
másik bírálónak e
tárgyra vonatkozó
nyilatkozatát.

127
1881

Tekintetes

Bakos Gábor urnak Budapesten.

Pesten 1881 február 10én.

Az akademia mai ülésében
osztálya egy jogi ügyi ... ső-
tai tendekében célsze ...
nek találta, hogy a mai
egyelőre csak egy discipli-
náris vizsgálat foganatosíttassék, melyet
arra esetlegesen a többiek
fognak követni.

Az osztály indokolá-
sából van szerencsém
tekintetes urnaságodat fel-
kérni, szíveskedjék ma-
gához idézni a polgári tör-
vénykönyv ezen részét
szóbanlag kidolgozni, mely
a közelebbi jogra vonatkozik,
és azt további intézkedés
végett az akademiának be-
adni.

II. 5.

1881: 66. 52.

128/
/1881

februari 10

51 Alexander Road,
Upper Holloway. N.
12th February. 1881.

Dear Sir,

During the last three years I have had on hand the preparation for vol. XII. of the IXth edition of The Encyclopaedia Britannica, to be published next month, a condensed account of the physical features, and history of the Realm of St. Stephen, and of the Magyar language, and literature. Having at length brought my labours to a conclusion, I have, through the kindness of the publishers of the Encyclopaedia, procured a copy of my article in advance, which I now venture to offer for the acceptance of the Academy only, as of course it is at present privileged, being not yet published.

I naturally feel pleased that it has fallen to my lot to be in some measure instrumental in bringing before the English-reading public what has been done in Magyar literature, especially during the last 50 years.

I have the honour to remain,

with profound respect,

Your most humble servant

Edward Dundas Butler,

Foreign member of the

Kisfaludy Society.

P. S. My husband commissioned me to write out the above for him, as he is not well enough to do it himself.

Franziska Butler.

Dr. William Frakнói

Acting Secretary of the Hungarian

Academy of Sciences.

P. P. S. The coloured map belonging to the
Article "Hungary" is not yet obtainable

Ed. Feb. 14. 1881.

129.

Tekintetes

Bánóczy József úrnak Budapest

Budapest 1881 február 10-én.

Azzal a kéréssel van szerencsém tudósítani, hogy az uradalmi, és tisztviselői Alelnökségnél az általam szervezett "Philosophiai munkák kiadása" vállalat 1881-ben 600 forintal szerepel.

II. o.

1881 : 44.32.

131/1881

10

Nagyságos

Schwarz Gyula Országgyülési képviselő

Budapest 1881 február 10én

Az Akadémia második osztálya tanügyi állásáról készült Nagyságodnak az Akadémia második évkönyvében közlött emlékiratát, melyben az európai államok ügyi ministeriumainak kiadásait összehasonlítva, és a magyarországi, illetőleg fővárosi viszonyokat tekintetbe véve megírására ajánlkozik.

Az osztály, tekintvén hogy budgetje 1881 évre már meg van állapítva, és tekintvén, hogy az Akadémia oly sokféle tudományos igényeknek áll őrtében, melyeknek megfelelni, anyagi elégtelenségből legtöbb esetben képes, - Nagyságod beadványát azonkor adja vissza eggyelőre érdemlegesen nem bírálhatás; elhatározásáról azonban minden esetre bővebben értesíteni, ha a tervezett munka első fő-

II. o.

1881: 43.52.

lelét, – melynek költség-
beli kiállításával ma-
gának a szerződő fele-
nek gondoskodnia, – meg-
lelelőnek, a mint is
erre végzést megjelenésre bo-
vája.

133/1881

Nagymélóságú Igazságügyminiszter akademiai

Másodelnök Ur

Kegyelmes Uram!

Néh. Szőnyi Pál haggadeka tárgyában van szerencsém jelenteni:
hogy a haggadékhoz tartozó IV kerületi azelőtt Czukor most
gr. Károlyi utcában 19 sz. alatt fekvő kétemeletes bérházának
önkéntes bírói árverésen leendő eladására a pesti k. tör-
vényszék által m. évi 13503 szám alatt hozott f. a. 16 Zsir végre-
hajtással elrendelt elrendelve lévén, a mennyiben az ingatlan
bad kérből is megkapható volna, — a helybeli állandó
igazgatója Serák Károly házvételi ajánlatot tett. —
melyet végrendeleti végrehajtó-nyilatkozatadásra vele-
kapcsolván, azt ezennel Excellentiádnak alázatos tisz-
telettel van szerencsém f. a. 16 Zsiva bemutatni; —
hogy jelleme Majesty Béla Országgyűlési jelenleg tör-
vényes kerülete — a haggadéki ingatlanoknak szabad kézből
eladására ellenére, minthogy perfüggelő abba, hogy az
ingatlanok eladassanak-e vagy sem? — Meggyanúsítom végrehaj-
tási beleszólási joga miatt; — s e részben a m. e. April
15-i felvett jegyzőkönyvben elvégzett hiltakorára függ
lembe sem vétetett; — a felajánlott vételár tekintve hogy
ez a 3. sz. alatti telekben kitett 27.585 fr. becsárt túlhaladja, mi pedig mondhatja jelentkezőnek kör figyelembe
vétetik — más felől a' jegyzői és egyéb feltételek kedvezőnek
találhatnak, — az akademia részéről is ha a' többség
mellette nyilatkozik, elfogadhatónak tartom. —

Ezen kérelemnek azonban Excellentiád bölcs
elhatározása alá terjesztvén midőn ekként mielőbbi

Kegyes

Legyen utasítása Liberának mely körelemet használ

Excellentiád

Budapesten 1881 febr 11.

Alázatos szolgája

Klinika Józsefe

akad. ügyész

V. febr. 12. 1881

Nagymélt.ságú

Dr Pauler Tivadar úr

a m. tud. Akademia má

„ Jod elnöke

Ő Excellentziájához

Jelentés

Klinka Károly akademiai Ur

ügyében

135/1881

mint Szőnyi Pál

Nagyasszonya tárgyában

11

„Nagyteknetű" Akadémiai Szakosztály

Tisztelettel alulirott már évek óta foglalkozom Hunyad megye kőszénkészletének kutatásával és e körben nagy terjedelmű mészkőhegységeinknek geologiai szempontból is érdekes barlangjaira szintén kiterjesztem figyelmemet; de fájdalommal kellé tapasztalnom, hogy ez ilynemű munkálatok költséges volta s a hegyek kiterjedtsége miatt még áttekintő tanulmányozását se foganatosíthatok azokban saját erőmön. Ezen meggyőződéstől vezéreltetve tehát hogy mészkőhegyeink barlangjainak tüzetes átkutatására és leirására hazánk természeti viszonyainak feltevitelére fontos adalékokat van hivatva szolgáltatni, említett tanulmányaim tovább folytathatása érdekében tegyen szabad a nagy tekintetű Akadémiai szakosztály pártfogásához folyamodnom, mely kérelmemet kegyesen

hogy egy az országos költségben multunyam

elrendelni feltedezett, eddig ismeretlen nagy kiterjedt

mű csepkő és csontbarlang végleges átku

tatása végett

másodszor kiválóképen Hunyadmegye

Zsil menti hegységeke., a szászvárosi hegysor, a
Ruszka Pojana mészkő övében, s az Érchegységnek
ide nyuló mészszirtjei közt található barlan-
gok geologiai, palaeontologiai és ásembe-
tani szempontok szerint eszközlendő felvételei
e. f. 1881 évben 300 frttal s a következő 1882 ben
ugyanennyivel összesen tehát 600 frttal hegyes-
kedjék engem segélyezni.

Kutatásaimban az említett szempontokon
kívül kitegjesztkednem a felfedezendő barlan-
gok élő világára is, s kikívánom valahányszor
a meghatározást nem eszközölhetném szakem-
berek segélyét, felhatalmazásom a Bihari
és krajnai barlangokban végrehajtott alapos
vizsgálatok irodalmát, valamint a mélyen
tisztelt Akadémiai Bizottság által szíves-
ra kijelelendő műveket és utasításokat.
Az általam két évre tervezett vizsgálatok
eredményét azután a tudomány mai állá-
sához képest igyekezném oly alakban és mód
szerrel feldolgozni: hogy munkálatom a legjo
kívánatos nagyobbszerű kiadásnak az

Akadémia magas tekintélyének egyaránt meg-
felelhessen, mennyből iskolánk rajztanárát
is magammal vennem egy bizottsága a
szerkesztendő alaprajzok s más mümelék-
letek összeállítását.

Miután pedig az országos válogyás
már a jövő április elhúnyatkozó hivatali
szünidő alatt alajtanék felutazni, hogy
ezután minden időmet ... ügyemnek
szentelhessem, mostani tisztelet teljes kérel-
mem elfogadása esetében ez időpontig a
segélyösszegnek ez évre eső felét is bátor
vagyok kérelmezni.

Az iratok folytán napfényre kerülő
építészeti és épen építési tárgyak kövá for-
dítása iránt ugyanakkora kérem a Nagyt.
Kultusz Szakosztály utasításait.

Kérelmemet ismételve tudtu-
ra nemű munkásságom némi igazolására
a Nádori barlangcsoport leírását I. alatt bát-
orlok kívánó mély tisztelettel mutatni

a nagyt. Szakosztálynak

Pécsen, 1881 február 12-én

alázatos szolgája:
Sajkás Károly
főgimnáziumi tanár.

A

a magyar tudományos Akadémia

harmadik osztályának

nagytekintélyű Tekintetéhez

találva

Budapesten.

137/1881

beigyztatva a társalgóterembe

Téglás Gábor

tőle.

mélyben Hunyadmegye meghagyásaihoz két évre terjedő barlangkutatásokra s az országos völgyzés által felfedezett czeppkövi és más barlang vízfolyás átnézésére évi 300 frtot összesen tehát 600 frtot kérelmez, végül vagyálkyoztatási

Egy melléklettel f. a tett.

12

Nagyságos Sárai úr!

Az egykori rámitvány kikalmazása
val legyen szabad Nagyságodet egyik
tanítványi kérelmem tekintetében fel-
kérnem arra: hogy mel-
lékelt kérelmem tekintetében pártfo-
gását kitartó tanúsága tételével kiem-
lékezésül méltóztassék.

Még annak nyárán fedezte fel
az Aranyos völgyében egy eddig
meg nem ismert ismeretlen csipkéjét
orchideafajunkat, honnan egy
tőből kb. mindig orchideákban
akkor, de költség hiány miatt
elégtelen munkáját folytatni
nem tekintetében egy egyén kutatást

kényelem valtan abban hagyni.
En tehat elso" torben ezt a vetuen
kiszalmanyolni s bizvast igy.
Teten hogy oman egész medve
vázra való anyag kerüljön,
mert a hány ponton szakitat-
ni próbáltam: mindenütt jó.
Szilarró volt a muida. Ezzel
tehát a huvéti szünidő alatt
okjtanék vejerni s jelente-
nemet sző május ban head
main.
Kután koszajognék me
gyém kitegyek mirkegyeinek
átvizsgálásáról. Erekből latem
ark az egy Cretatye Bolit ame

...ei.
...elmen
...ges.
...dve
...lei,
...ását
...ff fiu.
...ezzel
...lább
...nte'
...ad
...me
...gem
...ne.

Lehet ezen szemlélem hogy tovagyaslen
tatással - helyzetemi barátaimnak pár
jait fedezem ott fel, ha az unalmas
keintelü Akad. szakontaly partfogá
sát keresem.

A szakirodalmat a mennyire erőmből
telt tanulmányoztam, de Nagyapám
tanácsait magam körében a to
vábbiakra. Egy collegam segítségével
angol kiadványokat is megszerzhetem
szótanulmányokat privatim tanulom mivel
Rajztanárunkat kivánom sa mint
rak mitő alkal mével erdőrölni tehet
mind kiven tolgéritem okaiton.
Hogy kültegem sok levant elme lehet kö
vetkeztetni abból: mert a terület nagy
része karatlan, oda neken degen mun-

Kárdat kell vinnem, árókkal,
várkastyolokkal magamat ellátnom,
De mert megvagyok győződve hogy
tőrdöveseimmel kazánk tervezetei,
viszonyainak felderítését vélozom,
legyen szabad remélnem, hogy Kiről
nem meghallgatásra talál s Nagy
ságod nevén jóságát nem vonja
meg tőlem.

Bátorságomról nevet hagyá
natát kérve s magamat tovább
i kegyeibe ajánlva kivalo
mély tisztelettel maradok
Nagyságodnak

Devan, 1881 február 12

alázatos szolgája a
kálvinista tanítóanya.
Téglásháza

„Nagytekintetü Igazgató Tanács.“

„A téli évszakkal járó telemaradt kiadások tekintetéből, me„
lyeket felsorolnunk fölösleges volna, bátrak vagyunk
tisztelettel alulírtak — a főtekintetü és főkegyetlen ur
alá rendelt akad. tisztviselők — azon alázatos kérés„
sünkkel járulni, méltóztassék kegyesen elhatározni,
hogy — a mint ez majd minden hivatalnál, sőt ma„
gán vállalatoknál is szokásban van — részünkre
„téli megjutalmazás“ czimén, 1882. évtől fogva oly
összeg fizettessék ki, mely az egyhavi fizetés össze„
gének megfelel, s hogy ez nekünk a pénztárnál
mindenkor az újév elején kiadassék (az újév
1. vagy 2-ik napja lévén az, melyen még a legsze„
gényebb embernek is oly kiadásai vannak,
melyeket rendes jövedelmébül fedezni nem képes.)
A Nagytekintetü Igazgató Tanács e kegyessége
nemcsak szorgalmunkat fokozná, hanem ke„
délyünkre is jótékony hatással volna, a meny„
nyiben az újév első napját azon megnyugtató
tudattal várhatnók be, hogy a szükséges kia„
dások miatt zavarba nem jogunk jönni.

Kérjük azonban e kegyben az akadémiai
szolgákat is részesíteni, s annál inkább, mert

ök is mindnyájan családos emberek.

Tesz pedig az egy havi fizetés összege

I. Az alsóbb tisztviselőknél:

Berecz Károlyi	66 for.	66 kr.
Hellebrand Árpádé	66 „	66 „
Lintner Ernőé	100 „	— „
Mészáros Péteré	66 „	66 „
Ring Adorjáné	66 „	66 „
Szentes Károlyé	58 „	33 „
Takács Istvánné	100 „	— „

II. A szolgáknál:

Deim Ferencz	40 for. —
Molla Izsák	40 „ —
Reim Ferencz	40 „ —
Richling Ferencz	45 „ —
Szebenyovszki András	40 „ —

Összesen 730 forint.

Kérjük végül, hogy méltóztassék a Nagytekintetü Igazgató Tanács kegyességét velünk már a folyó évre is annyiban érezteti, hogy félhavi fizetésünket (a fentebbi összegnek felét, azaz 365 forintot) az 1880. évi megjutalmazás czimén részünkre és a szolgák részére kiadatni kegyeskedjék.

Budapest, 1881. február 14.

Berecz Károly. Mészáros Péter. Ring Adorján

Szentes Károly Lintner Ernő Takács István

Hellebrand Árpád

A fentebbiket alázatosan kérjük mi is az akadémiai szolgák.

Verbatur

Richling Ferenc

a Magyar Tud. Akadémia Kapusa

Deim Ferenc

földtáni Irolga

Malla Imre

könetári Ialga

Szebenyóczky Ivij Andras

könyvtári Irolga

Kérni Jeremy

tekintetü

gyó évre

kel (.a

880. évi

részére

tán

ár

ra

latur

/38/
/1881.

Mélyen tisztelt osztály!

A magyar Akademia történelmi bizottsága
még 1879 évben azon megbízással tisz-
telt meg, hogy Magyarországnak
Helynévtárát dolgoztassam ki.
E feladat megoldására igen nagy köny-
nyebbségemre szolgálna, ha a mélyen tisz-
telt első osztály, és a nyelvtudományi
bizottság kiadványairól rendelkezhetnem
És minthogy a sokféle fornásmunka meg-
szerzésétől pénzzel nem győzöm, igen kér-
nem a mélyen tisztelt osztályt, hogy az
említett kiadványok egy-egy példányá-
val megörvendeztetni kegyeskedjék.

A tisztelt osztály engedelmével bátor
vagyok nevezetesen következőket kérni:

1) Nyelvemléktár I–VI kötet.
2) Régi magyar Nyelvemlékek I–IV.
3) Pesty Sándor: A magyar nyelvjárások
4) Régi magyar Költők tára. I. II.
5) Szarvas Gábor: A magyar igeidők.
6.) Theodorik Emil: A helyes magyarság elvei.
7) Foldy: Corpus grammaticorum.
8.) Gr. Kún Géza. Codex cumanicus
9) Szilády Áron: Fenesvári Pelbart
10) Abel: Adalékok.

1/.

A Nyelvtudományi Közlemények közül az
I — XII Kötetet legesen bírom, csak a
XII Kötetből hiányzik a 3-dik füzet; annak
pótlását kérem, szíveskedjen adom vissza
a VI Kötet 1 és 2 füzetét, melyet kölcsön
kaptam.

Az előadottak folytatását a hiánzó
kötettel kérem, maradok kitűnő magyra-
becsülésel a hívtelt osztály

Budapest 1881 február 18án

alázatos szolgája

Beöthy Zsigmond

a magyar akadémia
rendes tagja.

140/1881

Véleményes

Szerző e dolgozatában Hume David pszichológiáját akarja megismertetni. Célja jelzésképpen ki a szerzőtársak, melyeken belül mozogni kívánt. Ő is adta mindazt, a mit ne-vezett szerző, Hume pszichológiájához tartozónak ítélt.

Az előadottak tartalmi mozzanatai között egy gondolat, melyhez a philosophia történetében igazán már mindig többször nem találkozott volna. Ezen oldalról tekintve e dolgozat sikkasztódik olyannyira oldalakban, melyek új szempontból érdekelők és a Hume pszichológiájára vonatkozó ismeretünket bővítőleg vagy fölvilágosítólag hatók lehetnének.

Minthogy szerző a Vendtani Baco által megalapított alapot pedig feltétlenül empirismust helyeselőleg megállapítja, azt állítja, hogy a sensualismus körültekintésében Hume David fejtette ki. Ő „abban látta, hogy a philosophia sikertelen törekvése nagyrabecsülő czéljának elérésében az emberi értelemről való fogalmában rejlik." Azzal, minden vizsgálódásnak ezen alapon kellett nyugodnia. Ezen alap az ember s az emberi ismerő erejének alapos ismerete."

Szerző szerint Hume a tapasztalati lélektanra úgy tekint, mint a valódi philosophia alapvető tudományára: annak minden más előtt a lélekre, az ismerő erőkre, azután az ember belső életére nézve vizsgálódásainak tárgyává.

Ezek fölemlítése után szerző azon tárgyakról szól, melyekre Hume a maga pszichologiájában kiterjedő gondot fordított. Különösen ki vannak emelve a gerjedelmek. Az akarásra vonatkozókról is van szó.

Az egész, mely a dolgozatot befejezi, nincs úgy szerencsére, hogy az, annak nem szerencsére, megnyugtasson.

Hume, a philosophia történetének határai között, befolyása gyakorló ember volt: méltán lehet tehát követelni, hogy gondolkodásmódjának fölemlítésekor, ama tanpontokra kivülólag legyen a figyelem fordítva, melyek az érintett befolyással összefüggésben állanak. Ilyféle tanpont, a többi között, a tapasztalás.

Szerző a kérdés alatti pontokban, nem emelt ki az ily szakpontokat úgy, a hogyan azt, a mi tudományos érdekeinkben, tennie kellett volna. Ez, ha a dolgozatot meg akarjuk érvényesíteni, kifogásolandó.

Szóval, általában nézve szerző e dolgozatot úgy, a mint tényleg van, nem lehet kívánatosnak.

A dolgozás és kivitelezés végett adassék vissza szerzőjének.

Kelt Budapesten 1887 febr. 19-én

Horváth Cyrillus
tisztv. tag.

1881. II

Jelentés

Dr. Nagy Lajos

ily irányú értekezéséről.

Hume David psychologiája.

1142/1881

Méltóságos Báró Eötvös Loránd kölcsönös
tudor és egyetemi tanár uramnak, mint a magyar tu-
dományos akademia math. s természettudományi bi-
zottsága előadójának.

Budapesten

Méltóságod értesítvén, miszerint a m.
tud. akademia mathematikai s természettudomá-
nyi bizottsága a benyujtott kérvényembe fog-
lalt segélyösszeget megzavarta oly czélból, hogy
azon összeget az általam szerkesztett számoló-
gép előállítására fordítsam: — annek ér-
tében ezennel igérem, miszerint a kezembe
juttatandó összeget a kitüzött czélra fordíta-
ni kötelességemnek fogom tartani. — Továbbá
lekötelezem magamat a gép előállításának
folyamata alatt a tek. bizottság „szakértő" tagját
tek. Tarnapi Istvánt minden tanár urat a mun-
ka eredményéről kellőleg értesíteni.

Budapest 1881. február hó 22-én.

Teljes tisztelettel
Perényi Sándor,

117
5

144/1881

22

84

Ajánlat

A magyar tudományos Akadémiai palotában levő ablakok és üveg ajtók tisztitása iránt

Nº	Folyó szám	Nevezetesen	Folyó.	Mennyiség Méter	Egyes ár	Összesen ár
1.		Az ablakok és üveg ajtók tisztitása részben.				
2.						
3		**Földszint**				
4.	20.	darab kinlső, belső ablak a Duna felől	1·52	296	180	–
5.	3	" " Ditto Ditto Ditto Ditto	1·92	3·20	36	84.
6.	2	" " " Ditto. 6 szárnyú	2·56.	3·52	36	–
7.	12.	" " kinlső belső az Akadémia utcza	1·28	2·48	76	08
8	11.	" Ditto Ditto udvari ablak.	1·52	296	99	–
9.	6	" " Kinlső az udvarban	1·52	296	27	–
10	2	" " Külső 6 szárnyú ablak a folyosóban	2·24.	3·76	16	84
11	4	" " felülvilágito a kapuk, ajtók felett	2·20	1·00	8	80
12.	4.	" " 3 szárnyú üveg ajto a folyosókba	2·75	5·50	60	80
13	4	" " Parapettajto a kapuk alatt	1·68	5·12	34	40
14.	3.	" " Külső, belső ablak a lépcsőházban	3·68	1·60	35	52
15.	3.	" " Külső ablak a kis udvarban	1·00	2·00	6	–
16.	6.	" ablak tábla a bejárati fő ajtókban	.	.	6	–
17.	6.	" " Külső, belső ablak a kis udvarban	1·12	2·24	30	–
18.	3.	" Kétszárnyú üvegajto	1·50	5·00	13	50
19.	4	" Kis ablak az árnyékszékben	.	.	2	00
20.		**Első emeleten**				
21.	18	darab kinlső, belső ablak Duna felől	1·92	3·76	319	56
22.	3	" " Ditto Ditto.	2·08	4·08	50	88
23.	15	" " az Akadémia utcza ábán	1·60	3·44	165	12
24.	20	" " kinlső, belső udvari ablak	1·60	3·52	225	28
25.	7.	" Kinlso ablak a lépcsőházban	1·60	3·28	36	75
26	2.	" " 6 szárnyú folyosó ablak.	2·24	3·76	16	84
					1483	21

Ablétel

S.o	folyo szám	Nevezetesen	Szélesség	Magasság	Négyszög Méter	Egész ft.	kr	Összesen ft.	kr
	158.	Áthozat			1483.21				
27.	2.	darab 3 szárnyú üvegajtó	2.75.	5.50	30 20				
28	5.	- - Külső, belső ablak a nagyteremben	2.00	4.80	96-				
29.	2.	- - Kétszárnyú üvegajtó	1.10	2.00	9.60				
30.	9.	- - Külső, belső ablak, világító üvegek	1.12	2.20	44 55				
		Második emeleten							
31.	6.	darab Külső, belső ablak az Acad. ukyóban	1.28.	248	38 21				
32.	3.	- - . Ditto. Ditto.	1.60.	3.52	67 58				
33.	2.	- - Külső és belső Ditto	160.	3.52.	16 89				
34.	3.	- Ditto. "	1.00	2.00	8 -				
35.	2.	- 6szárnyú ablak.			16 34				
	192.								
		Négyszögmeterenként - - .			1780.18. — 20.				
		Összesen . .						ft. 356.	—

Akként kéretnek nyilatkozni a fennt elősorolt ablakok és ajtók üveg táblainak tisztítását átvállalni és azokat a nyerendő felszólítás után bár mikor akár egészben, akár részletenként a fenti Kiméret után számítandó terület szerint Négyszögmeterenként **husz kr.** számítva megtisztítani oly világos feltétellel hogy az ablakok és a kőtők levő Rolettak lefedése és ismét-beillesztése ugy szinte a tisztító szerek elő állítása saját költségemen történik. —
Ez egyszersmind kötelezem magam, hogy a tisztítás alkalmával netán elbörendő üvegtáblák helyett ujakat és a kitöröttekkel megegyező minőségü üvegtáblákat saját költségemen minden megtérítési nélkül fogok bemet szerzni

Az évben kétszer háromszor elő fordulható tisztítás alkalmával a munka minőség csak a tettleg tisztított felületek szerint lesz számítandó

Budapest 1881 $^{23}/_{II}$.

Konturdlajos
üveg. Kereskedő
rozsatéren.

148/1881

Ter Szám	Neuezetesen	Hossz	mag.	Négy szög	Egyes	Összesen
		Méter			ft	x ft x
	Áthozat				1483 21	
2	darab 3 szárnyú üvegajtó	2·75	5	50	30 20	
5	-- külső és belső ablak a nagyteremben	2·00	4	80	96 -	
2	-- kétszárnyú üvegajtó	1·20	2	00	9 60	
9	-- külső és belső ablak, világító udvarban	1·12	2	20	44·55	
	Második emeleten					
6	Külső és belső ablak az akademia utczában	1·28	2	48	88 21	
3	-- Itt. ablak	1·60	3	52	67 58	
2	-- Külső és belső Itto	1·60	3	52	16·89	
3	- Külső és belső Itto	1·00	2	00	8 -	
2	-- 6szárnyú ablak				16 34	
	Négyszög méterenként				1780·18	
	Összesen					

Alólirott kéjnek nyilatkozik a fennt elő sorolt ablakok és ajtók üvegtábláinak tisztitását átvállalni és arrokat a nyerendő felszólitás után bár mikor akár egészben egyszere, akár részletenként ezen a fenti kiméret utan szamitando terület szerint Négyszög méterenk. 10 kr. szamitva megtisztitani oly világos feltétellel hogy az ablakok és azokról levő Rolettáknak lepresése és ismét beillesztése ugy szinte a tisztitó szereknek elő állitása sajat költségemen történik és egyszersmind kötelezem magam, hogy a tisztitás alkalmával netán eltörendő üvegtáblák helyett nyakkal és a kitörötttekkel megegyező minőségü üveg táblákat sajat költségemen minden megtérités nélkül fogok beszerzeni.-

Ez ügyben kétszer tavonyor elöfordulhato tisztitás alkalmával a munka minden csak a tettleg tisztitott területek szerint lesz számitandó.

Budapest 1881 25/11.

Kaschkó

Ajánlat

A magy. tudományos Akadémiai Palotában levő ablakok
és üveg ajtók tisztítása iránt.

Sor Szám	Nevezetesen	Jedes	mag.	Negy szög	Egyes	Összesen
		Méter			ft. x	ft. kr.
	Az ablakok és üveg ajtók területe tészen:					
	Földszint					
20	darab kiilső és belső ablak a dima felül				1.52 2.96	180.
3	" " Itto Itto "				1.92 3.20	36.84
2	" " It 6 szárnyu				2.56 3.52	36 -
12	" " kiilső és belső az Akademnia ütcza felül				1.28 2.48	76.08
11	" " Itto udvari ablak				1.52 2.96	99 -
6	" " kiilső az udvarban				1.52 2.96	27 -
2	" " kiilső 6 szárnyu ablak a folyosóban				2.24 3.76	16.84
4	" " felvilágito a Kapuk és ajtók felett				2.20 1.00	8.80
4	" " 3 szárnyu üveg ajto a folyosókba				2.75 5.50	60.80
4	" " Parajectajtó a kapu alatt				1.68 5.12	34.40
3	" " kiilső és belső ablak a lépcsőházban				3.68 1.60	35.52
3	" " kiilső ablak a kis udvarban				1.00 2.00	6 -
6	" " ablaktábla a bejárati fő ajtókban					6 -
6	" " Kiilső és belső ablak a kis udvarban				1.12 2.24	30 -
3	" " Kétszárnyu üveg ajto				1.50 3.00	13.50
4	" " kis ablak az árnyékszékben					2 -
	Első emeleten.					
18	darab kiilső és belső ablak a Dima felül				1.92 3.76	319.56
3	" " Itto Itto Itto				2.08 4.08	50.88
15	" " az Academia ütcza				1.60 3.44	165 12
20	" " kiilső és belső udvari ablak				1.60 3.52	225.28
7	" " kiilső ablak a lépcsőházban				1.60 3.28	36.75
2	" " 6 szárnyu kiilső folyosó ablak,				2.24 3.76	16.84
2	Akéssel					1483.20

Ajánlat

A magyar tudományos Akadémiai Palotában levő ablakok és üveg ajtók festése iránt.

Sor szám	Megnevezés	Széles	Magas	Négyzet	Egyes	Összeg
		Méter			ft	kr
	Az ablakok és üvegajtók festése teljesen.					
	Földszint					
20	darab kiilső és belső ablak a Duna felől	1·52	2·96		180	00
3	" " Ditto Ditto Ditto	1·92	3·20		36	84
2	" " Ditto Ditto 6 szárnyú	2·56	3·52		36	–
12	" " Ditto Ditto az Akademia udvarában	1·28	2·48		76	08
11	" " Ditto " nyugoti ablak	1·52	2·96		99	–
6	" " kiilső az udvarban	1·52	2·96		27	–
2	" " Ditto 6 szárnyú ablak a folyosóban	2·24	3·76		16	84
4	" " felülvilágító a kapuk és ajtók felett	2·20	1·00		8	80
4	" " 3 szárnyú üveg ajtó a folyosóban	2·75	5·50		60	30
4	" " Parapettajtó a kapu alatt	1·68	5·12		34	40
3	" " kiilső és belső ablak a lépcső házban	3·68	1·60		35	52.
3	" " kiilső ablak a kis udvarban	1·00	2·00		6	–
6	" " ablak tábla a bejárati fröjtökbe				6	–
6	" " kiilső és belső ablak a kis udvarban	1·12	2·24		30	–
3	" " kétszárnyú üveg ajtó	1·80	3·00		13	50
4	" " kis ablak az árnyékszékben				2	–
	Első emeleten					
18	darab kiilső és belső ablak a Duna felől	1·92	3·76		319	56
3	" " Ditto Ditto Ditto	2·08	4·08		50	88
15	" " Az Akademia udvarában	1·60	3·44		165	12
20	" " Kiilső és belső udvari ablak	1·60	3·52		225	28
7	" " kiilső ablak a lépcső házban	1·60	3·28		36	75
	Átvitel				1445	17

Sor szám	Nevezetesen	Széles	Magas	Négyszög	Egyes		Összesen	
		Méter			ft.	kr.	ft.	kr.
	Áthozat.			1445.17				
2.	darab. 6 szárnyú kiülső folyosó ablak	2.24	3.76	16	84			
2.	- - 3 Itto üvegajtó	2.75	5.80	30	20			
5.	- - kiülső, belső ablak a nagyteremben	2.-	4.80	96	-			
2.	- - kétszárnyú üvegajtó	1.20	2.00	9.60				
9.	- - kiülső s belső ablak a világítóudvarban	1.12	2.20	44.35				
	Második emeleten							
6.	darab. kiülső, belső ablak az Akademia utcz.	1.28	2.48	38	21			
3.	- - Itto Itto Itto	1.60	3.52	67	58			
2.	- - kiülső., belső Itto.	1.60	3.52	16	89			
3	- - Itto. Itto	1.00	2.00	8	-			
2.	- - 6szárnyú ablak.			16.34				
	Négyszög méterenként			1780.18		9.		

Összesen . . .

Alulirott. kéjnek nyilatkozik, a fennt elősorolt ablakok és ajtók üveg táblainak tisztitását elvállalni és arrokat a nyerendő felszólitás után bár mikor akár egészben, akár részletenként, a fennti kimérek utáu fizetendő terület szerint Négyszögmet: Kilenczvan. fizetés mellett megtisztitani oly világos feltétellel hogy az ablakok és a közlőn lévő Rolettak lefeszitése es ismét beillesztése egy szinte a tisztitó fiuk elő állitása saját költségemen történik. —

Es egyszersmind kötelezem magam, hogy a tisztitás alkalmával netáu elő rendő üvegtáblákat saját Költségemen a törőttekkor hasonlóval minden megtérités nélkül fogok. beszerzni. —

Az évben Kétszer. háromszor előfordulható tisztitás alkalmával a munka minőség szab a fellegy tisztitott területek szerint ler fizetendo

Budapest. 1881 23/4. Roth & Comp

Nagymélt[illegible] M. K. Akadémiának!

Ezennel van szerencsém
a zágrábi országos levéltárból,
tudományos használat
végett a M. T. Akadémiához
küldött „Confirmationes Regni
Croatiae" című kéziratot,
koronőrizeti nyilvántartás
mellett, visszakérni.

Fogadja egyébként a Nagy-
méltóságú M. K. Akadémium
kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapest 1881 február 17

A Horvát- és Szlavón-
országi M. K.
Minisztériumnak

Ex officio

153

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

156.

Tisztelt Osztály!

Ide csatolva szerencsém van áttenni azon jutalmak sorozatát, a melyeknek kiüríése a legközelebbi nagygyülésen az Osztály körének tartozik.

Budapest, 1884. márczius 1.

Tisztelettel
Szabó

Pölz. Vorderseite

156

Tekintetes Ür!

Ezennel van szerencsém, az
Akadémia alapításáról
és czéljairól szóló hír,
mutatás elkészítése végett,
átküldeni:

1. Az Igazgató Tanács
nyomtatott jelentéseit az
1847–1879 évekről.

2. Az Akademia alapczéljához és készítési pénztárához
tartozó kéziratokat 1826–1867.

3. Építési pénztári naplója.

4. Ujabb alapítványok jegyzéke 1860-tól.

5. Az Akademia házára néz alapítva ajánlatok.

6. Az Akademiai ~~Letétmény~~ a nagyobb
alapítványok jegyzéke.

Egyúttal van szerencsém az Akadémia
Elnökének megbízásából,
Tátor czéljai felterjesztése iránt
a Kimutatásban:

a) A 100 forinton felüli összegben
adományozók ~~és~~ hagyományozók és gyüjtők
nevei szerint ~~sorba~~ felsorolandók.

b) A kisebb adományok és
hagyományok minden összegéről

egy ómegben tüntetendők le:

~~c) A gyűjtők neveit is,~~
~~Pest 100 fo~~

c) Arra, hogy mi célra
(kára, alapítékra) fordítsa
az adomány nem kell ke,
Kuratel lenni.

~~d) A Kányelt nyomatott~~
~~Kányelből kivonni pótlandó,~~
~~ként~~ d) 1860-ban az arb.
nagyszók kész Pest v. h.
városa is feltüntetendő
78.270 ft adománnyával
— mint az egyedüliek 654/2
ölet telek értelmét. —

Bogáts egyházi Tekintetes
ur Kivalo kész. hij.
Pest 1881 februar 17.

38/1881

Jelen cikk

a M. T. Akadémia 1881. febr. 19-én tartott 1ő nyolcz és szepsz. 1 Ő szaky második ezen ülése jegyzőkönyvéből

16. Olvastatik gr Lónyay Menyhért akadémiai el. nök leirata az Igazgató Tanácsnak f. é. január 30-án tartott üléséből, a mely szerint az osztály költségvetése 13500 forban állapittatott meg. Az osztály 14259 ft 84 krokat s igy 759 ft 84 kr. levonatott.

Határoztatik, hogy a költők czimére fölvett 1000 ftból 500 forint átüttetik az irodalom történeti bizottság költségvetésébe, 259 ft 84 kr pedig az osztály érdekeire fölvett 1400 forint ból vonatik le.

Buda-Pest febr. 28. 1881.

Gyulai Pál
osztálytitkár

159/1881

Kivonat

a M. T. Akadémia 887. február 28-án tartott összes-ülésének jegyzőkönyvéből.

38. Tóthfalusi jelenti Fabricius Károly lev. tagnak február 2-án Fábián Kálmán lev. tagnak febr. 9-én, Révész Im. ez lev. tagnak febr. 13-án Szabó Imre ifjúsági tagnak febr. 28-án bekövetkezett elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásul ezen, munkáik irodalmi érdeke és nemzeti szellemük által kiváló tagjainak halálát; és felhívja az első osztályt, hogy az emlékbeszédek megtartása iránt intézkedjék.

Fraknói Vilmos
főtitkár

1611
1881

Tiszt Orlik

a M. T. Akadémia 1881. évi. 28-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

16. Deák Zsuzsa levelező tagnak a tanácsosi címhez és jellegű Tolnai Domokos 1876. május 1-én történt ig. és lipt. nagyfőőri állása során közzétett adatairól.

Schnorr Károly
főnök

1862/1881

13045
ex 880. szám.

Nékai Antónia Károly budapesti lakos és kereskedő hagyatéki ügyében Steinbach István budapesti kir. közjegyző mint árvaszéki megbízott előtt 1880. évi április hó 28-án tartott tárgyalásról felvett s a közalapítványi kir. ügyigazgatóság által folyó évi 2372. számú jelentésével felterjesztett eggyel. a. ide csatolt jegyzőkönyvi kivonat szerint a Tekintetes Akadémia képviselője a közalapítványi királyi ügyigazgatóság részéről a jeltnevezett hagyományozó végrendelete értelmében felállítandó orsz. terjesztett alapító levél tervezetéhez közös nem jövén azon nyilatkozattal reve, hogy a Tekintetes Akadémia jogja a mondott alapítvány vagyonából fizetés alá venni, annak jövedelmeit a végrendelet szerint közös összegyűjteni s az intézet felállítását, szervezését, tanerőkkel ellátását a közoktatási minisztérrel egyetértőleg megállapítani.

A Tekintetes Akadémia képviselőjének ezen nyilatkozata ellenkezik az 1715 74 és 1723. 70. t. cz. rendelet rejtésével, mely szerint bármi néven nevezendő" kegyes alapítványok felügyelete kizárólag ő cs. és ap. királyi felségére illeti, ellenkezik továbbá a végrendelkező akaratával, ki alapítványának élébe lépését a tanerőknek legjobb ellátás szerint való alkalmazását a vallás és közoktatás ügyi miniszériumnak kívánta a Tek. Akadémia át csak annyiban késte fel, hogy „szándéka valósulása felett őrködjék" s hogy a mennyiben az nem teljesülne az alapítvány egész tenjedelmében, szükség esetén még perutján ad. T. Akadémia tulajdonába menjen át."

Feleslegesnek tartom egy szóval is fejtegetnem, hogy a Tek. Akadémia képviselőjének előadott kivonata az alapítványi vagyon kezelése tekintetében az alapot s jogot oly szembe örlőleg és annyira nélkülözi, hogy ahoz beleegyezésemmel nem járulhatok.

Hogyan az által az alapítványnak élébe lépésére a növedékek felállítására nézve is, melyekre vonatkozólag a Tekint. Akadémia képviselője az intézkedést csakis az Akadémia számára kívánja fentartani és a kormány részére csakis annyit enged meg, hogy beleegyezésével fogja az Akadémia a tanárokat alkalmazni.

Ez is.

Ez is világos Mentetben van a végrendelkező szán-
dékával, most ezen ügyekre nézve az intézkedés a vég-
rendelet értelmében a kormányt illeti, s mert nem
szenvedhet kétséget, hogy egy országos tanoda felállítása
és fenvezése nem a Tekintetes Akadémia, hanem azt
és a kormány jogához tartozhatik, mely ezen jogát ak-
kor fogja gyakorolni, hogy az intézet a fennálló törvények
és rendeletek alapján a nagylelkű alapító szándéka ér-
telmében állíttassék fel, s mely különben is törvényeink
szerint az alapítványok érvényre juttatása s az alapí-
ók szándékával megegyező foganatosítása iránt intézked-
ni Ő Felsége legfőbb kegyúri joga alapján hivatva van.

Az alapító végrendeletének azon pontjában, melyben
a Tekintetes Akadémia igazgatóságát szándéka valósulá-
sa fölötti őrködésre kéri fel világosan kijelelte azon
hatáskör, melyet a Tudományos Akademiának szent.

Ez az ellenőrködés, nem pedig az intézkedés, mely
egy országos intézetnél csakis az ország kormányát illet
leg az 1848. 3. t. czikk 6. és 14 ik értelmében Ő C. és
apostoli Királyi Felsége vallás és közoktatási ügyi mi-
nisterének hatás körához tartozik. Ezen ellenőrködés más
alapítványnál, mint p. o. a gróf Sigray-féle alapítvány-
nál az Ország herczegprimását, a Csáky Retronella grófnő,
a Nádasdy gróf alapítványánál az alapító által kijelöltyond-
nokokat illeti, kiknek hatás köre az alapító levélben körül
vonaltatik s a kezelésnél zsinór mértékül szolgál.

Ily körülmények között azon reményemnek adhatok kifeje-
zést, hogy a Tek. Akademia képviselőjének azon kívánatától, mely
nek teljesítése nem nem jelentene egyebet, minthogy az akadé-
mia alapítványozói jogá érvényesítésének fejlétele már ezidő
szerint behözetkezett, – általam s a közalapítványi ügyigazga-
tóság által szerkesztett és /1/. alatt foltvő alapító levél tervez-
téhez hozzájárulni kíjveskedendik.

/1/. Ez mi az ellenőrzés gyakorlatának módját illeti, melyhez
az ügyigazgatóság által szerkesztett tervezet 6-ik pontjának
utolsó bekezdésében jelezetett, nincs észrevételem hogy az ülés
esen és naplózásban szabályozatlan, mi irányban felhívom a Tek.
Akademiát, mi szerint úgy a vagyonkezelése valamint a

Tekintetes

létesitendő tanintézet szervezének az e tekintetben szabályul szolgáló törvények szemmeltartásával leendő megállapitása végre az oktatásnak magyar nyelven és magyar szellemben adása körüli ellenőrzésnek mimódon gyakorlása iránt beese nézeteit velem a végre közölni ne terheltessék, hogy az alapitó levélnek ezen pontja a végrendelkező kifejezett szándéka a Tek. Tudományos Akadémia okaitása s a jelenálló törvények értelmében összhangzólag oly módon szövegeztessék, miszerint abból az ő Felsége kormánya mint intéző, a Tek. Tudományos Akadémia mint ellenőrző kedő és felügyelő s a Tekintetes Akadémia mint ellenőrző hatóság között a létesitendő a nőnevelésnek nemzeti szellemben gyarapitására nagy fontosságu intézet felvirágoztatására csak zsidóellenes irányban gyakorolható befolyásnak dije vétessék.

Budapesten, 1881. február 16. Trefort m. k.

164
1881.

Átiratnak az Akadémia ügyészének, oly kéréssel, hogy a benfoglalt ügyben véleményét e. hó [illegible] napjáig szíveskedjék közölni.

Budapest 1881. március 11-én.

Ifj. Szalkay Vilmos s. k.
főtitkár.

A m. tud. Akadémia tiszteltt mathematikai és természettudományi osztályának.

Én tisztelettel alulirt bátorkodom a m. tud. Akadémia tisz-
telt mathematikai és természettudományi osztályának
Wágner Lánlót a kir. Józsefmüegyetem nyilv. rendes tanárát
a levelező tagok sorába való szives felvételre ajánlani.
Ajánlatomat a következőkkel támogatom:

Wágner Lánlo' 22 év óta működik kiválo' szorgalommal
és kitartással a mezőgazdasági irodalom terén, miről elő
sorban a következő önálló nagyobb müvei tanuskodnak:

„A természettan elvei alkalmazásukban a gazdaságra, ki-
váló tekintettel Magyarország mezőgazdasági viszonyaira".
Budapesten, Heckenast (Franklin társulat) 1868. 8-ad rét, 340 oldal.

„Gazdasági müszaki vegytan". Kézikönyv felsőbb gazdasági
tanintézetek és akadémiák hallgatói, gazdák és iparosok szá-
mára. Budapesten, Heckenast (Franklin társulat) 1870. Nagy
8-ad rét, 423 oldal.

Ez emlitetteken kivül több német nyelven irt, szintén a
mezőgazdaság körébez tartozó önálló nagyobb müvei, melyek
nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is kiváló elismerés-
ben részesültek. Tanuskodik erről többek közt azon körülmény
is, hogy p. „gazdasági müszaki vegytan" czimü munkája hazai
gazdasági akadémiáink és illetve gazd. tanodáinkban tankönyv
gyanánt szolgál, egyéb müvei pedig rövid nehány év alatt
3-ik, sőt 5-ik kiadásnak is örvendenek.

Kiváló tevékenységet fejtett ki Wágner Lánlo' az iro-
szaki irodalom terén is. A „Gazdasági Lapok"-nak, a
„Természettudományi Közlöny"nek, a „Természet", a „Pester
Lloyd"nak, a bécsi „Neue freie Presse"nek és több francia
és német szaklapnak évek során rendes munkatársa; mint
egy 8 év óta pedig a „Gazdászati Közlöny"nek és utóbbi
években a „Földmivelési Érdekeink"nek és „Falusi Gaz-
dá"-nak felelős szerkesztője. 1867 óta évenkint ir a

a "Konen"-féle „Jahrbuch für österreichische Landwirthe" czímű évkönyv részére több nyomt. ívre terjedő, hazánk mező- és kőrgazdasági viszonyait tárgyaló czikkeket, melyek külön lenyomatban is megjelennek, kívánatának lévén Magyarország kőrgazdasági haladását a külfölddel megismertetni. Ugy szintén a budapesti kereskedelmi és iparkamara évkönyveiben, valamint egyéb külföldön megjelenő kőrgazdasági jelentésekben hasonló irányban évek során kőrnemükődik.

Wágner-Lánló az 1867-iki párisi, 1872-iki lyoni és 1873-iki bécsi világtárlatokon királyi biztosi és bíráló bizottsági tag minőségében működvén, ezen nemzetkőzi kiállításokról terjedelmes hivatalos jelentéseket készített, nemkülönben több izben gazdasági congressusokon alelnőki minőségben szerepelvén, ezekről szintén nyomtatásban megjelent relatiókat irt. Igy többek kőzt az országos gazdasági egyesület által a sörör- és erukoradó szabályozása tárgyában 1877-ben szervezett enquetdiszpalásoknál jegyzői minőségben működött.

Végül szabadjon még felemlítenem azon elismerések némelyikét, melyekben Wágner-Lánló kitűnő irodalmi tevékenysége folytán máris részesült. A magyar országos gazdasági egyesület megválasztotta igazgatósági választmányi tagjává, a párisi „Société nationale d'agriculture de France" — mely szervezetére nézve teljesen megegyez a párisi „Académie des sciences"-val (mindössze csak 52 rendes tagja lévén (v. ö. a mellékelt kis füzet 4. ívletve 31-ik oldalával) — levelező tagjává, a párisi „Société d'Acclimatation" magyarországi kültanácsának, a párisi „Société des Agriculteurs de France" osztrák-magyar birodalmi képviselőjévé, a bajor királyi gazdasági egyesület dísztagjává, a „budapesti kereskedelmi és iparkamara", továbbá a bécsi, prágai, rajnamelléki, lyoni, rio-janeiroi és számos egyéb bel- és külföldi egyesületek és társulatok levelező tagjukká.

Mindezeket előre bocsátva, megjegyzésemben mindenek előtt Wágner-Lánló teljes mértékben bírja azon qualificatiókat, melyek a tudomány terén évek során működő férfiút érdemesítik arra, hogy M. tud. akademiánk levelező tagjává megválasztassék: ezért is ajánlom pártfogoltamat a tisztelt osztály különös figyelmébe.

Kitűnő nagyrabecsülésem nyilvánításával

Budapest 887 febr. 18án

Kőrösy László
m. k. a. t. tag

Ed. pub. 22. 1881.

165.

III

1. 7

Wagner

Einladung.

Kraft des im September 1878 zu Florenz ihm ertheilten Mandats hat der geschäftsführende Vorstand der Deutschen morgenländischen Gesellschaft bestimmt, dass der fünfte internationale Orientalisten-Congress vom 12—17 September 1881 in Berlin abgehalten werden soll, und das Präsidium desselben an Professor Dr. Dillmann übertragen.

Unter dessen Vorsitz sind die Unterzeichneten zu einem Comité zusammengetreten, welches die nöthigen Vorbereitungen zu treffen sich angelegen sein lassen wird.

Nachdem durch Erlass vom 26 Januar d. J. auch die Allerhöchste Ermächtigung dazu ertheilt worden ist, beehrt sich nunmehr der Präsident und das Comité, die förmliche Einladung zur Theilnahme an dem hier in Berlin vom 12—17 September d. J. abzuhaltenden

Fünften internationalen Orientalisten-Congress

ergehen zu lassen.

Die Mitgliedschaft des Congresses und damit das Anrecht auf die Publikationen desselben wird durch Einzahlung von 10 Mark deutscher Reichswährung erworben.

Anmeldungen und Einzahlungen nehmen die F. A. Brockhaus'sche Buchhandlung in Leipzig und die Buchhandlung Asher & Co. in Berlin W. Unter den Linden 5 in Empfang. Die Mitglieder-Karten werden den Theilnehmern seiner Zeit zugesandt werden.

Man bittet, die Anmeldung zur Theilnahme an dem Congress nicht über den 1 August d. J. zu verschieben.

Alle diejenigen, welche auf dem Congress Vorträge zu halten, Mittheilungen oder Fragen an denselben zu richten oder sonst in irgend einer Weise die Zwecke desselben zu fördern beabsichtigen, werden gebeten, nicht später als bis zum 1 August d. J. dem Präsidenten oder einem derjenigen Comité-Mitglieder, deren Wohnungen unten angegeben sind, Nachricht darüber zukommen lassen zu wollen.

Berlin, den 18 Februar 1881.

Der Präsident und das Comité des 5. internationalen Orientalisten-Congresses:

Prof. Dr. Dillmann, SW., Grossbeerenstr. 68.

Prof. Dr. Dieterici in Charlottenburg, Hardenbergstr. 6.
Gymnasial-Director Dr. A. Kuhn.
Geh. Reg. Rath Prof. Dr. Lepsius.
Geh. Ober Reg. Rath Dr. J. Olshausen.
Prof. Dr. Sachau, W., Hitzigstr. 7.
Prof. Dr. J. Schmidt, W., Lützower Ufer 24.
Prof. Dr. W. Schott.
Prof. Dr. Schrader, NW., Kronprinzen-Ufer 20.
Prof. Dr. Weber, SW., Ritterstr. 56.

166
1881

Kivonat

a M. T. Academia 1887. február 28án tartott ösz-
ülésének jegyzőkönyvéből.

62. Ct II. osztály engedélyez Vécsey Tamás egye-
temi tanár részére, hogy Marcellus római jogtudósról kö-
lő dolgozatát a Dunajszky Vincze vándori pénzjutalékban
ok részére, hogy a vándori regestrumról szóló értekezését
a II. osztály egyik ülésén személyesen felolvashassa.

Ez engedély megadatik.

Fraknói Vilmos
pőtitkár

1881 II

167/1881

Császári és Királyi Főherceg!

Fenségés Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia Igazgató Tanácsa tartott ülésében, Fenségedet az Akadémia Igazgató Tagjává egyhangúlag megválasztotta, és azon kéréssel fordul Fenségedhez, hogy e választást kegyesen elfogadni méltóztassék.

Az Akadémia, alapszabályai által utasítva lévén, hogy az Igazgató Tanács tagjait oly férfiakból válassza, kiknek megnyerése által az Akadémia díszre és javára öregbedését várja": tőn óhajtja, hogy Igazgató Tagjai sorában helyet foglaljon Fenséged is, mint a ki nevének fényével, állásának súlyával, a haza érdekei és a nemzeti tudományosság ügye iránt gyakran tanusított lelkes buzgalmával, ezen tudományos intézet nagy nemzeti és művelődési feladatai megoldásában, jelentékeny szolgálatokat tehet; az Akadémia "díszre és javára öregbedését" kiváló mértékben eszközölheti.

De a Fenséged magas személye iránti hódolat mellett, az Akadémiát e választásban a hazafiúi kegyelet is vezérli.

Az Akadémia szervezésekor, fennállásának első negyed napján Kezetünk, Fenséged első emlékű Atyjában Pártfogóját tisztelhette; a mely állását — az 1825/7-ik évi XII. törvényczikk tanúsága szerint szavai szerint — „Nádorispán ő cs. k. főkegyessége, a haza és a magyar nemzet iránt velleszületett igaz hajlandósága szerint, önként vállalta magára, és — mint az Akadémia évkönyvei tanúsítanak — bölcs tanácsával, folytonos részvételével, áldozatosan és eredményteljesen támogatta be.

Az Akadémia meg van győződve, hogy Fenséged is „a magyar nemzet iránt velleszületett igaz hajlandósága szerint,” a választást elfogadni, és ezen tudományos intézetet magas pártfogásában részesíteni fogja.

Egyébként fogadja Fenséged hódoló tiszteletünk kifejezését.

Budapest 1881 február 20-án.

4ox. 1881

Nagyméltóságú Elnök Úr!

A posonymeggei régészeti és történelmi egylet elnöke Dr Ortvay Tivadar a /. alatt másolatban tisztelettel ide
/. 1 db rekesztett beadványában a magyarországi műemlékek ideiglenes bizottságához azon kérelemmel járult, hogy egy kebeléből ki„ küldendő" bizottság által Nagyszombatban a helyszinén megej"tendő" vizsgálat alapján" constatálja, valjon Nagy Lajos király a Popovics- vagy a Somogyi-féle házban halt e meg?-

A bizottság folyó évi Februar hó 5én tartott üléseben eren ügyet tárgyalván, abban összpontositá nézetét, hogy jólle„
//. 1 db het a //. alatt tisztelettel ide zárt értekezéssel körölt szobának rajza arra mutat, hogy az a XIV-ik században épült; de vaj„ jon eren szoba Nagy Lajos Király halálo„ zási szobája volt e?- azt csakis történelmi

adatok nyomán lehetne biztosan megállapitani.

Miután azonban történelmi adatok kuta-
tása a műemlékek bizottságának működési
körén kivül esik: – van szerencsénk Nagy-
méltóságodat tisztelettelyesen megkérni, mi-
szerint a magyar tudományos Akadémia
történelmi osztályát az iránt felhivni mél-
tóztassék, hogy ezen ügyet tanulmánya
tárgyává tenni – s a Nagy Lajos király
halálozási szobájának constatálására vonat-
kozó s netalán tudva levő adatokat a
posonymegyei régészeti és történelmi
egylettel annak idején esetleg közölni
szives legyék. –

Budapesten 1881 évi Február 18án

Henszlmann Imre
előadó

Nagyméltóságu Gróf Lónyay Menyhért Urnak,
a magyar tudományos Akadémia Elnökének
Budapesten

Másolat

A pozsony-vármegyei régészeti és történelmi egylet. Tekintetes Bírottság! — Midőn jelen tisztelettel-
jes átiratunkban Károlyi József egyesületi elő-
adónak Nagy Lajos királyunk nagyszombati
/. halálozási házára vonatkozó értekezését /. alatt
mellékelnünk, bátorkodunk a tekintetes Bíró-
ságot tisztelettel felkérni, szíveskedjék e dol-
gozatot oly czélból átlanulmányozni, hogy a
kérdéses s nem csekély fontosságú ügy végleges
elintézést érjen. — A pozsony-vármegyei régészeti
és történelmi egyesület e tekintetben meg arra
tisztelettel jes kérelemmel is bátorkodik a tekin-
tetes Bírottsághoz járulni, legyen kegyes ke-
beléből kis szakbírottságot kiküldeni, a mely-
nek feladata lenne, Nagyszombatban a hely-
színén a kérdéses ügyet tüzetes és behato
vizsgálat alapján constatálni, vajjon Nagy
Lajos Királyunk a Hoposvics- vagy a Somo-
gyi-féle házban halt meg. —

Ezen vizsgálat eredményétől függ, mely há-
zon marad meg továbbra is az emléktábla,
s mely házról vétessék le. — Az mint ma áll
a dolog, hogy t. i: két egymás mellett lévő
ház emléktáblával van ellátva, az mind
az idegenre, mind a helybeliekre nézve mél-
tán nevetségesnek tűnik. — Kérve kérjük
tehát a tekintetes Bírottságot, legyen

kegyes er ügyet komolyan felkarolni s
mielebb véglegesen elintézni.— Kelt
Posonyban a posony-vármegyei régészeti
és történelmi egylet 1880 évi Nov. 22-én tar-
tott közgyülésében.—

A posony-vármegyei régészeti és történelmi
egylet igazgató választmánya: Dr Ortvay
Tivadar s.k. elnök.— Dr Wagner Lajos s.k.
egyleti titkár.—

A magyarországi müemlékek fentartása es
Bizottságának.—

A másolat hitelére:
Henszlmann Imre előadó.

Ent. Feb. 23. 1881.

170.

Tisztelt Uram!

Vonatkozva f. évi február
20-án a M. T. Akadémia
hozzátétele megkeresésére,
van szerencsém a Pech Antal
akademiai tag, főbányatanácsos
által tekintetes közlemények
Tiszelt Uraságodnak rendel-
kezésére bocsátani.

Fogadja egyébkint kitünő
tiszteletem kifejezését.

Budapest 1887 március 31.

171

1881.

R. ACCADEMIA D'AGRICOLTURA
DI TORINO

N.° del Protocollo
Risposta alla lettera
del 188 N.°
Div.: Sez.:

Oggetto

Studio dell'anemia dei minatori

Allegati N.°

Torino, 20 Febbraio 1881

All'Ono Sig.r Presidente

Lo studio dell'epidemia svoltasi nei minatori del Gottardo mi condusse a fare dei confronti colle epidemie descritte in varie epoche negli operai di diverse miniere e tra le altre di quelle di Schemnitz. Di queste però non ho potuto avere che scarse notizie, sebbene mi abbiano persuaso che si trattava di anemia analoga a quella recentemente da me studiata. - Siccome di questa avrei scoperto la vera natura e trovato la sostanza per guarire i malati in brevissimo tempo, così interesserei la S. V. Illma a volermi provvedere del quadro anatomico e sinto= matologico più completo dell'anemia che si svolse in varie epoche tra i minatori di Schemnitz, indican= domi in pari tempo i metodi di cura adoperati ed i ri= sultati ottenuti.

Le sarò gratissimo se mi favorirà questi dati con qualche sollecitudine. - Intanto mi permetto di presentare a codesta Illustre Accademia copia

di alcuni miei lavori e tra gli altri quello fatto sulla malattia
che si svolge epidemica tra gli operai del Gottardo

Colla più alta stima mi professo

Devotmo

Dr E. Perroncito

Professore nella R. Scuola Sup.re Veterinaria
e Libero docente in Parassitologia nella
R. Università di Torino.

III osztály értekezlete 1881 14/III

Nagyv.
Frankovi V. fötitkár urnak

Péch Antal l. t.
ő ministeri tanácsos a felsőkereskedelmi Középiskolában megkívánt német nyelven a Selmecen uralkodó bánya-betegségek leírását, mit az pertractum elkészíteni vélelt átadni

Budapest 1881 márcz 31

Szabó
osztálytitkár

Ltsz. febr. 23. 1881.

171.

Méltóságos Szabó József
r. tag úrhoz, olykérésssel hogy az ügyben esetleg Péch A. l. t. tagtárs is értekezletbe helyeztessék.

Frankovszky
főnök.

Méltóságos
Péch Antal ur
ministeri tanácsosnak.

A benn foglalt okból arra kéretik, ha lehet, tán (Rumbauer által) mindjárt olvasni is fogja, mert Kérem hamar terjesztendő vagy 3 hét alatt

Visszaküldetik

Budapest 1881
márcz 7.

Szabó
osztálytitkár

Fordítás.

Turin Február 20. án 1881

Nagyságos s tisztelt Elnök Ur!

A Sz. Gothardi alaguton dolgozó aknászok közt kifejlödött betegséget tanulmányozván, összehasonlitások tat tevék azon jányványok közt, melyek különböző időkben különféle bányák munkásai közt uralkodtak. A bányák közt a Selymetrice vonatkozó adatokat is átkutattam, ahol ból azonban kevés tudomást meritkettem, s csak arról győződtem meg hogy az adatok, - az általam tanulmányozott vérszegénységhez (anemia) hasonló baja vonatkozók nak kell tartanom.

Ezen baj természetét kiismertem, s annak gyors orvoslását - ugy hiszem - feltaláltam; azért is kérem Kegyedet: legyen szives nekem megküldeni a Selymetri bányában uralkodó betegségek boncz s lelet (anatomicus et Sintomatologicus) tábláratát, kimutatván abban különösen s kimerítőleg a külön évek s évszakokban dülő vérhiány bajokat, miknek az ottani aknászok voltak áldozatúl esni, s az orvosszer, szert mely a baj leküzdésére használtatik, nem különben az eredményt mely a gyógykezelés következménye.

Egyébiránt tisztt. Kegyed különösen lekötelezendne, ha az ezzel kért adatokat minél előbb megküldené. Az alatt is bátorkodom a Kegyed által elnökölt tisztt. Academiának iratain egy részét - s ezek közt a Sz. Gothardi aknászok közt dülő bajra vonatkozót is - ezennel kódolatteljesen bemutatni; s a legnagyobb tisztelettel maradok

Nagyságos s tisztelt Elnök Ur

alázatos szolgája
E. Perroncito

REGIA UNIVERSITÀ DI PISA

UFFICIO DEL RETTORE

174.

Pisa, feb. 23. 1881.

Chiarissimo signore

Colgo questa occasione per

ringraziare l'Accademia per il

dono fattomi delle U. Revue :

e mi prendo anche la libertà di

rammentare che del IV° volume

dei Literarische Berichte, che

ci debbo alla benevolenza di esso

Accademia, ricevetti solo il primo
e il secondo fascicolo. Mi sarebbe
bene cariffimo l'avere anche i due
ultimi.

Leggo nella N. R. che la mia breve
nota sul Baldi fu presentata. Vor-
rei sapere se la stamperanno, o in
italiano o in ungherese, e se potessi
avere a suo tempo uno o due
estratti.

Mi spiace assai che alle nostre Accade-
mie non siano mai stati spediti gli At

atti di codesta illustre Accademia:
ora domanda se fosse possibile
di avere parte adesso, in cambio
degli Annali che già si pubblicano
da parecchi anni. Prima però di
parlare come relatore sarò molto
grato al Sig. prof. Franceschi
se egli vorrà darmene previamente
il suo avviso
Intanto con rispetto mi protesto
Dev. servo

Al ch. Sig. D.r P. Giuseppe Franceschi [illegible] Segr.
Segretario dell'Accademia
delle Scienze

Nagyméltóságú Elnök úr!

Az ablakbiztositás ideje bekövetkezvén, bátorkodom, ide mellékelve, a felszolitott üveges mesterek ajánlatait előterjeszteni.

Az eddigi eljárás szerint az Akadémiai Palotában levő ablakok biztositása napszámban átlagosan 65 f.- 70 ftba került egyszer, - ezen munka egy évben háromszor fordul elő, lehet tehát számitani hogy három évben egy ér alatt kerül 210 ftba, ehhez számitva az egy évben átlagosan 50 ftra rugható üveges számlát a tört üvegekről, teszen az ablakbiztositási és üveges munkák költsége egy évben 260 ftot, mely három részre elosztva körülbelül 87 ftot mutat ki, mint amennyibe eddig az egyszeri biztositás kerülhetett.

Mély tisztelettel folyamodom a Nagyméltóságú Elnök úrhoz hogy e tárgyban kegyesen határozni méltóztassék, miután az ablak biztositás még ezen a héten megkezdendő lenne.

Nagyméltóságú Elnök úrnak kiváló tisztelettel maradok

alázatos szolgája

Reinprecht József
gmdg.

Budapest 1881 évi február hó 28-án

Nagymélt[illegible]ágú

Gróf Lonyay Menyhért Urnak
a M. T. Akadémia Elnök Urának

Rainprecht Péter
gondnok

176/1881

elöterjeszti az ablak lisztozatára vonatkozó ajánlatokat.

3 darab ajánlat.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Kegyelmes Uram!

Beszhey Boldizsár XVIII. századbeli festőnek két képe van birtokomban, melyek egyike Kázmér lengyel királyt (valószínüleg III. Kázmért) másika pedig ennek nejét ábrázolja.

Az első kép az 1709 és 1776 közt élt festő egyik legkiválóbb művét képezi.

E két festményt azon körülménnyel van szerencsém Nagyméltóságod útján a Magyar Tudományos Akadémiának ajándékképen felajánlani, miszerint Nagyméltóságod azoknak elfogadása valamint az Akadémiában elhelyezett országos képtárban az adományozó megemlitésével való elhelyezése iránt intézkedni méltoztassék.

Kiváló tisztelettel maradtam

Budapesten. 1881. évi február hó 20-án.

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája

Pethő Lajos

Nagyméltóságu

Gróf Lónyay Menyhért,

a m. tud. akadémia elnöke, valóságos belső titkos tanácsos Urnak

Budapesten.

Utk. pleb. 24. 1881.

178.

Kivonat

A M. T. Akadémia 1887. február 28-án tartott összes ülés jegyzőkönyvéből

67. Olvastatik az Akadémia elnökeiből és tagjaiból álló nagy-gyűjtési bizottság következő jelentése:

Tekintettel arra, hogy az Akadémia a jelen évben lépi be munkásságának első félszázadát.

a) Felkéri az Akadémia Elnökét, hogy az ünnepélyes közülést megnyitó beszédében adja elő azon főbb eredményeket, melyeket az Akadémia munkássága az egyes tudomány ágakban terén felmutathat.

b) Azon óhajtását fejezi ki, hogy a nagy gyűjtésre egy jelentés, alapos képzettségek és bonyolódásoknak közre, mely az eddigi nagy gyűjteményben bemutatott főtárgyai jelenségek alapján, az Akadémia félszázados munkásságának képét állítsa elő; felhívja ezen egyes osztályok és bizottságok, hogy ezen jelentés elkészítését közreműködésükkel segítsék elő.

c) Indítványozza, szólítsanak fel az egyes osztályok, hogy akár pályázat, akár megbízás útján eszközöljék oly munkák megírását, melyek az egyes tudomány ágakban, különösen pedig a 66 korban mutatkozó fejlődését és történetét ismertessék, s egyúttal az Akadémia hatását is feltüntessék.

Az Akadémia mind ezen indítványokat helyeslését elfogadja, és az osztályokat felhívja, hogy

d) a nagy gyűjtésre közrebocsátandó jelentés elkészítését közreműködésükkel támogassák;

e) a tudomány történeti munkák létesítésére vonatkozó határozat valósítása iránt tanácskozzanak és megállapodásukat az ülésen elő terjesszék.

(Az ülés, mint a napi rendről kijövő jelentésből kitűnik.)

Fraknói Vilmos
főtitkár

Az a) alatt említett jelentést szerencsém lesz az osztályok apró elején bemutatni.

Pf.

1881 II

1801
/1881

A magyar tudományos

Akadémia Nagyméltóságu

Elnökségének

Budapesten

Kérem a magyar tudományos Akadémia Könyvtárát, hazánk e kiváló intézményét, hogy két olasz nyelven irt munkámat, melyek közül az egyik az Adriai, a másik a joniai tenger, rel foglalkozik elfogadni kegyes kedyék. Az első füzetben már 1863-ban kértem az adriai tenger part okszerü tengerészeti világit, ással való ellátását. Az akkori tengerészeti Minisztérium el, fogadta munkámat s komoly megfontolás tárgyává tette az abban foglaltakat. Most csak, nem húsz év mulva, végre való, sulni látom régi óhajtásomat általában mondhatni, hogy part, jaink jól vannak kivilágitva s megkönyitve a tengeri út kikö, töink felé, melyek mindjobban

kezdenek tért foglalni a világ
kereskedelemben.
A második „Portolano della Grecia"
czimü kötetben hydrographiai
leirását adtam a Kelléneh Klas-
sikus földjének és az előbeszéd-
ben elmondtam, hogy akarnám
valósitni terveimet. E „Portulano"
czimü munkámat már 1871-ben még
mint kéziratot „dicsérö megemlitéssel
tüntette ki a napolyi nemzetközi
tengerészeti-ipar-Kiallitás" 1873-ben
a fiumei magyar tengerészeti kor-
mánzóság közbenjárásával a mun-
kát sajtó útján is közzé tettem
s 1875-ben a párisi „Congrès in-
ternational des sciences géograph-
ques" szinten „dicsérö megemlités-
re" méltatta. Bár e két di-
csérö megemlités nagyon hizel-
gö volt rám nézve mégis az
elsö sorban tengerész Angolország
elismerése volt lehetö legszebb
kitüntetésem. Az angol Ad-
miralitás a hajósok hasznára
látára szokott közzé tenni
minden tengerre vonatkozólag.

A londoni „ Mediterranean pilot 1880-iki III-ik kötete the adriatic sea Ionian Islands, the coasts of Albania and Greece to Cap Malea with Cerigo Island &c its from parious sources

Published by ordre of the Lords commissioners of the Admiralty London 1880 " czim alatt közlött ér. tekezésének elöszavában az általam irt „portolano"-ról kivánóan diesérö" megemlékezés olvasható s a joniai tenger leirásánál szórol-szóra le vannak forditva az én atmospherikai és hydrographiai eszméim annál nagyobb e kitüntetés, mert az angolok fél század óta, mióta a joniai szigeteken uralkodnak rendkivül kiismerték a tengert

E siker bátorit arra, hogy e két müvemet megküldjem az Akadémia Könyvtárának kérvén azoknak szives elfogadását.

Melyek után a magyar tudományos; akadémia Nagy-

Érd. febr. 25. 1881.

182.

méltóságu Elnökségének
maradok mély tisztelettel
Fiumében februarius 14-en 1881

(

alázatos szolgája

Budaheggyi Lauer János Károly
Ellentengernagy.

~~Tekintetes Akadémia!~~

Nagyságos Úr!

A M. T. Akadémia
köréhez fogadja am
~~nagybecsű~~ gyászát két
tördemi emlékjel, melyet
a M. T. Akademiának
folyamában méltóságos,
és Nagyságod óhajtása
szerint, az Akadémia
kolozsvári palotájának fentar-
tása mellett, az ország
képviselőinek adta át.

Fogadja ezzel kapcsolatos
Budapesten 1881 február 26.

Nagyságos Podhragyi Popper Lipót Úrnak.

183.
1861

Nagymélt.ságú K. Igazságügyminiszter s akademiai
Másod-elnök úr
Kegyelmes Uram!

A m. tudományos Akademia Ügyészi hivatalának múlt 1880 évbani
előlegezett költségei fedezése van szerencsém mielőbbi
kegyes kiutalványozás végett — f.a.
Egyuttal pedig a' vidéken tartózkodó felmerülő
kisebb kiadások fedezésére kiutalványozott 200 frtról elszá-
molásomat kegyes felülvizsgálatra ff. a.
Excellentiádnak ezennel kitüntetéssel vagyok
mély tisztelettel Maradván
Excellentiádnak
Budapesten 1881 febr 6án
alázatos szolgája
Dinka Károly
akad. Ügyész

V. febr. 7 1881

Nagyméltóságú

Dr Pauler Tivadar úr

m. k. Igazságügyminister ő Excja

Budapest, Akademia Magyar elnöke

ő Excellenciájához

Jelentése.

Klinka József akademiai ügyész

nek

185/1881

Mellyel az akademia ügyészi hivatala

nak Muzeói Könyvtári Segédtiszt ő Gá

vájdeum felmerült kiadásokfedezésére

kincstárilag 200 frtról szóló számadását

miel[ő]tt legyes elintézés végett be

mutatja. –

Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatási Ügyi
M. K. Minisztérium

Ezennel van szerencsém
a f. évi januári 3-án kelt
37651/1880, szám alatti leirat
kapcsán átküldeni párisi
Pindar-codexet, az Akadémia
könyvtárának nyilvántartása
mellett, kérelemmel együtt,
küldetni.

Fogadja stb. Kir. Minisztérium
kiváló tiszteletem kifejezését
Budapest 1881 évi február 28.

187

1881

Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatási Ügyi
M. K. Miniszter úr!

Voratkozva Nagyméltóságod
nak f. évi januári 19-én 1761
szám alatt ~~kelt alatt kiírt~~
a M. T. Akadémiához intézett
leiratára, az szerencsém jelen-
teni, hogy az Akadémia könyv-
tárában ~~At~~, Aquinói szent
Tamás művei kéziratai
Kéziratok nem találtatnak.

Fogadja Nagyméltóságod
kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Budapest 1881 február 28-án

Ehrenfeld Ignác alig

1849
1881.

Nagyméltóságú főtisztelő-ijar- és Kereskedelem-ügyi
M. K. Minister úr!

Nagyméltóságod f. évi januá
5-én, 38544/1880 szám alatt,
a M. T. Akadémiához intézett
leiratában, felhívni méltóztatta
az Akadémiát, hogy a phylloxera-
kérdés tanulmányozására egy
külön állandó bizottságot alakítson,
jót.

Ezen fontos ügyben, az
Akadémia III osztályát véleményadásra
felszólítani. Az osztály Külön
albizottságot küldött ki ezen
kérdés megvitatására, és
a melynek
véleményét az Akadémia mai
napon tartott ülése elébe
mutattatott be, és ennek
alapján van szerencsém
az Akadémia megállapodását
a következőkben előterjeszteni:

Az Akadémia közlekedésügyének
ismeri minden a közügyet érdeklő kérdés megoldásához,
a mennyiben ezirányú megkeresés
történik, véleményével hozzájárulni. Tekintettel a phylloxera-
kérdés nagy közgazdasági fontosságára, két egy állandó
bizottságot alakítani, mely

190
1887

Elnöki irja alá.

Nagyméltóságod kívánsága szerint, külön

ezen ügyes folytonosan, hogy
lemmel kísérje, és tanulmá-
nyainak eredményével a
magas kormányt törekvéseiben,
támogassa. De ezen meggyő-
ződésben van, hogy minél a
phylloxera ügy súlypontja ez
kísérletekre helyezendő, a bi-
zottság működése csak úgy igazán
megfelelő eredményt, ha a bi-
zottság tagjai időnként a hely,
színén tekintetének és tapasztalatok
és megfigyelésekre.

Ők Akadémia emelkedett
ezen kérését intézi Excellen-
tádhoz, vajjon ~~[illegible]~~ a felállí-
tandó bizottság szaporításra-e
ena, hogy a kiküldetésekhez
és észleletekhez ~~[illegible]~~
költségekre, Excellentiád saját
tárcájából dotatiójából ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ nyújtható-e fedezetet?

Egyúttal az Akadémia arra
nézve is felvilágosítást óhajt
nyerni, hogy a felállítandó
akadémiai bizottságot Excellen-
tiád minő viszonyba óhajtaná
tenni az Excellentiád által
felállítot kísérleti állomás-
hoz, továbbá az országos phyllo-
xera bizottsághoz, végre saját
kiküldetéseinkhez.

Fogadja ezzeltmás Nagyméltóságod kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapest 1887 február 28.

3763

Smithsonian Institution,

Washington, D. C., January 1, 1881.

A revision of the list of Foreign Correspondents having become necessary, the accompanying circular is forwarded to you with the request that the blanks be filled up and the circular returned to us by mail as soon as possible.

No publications of the Smithsonian Institution will be sent until a reply is received.

SPENCER F. BAIRD,

Secretary Smithsonian Institution.

Čt. máj. 2. 1881.

191

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Tiszteletes Uram!

Az akadémia I osztálya részéről „a Bora-Budur" czimü értekezésemért 64 forintyi tiszteletdijban részesültem, mely összeget ezennel Nagyméltóságodnak van szerencsém átküldeni azon kéréssel, hogy azt a Réguly-alap gyarapítására fordítani méltóztassék.

Fogadja őszinte, mély tiszteletem kifejezését, melylyel maradtam

Excellentiádnak

Budapest 1881 február 27-ikén

alázatos szolgája

Gr. Zichy Ágoston.

Ft. maj. 2 1881.

192.

Ft 64 forint a pénz-
tárba küldeni.
1881. május 2. 192. sz.
Kiadási
Pénztár

Nagyméltóságú Vallás- és Közoktatási
Minisztériumi M. K.
úrnak!

Ponori Thewrewk
Emil akadémiai levelező
tag Festus munkájának
kiadásában, a correct
szöveg helyreállításá-
ból a nápolyi királyi
könyvtári Farnesianus
IV. A 3. jelzésű Codexét is
felhasználhassa: kérem
Excellentiádhoz, hogy ezen
Codexnek a M. T. Akadémia
használatára való meg-
küldését a cs. és k.
Külügyminisztérium által
kieszközölni méltóztassék.
Fogadja Nagyméltóságod
kiváló tiszteletem kifejezését.
Budapesten 1877 március 7.

Festus-

Elnökünk

alá.

193
1881

Nagyságos Főtitkár Úr!

Alulírt azon kéréssel járul a magyar tudományos Akadémia nagyságos Főtitkára elé, hogy a nápolyi Múzeum "IV A. 3" jegyű codexét, a Jestus-t tartalmazó Jamnesianus-t egyhasi használatra megkoszatni méltóztassék.

Nagyságos Főtitkár Úrnak

Budapesten 1881. március 2.

a kérelmező szolgája

Ponori Thewrewk

Emil

Ed. mag. 3. 1881

193

Kivonat

A M. T. Akadémia 1881. február 28-án tartott összesülése
ről jegyzőkönyvéből.

38. Sörösban jelenti Fabricius Károly lev. tagnak febr.
2-án Fóth Károly lev. tagnak febr. 3-án Révész Imre lev.
tagnak febr. 13-án Szabó Imre tiszteleti tagnak febr. 28-án
beküldetnek elhunytát.

Az Akadémia fájdalmas részvéttel veszi tudomásul
ezen, nemkülönben irodalmi érdeme és nemzeti szellem által
kiválló tagjainak halálát, és felhívja az első illetőleg a II.
osztályt, hogy az emlékbeszédek megtartásra irányuló indítványokat

Pulszky Ferencz
főtitkár

Fraknói Vilmos
főnök

Fraknói

195
58 Ltr.

Függő ügyek

A M. T. Akadémia 1881 február 28án tartott ösztönítés jegyzőkönyvéből.

67. Olvastatik az Akadémia elnökéből és titkárából álló nagygyűlési bizottság következő jelentése:

Tekintettel arra, hogy az Akadémia a jelenében sőt még inkább munkásságának első századát

a) Sétkéri az Akadémia elnökét, hogy az ünnepélyes közülést megnyitó beszédében adja elő azon főbb eredményeket, melyeket az Akadémia munkássága az egyes tudományszakok terén felmutathat.

b) Azon alkalmat fejezzék ki, hogy a nagy gyűlésre egy jelentés készíttessék és bocsáttassék közre, mely az eddigi nagy gyűléseken felolvasott közlemények jelentésén alapuljon az Akadémia tudományos munkásságának teljes áttekintése előtt; felkéressenek, azonfelül osztályok és bizottságok, hogy ezen jelentés elkészítési közre működésükkel segítsék elő

c) Indítványozza, szólíttassanak fel az egyes osztályok, hogy akár pályázat, akár megbízás útján fejtegetés alá vétessenek oly munkák megírásai, melyek az egyes tudományszakban, határkőnek, az újabb korban uralkodó fejlődésének és történetének ismeretesek, s egyúttal az Akadémia tanácsát is jelöljék.

Az Akadémia mind ezen indítványokat helyeslését elfogadja, és az osztályokat felhívja, hogy

a) a nagy gyűlésre közrebocsátandó jelentés elkészítését közreműködésükkel támogassák;

b) a tudományos munkák közrebocsátására vonatkozó határozat valósítása iránt tanácskozzanak és megállapodásaikat az ősszel ülés elé terjesszék.

Fraknói
főtitkár

Az osztályok említett jelentései szerencsém lesz az osztályoknak április elején bemutatni.

Fr.

III osztály

III ofp. 3ik érkeztem
1881 marc. 14.
4 pest

196
67 Ak.

Tiszt ürikk.

A M. T. Akadémia 1881. február 28-án tartott ülése
ülés jegyzőkönyvéből.

Ő. Olvastatik az Akadémia elnökeiből és tiltá-
saiból álló nagy-gyűlési bizottság következő jelentése:

Tekintettel arra, hogy az Akadémia a jelen évben
ötöd ik munkás ságának első félszázadát

A Tiszteli az Akadémia elnökét, hogy az ünnepélyes
közülése megnyitó beszédében adja elő azon főbb eredményeket, melyeket az Akadémia munkássága az egyes tudomány szakok terén felmutathat.

B) Azon alapszabályi rendelkezés, hogy a nagy gyűlésen egy jelentés olvasásáról és bocsátassék közre, mely az előbbi nagygyűlésekben bemutatott pályiratai jelentések alapján, az Akadémia jótékonyabb működésének képét állítsa elő; tekintetben, az egyes osztályok és bizottságok, hogy azon jelentés elkészítését közreműködésükkel segítség elő.

C) Indítványozza, jótékonyaink fel az egyes osztályok, hogy akár pályázat, akár megbízás utján ösztönözzék olyan munkák megírását, melyek az egyes tudományszakoknak, azonkívül az újabb korban mutatkozó fejlődését és történelmi jelentőségét, egyszersmind az Akadémia czélját is feltüntessék.

D) Az Akadémia mind ezen indítványokat helyes-
lését elfogadja, és az osztályokat felhívja, hogy

a) az nagygyűlésre közrebocsátandó jelentés elkészítése, és közreműködőket kinevezzék.

b) az tudomány történeti munkák készítésére vonatkozó határozatot valósítsa minél hamarabb és megállapodásukat az ülés elé terjesszék.

Fraknói Vilmos
főtitkár

Az előadás említett jelentését tudomásul veszi a
gyűlés és elrendeli annak bemutatását.

fv.

I osztály

1961

Les Publications historiques et archéologiques

DE L'ACADÉMIE DES SCIENCES à BUDAPEST

aux prix réduits.

= Les prix réduits ne seront en vigueur que jusqu' à la fin de Mars 1881. =

1 Mark = 50 kr. ö.-u. W.

M. Pf.

Monumenta Hungariae historica:

Series I. Diplomataria. Tom. 1—26.
» II. Scriptores. Tom. 1—29. 32. (Tom. 30. 31 noch nicht erschienen.)
» III. 1. Monumenta comitialia Hungariae. Tom. 1—6.
» III. 2. » » Transilv. Tom. 1—4.
» IV. 1. Acta extera: reges stirpis Andegavensis. Tom. 1—3.
» IV. 2. » » Mathias a Hunyad. Tom. 1—4.

Zusammen 73 tomi in 74 voll. 8 maj. Pest 1857—1879. Broch. *Soweit erschienen.*

Der bei weitem grösste Theil dieser wichtigen, noch wenig bekannten Publicationen der ungarischen Academie ist in lateinischer Sprache.

Preis der ganzen Sammlung statt 440 M.: 250.—

Series Einzeln zu folgenden Preisen:

a I. Diplomataria. Tomus I—IV. Documenta Hung. historiam illustrantia 1441—1652) e tabulario regio Bruxellensi edid. Mich. Horváth. 4 voll. maj. Pest 1857—59. 15.—
490 latein., deutsche, span. u. französ. Actenstücke.

nus V. Documenta (annorum 1521—1717) e tabulariis et bibliothecis ndinensibus edid. E. Simonyi. 8. Pest. 1859. 4.—
50 latein. u. engl. Actenstücke.

nus VI—XIII. XVII. XVIII. XX. XXII. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus (a. 890—1301). Edid. Gust. Wenzel. Complet 12 vol. 8 maj. Pest 1860—74. 50.—
Mehrere Tausend latein. Actenstücke. Ein unentbehrliches Supplement zu dem grossen Codex diplom. von G. Fejér.

Tomus XIV. XV. Diplomatarium Alvinczianum (1685—88). Edid. Alex. Szilágyi. 2 voll. 8 maj. Pest 1870. 8.—
Ungarische u. latein. Documente.

— Tomus XVI. Epistolae dipl. Papae Pauli III. et Card. Alexandri Farnesis ad res Hungaricas pertinentes (a. 1335—1549). Edid. Leop. Óváry. Gr. 8. Budapest 1879. XXXVI und 214 Seiten. 4.—
208 ausschl. italien. und latein. Briefe.

— Tomus XIX. Codex epistolaris Petri Pázmány Cardin. Edid. G. Frankl. Vol. I. (1605—25). 8 maj. Pest 1873. 6.—
381 latein. Briefe.

— Tomus XXI. Actenstücke zur Gesch. des Bündnisses des Fürsten Georg I. Rákóczi von Siebenbürgen mit den Franzosen und den Schweden im 30jähr. Kriege. Herausgeg. von Alex. Szilágyi. gr. 8. Pest 1874. 491 Seiten 4.—
382 latein., deutsche oder französ. Briefe. (Titel u. Vorrede ungarisch.)

— Tomus XXIII. Okmánytár II. Rákóczy György (Urkundenbuch des Fürsten Georg II. Rákóczy von Siebenbürgen 1648—1660). gr. 8. Pest 1874. 740 Seiten. 6.—
380 ungar. u latein. Briefe etc.

M. Pf.

Series I. Diplomataria. Tomus XXIV. A két Rákóczy György fejedelem családi levelezése. Szerkeszté Szilágyi Sándor. g. 8. Pest 1875. 644 Seiten u. Facsim. 8.—
Gegen 700 ungar. Briefe etc. a. d. J. 1632—60.

— Tomus XXV. Nic. Oláh codex epistolaris ab a. 1526—38. Edid. Arn. Ipolyi 8 maj. Pest 1876. XL, 639 Seiten. 6.—
Ausschl. latein. Briefe, nur Titel u. Vorrede ungarisch. Enthält auch den gelehrten Briefwechsel des N. O. mit Erasmus und vielen anderen Gelehrten Deutschlands, der Niederlande etc.

Codex diplom. Hungaricus Andegavensis Edid. J. Nagy. Tom. I. (1301—21). gr. 8. Budapest 1878. 678 Seiten. 8.—
590 latein. Documente in extenso mit Register.

Series II. Scriptores. Tomus I. Georgii Sirmiensis (capellani Ludovici II. et Joannis regum Hung.) memorabilia sui temporis (1484—1543). E cod. Vien. edid. G. Wenzel. 8 maj. Pest 1857. 4.—
Nur Titel u. Vorrede ungar., der Text latein.

— Tomus II—VI. IX. X. XIX. XX. XXV. XXVI. XXXII. cont. An. *Verancii* (archiepiscopi Strignon., locumtenensis regii et ad Portam Ottom. legati) opera et epistolae 1538—73. Edid. Lad. Szalay et Gust. Wenzel. *Complet:* 12 voll. 8 maj. Pest. 1857—75. 50.—
Fast ausschl. in latein. Sprache. Bd. III—V. enthalten die Gesandtschafts-Berichte aus Constantinopel, Bd. VI—XI. den ausgedehnten Briefwechsel, Bd. XII. ein Register.

— Tomus VII. Gr. *Illésházy* István nádor följegyzései 1592—1603., és *Hidvégi* Mikó Ferencz históriája 1594—1613. Közli Kazinczy Gábor. gr. 8. Pest 1863. 331 Seiten. Vorwiegend ungarisch. 4.—

— Tomus VIII. *Rozsnyay* Dávid (az utolsó Török deák) történeti maradványai. Kiadta Szilágyi Sándor. gr. 8. Pest 1867. 544 S. Mit Suppl. Pest 1871. 4.—
Durchaus ungarisch. Zur Gesch. d. Türkenkriege im 17. Jahrh.

— Tomus XI. Altorjai B. *Apor* Péter munkái. Közli Kazinczy Gábor. gr. 8. Pest 1863. 484 Seiten. 4.—
I. Lusus mundi prout in Familia Aporiana et in reliquis ejdem sanguine junctis incl. familiis — — (1727). II. Synopsis mutationum aetate mea in Transylvania et progressus vitae meae. Ferner zwei ungar. Schriften des Baron P. Apor von Altorja, zur Gesch. Siebenbürgens.

— Tomus XII. XIII. XIV. Joa. Mich. Bruti rerum Ungaricum libri XIV. (1490—1552.) Edid. Franc. Toldy. 3 voll. 8 maj. Pest 1863—1877. Ueber 1400 Seiten.
Latein. (nur Titel u. Vorrede ungar).

— Tomus XVI. Franc. Forgachii (cancellarii Ferdinandi I., antistitis Varadin.) rerum Hung. sui temporis (1540—72) commentarii. Edid. Fid. Majer. 8 maj. Pest 1866. LXXXVIII, 553 Seiten. Latein.

— Tomus XVII. Joa. *Decii* Baronii comment. de rebus Ung. 1592—1598. Edid. Fr. Toldy. 8 maj. Pest 1866. LXXX, 328 Seiten.
Text latein., Titel u. Einleitung ung.

— Tomus XV. XVIII. XXIII. (in 2 voll.) XXIV. Késmárki *Tököly* Imre naplói, leveleskönyvei és egyébemlékezetes irásai. Közli: *Nagy* Joan, *Torma* Károly, *Thaly* Kálm. 5 voll. gr. 8. Pest 1863—73. Ueber 2400 Seiten. 20.—
Tagebücher, Briefe etc. zur Geschichte Emerich Tököly's 1670—1705. Ungarisch.

— Tomus XXI. XXVIII. XXIX. Steph. Szamosközy, Historia Hung. et Transilv. 1566—1603. Edid. Alex. Szilágyi. 3 voll. 8 maj. Pest 1877. Gegen 1000 Seiten. Titel u. Einleitung ungar., Text latein.

— Tomus XXII. Kritobulosz, II. Mehemet élete. (saec. XV.) Fordit. Szabó K. gr. 8. Pest 1875.

— Tomus XXVII. Történelmi naplók 1663—1719. Közli Thaly Kálmán. gr. 8. Pest 1875.
Memoiren zur Gesch. der Rákóczy'schen Unruhen. Seite 1—256 ungar. (G. Ottlik, Bártfa, Graf Mich. Teleki), Seite 257—607 lat. u. deutsch (Joa. Tsétsi, Steph. Bivolinyi, G. J. Ritter). Aus den Handschriften.

197/1881

12

Les Publications historiques et archeologiques de l'Académie des Sciences à Budapest.

	M. Pf.
Series III. Monumenta comitialia Regni *Hungariae. Magyar* országgyülési emlékek. Szerkeszti Fraknói Vilmos. Tom. I—VI. (1520—1581.) gr. 8. Buda-Pest 1874—79. Ueber 3700 Seiten. Fast nur latein. Documente.	44.—
— Monumenta comitialia Regni *Transylvaniae. Erdélyi* országgyülési emlékek. Szerkeszti Szilágyi Sándor. Tom. I—IV. (1540—1601). gr. 8. Budapest 1877. Ueber 2300 S. Mit zahlr. lat. Documenten.	24.—
Series IV Acte Extera hist. Hung. tempore Regum stirpis *Andegavriensis* illustr. (1268—1396). Edid. G. Wenzel. 3 voll. 8 maj. Budapest 1874—76. Gegen 2000 S. Die Sammlung enthält ausschl. latein. Urkunden (über 1400 in extenso).	24.—
— **Acta extera** historiam Hung. tempore Regis *Mathiae a Hunyad* illustrantia (1458—90). Edid. J. Nagy et Alb. Nyáry. 4 voll. 8 maj. Budapest 1877. Ueber 1100 latein. u. ital. Documente.	16.—
Actes et documents p. s. à l'histoire de l'alliance de George Rákóczy, prince de Transylvanie, avec les Français et les Suédois dans la guerre de 30 ans. Publ. par A. Szilágyi. gr. 8. Budapest 1874. 491 S.	8.—
Archivum Rákóczianum. Series I. Had- és belügy. Szerkeszti Thaly Kálmán. 7 tomi (1703—12). gr. 8. Budapest 1873—79. Ueber 4250 S. Briefwechsel des Fürsten Franz II. Rákóczi in Kriegs- u. innern Angelegenheiten, herausg. von Kol. Thaly. Vorwiegend ung.	32.—
— Series II. *Acta extera* historiam Principis Francisci II. Rákóczy illustrantia e Tabulario Regio Londinensi edid. E. Simonyi. 3 voll. 8 maj. Budapest 1872—76. 1800 Seiten. Gegen 900 französ. u. engl. (von Hamel Bruyninx, Stepney etc.) Gesandtschaftsberichte.	15.—
Rákóczy F., princeps Franciscus, confessiones et aspirationes principis christiani. E cod. bibliothecae nation. Paris. edidit Acad. scient. Hung. 8 maj. Buda-Pest 1876. 592 Seiten. Enthält die Selbstbiographie des Fürsten bis zu seinem Aufenthalt in der Türkei (1718) und eine ascet. Schrift desselben: aspirations d'un prince chrétien (lat. u. franz.)	8.—
Archiv für ung. Gesch.: Magyar történelmi tár, herausg. v. d. ung. Acad. d. Wiss. Die cpl. I. u. II. Reihe in 25 Bänd. Mit Taf. 8. Budapest 1856—78. Broch. (M. 120.)	60.—
Reiches Material vorwiegend in latein. u. ital. Sprache f. d. ältere ungar. Gesch. Der 2. Bd. enthält 100 ungar. Siegel in Kupferstich, der 14. 24. 25. Bd. die Berichte des Marino Sanuto 1496—1526, herausg. von Gust. Wenzel. Die bedeutendsten ungar. Historiker: Nagy, Horváth, Szilágyi, Szatmáry, Érdy, Fraknói, Podhraczky, Toldy etc. waren Mitarbeiter. So vollständige Reihen sind selten.	
...menta Hungariae archaeologica: Magyarországi régészeti emlékek. Tom. ...III. p. 1 2. gr. 4. Budapest 1869—79. Soweit erschienen.	52.—
Herausg. von der archäolog. Commission der ungar. Academie. Enthält fast ausschliess. grössere Arbeiten von J. Henszlmann z. Gesch. d. kirchl. Kunst in Ungarn. Ein Prachtwerk mit *49 vorzügl. Stahlst. u. Chromos* und mehreren hundert vortreffl. Holzschnitten. Text in ungar. Sprache.	
...ublicationen der arch. Commission d. ung. Acad. d. W.: Archaeologiai Közlemények. 12 Bde. Mit 112 Tafeln und vielen hundert Holzschnitten. fol. Pest 1859—79. Im Buchhandel nicht mehr vollständig zu haben. Text. in ungar. Sprache.	80.—
Geschichtsquellen ungarisch-türkische: Török-Magyarkori történelmi emlékek. Herausg. von. A. Szilády u. A. Szilágyi. I. osztály: okmánytár (Diplomataria). 9 Bde. u. Reg. gr. 8. Budapest 1863—73. Gegen 5000 S. (M. 72.)	36.—
Vorwiegend ung., doch auch viele lat. Briefe etc. aus der Zeit von 1550—1685.	
...x alphab. Codicis Diplomatici Hungariae per *Georgium Fejér* e. Jussu Academiae Scient. Hungaricae conc. *Maurus Czinár*. Mit erläut. Vorwort in latein. u. ungar. Sprache. gr. 8. Pest 1866. XIII. u. 549 S.	4.—
...jér Codex diplom. Hungariae. Tabula chronologica tomos, volumina et ...ginas indicans, a quibus diplomata certorum annorum incipiunt. Edid. *...rd. Knauz*. gr. 8. Pest 1862. 44 S.	—.60
...rdy J. De tabulis ceratis in Transilvania repertis. Latein. u. ungar. Text ...it 6 färb. Steindrucktafeln. Pest 1856. 8. 21 S.	1.—

Budapest, en octobre 1880.

F. F.

Afin de faciliter l'acquisition des ouvrages de l'Académie Hongroise des Sciences aux bibliothèques de l'étranger, la librairie soussignée a résolu d'accorder aux bibliothèques une réduction de prix extraordinaire. En vous en faisant directement part, nous vous prions de vouloir bien nous faire parvenir votre commande également par la voie directe, car nous ne pouvons accorder cette faveur pour la voie de la librairie. Nous remettrons

a) **Les Monum. Histor. Hungar. 7; Vol. au lieu de 250 Marks** . . . . . **150 Marks**

b) **Un choix de 20 volumes et audessus, par volume** . . . . . **3 M**

c) **des ouvrages ou volumes particuliers aux prix ci-spécifiés.**

Si les honorées directions voulaient se faire une idée sur la valeur litéraire de ces ouvrages, nous appelons leur attention à l'appréciation critique des »**Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung**« (parue dans la I. livr.), de même qu'aux critiques, parues, de temps en temps, dans la »**Histor. Zeitschrift de Sybel.**«

La librairie de fonds de l'Académie Hongroise des Sciences.

Tom. 22.

Kritobulosz. II. Mohamed élete (s. XV.) Trad. per K. Szabó.

Tom. 27.

Történelmi naplók 1663–1719. Ed. C. Thaly

Series III. a) Monumenta comitialia Regni Hung. Ed. G. Fraknoi. Vol I–VII

b) Monumenta Comitialia Regni Transylvaniae. Ed. A. Szilagyi. Vol I–VII.

Series IV. a) Acta extera Histor. Hung. tempore Regum stirpis Andegavensis

ill. 1268–1396. Ed. G. Wenzel, 3 vols.

b) Acta Extera Histor. Hungar. tempore Regis Mathiae a Hunyad

ill. 1458–1490. Ed. Nagy et Nyáry. 4 vols.

Codex diplom. Hungaricus Andegavensis. Ed. E. Nagy. Vol. I. II.

Archivum Rákóczianum. Ser. I. 7 vols Ser. II. 3 vols.

Rákóczi II. princeps Franciscus, Confessiones et aspirationes principis christiani. E

cod. bibl. nation. Paris. 1 vol.

Magyar Történelmi Tár. Budapest 1856–1878. 25 Vols.

Monumenta Hungariae archaeologica. Budapest 1869–1880 4 vols.

Archaeologiai Közlemények. Budapest. 1859–1880. 13 vols.

Török-magyarkori Történelmi Emlékek. Budapest 1863–1873. 9 vols.

Index alphab. Codicis dipl. Hungariae per G. Fejér e. Fasse Academiae Scient.

Hung. conc. M. Csinár. 1 vol.

G. Fejér G. Codex dipl. Hungariae. Tabula chronol. tomos, volumina et pag.

indicans a quibus dipl. certorum annorum incip. Ed. F. Knaus. 1 vol.

Erdy J. De tabulis ceratis in Transylvania repertis. 1 vol.

Codex Cumanicus bibl. ad templum divi Marci Venetiarum. Ed. G. Kuun. 1 vol.

Budenz Jos.: Lexicon linguae hungaricae cum linguis Ugricis comp. 1 vol.

Corpus grammaticorum linguae hung. veterum. Ed. F. Toldy 1 vol.

Forma K. Repertorium ad literaturam Daciae archaeolog. et epigr. 1 vol.

Icones selectae Hymenomycetum Hung. Ed. C. Kalchbrenner 4 fasc.

Observationes meteorologicae. Red. H. Krusper. Tom. I. Ann. 1841–49.

Les publications histor. et archéolog. de l'Académie des sciences a Budapest.

* Monumenta Hungariae historica.

Series I. Diplomataria.

Tom. 1–4.

Documenta Hung. histor. illustr. (1441–1652) e tabulario regio Bruxellensi. Ed. M. Horváth 4 vols.

Tom. V.

Documenta (1521–1717) e tabularüs et biblioth. Londinensibus. Ed. E. Simonyi

Tom. 6–13. 17. 18. 20. 22.

Codex dipl. Arpadianus contin. (890–1301) Ed. G. Wenzel. 12 vols.

Tom. 14. 15.

Diplomatarium Alvinczianum (1685–1688) Ed. A. Szilágyi. 2 vols.

Tom. 16.

Epistolae dipl. Papae Pauli III. et Card. A. Farnensis ad res Hungaricas pertinentes (1535–1549) Ed. L. Óváry

Tom. 19.

Codex epistolaris Petri Pázmány Card. Ed. G. Frankl. vol. I.

Tom. 21.

Actes et Documents pour servir à l'histoire de l'alliance de George Rákóczi, prince de Transylvanie avec les Français et les Suédois dans la guerre de 30 ans. Ed. A. Szilágyi.

Tom. 23.

II. Rákóczi Gy. diplom. összeköttetései. Ed. A. Szilágyi.

Tom. 24.

A két Rákóczi Gy. fejedelem családi levelezése. Ed. A. Szilágyi

Tom 25.

N. Oláh codex epistolaris ab a. 1526–1538. Ed. A. Ipolyi.

197/1881

Series II. Scriptores.

Tom 1.

Georgii Sirmiensis (capell. Ludovici II. et Joannis r. Hung.) memorabilia sui temporis (1484–1543.) E cod. Vienn. Ed. G. Wenzel

Tom. 2–6. 9. 10. 19. 20. 25. 26. 32.

Ant. Verancii (archiep. Strigon. locumt. regii et ad Portam Ottom. legati) opera et epistolae 1538–1573. Ed. L. Szalay et G. Wenzel. 12 vols.

Tom. 7.

Illésházy J. nádor följegyzései 1592–1603. és H. Mikó Ferenc története 1594–1613. Ed. G. Kazinczy.

Tom. 8.

Rozsnyay Dávid történeti maradványai. Ed. A. Szilágyi.

Tom. 11.

A. báró Apor Péter munkái (I. Lusus mundi p. in familia Aporiana et in reliquis eidem sanguine junctis incl. familiis ... II. Synopsis mutationum aetate mea in Transylvania et progr. vitae meae.) Ed. G. Kazinczy.

Tom 12–14.

J. M. Bruti rerum Ungaricum libri XIV (1490–1552) Ed. F. Toldy. 3 vols.

Tom. 16.

Fr. Forgachii (cancellarii Ferdinandi I. antistitis Varad.) rerum Hung. sui temporis (1540–1572.) Commentarii. Ed. F. Mayer.

Tom. 17.

J. Decii Baronii comment. de rebus Hung. 1592–1598. Ed. F. Toldy.

Tom. 15. 18. 23.

K. Tököly Imre naplói és levelestárjai. Ed. Nagy, Tormay et Thaly. 3 vols.

Tom. 21. 28. 29.

A. Szamoskőzy Historia Hung. et Transylv. 1566–1603. Ed. A. Szilágyi. 3 vols.

201/1881

Kecskemét 1881. Martius 2án

117/11 8

A' magyar tudományos akademia mathematikai és természettudományi állandó bizottságának

Budapesten

Méltóztassék következő önálló dolgozataim kiadatására elfogadni a' leíró állatan köréből u. m.

1. A' Thereva család magánrajzát, mely 7-8 nyomatott ívre fog terjedni egy képpel, befogom nyujtani 1881. év augustus 31-éig, mely dolgozatomért 100 forint tiszteletdijat kérek.

2. A' Simulia család magánrajzát, Különösen ismertetve a' Kolumbácsi legyet, jedni egy képpel, befogom nyujtani 1882. év május 31-éig, tiszteletdijja 150 ft

3. A' culicidák magánrajzát, Különösen kiemelve a' magyarországi szúnyog-

fajokat, mely dolgozat 8-9 nyomatott ívre fog terjedni, tiszteletdíjja 150 forint, befogom nyujtani 1883 év július 31éig.

Az egyes fajoknál a' jellemző vonások latin nyelven is ellepnek sorolva.

Tisztelettel maradván

legalázatosb polgája

Madarassy László

1033.
1881.

t. 4

Mielőtt ezen jegyzőkönyvet elő adattak folytatása iránt intézkednék, tekintetbe gyakorlási gondnok Dr. Bacsó Sándor ügyében 1881 217 sz. a. kelt önálló árvaszéki végzés tartalmát egyik örökös Csernus Károlyné szül. Kerekes tudomására tétetni rendeltetvén Csernus Károlyné, Csernus Emília, Csernus Sándor, Csernus Adolf és Csernus Lőrinc utasításul, hogy ezen végzésben foglalt határidőnek a végrehajtással együtt ezen végzés kézbesítésétől számítandó 40 nap alatt lejárta iránt.

Mire Csernus Károlyné az összes végrehajtási iratokkal Csernus Emília, Csernus Sándor, Csernus Adolf, Csernus Lőrinc, Dr. Bacsó Sándor és Nagy Károly gondnokok, Tigyi Pál, Tóth Antal és Zámbory Sándor ügyében Mezőkeszi Járásbíróság is Rendeli Tóth Sándor tanúkihallgatása végett.

Kelt Csegléden 1881 március hó 5én

Deák

Kir. aljegyző

1033
1881.
Csernus Károlyné Nagy Zsófia ügyében.

Mezőkeszi Járásbíróságnak

Nagykőrösön.

202/III:
/1881

mar. 5

II

Érd. márcz. 9. 1881.

204.

Nagyságos s fötisztelendő
fötitkár úr!

Nagyságod hivatalos felhivása következ-
tében az akad. tagválasztást illetőleg,
én, ha a II^dik osztályba kellenek új
tagok, részemről Dr. Vécsey Tamás
országos képviselőt s egyetemi rendes
jogtanárt vagyok bátor a legmele-
gebben ajánlani, mint oly férfiút,
ki helyét becsülettel és bizton megállja.
Én őt mint egykori jeles tanitványomat,
később mint Collegiumunk egyik ünne-
pelt tanarát és igazgatóját teljesen
ismérem és tisztelem. Ajánlható annál
inkább, mert, mint hallom, most ké-
szül végbucsút venni a képviselőség-
től, hogy annyival több időt szentelhes-
sen a tudománynak. Iratai ismeretesek.

~~Annak reményében, hogy Nagyságod~~

~~rosz~~

roß néven nem veendi, még egy kis kérelemmel járulok Nagyságodhoz.
Nincs biztos tudomásom arról, hogy miképp juthat az ember a Széchenyi emlék ünnepére kéßitett akademiai könyvhöz Szász K. tollából, s annyi igaz, hogy ha a tagoknak megküldetett, én nem kaptam meg, a könyvkereskedésben pedig nem található: igen-igen kérem Nagyságodat, méltóztassék számomra egy példány megküldetését „postai utánvétel" mellett kegyesen elrendelni, s é szivességért halás kößönetemet már ezúttal is elfogadni, ki is mély igaz tißtelettel maradtam

Éperjesen Márts. 6. 1881.

Nagyságodnak

alázatos szolgája:

Vandrák Ast. tr.

Hochlöblicher Präsidium der Ungarischen
Akademie der Wissenschaften.

/. Von meinem so eben in deutscher Übersetzung erschienen Buche: „Lebensbeschreibung des Cardinals Georg Utiesenović genannt Martinusius" – beehre ich mich das beiliegende Exemplare mit der Widmung für die Ungarische Akademie der Wissenschaften, als Zeichen meiner Hochachtung dem hochlöblichen Präsidium ergebenst zu überreichen.

Warasdin am 6. März 1881

Utiešenović
Röm. Kath. Obergespan
des Warasdiner Comitates.

Ed márz. g. 1881.

206.

207/
1881

Kedves barátom!

Már rejen adhattam volna át kéziratot, de mig mindig azt remeltem, hogy személyesen keres-tetlek föl. Most már átküldöm a kéziratot a korékhező megjegyzésekkel:

A kéziratot Kautz tanár úr látta és átnézte. Én azonkívül gondoskodom arról, hogy valaki – a mint azt a kéziratot is mutatja – szigorú-an átvizsgálfa~~tom~~; vegre még a revizorinál is gondos kritika alá fogom venni. Cairnes-ról is írtam egy pár bevezető sort.

Kérném velem azt tudatni, vagyon ezen-túl a kéziratot nem mehet-e direkte a nyomvába és meljik-be? körülbelül 8–9 ivnyi kéziratot kész.

A correkturát kérem a korékhező nem alatt átküldeni: Koritsánszky Gyula úrnak; ~~Az~~ vigadó épület (fővárosi patriotikus kivétel) az magd kezemhez fogja juttatni.

Baráti üdvöz lettel

Pap 1881. 3. 6.

Wenz Bár

Euer Excellenz!

Im Anschlusse an die schätz-
bare Zuschrift vom 9 October
l. J. hatten Euer Excellenz die
Güte ~~ein höchsten Auftrage~~
ein Exemplar des photographischen
Bildnisses Seiner K. und
K. Hoheit des durchlauchtigsten
Kronprinzen Erzherzog Rudolf
für das Album der kais.
Akademie der Wissenschaften
im höchsten Auftrage zu über-
senden.

In der am heutigen Tage
abgehaltenen Sitzung der kais.
Akademie erhielt ich den Auftrag
~~Euer Excellenz zu ersuchen,~~
~~Euer Excellenz wollen~~ dem
~~Danke der Akademie~~ ergebensten
Danke der Akademie Ausdruck
zu verleihen.

Zugleich erlaube ich mir ~~den~~
~~ehr~~ die / Bitte an Euer Excellenz / höfliche
zu richten, Euer Excellenz
wollen bei Sr. K. und K.
Hoheit erwirken, dass / die
~~westhvollen Publicationen~~
westhvollen literarischen
Publicationen Sr. K. und
K. Hoheit gelange. / die Bibliothek der kais. Akademie in den Besitz eines Exemplars der

Abgesehen von dem hohen
Interesse, welches diese
Werke im Lande erwecken,
~~welche~~ erscheint ihr Besitz
für ~~unsere~~ diese Bibliothek
sehr wünschenswerth,
~~da dieselbe~~ ~~ein~~ ~~Ziel~~
da der Akademie das
die ~~Ihr~~ Ehre zu Theil wurde
~~Ihre~~ Seine K. u. K.
Hoheit in die Reihe ihrer
Mitglieder aufnehmen zu
dürfen.

Genehmigen Euer Excellenz
den Ausdruck meiner ~~der~~ aus,
ausgezeichnetsten Hochachtung
~~und der ich~~ verbleibe

~~Euer Excellenz~~

208
1881

Tekintetes Magyar Tudományos Akadémia!

Felbátoritatva a Magy. Tud. Akadémia hirlapilag is közzé-tett azon felhivása által, melyben a tudományos Kutatások előmozditására és segélyezésére szánt pénzösszegnek partialis igénybevételére szolitja fel a netalán érdekl. Ödőket és vállalkozókat: van szerencsém jelen folyamodvány-omban és vázolatos tervemben azon tárgyat; melynek kivitelére némi támogatást és segélyezést kérek; elő-adni.-

Nem lehet czélom e helyütt a Tekintetes Akademiát hosszasabb fejtegetésekkel és indoklásokkal ter-helni; de miután nevem ismeretlen s munkálkodásomnak nyilvánosság-ra hozott bizonyságait még nem mutat-hatok fel, csekélységemet lehető röviden bemutatni; elkerülhetetlennül szükség-nek tartom.-

Születtem 1851 ben Borsod megyében. Elégé vagyonos atyám mind azon nevelési fokozatokon vezettetett át melyek a közép osztály igény körének megfelelnek. Végzett érettségi után a bécsi egyetemre mentem magam a philosophiai tantárgyakban, főként

/.

a természettudományokban kiképzendő. Mint egyéves önkéntest azonban a kitört 1869/70 dalmátiai felkelés elsodort az osztrák fővárosból s' evvel egyetemi tanulmányaim is megszakíttattak. Végzett katonai szolgálatom után családom kívánságára haza jöttem s' több éven át a gazdászati pályán működtem folytonos szeretettel foglalkozván a természettudományokkal is.. Az 1874 ki pénzválság s' egyébb sulyos csapások családomat úgy mint engemet is: ki már akkor önálló vagyonnal rendelkeztem: anyagilag tönkre tették s' én kenyérkeresetre lettem utalva. Ezután Nemeskéri Kiss Miklós nagybirtokos meghívásának engedve, véghlesi urad. almához tartozó gazdaságait s.t.b mint intéző gazdatiszt több évig vezettem.- Tevékeny szolgálatom útján anyagilag oly helyzetbe jövék miszerint álásomat elhagyva, régi vágyamnak: magam at a természettudományok terén ki. képezni most már elegét tehetém.
1878 ban a kir. m. Budapesti Tud. egyetem re jöttem hogy mint rendes hallgató végezzem be a bölcseiszeti osztály. ter. mészettudományi ágát.

Ez előtt bár Zólyom megyében már geologiával is foglalkoztam főként botanikai téren működtem: az egyetem. en azonban csakhamar kifejlődvén az előbbi tudomány ág iránti elő. szeretetem. főképpen ezen tárgyakkal és ezen intézetben foglalkoztam.

Dr Szabó József egyetemi tanár ür. Kinek már annyi fiatal mineralogus és geologus köszönheti jelen tudomány.

/.

os álláspontját, ki tárgya iránti igaz szeretetből áthatva minden felé buzditó, vagy oktatólag hat, az en csekélységemet is mellatta nagyrabecsült figyelmére s' példás intézetében foglalkoztatott. 1879ben több Kisebb és két nagyobb geologiai kirándulásában volt szerencsém mint Kisérője részt vehetni. Így Kisértem öt egyszer Zólyom megyében és Selmecz környékén is. Azután elválva tőle még teljes egy hónapot töltöttem Zólyom megye Dⁱ felében szorgalmasan gyüjtve, figyelve s' tanulva

Ennyit magamról s' most tan beeses erdemeivel átterek tárgyamra..

Zólyom megye Dⁱ feléről (Beszterce bánya - Libetbányai vonal alatt) jelenleg az egyetemi ásványtani intézetben az általam eszközlött Kis gyüjtessel együtt körülbelül 360 darab Kőzet Kézipeldány van elhelyezve. Ezen gyüjteményre vonatkozólag: czélom leven egész Dⁱ Zólyom eruptiv Kőzeteinek szoros, rend. szeres petrographiai ismertetését el. készíteni, rajzokkal, elemzésekkel s.t. 6 illustrálni: — darab vékonycsiszolatot készitettem s' számos lángkiserletet eszköz, löttem már.

A Ki Zólyom nagyreszben vad, el. hagyott, de geologiai tekintetben felette ér. dekes vidékeit ismeri ez a gyüjtés és észlelések nehézségeit alig fogja kicsinyel. ni. Engem munkám Keresztül vitel. ében részint a legnagyobb birtokossal való összeköttetésem, részben a nyelv és viszonyok ismerete segit némileg elő..

A gyüjtést s' utazásokat ez ideig saját. omból eszközlém. —

/.

Nem lehetvén érdekemben elhamarkodott, hézagos munkálatot bocsájtani közre, ez ideig még folytonos tanulmányokkal, összehasonlításokkal valék elfoglalva. Új érdekes előfordulatok mint p.u. a Polana Vépor hegységcsoport gneisz és granitjaiban előforduló biotitok interpositioi arra ösztönzének hogy ezeket szigorúbb tanulmányozás alá vegyem. mi nem csak az idevágó irodalom megismerését hanem minnél nagyobb számu összehasonlitást is kivánt..

A rendelkezésem alatt álló gyüjtemény, daczára hogy az intézet nagyérdemü igazgatója Dr Szabó József nyr. Kegyes volt a már meglevő gyüjteséseket is tanulmányozás végett átengedni, eletle hézagos. vigyszintén a helyi viszonyok részletes. ebb átkutatása is feltétlenül szükséges. Mindezek folytán ujabban fel kellene ránditnom. hogy mind a gyüjtést. mind a megfigyelést folytathassam - ki. egészithessem..

Legelőször is a Polana - Vepor hegység teljes átlanulmányozását szándékoz. om bevégezni. E' vidék. melykörül. belül 600 négyszög kilometert foglal el, még csak 130 Kőzet példánynyal van képviselve..

A magas Polana / legmagasabb csúcsa 4614 láb A / és zömo főként D - Dly ra tisztán Augit Trachyt jegyély. ezve Trachyt brecciával ritkán tufák. kal. E'felé azonban igen érdekes. Biotit Quarcz-Gránát Trachyt nyomai. ra jöttem: sajnos azonban a körülmény. ek ezen uj előjövet fegirozását utólsó

/.

ott létem alkalmával nem engedték meg. Az egész Mürzit Trachyt Csillám-palák és az ezeken nyugvó Gneisz és Gneisz-Granitból tor fel, igen szép önálló kúpos Kúpos Kratert s környezetét tüntetvén fel.

A Cordient gazdag Gneiszok és fele-ségük úgy a Phyllit és Csillámpalák felette szép és érdekes sorozatot mutat-nak. A magas Polana Ösvissától K és DK re a Lomm és Detva-Huta felől jövő Biele Vodu és Stuči patakok kis völgyében a nagy Gneisz területek közepette két helyütt jelentős és ipari czélokra is alkalmas Granitra akad-tam. Ezen igaz nem felette nagy területekkel, mutat a becsi állami földtani intézet által készített térképen nincsenek kitüntetve, a térképre át is vittem. Ugyszintén a Trachyt is csak mint Andesit tr és Breccia van el-különítve és a Gneiszak határok is helyenként nagyobb eltérésekkel mutat-nak.

Tekintetes Akademia! - ezen terület még nem elégge ismert részének bejutazására, a szükséges anyag gyüjtésére, térképek beszerzésére vagyok bátor mint fegyes segélyezést 70 o.é. forintot és egy a m. kir. áll. vasutak É-vonalára szóló szabad jegyet, azon kötelezettség nyilvánitásával kérni: hogy a gyüjtött anyagot majd a Kir. Jud. egyetem tulajdonába juttatom s' végzett munka után el nem mulasztandom irásbeli jelentésemet megtenni.

A Tekintetes Magyar Tudományos Akademiának

Budapesten 1881 marcius 6án

alázatos szolgája

Lóczy Károly

11/17

A Természettudományos Akadémiához

209/1881.

Szontagh Tamás tanárjelölt aláírásos kérése 70 forint o.é. segélyért, melylyel Zólyom megye, Polana-Vepor hegycsoport geológiai viszonyainak tanulmányozását s a szükséges gyűjtést folytathassa.-

Lakik Budapesten IV. Váczi körút 16 sz. 1 emelet 19-20 ajtó.

6.

Return this by Mail Prepaid to The Smithsonian Institution, Washington D. C.

Date — — 1887.

1. Name of Establishment Magyar Tudományos Akademia (Hungar. Akademy of Sciences)

2. Post Office Address (Town) Budapest (Country) Hungary

3. When Established 1825.

4. Number of Volumes in Library 100,600

5. Publications made by the Establishment
(Send printed list if there is one)

6 Volumes of "Smithsonian Contributions to Knowledge" (quarto) in the Library. (Give the numbers of the volumes)

The library of the Magyar Tud. Akademia possesses only the following volumes

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 11. 12. 13. 15. 19.

7. Volumes of "Smithsonian Miscellaneous" (octavo) in the Library (Give the numbers of the volumes)

" " vol. 1. 2. 3. 4. 5. 11. 12

8. Volumes of "Smithsonian Annual Reports" (octavo) in the Library. (Give the numbers of the volumes)

" " from 1849 to 1877.

9. Best mode of forwarding large parcels to the Library

10. Names of Officers: President. Count Melchior Lónyay

Secretary William Frankvári.

Librarian Paul Hunfalvy

11 Addresses of principal scientific men connected with the Establishment and subjects in which specially interested. (Please write here on the other side.)

(Signature of Person filling up this Blank.)

210

1881

Pályakérdés a vízépítés köréből.

Kivántatik a csekély esésü folyók szabályozásainál követendő elveket önállóan tárgyaló mü. az ily esetben érvényesithető szabályozási módok kimerítő és okadatolt leirásával.

Határidő 1883 deczember 31.

Budapest 1881 márczius 6án

Kruspér Istvánn

Szily Kálmán

Horváth Ignácz

211/1881

Tekintetes Akadémia!

Van szerencsénk az Archaeologiai bizottságnak a Krassó és Szörény egyesített vármegyék számára tervezett uj czímer ügyében benyujtott véleményét, melyet 1881-ik marcz 9-én tartott ülése jegyzőkönyvének 2-ik pontjában következőleg fejezte ki, a Tek. Akadémiával tiszteletteljesen közlünk.

2. pont. Báró Nyáry Albert Krassó és Szöreg egyesített vármegyék számára tervezett uj czímeréről véleményét a következőkben fejezi ki: „A tervezet: hasitott paizs, jobbról kék mezőben arany méhertől körülvett arany méhkas". Ez Krassót képviseli. A czímerpaizs baloldala szintén „kék mező, abban ezüst vár áll, tornyai közt a bányászatot jelző cs á bány és kalapács". Ez Szöreg vármegyét képezi. „A paizs alsó részén a Dunát jelző kabos ezüst pólya fut a vegy mind a kék mezőt.

Ezen uj czímert ugyan nem lehet egészen alaptalanságnak találni, de mindazon két czímer összetétele, az egyszerűbb alakban alig összeállitható. E szerint a terv elfogadható, azonban véleményező a jobb oldali kék mezőt vörösre ajánlja átalakíttatandónak; mert, 1. így az összetett czímer határozatban kifejeztetik; 2. Krassó megye eredeti czímerében is az arany méhkas vörös udvarban áll; 3 az ujlétre jött vármegye hivatalos szinei miatt, mely a régi Krassó vármegye szineiben állapittatván meg, e szinek elvetlenül az egyesült vármegye czímerében is elő kell fordulniok, az előterjesztő uj tervben azonban e szineket egy kijebb nyomatlanul

A bizottság e véleményt magáévá tevén, az ügyiratok mellékletével a Tek. Akadémiának felterjesztendő.

Kelt Budapesten 1881-ik marczius 9-én

Gabriely Leo
bizottsági elnök

Herpfmann Imre előadó.

213/1881

A magy. tudom. Akadémia archaeologiai bizottságának véleménye a Vrapió és Kőreg egyesített vármegyék számára tervezett új czímer ügyében.

Hat melléklettel (három aquarell és három irómány)

215
1881

Dfialowski Lajos

utazásának fővonalai (utazás tartama 3 hó).
(megállapodás 26 helyen).

I) Magyar állami vasút vonalain:

a) tulajdonképi vonalán: Budapest - Füzes Abony - Eger - Füzes Abony - Miskolcz - N Breznó. Selmecz - N. Breznó. Ruttka.

b) keleti vonalán: N. Várad - Kolosvár - N. Enyed - Kopisch - Brassó Kopisch - N Szeben - Kopisch - Gyulafejérvár.

c) Tiszavidéki vonalán: Szerencs - Debreczen. Püspök Ladány - Nagy Várad.

II) Kassa - Oderbergi vasút vonalán:
Ruttka - Iglo - Abos - Eperjes - Abos - Kassa.

III) Magyar északkeleti vasút vonalán:
Kassa - Sárospatak - Szerencs.

IV) Első erdélyi vasút vonalán:
Gyulafejérvár - Arad.

V) Arad - Temesvár.

VI) Osztrák állam-vasút vonalain:
Temesvár - Szeged - Kecskemét - Czegléd - Budapest - Tozsony Bécs.

VII) Déli vasút:
Bécs - Sopron - Szombathely - Nkanizsa - Zákány - Barcs - Sopron.

VIII) Barcs - Pécs - és vissza.

IX) Sopron - Győr.

X) Magyar nyugoti vasút.
Győr - Pápa és vissza.

XI) Duna-gőzhajózási társaság.
a) Pécs - Mohács (vaspálya)
b) Mohács - Budapest (hajón)
c) Győr - Budapest és vissza (hajón).

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1881

KÉZIRATOK

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK